21. KINO NA GRANICY / HRANICI

Cieszyn / Český Těšín | 27/04 – 3/05/2019

21

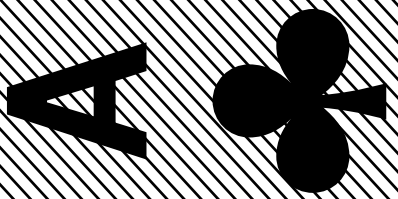

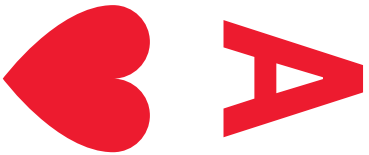

21

WWW.KINONAGRANICY.PL · WWW.KINONAHRANICI.CZ

SPIS TREŚCI / OBSAH:

OPISY FILMÓW / POPISY FILMŮ:

MK	Marek Koterski. Retrospektywa / Retrospektiva	11
MD	Marcin Dorociński. Retrospektywa / Retrospektiva	25
JH	Jaromír Hanzlík. Retrospektywa / Retrospektiva	41
JŠ	Jan Švankmajer. Retrospektywa / Retrospektiva	51
MIK	Milan Kňažko. Retrospektywa / Retrospektiva	61
NF CZ	Nowe filmy czeskie / Nové filmy české	75
NF PL	Nowe filmy polskie / Nové filmy polské	97
NF SK	Nowe filmy słowackie / Nové filmy slovenské	135
RU	Akcent rosyjski / Ruský element	149
HU	Akcent węgierski / Maďarský element	153
UKR	Akcent ukraiński / Ukrajinský element	157
FF	Femme Fatale	173
W89	Wolność. 1989 / Svoboda. 1989	195
KSF	Katowicka Szkoła Filmowa / Katovická Filmová Škola	199
FD	Filmy dla dzieci / Filmy pro děti	207

IMPREZY TOWARZYSZĄCE / DOPROVODNÉ AKCE

Zmiany w programie zastrzeżone / Změna programu vyhrazena

21. Przegląd Filmowy KINO NA GRANICY
21. Filmová přehlídka KINO NA HRANICI

Cieszyn / Český Těšín · 27.04–3.05.2019

www.kinonagranicy.pl / www.kinonahranici.cz

PL **Drodzy Przyjaciele! / Milí Přátelé!**
CZ Cieszy(n) gra! / Těšín hraje!

Wyciągamy asy z rękawa i czekamy na spotkanie z Wami z taką samą – jak co roku – radością. Inspiracją tegorocznego plakatu była wciągająca gra, dzięki której czas staje w miejscu. Podobnie będzie na naszym festiwalu. Tracimy poczucie czasu, oddajemy się zabawie i czujemy się szczęśliwi. Aktorzy pięknie grają, kina grają filmy, muzycy grają w klubie… a Wy gracie z nami. W grze w „oczko", w Czechach zwanej „jednadvacet", do wygranej potrzeba uzyskać sumę kart równą 21, jednak dwa asy wygrywają zawsze! Kolory kart zostały dobrane nieprzypadkowo: trefl (koniczyna) symbolizuje szczęście, z kolei kier (serce) – miłość i pasję. Te uczucia kierują naszym działaniem. Pracujemy przez cały rok, żeby móc spotkać się z Wami. Potrzebujemy jednak także szczęścia, bo podejmujemy ryzyko. Jak to w grze… Dwie różne karty (dwa asy) same nic nie znaczą, lecz skierowane ku sobie, dają razem szansę na wygraną. W jedności siła?

W tym roku witamy Was z nowym czeskim partnerem i wieloma nowymi współpracownikami. Kino na Granicy wchodzi bowiem w swoją trzecią dekadę. Mocne karty tegorocznej edycji to retrospektywy Marcina Dorocińskiego, Jaromíra Hanzlíka, Milana Kňažki, Marka Koterskiego, Jana Švankmajera i Katowickiej Szkoły Filmowej. W programie znajdziecie, jak zwykle, nowe filmy polskie, czeskie i słowackie, a także dwa cykle tematyczne: Wolność. 1989 oraz Femme Fatale. Co wyróżnia tegoroczną edycję? Mnóstwo spotkań, także pozafilmowych. Będą debaty, wykłady, spotkania literackie, a poza koncertami w Klubie Festiwalowym także Koncert Wolności. Grajcie z nami!

Vytahujeme z rukávu další esa a těšíme se na setkání s vámi, a to s radostí stejnou jako každý rok. Inspirací letošního festivalového plakátu byla strhující hra, díky níž se zastavuje i čas. Podobné to bude na naší filmové přehlídce. Přestáváme vnímat čas, plně se necháváme pohltit zábavou a cítíme, jak jsme šťastní. Herci hezky hrají, v kinech se hrají filmy, hudebníci hrají ve Festivalovém klubu… a vy hrajete s námi. V karetní hře jednadvacet, polsky zvané „oczko", je k výhře potřeba získat součet karet ve výši 21, nicméně dvě esa vyhrávají vždy! Barvy karet nebyly zvoleny náhodou: kříže symbolizují štěstí, zatímco srdce zase lásku a vášeň. Tyto city řídí naše konání. Pracujeme celý rok, abychom se tu mohli opět s vámi setkat. Potřebujeme k tomu však také štěstí, protože podstupujeme jisté riziko. Jak už to ve hře bývá… Dvě různé karty (dvě esa) samy o sobě nic neznamenají, ale jsou-li vedle sebe, poskytují společně šanci na vítězství. Je v jednotě síla?

V letošním roce vás přivítáme s novým českým partnerem a řadou nových spolupracovníků. Kino na hranici totiž zahajuje svou třetí dekádu. Silnými kartami letošního ročníku jsou retrospektivy Marcina Dorocińského, Jaromíra Hanzlíka, Milana Kňažka, Marka Koterského, Jana Švankmajera a katovické filmové školy. V programu však – jak už je zvykem – objevíte také nové polské, české a slovenské filmy, jakož i dva tematické cykly: Svoboda. 1989 a Femme fatale. Čím je letošní ročník mimořádný? Počtem setkání a besed s hosty, a to včetně těch mimo oblast filmu. Budou se konat diskuse, přednášky, literární čtení a kromě koncertů ve Festivalovém klubu proběhne rovněž Koncert svobody.

Organizatorzy / Organizátoři

Dyrektorka przeglądu /
Ředitelka přehlídky:
Jolanta Dygoś

Dyrektorzy programowi /
Programoví ředitelé:
Łukasz Maciejewski, Martin Novosad

Dyrektorzy organizacyjni /
Organizační ředitelé:
Jakub Gajdica, Łukasz Kazimierowicz

Koordynatorzy organizacyjni /
Organizační koordinátoři:
Marta Radwaniak, Dana Trombiková,
Anna Gańczarczyk, Roman Sekula

Dyrektorka ds. marketingu i promocji /
Ředitelka pro marketing a propagaci:
Karolina Kazuła

Public relations:
Karolina Kazuła, Terezie Křižkovská,
Weronika Chworak

Koordynator marketingowy /
Marketingový koordinátor:
Mateusz Grzechnik

Finanse i dotacje /
Finance a dotace:
Kinga Maguza, Michal Przywara

Kierownik biura organizacyjnego /
Vedoucí organizační kanceláře:
Anna Smolarek

Koordynator techniczny biura /
Technický koordinátor organizační
kanceláře:
Krzysztof Howikowicz

Guest service:
Marek Wolas, Michalina Przybyła,
Marta Radwaniak, Izabela Kapiasová

Akredytacje /
Akreditace:
Anna Kryska

Koordynator obsługi widowni /
Koordinátor obsluhy objektů:
Piotr Kumor

Koordynatorzy tłumaczeń /
Koordinátoři překladů:
Michael Alexa, Ilona Gwóźdź-Szewczenko

Koordynatorzy wolontariuszy /
Koordinátoři dobrovolníků:
Piotr Kumor, Hana Pietrová

Koordynatorzy obiegu kopii /
Koordinátoři filmových kopií:
Piotr Kasela, Renata Macková,
Milada Ślusarczyková

Współpraca SK /
Spolupráce SK:
Monika Lošťáková

Nadzór techniczny /
Technický koordinátor projekce:
Marek Dudzik

Klub festiwalowy /
Festivalový klub:
Daniel Cieślar, Jakub Gajdica,
Łukasz Kazimierowicz, Maciej Urbaś

Redakcja www /
Redakce webových stránek:
Mikołaj Góralik

Media społecznościowe /
Sociální média:
Karolina Kania, Łukasz Kazimierowicz

Koordynatorzy obiektów /
oordinátoři objektů:
- *Teatr im. A. Mickiewicza:*
  Nina Niepsuj
- *Kino Piast:* Paulina Koprowska
- *Kino Central:* Anna Biernacka
- *KaSS Strelnice:* Piotr Wojtanek
- *COK Dom Narodowy:*
  Agata Hryniowska

Koncepcja graficzna /
Grafická koncepce / DTP & layout:
Iwona Cichy

Spot:
Kacper Zamarło

Foto:
Marek Džupin, Miroslav Pawelek,
Wojciech Wandzel, Szymon Kazanecki

Oprawa plastyczna, wystawy /
Scénografie, výstavy:
Marta Mędrzak- Gajda, Marek Gajda

Redaktorka katalogu /
Redaktorka katalogu:
Agnieszka Szeffel

Autorzy tekstów /
Autoři textů:
Marta Bałaga, Jana Bébarová,
Piotr Czerkawski, Łukasz Grzesiczak,
Adam Kruk, Anna Maślanka, Mariusz Mikliński,
Piotr Mirski, Dawid Myśliwiec,
Marcin Radomski

Tłumaczenia / Překlady
(katalog, fb, www):
Markéta Sergejko, Joanna Słowik,
Jan Stachowski, Martin Veselka

Korekta, redakcja /
Korektura, redakce:
Mariusz Mikliński, Renata Zdražilová

Administracja www /
Správa webových stránek:
Marcin Bajda, Jarosław Krakowka

Projektory, ekrany, kamery /
Projektory, obrazovky, kamery:
Piotr Konieczny / CA Visual com

Napisy / Titulky:
Studio Kropka

Druk / Tisk:
FOPS fulloutdoorprintservice

Organizatorzy / Organizátoři:
- *Stowarzyszenie Kultura na Granicy*
  prezes / předseda Jolanta Dygoś
- *Sdružení přátel Těšínska*
  prezes / předseda Roman Sekula

Miejsca realizacji / Místa realizace:
- *Teatr im. Adama Mickiewicza*
  dyrektor / ředitel Andrzej Łyżbicki
- *Cieszyński Ośrodek Kultury*
  Dom Narodowy
  dyrektor / ředitel Adam Cieślar
- *Kino Central ·*
  KaSS „Střelnice"
  dyrektorka / ředitelka Sabina Stiller
- *Kino Piast*
  kierownik / provozovatel kina
  Marek Mendroch
- *Zamek Cieszyn*
  dyrektorka / ředitelka Ewa Gołębiowska
- *Kavárna a čítárna Avion ·*
  Městská knihovna Český Těšín
  dyrektorka / ředitelka Jana Galášová
- *Kornel i przyjaciele*
  właścicielka / majitelka Mariolka Sznapka
- *Dziupla*
  kierownik /provozovatel Michal Przywara
- *Browar Zamkowy Cieszyn*
  prezes zarządu / předseda představenstva
  Michał Peschak

Telewizja Festiwalowa /
Festivalová televize

Koordynatorzy /
Koordinátoři:
Karolina Kania,
Marceli Zielnik

Ekipa / Štáb:
Justyna Budzik
Mikołaj Góralik
Kaha Hoffmann
Adam Miklasz
Zuza Rakowska
Lucky Stajkowski
Tymek Stajkowski
Monika Worona

Wolontariusze /
Dobrovolníci:
Martyna Aleksandrowicz
Aleksandra Brodkowicz
Magdalena Bruch
Ewa Brudny
Joanna Cesarz
Julia Chlebowska
Katarzyna Dłużniewska
Maciej Dziaczko
Filip Faja
Kinga Fijak
Adriana Fiszer
Kamil Freliga
Adela Gajdica
Beata Gajecka
Paulina Gandor
Marta Gawron
Zofia Gerlic
Magdalena Gęgotek
Aleksandra Gibes
Olaf Górak
Leszek Górka
Wojciech Grala
Agata Guńková
Wiktor Ignatowicz
Anna Jaworska
Honorata Jednak
Anna Jonderko
Katarzyna Jonkisz
Krzysztof Kaletka
Alicja Kamińska
Anna Kłos
Łukasz Kołtuniak
Paulina Koniarska
Edyta Kostka
Dominika Kozyra
Weronika Kożdoń
Michał Kraina
Maciej Krauze
Beata Krzyształa
Agnieszka Lasocka
Zuzanna Lichota
Maja Lipa
David Lipowski
Szymon Łapko
Karolina Łupińska
Maja Machulak
Aleksandra Maga
Jakub Makowiecki
Maksymilian Manterys
Maksymilian Marszałek
Kamila Marszol
Małgorzata Miszczak
Agata Mrożek
Aleksandra Mrówczynska
Katarzyna Nowakowska
Izabela Nykiel
Łukasz Ochędzan
Magdalena Olejniczak
Justyna Pałosz
Zuzanna Pasterny
Anna Pawliczek
Maria Piechocka
Paweł Pieszka
Andrzej Pilch
Magdalena Piotrowska
Małgorzata Piwko
Monika Piwowarczyk
Aneta Plinta
Paulina Pomichowska
Aleksandra Radecka
Sandra Rojewska
Agnieszka Rumak
Kateřina Rusnoková
Krzysztof Ryś
Natalia Rzepka
Michał Rzońca
Ada Sędzielewska
Jan Skarboń
Marcin Skotniczny
Karolina Smolarczyk
Magdalena Sotor
Emilia Spyrka
Katarzyna Struss
Sebastian Sudoł
Sonia Sudyka
Agata Synowiec
Anna Szczepaniec
Paulina Szendzielarz
Julia Szewc
Natalia Szewczenko
Dominika Szlauer
Agnieszka Szwarc
Sonia Szymala
Paweł Ślusarczyk
Michaela Tkáčová
Tacjana Trznadel
Ewa Tworzydło
Dominika Wilk
Natalia Wirthová
Mateusz Wiskulski
Katarzyna Wojciechowska
Kinga Wolanin
Oliwer Wołoszyn
Sofia Zadorozhna
Olga Zajączkowska
Ewa Ziętek-Maciejczyk
Szymon Ziółek

MK	Marek Koterski. Retrospektywa / Retrospektiva
MD	Marcin Dorociński. Retrospektywa / Retrospektiva
JH	Jaromír Hanzlík. Retrospektywa / Retrospektiva
JŠ	Jan Švankmajer. Retrospektywa / Retrospektiva
MIK	Milan Kňažko. Retrospektywa / Retrospektiva
NF CZ	Nowe filmy czeskie / Nové filmy české
NF PL	Nowe filmy polskie / Nové filmy polské
NF SK	Nowe filmy słowackie / Nové filmy slovenské
RU	Akcent rosyjski / Ruský element
HU	Akcent węgierski / Maďarský element
UKR	Akcent ukraiński / Ukrajinský element
FF	Femme Fatale
W89	Wolność. 1989 / Svoboda. 1989
KSF	Katowicka Szkoła Filmowa / Katovická Filmová Škola
FD	Filmy dla dzieci / Filmy pro děti

AVION	Czytelnia i kawiarnia Avion / Noiva / Čítárna a kavárna Avion / Noiva · Český Těšín, Hlavní třída 2061 (CZ)
BIBLIOTEKA	Biblioteka Miejska / Městská knihovna · Cieszyn, ul. Głęboka 15 (PL)
CENTRAL	Kino Central · Český Těšín, Štefánikova 27 (CZ)
COK	Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy / Těšínské kulturní středisko Národní dům · Cieszyn, Rynek 12 (PL)
DZIUPLA	Klub Dziupla · Český Těšín, Střelniční 209/28 (CZ)
KaSS	Ośrodek kultury Střelnice / Kulturní a společenské středisko Střelnice · Český Těšín, Střelniční 1 (CZ)
KLUB	Klub festiwalowy / Festivalový klub · Cieszyn, Browar Zamkowy (PL)
KORNEL	Księgarnia, Kawiarnia, Antykwariat Kornel i Przyjaciele / Knihkupectví, kavárna, antikvariát Kornel i Przyjaciele · Cieszyn, ul. Sejmowa 1 (PL)
OLZA	Kino nad Olzą (projekcje transgraniczne) / Kino nad Olší (přeshraniční projekce) · Český Těšín (CZ)
PIAST	Kino Piast · Cieszyn, ul. Ratuszowa 1 (PL)
TEATR	Teatr im. Adama Mickiewicza / Divadlo Adama Mickiewicze · Cieszyn, pl. Teatralny 1 (PL)
ZAMEK	Zamek Cieszyn · Cieszyn, ul. Zamkowa 3abc (PL)

Zmiany w programie zastrzeżone / Změna programu vyhrazena

MAREK KOTERSKI

MAREK KOTERSKI

PL Urodził się w 1942 roku w Krakowie. Po zakończeniu II wojny światowej wraz z rodzicami i starszym bratem zamieszkał we Wrocławiu. W stolicy Dolnego Śląska ukończył liceum i studia polonistyczne na Uniwersytecie Wrocławskim. Udzielał się w Akademickim Teatrze Poezji „Sylaba" i publikował recenzje naukowe oraz eseje m.in. w „Poezji", „Odrze" i „Litterariach". Po studiach został asystentem w Katedrze Teorii Literatury, ale zrezygnował z kariery naukowej, by w 1966 roku wyjechać do Warszawy i bezskutecznie zdawać na ASP. Rok później za namową przyjaciela Edwarda Kłosińskiego rozpoczął studia w Łódzkiej Szkole Filmowej. Przez lata realizował głównie filmy edukacyjne i oświatowe. W 1984 roku nakręcił swój pełnometrażowy debiut fabularny *Dom wariatów*, w którym po raz pierwszy pojawia się ekranowe alter ego reżysera – Adaś Miauczyński. Boleśnie szczery, pełen czarnego humoru film zyskał uznanie i przyniósł twórcy nagrodę na festiwalu „Młodzi i Film" w Koszalinie. W dwóch zrealizowanych później tytułach, *Życiu wewnętrznym* (1986) i *Porno* (1989), Koterski ukazał w krzywym zwierciadle relacje damsko-męskie. Zwłaszcza drugi z tych filmów zyskał rozgłos i okazał się jedną z najbardziej kasowych polskich produkcji swoich czasów. Po 1989 roku reżyser chętnie powracał do postaci Adasia Miauczyńskiego, który stał się symbolem polskiego inteligenta niepotrafiącego odnaleźć się w świecie przemian ustrojowych. Największym sukcesem w dotychczasowej karierze Koterskiego okazał się *Dzień świra* (2002), który w 2014 roku w plebiscycie radiowej Trójki został uznany za najważniejszy polski film 25-lecia.

CZ Narodil se v roce 1942 v Krakově. Po válce se s rodiči a starším bratrem usadil ve Vratislavi. V hlavním městě Dolního Slezska vystudoval lyceum a poté polonistiku na Vratislavské univerzitě. Působil v Akademickém divadle poezie „Sylaba", publikoval odborné recenze a eseje mj. v časopisech *Poezie* (*Poezja*), *Odra* či *Litteraria*. Po ukončení studia se stal asistentem na katedře teorie literatury, ale později opustil vědeckou kariéru, odjel do Varšavy a neúspěšně se pokoušel o přijetí na tamní Akademii múzických umění. O rok později ho jeho přítel Edward Kłosiński přesvědčil, aby začal studovat na Lodžské filmové škole. Několik let tvořil především vzdělávací a výchovné filmy. V roce 1984 natočil celovečerní hraný debut *Blázinec*, ve kterém poprvé uvedl do života své filmové *alter ego* – Adaše Miauczyńského. Jeho bolestně upřímný film nešetřící černým humorem si získal široké uznání a přinesl Koterskému ocenění na filmovém festivalu Mladí a film v Koszalině. Ve svých pozdějších filmech *Vnitřní život* (1986) a *Porno* (1989) režisér představil ironický pohled na vztahy mezi muži a ženami. Velký rozruch vyvolal především druhý z nich, který se stal jedním z divácky nejúspěšnějších filmů své doby. Ve filmech natočených po roce 1989 se Koterski s oblibou vrací k postavě Adaše Miauczyńského, který se stal symbolem polského intelektuála neschopného zorientovat se ve světě po změně systému. Největším úspěchem v Koterského dosavadní kariéře je snímek *Den cvoka* (2002) – pokračování dobrodružství Adaše Miauczyńského bylo v hlasování rozhlasové stanice Trójka v roce 2014 vybráno za nejvýznamnější polský film posledních 25 let.

MK

Wybrana filmografia / Výběrová filmografie:

1984: *Dom wariatów / Blázinec*
1986: *Życie wewnętrzne / Vnitřní život*
1989: *Porno*
1995: *Nic śmiesznego / Nic směšného*
1999: *Ajlawju / Ajlavju*
2002: *Dzień świra / Den cvoka*
2006: *Wszyscy jesteśmy Chrystusami / Všichni jsme Kristus*
2011: *Baby są jakieś inne / Ženský jsou jiný*
2018: *7 uczuć / 7 pocitů*

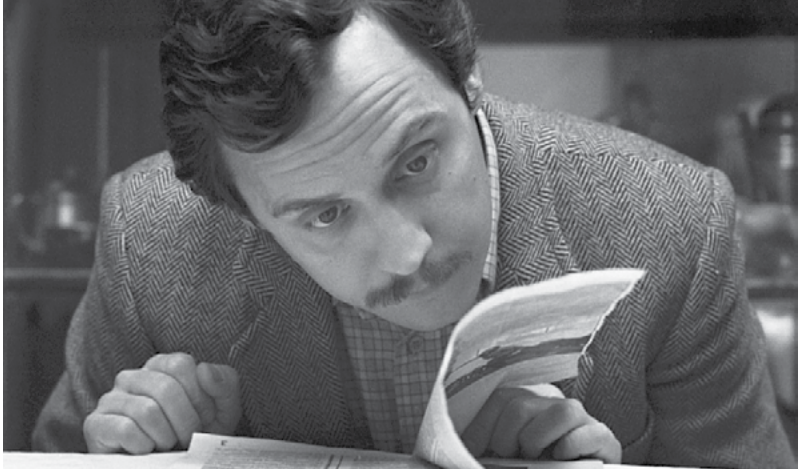

MK

PIAST
28.04.2019, 19.15

PL Brawurowy debiut Marka Koterskiego. Na ekranie po raz pierwszy pojawia się Adaś Miauczyński (Marek Kondrat), który będzie powracał w kolejnych filmach reżysera i stanie się jednym z najbardziej kultowych bohaterów kina polskiego. 33-letni mężczyzna składa niezapowiedzianą wizytę swoim rodzicom (Tadeusz Łomnicki, Bohdana Majda). Nieoczekiwany przyjazd potomka obnaża napięcia, znajdujące ujście w złośliwych ripostach, nerwowych gestach i niekontrolowanych odruchach. Atmosfera z każdą chwilą staje się coraz gęstsza, a początkowy realizm ustępuje miejsca grotesce, prowadząc do zapadającego w pamięć finału, który ironicznie nawiązuje do tytułu filmu. Zrealizowane w 1984 roku dzieło Koterskiego doskonale trafiło w swój czas i udowodniło, że jest w Polsce miejsce na wrażliwość inną, niż ta reprezentowana przez twórców z kręgu moralnego niepokoju. Oglądany po latach *Dom wariatów* wciąż fascynuje odwagą, z jaką narusza fundamentalne polskie tabu i zrywa z idealizacją instytucji rodziny.

CZ Adaš Miauczyński, hlavní postava vynikajícího debutu režiséra Marka Koterského, se bude vracet i v dalších Koterského filmech a stane se kultovní postavou polské kinematografie. Třiatřicetiletý Adaš Miauczyński (Marek Kondrat) přichází na neohlášenou návštěvu ke svým rodičům (Tadeusz Łomnicki, Bohdana Majda). Nečekaný příjezd potomka obnažuje různá pnutí, která mezi hrdiny filmu panují a projevují se ve zlostných odpovědích, nervózních gestech i nekontrolovaných reakcích. Atmosféra stále houstne a počáteční realismus přechází v grotesku, jejímž vyústěním je nezapomenutelné finále, ironicky odkazující k názvu filmu. Koterského snímek z roku 1984 se dokonale trefil do své doby a dokázal, že v Polsku je možné točit i filmy jiného charakteru, než jsou díla tvůrců filmu morálního neklidu. *Blázinec* i po letech stále fascinuje odvahou, s jakou boří základní polské tabu a narušuje idealizaci institutu rodiny.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dom wariatów
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Zbigniew Wichłacz
Muzyka / Hudba: Jerzy Satanowski
Obsada / Hrají: Tadeusz Łomnicki, Bohdana Majda, Marek Kondrat, Leszek Teleszyński, Anna Nehrebecka
Nagrody / Ocenění: Festiwal Debiutów Filmowych „Młodzi i Film" w Koszalinie 1985 – najlepszy debiut reżyserski, Nagroda Dziennikarzy; FPFF w Gdyni 1985 – Wyróżnienie Dziennikarzy / Festival filmových debutů „Mladí a film" Koszalin 1985 – nejlepší režijní debut, cena novinářů; Festival polských hraných filmů v Gdyni 1985 – čestné uznání novinářů
Kraj / Země: Polska / Polsko 1984
Czas trwania / Stopáž: 93 min

MK

PIAST
03.05.2019, 17.00

ŻYCIE WEWNĘTRZNE / **VNITŘNÍ ŽIVOT**

PL 40-letni Ja gardzi żoną i sąsiadami z bloku. Ze złością wykrzykuje: *Każdy metr ulicy, każdy przechodzień, każdy dom mnie upokarza, obraża!* Z żoną kłóci się o niedogotowane jajko i zgubioną skarpetkę. Bardziej dusi się brakiem przestrzeni życiowej niż dymem z papierosów, których palenie co rusz chce rzucić. Każdy jego dzień jest podobny do poprzedniego, a wyjście z domu zawsze kończy się atakiem szczekających psów lub zatrzymaniem przez milicję. Złamany przez system mężczyzna znajduje się na granicy rozpaczy. Ukojenie przynoszą mu jedynie fantazje erotyczne z kobietami zza ściany, ilustrowane wzniosłą muzyką Bacha. Ja nazywa się Michaś Miauczyński, a jego nieumiejętność życia z innymi ludźmi ukształtowała się już w dzieciństwie. *Życie wewnętrzne* to film o dysfunkcyjnym małżeństwie i kryzysie zniewolonej osobowości. Gorzka komedia społeczna z ciekawą kreacją aktorską Wojciecha Wysockiego.

CZ Čtyřicetiletý hrdina filmu pohrdá svou manželkou i sousedy. Vztekle křičí: *Každý metr ulice, každý chodec, každý dům mě ponižuje a uráží!* S manželkou se hádá kvůli nedovařenému vajíčku a ztracené ponožce. Víc ho dusí nedostatek životního prostoru než zlozvyk kouření, kterého chce každou chvíli nechat. Každý den jeho života se podobá tomu předchozímu a každá cesta ven vždycky skončí štěkáním psů nebo zadržením policií. Znecitlivěný a zlomený systémem se dostává na hranici zoufalství. Útěchu mu přinášejí erotické představy o ženách ze sousedství podkreslované vznešenou Bachovou hudbou. Jmenuje se Michaš Miauczyński a zrodil se z neschopnosti života s jinými lidmi, kterou získal v dětství. *Vnitřní život* je film o nefungujícím manželství a krizi nesvobodné osobnosti. Hořká společenská komedie s pozoruhodným hereckým výkonem Wojciecha Wysockého.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Życie wewnętrzne
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jacek Bławut
Obsada / Hrají: Wojciech Wysocki, Joanna Sienkiewicz, Maria Probosz, Jolanta Nowak
Nagrody / Ocenění: Koszaliński Festiwal Debiutów Filmowych „Młodzi i Film" 1987 – najlepsza rola męska, najlepsza rola kobieca; FPFF w Gdyni 1987 – najlepszy reżyser, najlepszy montaż; Nagroda Polskiej Krytyki Filmowej „Syrenka Warszawska" 1987 – najlepszy film fabularny / Koszalinský festival filmových debutů „Mladí a film" 1987 – nejlepší herec, nejlepší herečka, čestné uznání, cena Svazu polské socialistické mládeže (ZSMP); Festival polských hraných filmů v Gdyni 1987 – nejlepší režie, nejlepší střih; Cena polské filmové kritiky Varšavská Syrenka 1987 – nejlepší hraný film
Kraj / Země: Polska / Polsko 1986
Czas trwania / Stopáž: 89 min

MK

PIAST
30.04.2019, 21.30

PORNO

PL W pamiętnym *Dniu świra* Adaś Miauczyński regularnie się masturbował. Bohaterowie wcześniejszych filmów Marka Koterskiego miewali znacznie bardziej urozmaicone życie seksualne. Michał z *Porno* kocha się w sypialni, w plenerze, pod namiotem, a nawet we wnętrzu fiata 126p. Na liście jego zdobyczy są zarówno nieśmiałe nastolatki, jak i ogarnięte nimfomańskim szałem czytelniczki Heideggera. Michał nie przepuści nawet zajętym kobietom, które spotkania z nim traktują jako odskocznię od rutyny w związku. Mimo tych imponujących podbojów bohater wcale nie czuje się usatysfakcjonowany. Bezsenne noce spędza na snuciu typowych dla Koterskiego paranoiczno-groteskowych monologów wewnętrznych. Ich głównym tematem jest obsesyjne pragnienie znalezienia kobiecego ideału. Być może już spotkał kogoś takiego? Aby rozstrzygnąć ten dylemat, mężczyzna powraca myślami do każdego z dotychczasowych romansów. Jaki będzie rezultat tego osobliwego bilansu?

CZ V nezapomenutelném filmu *Den cvoka* Aram Miaczyński pravidelně masturboval. To hrdinové předchozích filmů Marka Koterského měli mnohem pestřejší sexuální život. Michal z *Porna* provozuje sex v ložnici, pod širým nebem, ve stanu nebo třeba ve Fiatu 126p. Mezi jeho úlovky jsou jak nesmělé mladé dívky, tak vášnivé nymfomanky, co čtou Heideggera. Michal si nenechá ujít ani zadané ženy, které setkání s ním berou jako vytržení z rutiny dlouhodobého vztahu. I přes tento svůj impozantní záběr však hrdina nenachází uspokojení. Bezesné noci tráví pro Koterského typickými groteskně paranoidními vnitřními monology, jejichž hlavním tématem je obsedantní touha po nalezení ideální ženy. Není možné, že už takovou ženu potkal? Pro zodpovězení této otázky se v duchu vrací ke všem svým dosavadním románkům. Jaký bude výsledek tohoto neobvyklého bilancování?

Tytuł oryginalny / Původní název:
Porno
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jacek Bławut
Muzyka / Hudba: Bernard Kafka
Obsada / Hrají: Zbigniew Rola, Agnieszka Wójcik, Iwona Katarzyna Pawlak, Ewa Grabarczyk
Kraj / Země: Polska / Polsko 1989
Czas trwania / Stopáž: 78 min

MK

TEATR
27.04.2019, 12.00

NIC ŚMIESZNEGO / **NIC SMĚŠNÉHO**

PL Miauczyńskiego nie spotkało w życiu nic śmiesznego. Już w czasie chrztu rodzice kłócili się o jego imię. Wygrała matka z propozycją Adaś. W dzieciństwie musiał nosić sukienki, studia w Łodzi wpędziły go w depresję, żona się z nim rozwiodła, a w pracy był zawsze drugim reżyserem. Zmarł młodo ze strachu przed życiem. Pracownicy prosektorium rozpoznają w nim twórcę filmów erotycznych. *Nic śmiesznego* to pośmiertny monolog wewnętrzny Adasia. W tej autorskiej wizji koniec jest nowym początkiem. Koterski obnaża polską mentalność, wieczne narzekanie i kompleksy. Drwi z romantycznego mitu artysty, a także z rozterek współczesnego inteligenta i filmowca. Adaś oskarża systemy polityczne: *Komunizm zniszczył 40 lat mego życia, a demokracja dopełniła destrukcji.* Główną rolę zagrał jeden z ulubionych aktorów Koterskiego, Cezary Pazura. W tle panorama boksującego się z własną przeszłością smutnego kraju.

CZ Adaše Miauczyńského v životě nepotkalo nic veselého. Už při křtinách se jeho rodiče pohádali, jak se bude jmenovat. Vyhrála matka, která navrhovala jméno Adaš. V dětství ho oblékali do dívčích šatů, studium v Lodži ho uvrhlo do deprese, manželka se s ním rozvedla a v práci byl vždycky jen druhým režisérem. Zemřel mladý, protože se bál života. Na pitevně v něm zaměstnanci poznají režiséra erotických filmů. *Nic směšného* je Adašův posmrtný vnitřní monolog. V režisérově podání je konec jeho novým začátkem. Koterski obnažuje polskou mentalitu, věčné nářky a komplexy. Vysmívá se romantickému mýtu umělce, ale také rozporům současného intelektuála a filmaře. Adaš obviňuje politické systémy: *Komunismus zničil čtyřicet let mého života a demokracie tu zkázu dokončila.* Hlavní roli zahrál Cezary Pazura, který patří mezi Koterského oblíbené herce. Film se odehrává na pozadí smutné země potýkající se s vlastní minulostí.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Nic śmiesznego
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Bogdan Stachurski
Muzyka / Hudba: Bernard Kawka
Obsada / Hrají: Cezary Pazura, Marek Kondrat, Ewa Błaszczyk, Henryk Bista
Kraj / Země: Polska / Polsko 1995
Czas trwania / Stopáž: 91 min

MK

PIAST
02.05.2019, 21.30

PL Szczytowe osiągnięcie Marka Koterskiego, uznane w 2014 roku przez słuchaczy radiowej Trójki za najlepszy film 25-lecia. Jest to kolejna odsłona przygód Adasia Miauczyńskiego (Marek Kondrat), przegranego inteligenta i ofiary transformacji ustrojowej, człowieka, który nie potrafi odnaleźć się w kapitalistycznej Polsce. Choć frustracja mężczyzny wiąże się z ważnymi kwestiami egzystencjalnymi, to coraz bardziej pogłębia się z powodu irytujących drobiazgów skutecznie obrzydzających życie. Napięcie między aspiracjami a codzienną rutyną udało się reżyserowi mistrzowsko zrekonstruować także na poziomie używanego przez bohaterów języka. Polszczyzna Miauczyńskiego stanowi jedyne w swoim rodzaju połączenie wyrafinowanych konstrukcji zdaniowych i wulgaryzmów (wystarczy wspomnieć choćby słynną „Modlitwę Polaka"). Mieszanka ta okazała się zaraźliwa na tyle, że bez wielu fraz z *Dnia świra* nie można dziś sobie wyobrazić słownika naszych rodaków.

CZ Vrcholný počin Marka Koterského *Den cvoka* byl v roce 2014 vybrán posluchači rozhlasové stanice Trójka jako nejlepší film za posledních 25 let. Další dobrodružství smolařského intelektuála Adaše Miauczyńského (Marek Kondrat), který se stal obětí transformace systému a nedokáže se zorientovat v kapitalistickém Polsku. Jeho frustrace se sice týká zásadních existenciálních otázek, ale na každém kroku ji prohlubují drobnosti, které dokážou člověka rozčílit a úspěšně mu otravují každodenní život. Napětí mezi vznešeným a triviálním, které se v podobných situacích projevuje, se režisérovi podařilo mistrně zachytit rovněž na úrovni jazyka. Jazyk Adaše Miauczyńského představuje ojedinělé spojení sofistikovaných větných konstrukcí s vulgarismy nejhrubšího zrna (stačí si jen připomenout známou *Modlitbu Poláka*). Toto spojení se projevilo jako natolik nakažlivé, že bez řady hlášek ze *Dne cvoka* je dnešní polština nepředstavitelná.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dzień świra
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jacek Bławut
Muzyka / Hudba: Jerzy Satanowski
Obsada / Hrají: Marek Kondrat, Janina Traczykówna, Andrzej Grabowski, Michał Koterski, Joanna Sienkiewicz
Nagrody / Ocenění : FPFF w Gdyni 2002 – Złote Lwy, najlepszy aktor, najlepszy dźwięk; Orły – Polska Nagroda Filmowa 2003 – najlepszy scenariusz, najlepsza główna rola męska / Festival polských hraných filmů v Gdyni 2002 – Zlatí lvi, nejlepší hlavní mužská role, nejlepší zvuk; Orel (Polská filmová cena) 2003 – nejlepší scénář, nejlepší hlavní mužská role
Kraj / Země: Polska / Polsko 2002
Czas trwania / Stopáž: 93 min

MK

COK
28.04.2019, 19.00

WSZYSCY JESTEŚMY CHRYSTUSAMI
KAŻDY Z NÁS JE KRISTUS

PL Kolejna odsłona przygód Adasia Miauczyńskiego (granego na przemian przez Marka Kondrata i Andrzeja Chyrę). Tym razem na pierwszy plan wysuwa się problem alkoholizmu głównego bohatera. Migawki z przeszłości nie pozostawiają złudzeń, że nałóg zamienił jego życie rodzinne w piekło. Po latach Adaś podejmuje próbę pojednania z synem Sylwusiem (Michał Koterski), który sam zmaga się z wyniszczającym uzależnieniem od narkotyków. Wstępem do ewentualnego odbudowania relacji okazuje się szczera rozmowa o wspólnych lękach, traumach i słabościach. *Wszyscy jesteśmy Chrystusami* (tytuł zaczerpnięty z *Upadku* Alberta Camusa) to film, który robi wstrząsające wrażenie ze względu nie tylko na treść, ale i wykorzystaną przez reżysera formę. Koterski pokazuje dramat uzależnienia w sposób na przemian boleśnie realistyczny i niezwykle groteskowy, próbując za pomocą środków filmowych oddać chociażby pijackie zaburzenia ciągłości czasu.

CZ Další pokračování příběhů Adama Miauczyńského, kterého střídavě hrají Marek Kondrat a Andrzej Chyra, získalo na filmovém festivalu dvě ocenění. Do popředí se tentokrát dostávají hrdinovy problémy s alkoholem. Flashbacky z minulosti nás nenechávají na pochybách o tom, že rodina Adama Miauczyńského prožívala kvůli jeho alkoholismu peklo. Po letech se Adam pokouší smířit se svým synem Sylwusem (Michał Koterski), který se potýkal s ničivou závislostí na drogách. Otevřený rozhovor o společných úzkostech, traumatech a slabostech jim může pomoci znovu navázat vzájemný vztah. Film *Každý z nás je Kristus* (název si autor vypůjčil z Camusova *Pádu*) je silný nejen pro svůj obsah, ale také díky režisérem zvolené formě. Koterski ukazuje drama závislosti střídavě bolestně realisticky a groteskně, když se pomocí filmových prostředků snaží ztvárnit například poruchy vnímání časové kontinuity v opilosti.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Wszyscy jesteśmy Chrystusami
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Edward Kłosiński
Muzyka / Hudba: Jerzy Satanowski
Obsada / Hrají: Marek Kondrat, Michał Koterski, Andrzej Chyra, Janina Traczykówna, Małgorzata Bogdańska
Nagrody / Ocenění: FPFF w Gdyni 2006 – najlepszy reżyser; Orły – Polska Nagroda Filmowa 2007 – najlepszy montaż; Tarnowska Nagroda Filmowa 2006 – Grand Prix / Festival polských hraných filmů v Gdyni 2007 – nejlepší režie, nejlepší scénář, nejlepší střih; Polská filmová cena Orel 2007 – nejlepší střih; Tarnowská filmová cena 2006 – Grand Prix
Kraj / Země: Polska / Polsko 2006
Czas trwania / Stopáž: 105 min

MK

TEATR
30.04.2019, 14.30

PL Wielki powrót Marka Koterskiego, który za swój film otrzymał Nagrodę Specjalną Jury na festiwalu w Gdyni. Główną siłę *7 uczuć* stanowi przewrotny pomysł obsadowy. Dorośli aktorzy, wśród nich plejada gwiazd polskiego kina, wcielają się na ekranie w uczniów podstawówki (w tym gronie znajduje się także Adaś Miauczyński, grany tym razem przez Michała Koterskiego). Za pomocą tego zabiegu Marek Koterski podkreśla fundamentalne dla swojej twórczości przekonanie, zgodnie z którym traumy doznane w dzieciństwie obciążają całe nasze późniejsze życie. W swoim ostatnim filmie pokazuje cierpienie, jakiego jego mali bohaterowie doświadczają z powodu egoizmu, surowości i krótkowzroczności dorosłych. Nie jest to jednak wyłącznie akt oskarżenia. Podobnie jak *Wszyscy jesteśmy Chrystusami*, *7 uczuć* wydaje się niepokornym, chwilami błazeńskim, lecz zawsze bezwzględnie szczerym ćwiczeniem z empatii.

CZ Velký návrat Marka Koterského, který za svůj nový film získal zvláštní cenu poroty na festivalu v Gdyni. Základní nosnou silou *7 pocitů* je nezvyklé obsazení: dospělí herci včetně plejády hvězd polského filmu se na plátně mění v žáky základní školy. Jedním z nich je také Adaš Miauczyński, kterého tentokrát hraje Michał Koterski. Režisér tak zdůrazňuje přesvědčení tvořící základ jeho díla, že traumata z dětství zatěžují celý náš pozdější život. V *7 pocitech* ukazuje utrpení, jaké jeho malí hrdinové zakoušejí kvůli egoismu, surovosti a krátkozrakosti světa dospělých. Nový Koterského film však nemůžeme redukovat na úroveň pouhé obžaloby. Podobně jako ve snímku *Všichni jsme Kristus* působí *7 pocitů* jako nepokorné, místy bláznivé, ale vždy naprosto upřímné cvičení v empatii.

Tytuł oryginalny / Původní název:
7 uczuć
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jerzy Zieliński
Muzyka / Hudba:
Arkadiusz Grochowski, Marek Koterski
Obsada / Hrají: Michał Koterski,
Marcin Dorociński, Katarzyna Figura,
Małgorzata Bogdańska,
Gabriela Muskała
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Nagroda Specjalna Jury, Nagroda Jury Młodzieżowego; Forum Kina Europejskiego „Cinergia" w Łodzi 2018 – Nagroda Specjalna dla najlepszej aktorki / Filmový festival v Gdyni 2018 – zvláštní cena poroty, cena mladé poroty; Fórum evropského filmu Cinergia v Lodži 2018 – zvláštní cena pro nejlepší herečku
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 116 min

*Naprzód / **Kupředu***, reż. Marek Koterski

MK

Marek Koterski ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 1:

COK
28.04.2019, 17.00

PL **LEKKA TKLIWOŚĆ**

Reżyser, korzystając z metody „cierpliwego oka" stosowanej przez Kazimierza Karabasza, podpatruje pracę lekarzy na Oddziale Chirurgii Szpitala Wojewódzkiego im. Józefa Babińskiego we Wrocławiu. Zdolny chirurg dr Jerzy Szybejko przeprowadza operację młodej dziewczyny. Szybko przekonuje się, że jest nieuleczalnie chora. Wstrząsający dokument o etyce lekarskiej i poczuciu nieuchronności śmierci.

NAPRZÓD

Reportaż o teatrze szkolnym „Sylaba 68" działającym przy Zespole Szkół Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu. To jedna z najprężniej rozwijających się uczniowskich grup artystycznych lat 70., nagradzana na wielu festiwalach w Polsce i za granicą. Koterski pokazuje świat miłośników poezji śpiewanej recytowanej pod komunistycznym sztandarem „Naprzód młodzieży świata".

Tytuł oryginalny / Původní název:
Lekka tkliwość
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Andrzej Jaworski
Kraj / Země: Polska / Polsko 1975
Czas trwania / Stopáž: 16 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Naprzód
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Andrzej Jaworski
Kraj / Země: Polska / Polsko 1976
Czas trwania / Stopáž: 9 min

CZ **LEHKÁ CITLIVOST**

Režisér za pomoci metody trpělivého pozorování („trpělivé oko"), kterou používal Kazimierz Karabasz, sleduje práci lékařů na chirurgickém oddělení Vojvodské nemocnice Józefa Babińského ve Vratislavi. Špičkový chirurg MUDr. Jerzy Szybejko provádí operaci mladé dívky. Krátce po zahájení operace zjišťuje, že je nevyléčitelně nemocná. Silný dokument o lékařské etice a pocitu neodvratnosti smrti.

KUPŘEDU

Reportáž o studentském divadle Sylaba 68 působícím při Školách vnitrozemské plavby ve Vratislavi, které v 70. letech patřilo mezi nejdynamičtější studentské umělecké skupiny, oceňované na mnoha festivalech v Polsku i v zahraničí. Koterski ukazuje svět milovníků zpívané poezie, prezentované s náležitou vážností pod komunistickým praporem s nápisem „Světová mládež kupředu".

Dziwny świat Thomasa Puckeya / ***Zvláštní svět Thomase Puckeyho***, reż. Marek Koterski

MK

Marek Koterski ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 1:

COK
28.04.2019, 17.00

PL **DZIWNY ŚWIAT THOMASA PUCKEYA**

Portret angielskiego performera i plastyka Thomasa Puckeya zarejestrowany podczas międzynarodowego artystycznego pleneru Osetnica 76. Puckey wykorzystuje własne ciało do działań zwanych „behaviour art". Jego sztuka nie znajduje uznania konserwatywnych odbiorców. Intrygujący dokument o próbie przekraczania granic w ludzkich umysłach.

TEATR – REŻYSER I AKTOR

Rejestracja prób do inscenizacji *Snu srebrnego Salomei* Juliusza Słowackiego w Teatrze Narodowym w Warszawie w 1978 roku. Obserwujemy spotkania reżysera Adama Hanuszkiewicza i aktorki Grażyny Szapołowskiej. Kolejne powtórzenia, gesty i spojrzenia budują postać. Hanuszkiewicz wykorzystuje specyficzne środki i techniki w celu osiągnięcia efektu, a Koterski zagląda za teatralne kulisy.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dziwny świat Thomasa Puckeya
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Andrzej Jaworski
Muzyka / Hudba: Jan Freda
Kraj / Země: Polska / Polsko 1977
Czas trwania / Stopáž: 11 min

CZ **ZVLÁŠTNÍ SVĚT THOMASE PUCKEYHO**

Portrét anglického performera a výtvarníka Thomase Puckeyho natočený v průběhu mezinárodního uměleckého venkovského plenéru Osetnica 76. Umělec využívá vlastní tělo k činnosti zvané „behaviour art", ale jeho umění nenachází v tradiční venkovské společnosti pochopení. Pozoruhodný dokument o pokusu překročit hranice v lidské mysli.

DIVADLO – REŽISÉR A HEREC

Záznam zkoušek dramatu Julia Słowackého *Stříbrný sen Salomein* v režii Adama Hanuszkiewicze, které probíhaly v Národním divadle ve Varšavě v roce 1978. Sledujeme zkoušky za účasti režiséra a herečky Grażyny Szapołowské a vidíme, jak každým dalším opakováním, gestem a pohledem utvářejí postavu. Hanuszkiewicz využívá specifické prostředky a techniky, aby dosáhl zamýšleného efektu, a Koterski nahlíží do zákulisí.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Teatr – reżyser i aktor
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Andrzej Popławski, Tomasz Wert
Kraj / Země: Polska / Polsko 1978
Czas trwania / Stopáž: 10 min

5. Międzynarodowy... / ***5. Mezinárodní...***, reż. Marek Koterski

MK

Marek Koterski ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 1:

COK
28.04.2019, 17.00

PL **5. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FESTIWALI TEATRÓW STUDENCKICH (FRAGMENTY)**
Dokument zrealizowany w czasie 5. Międzynarodowego Festiwalu Festiwali Teatrów Studenckich we Wrocławiu. Artyści prezentują odkrywcze i zaskakujące spektakle, widzowie oglądają widowiska na mistrzowskim poziomie. Koterski kieruje kamerę na scenę i ulicę, obserwując zachowanie twórców i zwykłych ludzi. Sztuka jest sposobem na odreagowanie szarej rzeczywistości.

NA TO WSZYSTKO TRZEBA POPATRZEĆ Z TEJ DRUGIEJ, POGODNIEJSZEJ STRONY
Sylwetka wybitnego aktora Romana Kłosowskiego. Twarz artysty potrafi wyrazić skrajne emocje – od szczęścia po przejmujący smutek. Koterski przedstawia charakterystyczne role Kłosowskiego, m.in. z takich spektakli jak *Przedstawienie Hamleta we wsi Głucha Dolna*, *Szwejk* czy *Słoń*, które zostały zarejestrowane w Teatrze Powszechnym w Łodzi. Brawurowy portret aktora z niezwykłą wyobraźnią.

CZ **5. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL FESTIVALŮ STUDENTSKÝCH DIVADEL (FRAGMENTY)**
Dokument natočený v průběhu 5. ročníku Mezinárodního festivalu Festivalů studentských divadel ve Vratislavi. Umělci prezentují objevné, překvapující divadelní hry a diváci mají možnost sledovat představení na vysoké úrovni. Koterski jako metaforu divadelního představení snímá scénu a ulici a sleduje chování umělců a obyčejných lidí. Umění přináší možnost odpoutat se od nudné, bezbarvé skutečnosti.

ABYCHOM SE NA VŠECHNO DÍVALI Z POCTIVĚJŠÍ STRÁNKY
Postava vynikajícího polského herce Romana Kłosowského. Umělcova tvář dokáže vyjádřit krajní emoce – od štěstí po jímavý žal. Koterski představuje typické herecké role Romana Kłosowského v *Představení Hamleta ve vsi Dolní Mrduša*, *Švejkovi* a *Slonovi*, zaznamenané v divadle Teatr Powszechny v Lodži, kde Kłosowski v letech 1976–1981 působil jako umělecký a výkonný ředitel. Mistrný portrét herce s neobyčejnou fantazií.

Tytuł oryginalny / Původní název:
5. Międzynarodowy Festiwal Festiwali Teatrów Studenckich (fragmenty)
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Andrzej Jaworski
Kraj / Země: Polska / Polsko 1976
Czas trwania / Stopáž: 17 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Na to wszystko trzeba popatrzeć z tej drugiej, pogodniejszej strony
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Zbigniew Wichłacz
Kraj / Země: Polska / Polsko 1979
Czas trwania / Stopáž: 20 min

Przyszłość / ***Budoucnost***, reż. Marek Koterski

MK

Marek Koterski ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 2:

COK
03.05.2019, 10.00

PL **SZCZĘŚCIE**

Esej wizualny stworzony z fragmentów zdjęć, wypracowań i rysunków autorstwa nieletnich pensjonariuszek zakładu poprawczego. Marek Koterski czyta pamiętniki samotnych dziewczyn. To ponure refleksje dorastających ludzi pozbawionych marzeń i chęci do życia. W filmie wykorzystano utwory Claude'a Debussy'ego ze zbioru *Kącik dziecięcy*, które zagrał Tadeusz Chmielewski.

PRZYSZŁOŚĆ

10-miesięczna obserwacja mieszkańców pierwszego w Polsce ośrodka terapeutycznego dla narkomanów. Założony przez Marka Kotańskiego duży dom we wsi Głoskowo sprzyja wyjściu z nałogu. Reżyser rejestruje zwyczajne, codzienne życie uzależnionych i rozmawia z nimi o sensie życia, którym dla wielu staje się praca w polu, uprawa warzyw i hodowla zwierząt. O swojej przyszłości chorzy zadecydują sami.

CZ **ŠTĚSTÍ**

Vizuální esej, který tvoří fragmenty fotografií, prací a kreseb nezletilých chovanek diagnostického ústavu. Marek Koterski mimo kameru předčítá z jejich deníků. Jsou to temné reflexe dospívajících dívek, které nemají žádné sny ani touhu žít. Ve filmu byly použity skladby Clauda Debussyho v provedení Tadeusze Chmielewského.

BUDOUCNOST

Deset měsíců trvající pozorování obyvatel prvního polského terapeutického centra pro narkomany. Pobyt ve velkém domě na venkově, jehož zakladatelem je Marek Kotański, pomáhá zbavit se závislosti. Režisér zaznamenává obyčejný každodenní život drogově závislých, hovoří s nimi o smyslu života, jímž se pro mnohé z nich stává práce na poli, pěstování zeleniny nebo chov zvířat. To, jaká bude jejich budoucnost, záleží jen na nich.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Szczęście
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jan Szabela, Zbigniew Wichłacz, Krzysztof Ptak
Kraj / Země: Polska / Polsko 1980
Czas trwania / Stopáž: 17 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Przyszłość
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Krzysztof Tusiewicz
Kraj / Země: Polska / Polsko 1981
Czas trwania / Stopáž: 43 min

Pieśń wojenna / ***Válečná píseň***, reż. Marek Koterski

MK

Marek Koterski ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 2:

COK
03.05.2019, 10.00

PL **POLSKI BOHATER WSPÓŁCZESNY**

Jaki jest bohater współczesnej młodzieży? Maturzyści z łódzkiego liceum opowiadają o autorytetach, wzorach i pragnieniach. Z wypowiedzi młodych ludzi reżyser tworzy scenariusz fabuły filmu o nastolatkach. Powstaje historia dwóch studentek z dobrych domów, które dla zabawy zamiast na wycieczkę zagraniczną jadą na wieś do pracy w PGR. Film jest pesymistyczną refleksją nad światem.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Polski bohater współczesny
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jacek Bławut
Kraj / Země: Polska / Polsko 1984
Czas trwania / Stopáž: 10 min

PIEŚŃ WOJENNA

Michał Koterski, siedmioletni syn reżysera, ubrany w koszulkę i krótkie spodenki inscenizuje w swoim pokoju wojnę. Podśpiewujący chłopiec ma porozstawiane na dużym stole żołnierzyki i czołgi. Dziecko planuje taktykę, określa narodowości biorące udział w wojnie: Polaków, Niemców, Rosjan, jak również zastanawia się nad przegranymi i wygranymi. Dokument inscenizacyjny o pacyfistycznym wydźwięku.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Pieśń wojenna
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jacek Bławut
Kraj / Země: Polska / Polsko 1986
Czas trwania / Stopáž: 10 min

CZ **SOUČASNÝ POLSKÝ HRDINA**

Jaké hrdiny má dnešní mládež? Maturanti z lodžského gymnázia hovoří o tom, kdo je pro ně autoritou či vzorem a jaké jsou jejich sny. Z jejich výpovědí pak autor tvoří scénář filmu o teenagerech. Vzniká příběh o dvou studentkách z dobré rodiny, které místo na zahraniční zájezd jedou pro zábavu pracovat do zemědělského družstva na venkově. Film sestříhaný z výpovědí „mluvících hlav" a z pozorování skupiny přináší pesimistickou reflexi světa.

VÁLEČNÁ PÍSEŇ

Sedmiletý režisérův syn Michał Koterski, oblečený v tričku a kraťasech, ve svém pokoji inscenuje válku. Na velkém stole má rozestavěné vojáčky a tanky a pobrukuje si. Plánuje taktiku, popisuje, které národy se zúčastní války – Poláci, Němci, Rusové – a zamýšlí se nad tím, kdo prohraje a kdo bude vítězem. Inscenovaný dokument s pacifistickým vyzněním.

MARCIN DOROCIŃSKI

MARCIN DOROCIŃSKI

PL Bohater retrospektywy 21. edycji Przeglądu Filmowego Kino na Granicy/Kino na Hranici. Jeden z najpopularniejszych polskich aktorów. Urodzony w 1973 roku, ukończył Akademię Teatralną w Warszawie. Laureat Paszportu „Polityki", dorocznej Nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dziedzinie filmu, Nagrody im. Zbyszka Cybulskiego dla młodych aktorów oraz Srebrnego Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis". Członek Polskiej Akademii Filmowej. Zagrał m.in. w *Pitbullu* Patryka Vegi, gdzie wcielił się w postać komisarza Sławomira „Despero" Desperskiego, *Ogrodzie Luizy* Macieja Wojtyszki i w *Róży* Wojciecha Smarzowskiego. Ostatnio można go było zobaczyć w *7 uczuciach*, kolejnej odsłonie przygód Adasia Miauczyńskiego, oraz w najnowszym filmie Borysa Lankosza *Ciemno, prawie noc*. Za rolę w debiucie tego samego reżysera, *Rewersie*, otrzymał w 2009 roku nagrodę na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni.

CZ Hrdina retrospektivy 21. ročníku Filmové přehlídky Kino na hranici / Kino na Granicy patří mezi nejpopulárnější polské herce. Narodil se v roce 1973, je absolventem Divadelní akademie ve Varšavě a laureátem mj. těchto ocenění: „Pas" časopisu Polityka, Cena ministra kultury a národního dědictví za přínos v oblasti filmu, cena Zbyszka Cybulského pro mladé herce, Stříbrná medaile Gloria Artis za zásluhy v oblasti kultury. Člen Polské filmové akademie. Marcin Dorociński hrál například ve filmu Patryka Vegy *Pitbul*, kde se představil jako komisař Sławomir „Despero" Desperski, v *Luisině zahradě* Macieje Wojtyszka, v *Růženě* Wojciecha Smarzowského aj. V nedávné době ho diváci mohli vidět v *Sedmi pocitech* přinášejících další dobrodružství Adaše Miauczyńského a v nejnovějším filmu Boryse Lankosze *Tma, téměř noc*. Za roli v Lankoszově debutu *Druhá strana mince* získal v roce 2009 cenu na Festivalu polských hraných filmů v Gdyni. Na tomto festivalu byl oceněn ještě dvakrát, za herecký výkon ve filmech *Luisina zahrada* a *Růžena*.

MD

Wybrana filmografia / Výběrová filmografie:

1996: *Szamanka / Šamanka*
1999: *Torowisko / Kolejiště*
1999: *Krugerandy / Krugerrandy*
2000: *Żółty szalik / Žlutá šála*
2003: *Show*
2004: *Vinci*
2005: *Pitbull*
2007: *Ogród Luizy / Luisina zahrada*
2008: *Boisko bezdomnych / Hráči bez domova*
2009: *Rewers / Odvrácená strana mince*
2011: *Róża / Růžena*
2014: *Jack Strong*
2018: *7 uczuć / Sedm pocitů*
2019: *Ciemno, prawie noc / Tma, téměř*

MD

COK
29.04.2019, 11.00

PL W swoim drugim pełnometrażowym filmie Wojciech Nowak pokazuje rozdwojony postkomunistyczny świat, w którym na zmianę słychać Zdzisławę Sośnicką i Paragraf 22, a dawne autorytety zastąpiła Neve Campbell, uwodzicielsko spoglądająca z powieszonego na ścianie plakatu. W tym świecie, jeśli nie masz forsy, możesz sobie co najwyżej „zagwizdać na księżyc". Tak przynajmniej uważa ambitny Arek (Marcin Dorociński w jednej z pierwszych ról), który z bokserskiego ringu trafia prosto do szpitala. Choć, jak zauważa lekarz, „nawet Piotrowski nie miał takich warunków", to wrodzona wada serca przekreśla świetnie zapowiadającą się karierę chłopaka oraz jego jedyną szansę na wyrwanie się z biedy. Mimo to Arek wciąż chce od życia czegoś więcej niż to, co ma mu do zaoferowania miejscowe technikum samochodowe i grzebiący w śmietniku ojciec alkoholik. Gdy mafioso namawia go do kradzieży kolekcji złotych monet, nie zastanawia się zbyt długo.

CZ Ve svém druhém celovečerním filmu Wojciech Nowak ukazuje rozpolcený postkomunistický svět, ve kterém je střídavě slyšet Zdzisława Sośnicka a Hlava XXII a bývalé autority nahradila Neve Campbellová, svůdně shlížející z plakátu na zdi. Svět, kde bez peněz si můžeš tak maximálně „hvízdnout k měsíci", aspoň tak to vidí ambiciózní Arek (Marcin Dorociński v jedné ze svých prvních rolí), který se přímo z boxerského ringu dostává na nemocniční lůžko. Lékař sice poznamenává, že „ani Piotrowski neměl takové podmínky", ale vrozená srdeční vada ukončí jeho skvěle vypadající kariéru, která pro něj zároveň byla jedinou možností, jak se dostat ze zakletého kruhu bídy a zklamání. Mladík však přesto stále chce od života něco víc než to, co mu může nabídnout místní automobilní střední škola a otec alkoholik šacující popelnice. Když ho místní mafián přemlouvá, aby ukradl cennou sbírku zlatých mincí, dlouho se nerozmýšlí.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Krugerandy
Reżyseria / Režie: Wojciech Nowak
Scenariusz / Scénář: Wojciech Nowak
Zdjęcia / Kamera: Bartosz Prokopowicz
Muzyka / Hudba: Patryk Zakrocki
Obsada / Hrají: Marcin Dorociński, Jerzy Trela, Maciej Stuhr, Borys Jaźnicki, Beata Tyszkiewicz
Kraj / Země: Polska / Polsko 1999
Czas trwania / Stopáž: 91 min

MD

COK
29.04.2019, 16.30

ŚWIĘTA POLSKIE – BARBÓRKA
POLSKÉ SVÁTKY – SV. BARBORY

PL Pochodzący ze Śląska Maciej Pieprzyca wraca w rodzinne strony i pod pretekstem hucznych obchodów święta patronki górników wpuszcza trochę świeżego powietrza pod dachy poczerniałych familoków. W swoim filmie, zrealizowanym w ramach telewizyjnego cyklu *Święta polskie*, opowiada o spotkaniu Basi (Iwona Sitkowska) i Jakuba (Marcin Dorociński) – dwojga ludzi niemających ze sobą zupełnie nic wspólnego, a przynajmniej tak mogłoby się wydawać. Basia pracuje na terenie kopalni. Jej codzienność to emerytowany ojciec, który każdego ranka i tak budzi się „jak na szychta", smutni, przysypiający na stojąco ludzie w autobusie i rozmowy o serialu przy przebieraniu węgla. Serialu, którego gwiazdą jest właśnie Jakub, przystojny amant mający uświetnić swoją obecnością imprezę z okazji Barbórki. To właśnie on gra główną rolę w każdym śnie dziewczyny.

CZ Režisér Maciej Pieprzyca se vrací do svého rodného Slezska a využívá halasných oslav svátku patronky horníků k tomu, aby přinesl trochu čerstvého vzduchu pod střechy slezských *familoků*. Ve svém filmu, který vznikl v rámci televizního cyklu *Polské svátky*, vypráví o setkání Barbory (Iwona Sitkowska) a Jakuba (Marcin Dorociński) – dvou lidí, kteří na první pohled nemají nic společného. Barbora pracuje v dole a k jejímu všednímu dni patří otec důchodce, který se každé ráno budí jako na šichtu, zasmušilí lidé usínající vestoje v autobuse a rozebírání nejnovějšího dílu seriálu při třídění uhlí. Jakub je hvězdou zmíněného seriálu, kde je vykreslen jako ideální typ milovníka, a má se stát chloubou lokální oslavy hornického svátku. Tak jako ve starém hitu kapely *2 plus 1* hraje Jakub hlavní roli v každém Barbořině snu, ona ale ví, že „život je život, však to znáte".

Tytuł oryginalny / Původní název:
Święta polskie – Barbórka
Reżyseria / Režie: Maciej Pieprzyca
Scenariusz / Scénář: Bartosz Kurowski, Maciej Pieprzyca
Zdjęcia / Kamera: Marek Traskowski
Muzyka / Hudba: Patryk Zakrocki
Obsada / Hrají: Marcin Dorociński, Iwona Sitkowska, Robert Talarczyk, Tadeusz Madeja
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2006 – Nagroda Stowarzyszenia Filmowców Polskich; Houston Worldfest Independent Film Festival 2006 – Golden Award; FF w Płowdiwie 2007 – nagroda za najlepszą rolę żeńską / Gdyně 2006 – cena Asociace polských filmařů, Festival nezávislých filmů WorldFest v Houstonu – Golden Award, Plovdiv 2008 – cena za nejlepší ženskou roli
Kraj / Země: Polska / Polsko 2005
Czas trwania / Stopáž: 68 min

Marta Bałaga

MD

PIAST
29.04.2019, 11.00

PL W jednej ze swoich najsłynniejszych ról Marcin Dorociński rozwala ekran czołem i idzie dalej, zupełnie nie oglądając się na rozcięty łuk brwiowy. W środkach nie przebierają również pozostali członkowie obsady *Pitbulla* – filmu, który nie tylko doczekał się dwóch kolejnych części i serialowej wersji, lecz także zapoczątkował zawrotną karierę Patryka Vegi. Reżyser opowiada o policjantach z warszawskiego Wydziału Zabójstw, nawiązując do autentycznych wydarzeń i postaci, o których usłyszał w trakcie realizacji programów dokumentalnych dla telewizji. Fabuła skupia się na poszukiwaniach ukrywającego się za granicą Saida, gangstera odpowiedzialnego za brutalne zabójstwa ormiańskich handlarzy. Vega ukazuje unurzany w brudzie świat gliniarzy – rzadko trzeźwiejących, niedbających o żony ani o ciężarne kochanki, a mimo to zdolnych do tego, żeby czasem o kogoś zawalczyć. Tak jak grany przez Marcina Dorocińskiego podkomisarz Sławomir „Despero" Desperski, który pewnego dnia poznaje córkę Saida Dżemmę (Weronika Rosati).

CZ V jedné ze svých nejslavnějších rolí Marcin Dorociński rozbije čelem obrazovku a jde dál, aniž by věnoval pozornost rozraženému obočí. Podobně jako ostatní vynikající herci v tomto filmu, vyprávějícího o policistech z varšavského oddělení vražd, které dalo Polsku tři další pokračování, populární seriál a Patryka Vegu. Vega vychází ze skutečných událostí a postav, o kterých slyšel při práci na televizních dokumentech. Spolu se svými hrdiny se až po krk brodí špínou při hledání Saida, který má na svědomí brutální vraždy arménských obchodníků a ukrývá se v zahraničí. Jen málokdy jsou střízliví, nestarají se o své ženy, a už vůbec ne o své těhotné milenky, a přesto jsou schopni čas od času o někoho bojovat – tak jako podkomisař Sławomir „Despero" Desperski, když se setká se Saidovou dcerou Džemmou (Weronika Rosati). V tramvaji si od něj lidé odsedají, protože z něj cítí smrt, on se ale rozhodne, že si ještě jednou dovolí chvilku slabosti.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Pitbull*
Reżyseria / Režie: Patryk Vega
Scenariusz / Scénář: Patryk Vega
Zdjęcia / Kamera: Mirosław Brożek
Muzyka / Hudba: Luka
Obsada / Hrají: Marcin Dorociński, Weronika Rosati, Janusz Gajos, Andrzej Grabowski, Rafał Mohr
Nagrody / Ocenění: Koszaliński Festiwal Debiutów Filmowych „Młodzi i Film" 2005 – nagroda za reżyserię, nagroda za rolę męską; International Mystery Festival – Noir in Festival Courmayeur 2005 – Nagroda Specjalna Jury; Nagroda im. Zbyszka Cybulskiego (Marcin Dorociński) / Koszalinský festival filmových debutů „Mladí a film" 2005 – nejlepší režie, nejlepší herec v hlavní roli; International Mystery Festival – Noir in Festival Courmayeur 2005 – zvláštní cena poroty, Cena Zbyszka Cybulského (Marcin Dorociński)
Kraj / Země: Polska / Polsko 2005
Czas trwania / Stopáž: 97 min

MD

COK
28.04.2019, 19.00

WSZYSCY JESTEŚMY CHRYSTUSAMI
KAŻDY Z NÁS JE KRISTUS

PL Kolejna odsłona przygód Adasia Miauczyńskiego (granego na przemian przez Marka Kondrata i Andrzeja Chyrę). Tym razem na pierwszy plan wysuwa się problem alkoholizmu głównego bohatera. Migawki z przeszłości nie pozostawiają złudzeń, że nałóg zamienił jego życie rodzinne w piekło. Po latach Adaś podejmuje próbę pojednania z synem Sylwusiem (Michał Koterski), który sam zmaga się z wyniszczającym uzależnieniem od narkotyków. Wstępem do ewentualnego odbudowania relacji okazuje się szczera rozmowa o wspólnych lękach, traumach i słabościach. *Wszyscy jesteśmy Chrystusami* (tytuł zaczerpnięty z *Upadku* Alberta Camusa) to film, który robi wstrząsające wrażenie ze względu nie tylko na treść, ale i wykorzystaną przez reżysera formę. Koterski pokazuje dramat uzależnienia w sposób na przemian boleśnie realistyczny i niezwykle groteskowy, próbując za pomocą środków filmowych oddać chociażby pijackie zaburzenia ciągłości czasu.

CZ Další pokračování příběhů Adama Miauczyńského, kterého střídavě hrají Marek Kondrat a Andrzej Chyra, získalo na filmovém festivalu dvě ocenění. Do popředí se tentokrát dostávají hrdinovy problémy s alkoholem. Flashbacky z minulosti nás nenechávají na pochybách o tom, že rodina Adama Miauczyńského prožívala kvůli jeho alkoholismu peklo. Po letech se Adam pokouší smířit se svým synem Sylwusem (Michał Koterski), který se potýkal s ničivou závislostí na drogách. Otevřený rozhovor o společných úzkostech, traumatech a slabostech jim může pomoci znovu navázat vzájemný vztah. Film *Každý z nás je Kristus* (název si autor vypůjčil z Camusova *Pádu*) je silný nejen pro svůj obsah, ale také díky režisérem zvolené formě. Koterski ukazuje drama závislosti střídavě bolestně realisticky a groteskně, když se pomocí filmových prostředků snaží ztvárnit například poruchy vnímání časové kontinuity v opilosti.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Wszyscy jesteśmy Chrystusami
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Edward Kłosiński
Muzyka / Hudba: Jerzy Satanowski
Obsada / Hrají: Marek Kondrat, Michał Koterski, Andrzej Chyra, Janina Traczykówna, Małgorzata Bogdańska
Nagrody / Ocenění: FPFF w Gdyni 2006 – najlepszy reżyser; Orły – Polska Nagroda Filmowa 2007 – najlepszy montaż; Tarnowska Nagroda Filmowa 2006 – Grand Prix / Festival polských hraných filmů v Gdyni 2007 – nejlepší režie, nejlepší scénář, nejlepší střih; Polská filmová cena Orel 2007 – nejlepší střih; Tarnowská filmová cena 2006 – Grand Prix
Kraj / Země: Polska / Polsko 2006
Czas trwania / Stopáž: 105 min

Piotr Czerkawski

MD

OLZA
28.04.2019, 21.00

PL Film o miłości, któremu daleko do gładkich komedii romantycznych z Hugh Grantem. U Macieja Wojtyszki młody gangster i dziewczyna z problemami spotykają się nie na czterech weselach i pogrzebie, lecz w szpitalu psychiatrycznym. Cierpiąca na schizofrenię Luiza (Patrycja Soliman) od lat żyje we własnym świecie, ale dopiero teraz jej nietypowe zachowanie zaczyna przeszkadzać ojcu pragnącemu zostać burmistrzem. Z kolei Fabio (Marcin Dorociński) przebywa na oddziale, aby zapewnić sobie alibi w razie oskarżeń o zlecone morderstwo. Niewinność dziewczyny szybko go zmienia – wrażliwa 18-latka pomimo wielu doznanych krzywd wciąż podchodzi do ludzi z dziecięcą ufnością. I choć za bramą szpitala na Fabia czekają koledzy po fachu, małomiasteczkowi politycy i zaprzyjaźnione prostytutki, nie potrafi zapomnieć o nowej przyjaciółce. *Jutro nie jest nasze* – mówi mu z przekonaniem Luiza. Ale Fabio i tak postanawia przekonać się, czy mają na nie szansę.

CZ Vyprávění o lásce, které má daleko k romantickým komediím s Hughem Grantem – u Macieje Wojtyszky se mladý gangster a dívka, která má problémy, nesetkají na čtyřech svatbách a jednom pohřbu, ale v psychiatrické léčebně. Osmnáctiletá Luisa (Patrycja Soliman) trpící schizofrenií žije už celé roky ve svém vlastním světě. Teď však její nekonvenční chování začíná překážet jejímu otci, který se chce stát starostou. Fabio (Marcin Dorociński) je na psychiatrii na pozorování, aby si zajistil alibi pro případ, že by byl obviněn z nájemné vraždy, kterou má provést. Nevinnost dívky ho záhy změní – citlivá Luisa i přes rány, které jí život zasadil, stále přistupuje k lidem s dětskou důvěřivostí. A přestože na něj před branou léčebny už netrpělivě čekají komplici, maloměstští politici a spřátelené prostitutky, nedokáže na Luisu zapomenout. *Zítřek nám nepatří*, říká mu přesvědčivě Luisa. Ale Fabio se stejně rozhodne zjistit, jestli na něj nemají šanci.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ogród Luizy
Reżyseria / Režie: Maciej Wojtyszko
Scenariusz / Scénář: Witold Horwath
Zdjęcia / Kamera: Grzegorz Kędzierski
Muzyka / Hudba: Jerzy Satanowski
Obsada / Hrají: Patrycja Soliman, Marcin Dorociński, Kinga Preis, Krzysztof Stroiński, Marcin Hycnar
Nagrody / Ocenění: FPFF w Gdyni 2007 – Nagroda Specjalna Jury; Tarnowska Nagroda Filmowa 2008 – Nagroda Publiczności; Festiwal Filmów Optymistycznych w Częstochowie 2009 – Grand Prix Złota Ryba; Festiwal Filmów Polskich „Wisła" w Moskwie 2009 – Nagroda Publiczności / Festival polských hraných filmů v Gdyni 2007 – zvláštní cena poroty, zvláštní cena za herecký výkon (Marcin Dorociński); Tarnowská filmová cena 2008 – cena diváků; Festival optimistických filmů v Čenstochové 2009 – Grand Prix Zlatá ryba; Festival polských filmů Visla v Moskvě 2009 – cena diváků
Kraj / Země: Polska / Polsko 2007
Czas trwania / Stopáž: 105 min

Marta Bałaga

MD

PIAST
01.05.2019, 19.30

BOISKO BEZDOMNYCH / **HRÁČI BEZ DOMOVA**

PL Nastoletni piłkarz Jacek Mróz miał u stóp cały świat. Wzbudzał zainteresowanie dziennikarzy i zagranicznych klubów, ale poważna kontuzja na dobre wykluczyła go z gry. Teraz, już dorosły (Marcin Dorociński), krąży pijany wokół Dworca Centralnego w brudnej czapce Świętego Mikołaja. Pewnej nocy poznaje grupę bezdomnych, którzy ratują go przed zamarznięciem: byłego księdza, marynarza po odsiadce, a nawet niedoszłego kosmonautę. Mężczyźni o spuchniętych twarzach i pustych oczach spędzają dni na wspominkach w kolejce po talerz zupy, czasem też bez przekonania kopią plastikową butelkę lub zgniecioną puszkę piwa. Ku własnemu zaskoczeniu Jacek odkrywa w nowych kumplach sportowy potencjał. Gdy zgadza się trenować drużynę do mistrzostw świata bezdomnych, po raz pierwszy od dawna ma jakiś cel. Stawia jednak jasny warunek – zero picia. Skoro każdy z nich przegrał już wszystko, teraz mogą chyba tylko zacząć wygrywać.

CZ Mladičkému fotbalistovi Jacku Mrózovi (Marcin Dorociński) ležel celý svět u nohou. Díky svému talentu upoutal pozornost novinářů i zahraničních klubů, ale jen do doby než ho vážné zranění vyřadilo ze hry. Teď už je dospělý. Opilý se potlouká kolem hlavního nádraží ve špinavé mikulášské čepici. Jedné noci se seznámí se skupinou bezdomovců, kteří ho zachrání před umrznutím: je mezi nimi bývalý kněz, námořník propuštěný z vězení a muž, který málem letěl do vesmíru. Muži s opuchlými tvářemi a prázdnýma očima tráví dny bolestnými vzpomínkami, čekáním ve frontě na další talíř polévky, kopáním nazdařbůh do plastové láhve nebo rozšlápnuté plechovky piva... Jacek s překvapením zjišťuje, jaký mají sportovní potenciál. Když se rozhodne, že je jako trenér připraví na mistrovství světa lidí bez domova, poprvé od doby, kdy mu „fotbal zku…il život" má před sebou nějaký cíl. Má však jednu podmínku: žádný alkohol. Každý z nich už všechno prohrál, takže už asi není jiná možnost, než že začnou vyhrávat.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Boisko bezdomnych
Reżyseria / Režie: Kasia Adamik
Scenariusz / Scénář:
Przemysław Nowakowski
Zdjęcia / Kamera: Jacek Petrycki
Muzyka / Hudba: Antoni Łazarkiewicz
Obsada / Hrají: Marcin Dorociński,
Rafał Fudalej, Piotr Jagielski,
Marek Kalita, Eryk Lubos
Nagrody / Ocenění: FPFF w Gdyni
2008 – najlepszy aktor drugoplanowy,
najlepsze kostiumy, Nagroda Publiczności;
Camerimage w Łodzi 2008 – Nagroda
Główna w Konkursie Filmów Polskich;
MFF Tofifest w Toruniu 2009 – Złoty Anioł /
Festival polských hraných filmů v Gdyni
2008 – nejlepší herec ve vedlejší roli,
nejlepší kostýmy, cena diváků Silver
Screen; Festival Camerimage v Lodži
2008 – hlavní cena v soutěži polských
filmů; MFF Tofifest v Toruni 2009 –
Zlatý anděl
Kraj / Země: Polska / Polsko 2008
Czas trwania / Stopáž: 119 min

Marta Bałaga

MD

CENTRAL
02.05.2019, 10.00

PL Debiut Borysa Lankosza rozpoczął swój triumfalny pochód w Gdyni, gdzie jury pod przewodnictwem Krzysztofa Krauzego przyznało temu filmowi Złote Lwy. Przenosząc się w czasie do lat 50., reżyser rozlicza się z zawiłą przeszłością widzianą oczami trzech kobiet (Agata Buzek, Krystyna Janda i Anna Polony). Dobiegająca trzydziestki, skryta Sabina musi co rusz stawiać czoła kolejnym kandydatom na męża, podsuwanym jej przez matkę i babcię. Z rodzinnych opałów ratuje ją jednak pewien elegancki mężczyzna (Marcin Dorociński). Wkrótce okazuje się, że choć Bronisław przypomina filmowego amanta, daleko mu do ideału. A życie codzienne walczących o przetrwanie kobiet nie ma zbyt wiele wspólnego z puszczanymi w kinie kronikami. Pomimo stylizowanych, dopracowanych w najdrobniejszym szczególe zdjęć Marcina Koszałki w *Rewersie* nie ma miejsca na powierzchowną nostalgię. Ani tym bardziej na łzy po Stalinie.

CZ Oceňovaný debut Boryse Lankosze zahájil svůj triumfální úspěch na filmovém festivalu v Gdyni, kde mu porota pod vedením Krzysztofa Krauzeho udělila cenu Zlatí lvi za nejlepší film roku. Přeskakováním v čase z černobílých padesátých let do barevné současnosti polský režisér zúčtovává se sladkobolnou minulostí viděnou očima tří žen (Agata Buzek, Krystyna Janda a Anna Polony). A především nenápadné Sabiny, které milující matka a babička každou chvíli podstrkují dalšího nápadníka. Až do doby, kdy ji před tímto nátlakem zachrání elegantní muž (Marcin Dorociński), který sice připomíná filmového milovníka, ale k ideálu má daleko. A každodenní realita žen snažících se nějak přežít nemá mnoho společného s filmy oslavujícími statečnost vojáků armády lidového Polska, které se promítají v kinech. Kamera Marcina Koszałky je propracovaná do nejmenšího detailu, přesto ve filmu není místo pro prázdnou nostalgii. A už vůbec ne na pláč pro Stalina.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Rewers*
Reżyseria / Režie: Borys Lankosz
Scenariusz / Scénář: Andrzej Bart
Zdjęcia / Kamera: Marcin Koszałka
Muzyka / Hudba: Włodzimierz Pawlik
Obsada / Hrají: Agata Buzek, Krystyna Janda, Anna Polony, Marcin Dorociński, Adam Woronowicz
Nagrody / Ocenění: FPFF w Gdyni 2009 – Złote Lwy, najlepsza aktorka, aktor drugoplanowy, zdjęcia, muzyka, charakteryzacja, Nagroda Publiczności, Nagroda Dziennikarzy; Warszawski Festiwal Filmowy 2009 – Nagroda FIPRESCI; Camerimage w Łodzi 2009 – Brązowa Żaba; Nagroda im. Zbyszka Cybulskiego – Nagroda Publiczności / FPHF v Gdyni 2009 – Zlatí lvi za nejlepší film, kameru, hudbu, masky, herečku v hlavní roli, herce ve vedlejší roli, cena diváků, cena novinářů; Varšavský filmový festival 2009 – Cena FIPRESCI; Festival Camerimage v Lodži 2009 – Bronzová žába; Cena Zbyszka Cybulského – cena diváků
Kraj / Země: Polska / Polsko 2009
Czas trwania / Stopáž: 96 min

MD

COK
30.04.2019, 13.15

GŁĘBOKA WODA, ODCINEK WIELKA WODA
HLUBOKÁ VODA

PL W pilocie popularnego serialu reżyserka Magdalena Łazarkiewicz od razu skacze na głęboką wodę. Podobnie jak jego główny bohater – grany przez Marcina Dorocińskiego Wiktor. Nowo mianowany dyrektor ośrodka pomocy społecznej po latach wyniszczającej pracy nie ma ani życia prywatnego, ani zbyt wielu złudzeń. Nie powstrzymuje go to jednak przed naginaniem przepisów, zwłaszcza gdy powódź pozbawi ludzi dachu nad głową. Choć, jak sam przyznaje, problem alkoholowy nie jest mu obcy, wciąż usiłuje pomóc tym, którzy dawno przestali liczyć na odmianę losu. W codziennej walce Wiktorowi towarzyszy oddany zespół pracowników muszących się nauczyć, jak zachować wrażliwość, nie kierując się wyłącznie uczuciami.

CZ Pilotní díl seriálu, který vysílala televizní stanice TVP 2, zahájila režisérka Magdalena Łazarkiewiczová skokem do hluboké vody. Jejím hrdinou je muž upřímný, až to bolí. Nově jmenovaný ředitel střediska sociální péče Wiktor Okulicki (Marcin Dorociński) po letech vyčerpávající práce ztratil nejen soukromý život, ale i většinu iluzí. To však neznamená, že by se vyhýbal rutinnímu ohýbání předpisů, zvlášť v situaci, kdy povodeň, která postihla region, každou chvíli připraví někoho dalšího o těžce získanou střechu nad hlavou. Přestože mu, jak sám přiznává, *není cizí problém s alkoholem*, stále se snaží pomoci zvrátit k lepšímu osud těch, kdo už dávno přestali věřit. Totéž platí o jeho věrných spolupracovnících, kteří čas od času nevědomky opakují stejné výmluvy jako oběti, s nimiž se každodenně setkávají, a učí se – v souladu se slovy ředitele střediska – zůstat citliví, aniž by se řídili pouze pocity.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Głęboka woda, odcinek *Wielka woda*
Reżyseria / Režie:
Magdalena Łazarkiewicz
Scenariusz / Scénář:
Katarzyna Terechowicz,
Magdalena Łazarkiewicz
Zdjęcia / Kamera: Wojciech Todorow
Muzyka / Hudba: Antoni Komasa-
-Łazarkiewicz
Obsada / Hrají: Marcin Dorociński,
Katarzyna Maciąg, Julia Kijowska,
Agnieszka Podsiadlik
Nagrody / Ocenění: Prix Italia 2012 –
najlepszy serial dramatyczny;
MFF w Chicago 2012 – Gold Plaque
za najlepszy serial dramatyczny /
Prix Italia 2012 – nejlepší dramatický
seriál, MFF Chicago 2012 – Zlatá
plaketa za nejlepší dramatický seriál
Kraj / Země: Polska / Polsko 2011
Czas trwania / Stopáž: 45 min

MD

PIAST
03.05.2019, 12.00

PL Bartosz Konopka, autor nominowanego do Oscara *Królika po berlińsku*, wraca do trudnych wspomnień. W pełnometrażowym debiucie nawiązuje do swojej relacji z cierpiącym na zaburzenia psychiczne ojcem. Krzysztof Stroiński z wyczuciem wciela się w postać agresywnego, dręczącego sąsiadów mężczyzny, który jednocześnie okazuje się przejmująco bezbronny. Jego odnoszący sukcesy, pracujący w telewizji syn Tomek (wyciszony Marcin Dorociński) nie ma najmniejszej ochoty się nim zajmować. Dopiero wprowadził się do nowego mieszkania i właśnie dowiedział, że zostanie ojcem. Mimo to wciąż wraca do człowieka, którego właściwie już nie zna. Uciekającego przed światem do szpitala psychiatrycznego – zupełnie jakby próbował ukryć w nim także swoją postępującą słabość. *Uważaj, żebyś nie wierzył we wszystko, co mówi* – przestrzega przez telefon matka. Czekając na krótkie chwile porozumienia i zwyczajnej codziennej normalności, Tomek nie potrafi jednak zapomnieć o wspólnej przeszłości. Nie potrafi, a może po prostu zwyczajnie nie chce.

CZ Bartosz Konopka, autor *Králíka po berlínsku* nominovaného na Oscara, se ve svém celovečerním debutu vrací k těžkým vzpomínkám a reflektuje vlastní vztah s psychicky nemocným otcem. Agresivního otce trápícího sousedy, ale zároveň dojemně bezbranného, hraje Krzysztof Stroiński. Úspěšný syn Tomek (Marcin Dorociński) pracující v televizi nemá vůbec chuť se jím zabývat. Právě se přestěhoval do nového bytu, a navíc se zrovna dověděl, že se stane otcem. Přesto se stále vrací ke zlomenému muži, kterého už v podstatě nezná. K muži, který se schoval před světem v psychiatrické léčebně, skoro jako by se tam snažil ukrýt i svou stále větší slabost. *Nesmíš věřit všemu, co říká*, varuje ho do telefonu matka. Tomek čeká na krátké okamžiky porozumění a obyčejné každodenní normality, ale nedokáže zapomenout na společnou minulost. Neumí to. A možná ani nechce.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Lęk wysokości
Reżyseria / Režie: Bartosz Konopka
Scenariusz / Scénář: Bartosz Konopka, Piotr Borkowski
Zdjęcia / Kamera: Piotr Niemyjski
Muzyka / Hudba: Maciej Cieślak
Obsada / Hrají: Marcin Dorociński, Krzysztof Stroiński, Dorota Kolak, Magdalena Popławska
Nagrody / Ocenění: FPFF w Gdyni 2011 – Nagroda za debiut reżyserski lub drugi film; Ińskie Lato Filmowe 2011 – Złota Rybka; MFF Mannheim-Heidelberg 2011 – wyróżnienie specjalne; Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej „Prowincjonalia" we Wrześni 2012 – Jańcio Wodnik za zdjęcia; Tarnowska Nagroda Filmowa 2012 – Nagroda Jury Młodzieżowego / FF v Gdyni 2011 – cena za nejlepší režijní debut nebo druhý film; Ińské filmové léto 2011 – Zlatá rybka; Mannheim-Heidelberg IFF 2011 – zvláštní uznání; Polský festival filmového umění Prowincjonalia ve Wrześni 2012 – Janek Vodnář za nejlepší kameru; Tarnowská filmová cena 2012 – cena mladé poroty
Kraj / Země: Polska / Polsko 2011
Czas trwania / Stopáž: 87 min

Marta Bałaga

MD

TEATR
29.04.2019, 18.00

RÓŻA / **RŮŽENA**

PL Lato 1945 roku, okres powojenny, Mazury. Tadeusz jest byłym żołnierzem AK. Przypadkowo trafia do gospodarstwa Róży – wdowy wojennej po żołnierzu Wehrmachtu. Dzięki pracy w gospodarstwie Róży AK-owiec poznaje lokalną społeczność Mazurów, gnębioną teraz przez nową władzę. Koniec wojny nie oznacza spokoju. Nikt nie może się czuć bezpiecznie. Żołnierze radzieccy, wszelkiej maści kryminaliści i złoczyńcy plądrują domy, atakują cywilów, gwałcą masowo kobiety – w szczególności te, które uważają za rodowite Niemki. Czas zemsty trwa. Jednocześnie aparat komunistycznej władzy powoli wprowadza nowe zasady sprawiedliwości społecznej, usuwając tych „podejrzanych". *Róża* Wojciecha Smarzowskiego to z jednej strony melodramat o miłości niemożliwej, a z drugiej – film historyczny, który dotyka tematów wypartych, zapomnianych i niewygodnych w historii polskiego powojnia. Osobnym bohaterem staje się tu społeczność Mazurów – mniejszość „pomiędzy", która nigdy nie została do końca zaakceptowana przez rządzących.

CZ Léto roku 1945, krátce po válce, Mazury. Bývalý voják Zemské armády Tadeusz se náhodou dostane na statek Růženy, která je válečnou vdovou po vojákovi Wehrmachtu. Díky práci na Růženině statku se Tadeusz seznámí s místní komunitou Mazurů, kterou nyní utlačuje nová vláda. Konec války nepřinesl klid, nikdo se nemůže cítit bezpečně. Sovětští vojáci, nejrůznější kriminálníci a zločinci rabují domy, útočí na civilisty, hromadně znásilňují ženy – především ty, které považují za rodilé Němky. Probíhá období pomsty. Aparát komunistické moci zároveň pomalu zavádí nová pravidla společenského pořádku a odstraňuje všechny, které považuje za „podezřelé". *Růžena* Wojciecha Smarzowského je jednak melodrama o nežádoucí lásce, jednak historickým filmem, který se dotýká témat vytěsněných, zapomenutých a nepohodlných pro dějiny polských poválečných let. Samostatným hrdinou se zde stává komunita Mazurů, menšina „na pomezí", kterou vládnoucí moc nikdy zcela neakceptovala.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Róża*
Reżyseria / Režie: Wojciech Smarzowski
Scenariusz / Scénář: Michał Szczerbic
Zdjęcia / Kamera: Piotr Sobociński jr
Muzyka / Hudba: Mikołaj Trzaska
Obsada / Hrají: Marcin Dorociński, Agata Kulesza, Kinga Preis, Jacek Braciak, Malwina Buss
Nagrody / Ocenění: Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 2011 – nagroda za pierwszplanową rolę męską – Marcin Dorociński; Warszawski Festiwal Filmowy 2011 – Grand Prix / Festival polských hraných filmů v Gdyni 2011 – cena za hlavní mužskou roli – Marcin Dorociński; Varšavský filmový festival 2011 – Grand Prix
Kraj / Země: Polska / Polsko 2011
Czas trwania / Stopáž: 94 min

Joanna Ostrowska

MD

PIAST
28.04.2019, 14.30

PL Czarna komedia, której żaden stereotyp nie jest straszny. Duński reżyser Ole Bornedal nie oszczędza nikogo, a już na pewno nie Marcina Dorocińskiego, grającego wytatuowanego płatnego zabójcę, którego wynajmują dwaj pijani budowlańcy. Sfrustrowani mężczyźni zamierzają bowiem pozbyć się żon zauroczonych instruktorem salsy. Nietypowe rozwiązanie wydaje się znacznie tańsze od alimentów, ale wynajęty „profesjonalista" zatacza się już na lotnisku. Na domiar złego pracę zaczyna nieco za wcześnie – w końcu Igor zabija też za darmo, pomagając w ten sposób ludziom, których uważa za nieszczęśliwych. W miasteczku, gdzie tylko „ogląda się *X Factora* i je kanapki", o tych akurat nietrudno. Wśród tej menażerii brakuje tylko komisarza Ryby z *Kilera*, który wrzasnąłby do Igora: *Co ty myślisz, cwaniaczku? Że z piątego przykazania możesz sobie zrobić spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością?*

CZ Černá komedie, která se ani v nejmenším nebojí stereotypů. Dánský režisér Ole Bornedal nikoho nešetří, a dvojnásob to platí o Marcinu Dorocińském v roli nájemného vraha s tělem pokrytým tetováním, které mu připomíná dívky, jež miloval, a lidi, které zabil. Dohoda proběhla v alkoholovém opojení. Dva zákazníci, oba stavaři, se rozhodli zbavit svých žen, které věnují více pozornosti instruktorovi salsy než vlastním manželům. Takové netradiční řešení je sice možná levnější než placení alimentů, ale najatý „profesionál" se splete už při vystupování z letadla. Navíc se pustí do práce o něco dřív, než by měl, a nakonec začíná zabíjet i zdarma a pomáhat tak lidem, o kterých si myslí, že jsou nešťastní. V městečku, kde není žádná jiná zábava než „dívat se na *X Factor* a jíst chlebíčky", o nešťastníky není nouze. Chybí už jen komisař Ryba, který by mu při pohledu na rostoucí anarchii houkl do ucha: *Co sis myslel, ty chytráku? Že si tady můžeš z pátýho přikázání udělat eseróčko?*

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dræberne fra nibe
Reżyseria / Režie: Ole Bornedal
Scenariusz / Scénář: Ole Bornedal
Zdjęcia / Kamera: Dan Laustsen, Linda Wassberg
Muzyka / Hudba: Joachim Holbek
Obsada / Hrají: Ulrich Thomsen, Nicolas Bro, Mia Lyhne, Lene Maria Christensen, Marcin Dorociński
Nagrody / Ocenění: Międzynarodowy Festiwal Filmów Fantastycznych w Brukseli 2017 – najlepszy film europejski / Brussels International Festival of Fantasy Film (BIFFF) 2017 – nejlepší evropský film
Kraj / Země: Dania / Dánsko 2017
Czas trwania / Stopáž: 86 min

MAŁŻEŃSKIE PORACHUNKI / **ZABIJÁCI Z MALOMĚSTA**
DRAEBERNE FRA NIBE

MD

TEATR
29.04.2019, 20.30

TEATR
03.05.2019, 17.00

PL Współczesna Warszawa. Trzy kobiety w różnym wieku poznajemy w kryzysowych dla nich momentach. Studentka (Maria Dębska) zaszalała na imprezie: urwany film, kilka siniaków, noc spędzona z nieznanym mężczyzną. Wzięta prokurator (Agata Kulesza) po przyjęciu w towarzystwie stołecznej socjety wjeżdża samochodem w przejście podziemne. Profesor medycyny (Dorota Kolak) odbiera nagrodę za osiągnięcia w dziedzinie chirurgii dziecięcej, zaraz potem wychyla kieliszek za kieliszkiem w podłym barze i doprawia się w pokoju hotelowym. Tymczasem rano trzeba iść do pracy… Wszystkie trzy bohaterki znajdują się na życiowym zakręcie. Czy uda im się wyhamować? Najnowszy film ulubienicy polskiej publiczności Kingi Dębskiej (*Moje córki krowy*, *Plan B*) podejmuje wstydliwy temat kobiecego picia. Reżyserka opowiada o tym problemie z wyczuciem i niezwykłym zaangażowaniem, nie unikając jednocześnie humoru.

CZ Příběh se odehrává v současné Varšavě. Setkáváme se s třemi ženami různého věku v pro ně kritických okamžicích. Studentka (Maria Dębska) to přehnala s pitím na party: má okno, na těle modřiny a noc strávila s neznámým mužem. Vytížená státní zástupkyně (Agata Kulesza) se vrací domů opilá po večírku se smetánkou hlavního města a vjede autem do podchodu. Profesorka medicíny (Dorota Kolak) převzala cenu za své úspěchy v oboru dětské chirurgie a pak pije jeden panák za druhým v zaplivaném baru, pokračuje v hotelovém pokoji… a ráno do práce. Všechny tři hrdinky se ocitly na životní křižovatce. Podaří se jim nabrat správný směr anebo skončí v propasti? Nejnovější film populární polské režisérky Kingy Dębské (*Moje dcery krávy*, *Plán B*) se věnuje citlivému tématu ženy a alkohol a daří se jí to s grácií a humorem, ale především s účastí a dramatickým nábojem, který nedovolí, aby byl tento problém brán na lehkou váhu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Zabawa zabawa
Reżyseria / Režie: Kinga Dębska
Scenariusz / Scénář: Kinga Dębska, Mika Dunin
Zdjęcia / Kamera:
Andrzej Wojciechowski
Muzyka / Hudba: Michal Novinski
Obsada / Hrají: Agata Kulesza, Dorota Kolak, Maria Dębska, Marcin Dorociński, Sławomir Zapała, Mirosław Baka, Jowita Budnik
Nagrody / Ocenění:
Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej „Prowincjonalia" we Wrześni 2019 – najlepszy film fabularny / Polský festival filmového umění ve Wrześni 2019 – nejlepší hraný film
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 88 min

MD

TEATR
30.04.2019, 14.30

PL Wielki powrót Marka Koterskiego, który za swój film otrzymał Nagrodę Specjalną Jury na festiwalu w Gdyni. Główną siłę *7 uczuć* stanowi przewrotny pomysł obsadowy. Dorośli aktorzy, wśród nich plejada gwiazd polskiego kina, wcielają się na ekranie w uczniów podstawówki (w tym gronie znajduje się także Adaś Miauczyński, grany tym razem przez Michała Koterskiego). Za pomocą tego zabiegu Marek Koterski podkreśla fundamentalne dla swojej twórczości przekonanie, zgodnie z którym traumy doznane w dzieciństwie obciążają całe nasze późniejsze życie. W swoim ostatnim filmie pokazuje cierpienie, jakiego jego mali bohaterowie doświadczają z powodu egoizmu, surowości i krótkowzroczności dorosłych. Nie jest to jednak wyłącznie akt oskarżenia. Podobnie jak *Wszyscy jesteśmy Chrystusami*, *7 uczuć* wydaje się niepokornym, chwilami błazeńskim, lecz zawsze bezwzględnie szczerym ćwiczeniem z empatii.

CZ Velký návrat Marka Koterského, který za svůj nový film získal zvláštní cenu poroty na festivalu v Gdyni. Základní nosnou silou *7 pocitů* je nezvyklé obsazení: dospělí herci včetně plejády hvězd polského filmu se na plátně mění v žáky základní školy. Jedním z nich je také Adaš Miauczyński, kterého tentokrát hraje Michał Koterski. Režisér tak zdůrazňuje přesvědčení tvořící základ jeho díla, že traumata z dětství zatěžují celý náš pozdější život. V *7 pocitech* ukazuje utrpení, jaké jeho malí hrdinové zakoušejí kvůli egoismu, surovosti a krátkozrakosti světa dospělých. Nový Koterského film však nemůžeme redukovat na úroveň pouhé obžaloby. Podobně jako ve snímku *Všichni jsme Kristus* působí *7 pocitů* jako nepokorné, místy bláznivé, ale vždy naprosto upřímné cvičení v empatii.

Tytuł oryginalny / Původní název:
7 uczuć
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jerzy Zieliński
Muzyka / Hudba:
Arkadiusz Grochowski, Marek Koterski
Obsada / Hrají: Michał Koterski,
Marcin Dorociński, Katarzyna Figura,
Małgorzata Bogdańska,
Gabriela Muskała
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Nagroda Specjalna Jury, Nagroda Jury Młodzieżowego; Forum Kina Europejskiego „Cinergia" w Łodzi 2018 – Nagroda Specjalna dla najlepszej aktorki / Filmový festival v Gdyni 2018 – zvláštní cena poroty, cena mladé poroty; Fórum evropského filmu Cinergia v Lodži 2018 – zvláštní cena pro nejlepší herečku
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 116 min

Autor tekstu

MD

TEATR
01.05.2019, 19.30

CIEMNO, PRAWIE NOC / **TMA, TÉMĚŘ NOC**

PL W filmie opartym na wyróżnionej nagrodą Nike powieści Joanny Bator Borys Lankosz zapuszcza się coraz bardziej w ciemność. W Wałbrzychu nagle zaczynają ginąć dzieci. Dziennikarka Alicja Tabor (Magdalena Cielecka) niechętnie wraca do miasta, które zdążyła poznać aż nazbyt dobrze, oraz jego złamanych życiem mieszkańców. Choć od jednego z nich słyszy, że ma szukać „niekochanych", aby rozwiązać zagadkę, to najpierw musi sięgnąć do wypieranych wspomnień, nagle odżywających w zaniedbanym domu rodzinnym. *Pierwsze słowa w jej życiu były pytaniem* – mówi o niej stary sąsiad. Dlatego też pyta, nie odwracając oczu od tego, co najgorsze, i nie pozwalając na to innym. Ale przed tym, co odkryje z pomocą Marcina (Marcin Dorociński), nie ochroni jej nawet wrodzony rozsądek.

CZ Ve filmu natočeném na motivy stejnojmenného románu Joanny Batorové, za který obdržela cenu NIKE, se Borys Lankosz pouští do stále hlubší temnoty. Ta skrývá mnoho tajemství, protože ve Valbřichu se náhle začínají ztrácet děti. Novinářka Alicja Tabor (Magdalena Cielecka) se jen nerada vrací do města, které zná až příliš dobře, a k jeho zlomeným obyvatelům lačně kouřícím jednu cigaretu za druhou a trávícím čas sledováním švábů lezoucích po špinavých zdech. Od jednoho z nich slyší, že pokud chce vyřešit záhadu, musí hledat „nemilované". Nejprve se ale musí vrátit ke vzpomínkám, které zasunula co nejhlouběji a které na ni padají ze všech koutů chátrajícího rodného domu. *Prvními slovy v jejím životě byla otázka*, říká jí starý soused. A tak se ptá, neodvrací oči od toho, co je nejhorší, a nedovolí to ani ostatním. Ale před tím, co objeví s pomocí Martina (Marcin Dorociński), ji neochrání ani její vrozená zvědavost. A už vůbec ne dřevěný křížek visící někde na zdi.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ciemno prawie noc
Reżyseria / Režie: Borys Lankosz
Scenariusz / Scénář:
Magdalena Lankosz, Borys Lankosz
Zdjęcia / Kamera: Marcin Koszałka
Muzyka / Hudba: Marcin Stańczyk
Obsada / Hrají: Magdalena Cielecka, Rafał Maćkowiak, Jerzy Trela, Eliza Rycembel, Marcin Dorociński
Kraj / Země: Polska / Polsko 2019
Czas trwania / Stopáž: 114 min

Marta Bałaga

KAMKOLIV
JAROMÍR HANZLÍK

JAROMÍR HANZLÍK

PL Pochodzi z Czeskiego Cieszyna, gwiazda czeskiego teatru, filmu i telewizji. Aktorsko zaistniał już jako 18-latek, gdy uzyskał angaż w Teatrze na Vinohradach, gdzie występował do początku lat 90. Równie wcześnie trafił też do filmu – od samego początku grał u wybitnych reżyserów, takich jak Antonín Máša i Jan Čuřík (*Błądzenie*, 1965), Pavel Juráček (*Każdy młody mężczyzna*, 1965), Otakar Vávra (*Romanca na trąbkę*, 1966), Karel Kachyňa (*Wóz do Wiednia*, 1966), Jaromil Jireš (*Żart*, 1968) czy Hynek Bočan (*Honor i sława*, 1968). Na filmowy dorobek Hanzlíka składa się wiele zróżnicowanych kreacji, począwszy od naiwnych dojrzewających młodzieńców, przez jednostki romantyczne, a skończywszy na postaciach komediowych. Jego popularność umocniły role oryginałów, w których wcielił się w filmach Jiřiego Menzla, takich jak *Postrzyżyny* (1980), *Święto przebiśniegu* (1983) czy *Koniec starych czasów* (1989). Mimo że przed laty ogłosił zakończenie kariery, co jakiś czas można go zobaczyć zarówno na małym, jak i dużym ekranie. W tym roku zagrał główną rolę w filmie *Lato z gentlemanem*, debiutując zarazem jako scenarzysta. W roku 2018 na MFF w Karlowych Warach odebrał nagrodę prezydenta za wkład artystyczny w kinematografię czeską.

CZ Rodák z Českého Těšína dlouhodobě patří mezi populární stálice české divadelní, filmové i televizní scény. Herecky se prosadil již v osmnácti letech, kdy získal angažmá v Divadle na Vinohradech, kde působil až do počátku 90. let. Paralelně s jeho začátky u divadla na sebe začal upozorňovat i u filmu. První roky Hanzlíkovy filmové kariéry byly ve znamení spolupráce s výraznými režisérskými osobnostmi své doby: s Antonínem Mášou a Janem Čuříkem (*Bloudění*, 1965), Pavlem Juráčkem (*Každý mladý muž*, 1965), Otakarem Vávrou (*Romance pro křídlovku*, 1966), Karlem Kachyňou (*Kočár do Vídně*, 1966), Jaromilem Jirešem (*Žert*, 1968) nebo Hynkem Bočanem (*Čest a sláva*, 1968). Hanzlíkova filmografie čítá pestrou plejádu postav: od naivních dospívajících mladíků, přes romantické typy a vážné dramatické role až po komediální figury. Výrazné komické role svérázných postaviček, které ztvrdily hercovu diváckou popularitu, mu svěřil Jiří Menzel ve filmech jako *Postřižiny* (1980), *Slavnosti sněženek* (1983) či *Konec starých časů* (1989). Přestože již před lety ohlásil konec kariéry, jeho tvář můžeme stále čas od času vídat jak na televizních obrazovkách, tak na filmovém plátně. Letos například ztvárnil hlavní hereckou úlohu ve filmu *Léto s gentlemanem*, které se mj. stalo jeho scenáristickým debutem. V roce 2018, kdy slavil 70. narozeniny, si na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech převzal Cenu prezidenta za umělecký přínos české kinematografii.

JH

Wybrana filmografia / Výběrová filmografie:

1966: *Romanca na trąbkę / Romance pro křídlovku*
1966: *Wóz do Wiednia / Kočár do Vídně*
1978: *Tajemnica Stalowego Miasta / Tajemství Ocelového města*
1984: *Jak utopić doktora Mraczka / Jak utopit Dr. Mráčka aneb Konec vodníků v Čechách*
1990: *Tylko o rodzinnych sprawach / Jen o rodinných záležitostech*
2019: *Lato z gentlemanem / Léto s gentlemanem*

JH

CENTRAL
29.04.2019, 12.30

PL Przełomem w karierze aktorskiej Jaromíra Hanzlíka była rola w ostatniej części tzw. trylogii hrubínowskiej Otakara Vávry, adaptacji jednego z wierszy Františka Hrubína. *Po Sierpniowej niedzieli* (1960) i *Złotej renecie* (1965) przyszła kolej na *Romancę na trąbkę*, będącą nostalgiczną refleksją nad niespełnioną miłością. Dyrektor szkoły Vojta po 30 latach spotyka Viktora, swojego niegdysiejszego konkurenta, i snuje wspomnienia o Terinie, 16-latce pracującej w wesołym miasteczku. Bohater poznał ją, gdy podczas letniej przerwy na studiach przyjechał z Pragi na wieś. W nasyconym zmysłowością i liryzmem filmie przeplatają się dwa silnie emocjonalne wątki: życia i śmierci. Młody Vojta przeżywa pierwszą miłość, a jednocześnie musi opiekować się umierającym dziadkiem, którego odejście fatalnie wpłynie na bieg akcji.

CZ Klíčovou roli filmové kariéry ponoukl Jaromírovi Hanzlíkovi poslední díl tzv. „hrubínovské trilogie". Jednalo se o třetí adaptaci jednoho z děl básníka Františka Hrubína v režii zkušeného matadora Otakara Vávry, tehdy působícího v roli pedagoga na FAMU. Po *Srpnové neděli* (1960) a *Zlaté renetě* (1965) přišla na řadu *Romance pro křídlovku* (1966) tematizující nostalgické ohlížení za nenaplněnou životní láskou. Ředitel školy Vojta se po dlouhých třiceti letech potkává se svým někdejším sokem v lásce Viktorem a vzpomíná na jimi milovanou Terinu, šestnáctiletou dívku od kolotočů. Tu Vojta potkal jako mladý student práv, když na léto přijel z Prahy na vesnici v Posázaví. Ve filmové romanci oplývající na Vávru atypicky lyrickým viděním světa a senzibilitou se protínají dva silné emocionální prožitky – láska a smrt. Zatímco totiž Vojta v horoucím létě prožívá svou první lásku, pečuje o umírajícího dědečka, který prodělal záchvat mrtvice a jehož odchod ze světa fatalisticky zasáhne do děje.

Tytuł oryginalny / Původní název: Romance pro křídlovku
Reżyseria / Režie: Otakar Vávra
Scenariusz / Scénář: František Hrubín, Otakar Vávra, na motywach wiersza Františka Hrubína / na motivy básně Františka Hrubína
Zdjęcia / Kamera: Andrej Barla
Muzyka / Hudba: Jiří Srnka
Obsada / Hrají: Jaromír Hanzlík, Július Vašek, Zuzana Cigánová, Štefan Kvietik, Miriam Kantorková
Nagrody / Ocenění: MFF w Moskwie 1967 – Nagroda Specjalna Jury; Przegląd Filmów Czeskich i Słowackich w Sorrento 1969 – Srebrna Syrena dla Otakara Vávry / MFF Moskva 1967 – Zvláštní cena poroty, Přehlídka českých a slovenských filmů Sorrento 1969 – Stříbrná Siréna (Otakar Vávra)
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1966
Czas trwania / Stopáž: 82 min

JH

KaSS
27.04.2019, 14.30

WÓZ DO WIEDNIA / **KOČÁR DO VÍDNĚ**

PL Kameralny dramat psychologiczny, którego akcja rozgrywa się u schyłku II wojny światowej, należy do szczytowych osiągnięć duetu Jan Procházka – Karel Kachyňa. To przejmująca opowieść o młodej wdowie Kriście (Iva Janžurová w przełomowej roli) i dwóch austriackich dezerterach, którzy zmuszają ją do przewiezienia ich przez granicę. Kobieta postanawia wykorzystać zaistniałą sytuację, by pomścić śmierć męża powieszonego przez Niemców kilka dni wcześniej. Autorzy filmu, zastanawiając się nad kwestią winy i prawem do odwetu, odeszli od schematycznego podziału na złych Niemców i dobrych partyzantów. W odważny sposób ukazują intymną relację Kristy i austriackiego żołnierza (Jaromír Hanzlík), którą przerwie pojawienie się partyzantów. Z powodu rewizjonistycznego, politycznie nieakceptowalnego w latach 60. stosunku do historii film musiał skończyć na półce.

CZ Komorní psychologické drama odehrávající se na sklonku druhé světové války je jedním z vrcholných počinů tvůrčí dvojice Jan Procházka – Karel Kachyňa. Dramaticky sevřený příběh tří postav o rozměrech antické tragédie, který je skrz naskrz prostoupen lidskou bolestí, představuje konflikt mladé vdovy Kristy, v níž se v klíčové roli své kariéry představila herečka Iva Janžurová, a dvou rakouských dezertérů, kteří ženu násilím přinutí, aby je převezla za hranice. Ona se rozhodne tuto situaci využít pro vykonání pomsty za smrt manžela, kterého před pár dny popravili krutí Němci. Výchozí situaci tvůrci využili pro zkoumání otázek relativity viny a práva na mstu, přičemž se razantně odchýlili od dosavadního schematického dělení na zlé Němce a hodné partyzány. Vztah Kristy a rakouského vojáka (Hanzlík), do kterého zasáhne příchod partyzánů, totiž nahlíží v jeho komplexitě. Pro revizionistický, ale ve své době politicky nepřijatelný postoj k nedávné minulosti země, byl film logicky odsunut do trezoru.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Kočár do Vídně
Reżyseria / Režie: Karel Kachyňa
Scenariusz / Scénář: Jan Procházka, Karel Kachyňa
Zdjęcia / Kamera: Josef Illík
Muzyka / Hudba: Jan Novák
Obsada / Hrají: Iva Janžurová, Jaromír Hanzlík, Luděk Munzar, Vladimír Ptáček, Ivo Niederle
Nagrody / Ocenění: MFF w Karlowych Warach 1966 – trzecia nagroda; Trilobit 1967 – nagroda dla najlepszej aktorki / MFF Karlovy Vary 1966 – Třetí hlavní cena, Ceny Trilobit 1967 – Trilobit za herecký výkon (Iva Janžurová)
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1966
Czas trwania / Stopáž: 85 min

Jana Bébarová

JH

KaSS
27.04.2019, 20.30

PL W okresie normalizacji lat 70. największą popularnością wśród widzów cieszyły się produkcje Miloša Macourka i Václava Vorlíčka. Dzięki ich filmom odbiorca mógł uciec od ponurej rzeczywistości. Typowym przykładem twórczości tego duetu jest utrzymana w bajkowej konwencji komedia opowiadająca o kłopotach tzw. wodników, ludzi uwielbiających wilgoć. Jaromír Hanzlík gra tu młodego, sumiennego urzędnika Jindřicha Mráčka, szczerze pragnącego pomóc rodzinie Wassermanów w zdobyciu lepszego lokum. Natrafia jednak na ich sprzeciw, ponieważ familię wodników w pełni zadowala zawilgocony dom w Pradze, który Mráček zamierza wyburzyć. Wassermanowie mają jeszcze jeden powód, by pozbyć się nazbyt aktywnego młodzieńca. Chłopak jest bowiem zadurzony w Janie, krewniaczce wodników, co może być śmiertelnym zagrożeniem dla przyszłych pokoleń niecodziennej rodziny.

CZ V ponuré době normalizačních sedmdesátých let platila autorská dvojice Miloš Macourek – – Václav Vorlíček za tvůrce divácky nejpopulárnějších českých filmů. Ve svých humorných, žánrově orientovaných počinech nabízeli filmovému publiku příjemný únik od reality. Ukázkovým příkladem těchto tendencí je pohádkově rámovaná osobitá komedie vzniklá podle původního námětu Patra Markova, jež s nadsázkou vypráví o existenciálních trablech vymírající populace českých vodníků. Jaromír Hanzlík se zde představuje v roli mladého, svědomitého advokáta Jindřicha Mráčka, jehož počestné úmysly pomoci rodině Wassermanů získat vhodnější bydlení se přirozeně setkávají s jejich odporem, neboť coby vodníkům jim provlhlý dům na pražské Kampě, který chce Mráček nechat zbourat, maximálně vyhovuje. Nutkání Wassermanů zbavit se příliš aktivního mladíka zintenzivňuje i skutečnost, že z pozice smrtelníka svým vztahem k jedné z posledních vodnic, Wassermanově neteři Janě, ohrožuje budoucnost příštích generací.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Jak utopit Dr. Mráčka aneb Konec vodníků v Čechách
Reżyseria / Režie: Václav Vorlíček
Scenariusz / Scénář: Miloš Macourek, Petr Markov, Václav Vorlíček
Zdjęcia / Kamera: Vladimír Novotný
Muzyka / Hudba: Vítězslav Hádl
Obsada / Hrají: Libuše Šafránková, Jaromír Hanzlík, František Filipovský, Miloš Kopecký, Vladimír Menšík
Nagrody / Ocenění: Międzynarodowy Przegląd Filmów Komediowych La Coruña 1976 – nagroda główna / Mezinárodní přehlídka humoristických filmů La Coruña 1976 – Cena za nejlepší humoristický film
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1974
Czas trwania / Stopáž: 96 min

JH

KaSS
01.05.2019, 18.30

TAJEMNICA STALOWEGO MIASTA
TAJEMSTVÍ OCELOVÉHO MĚSTA

PL Luźna adaptacja pacyfistycznej powieści *Pięćset milionów hinduskiej władczyni* (1879) klasyka literatury przygodowej i fantastycznonaukowej Juliusza Verne'a, wyreżyserowana przez Ludvíka Rážę, twórcę związanego głównie z telewizją. Jaromír Hanzlík zagrał w tym filmie dwie skrajnie odmienne postaci. Pierwszą z nich jest dobrotliwy inżynier Marcel Zodiak pracujący dla swojego teścia doktora Sarrasina, założyciela miłującego pokój miasta Fortuna. Drugą zaś szpicel Moltke z sąsiedniego Stalowego Miasta, gdzie jego pan, żądny władzy profesor Janus, chce skonstruować broń masowego rażenia, obmyślając zarazem sposób podboju Fortuny. Aby ocalić jej obywateli, przebrany za robotnika Zodiak podąża do wrogiego miasta. Jego mieszkańcy nie znają nic oprócz znojnej pracy, a zza gęstych kłębów dymu z licznych stalowni niemal nie wyziera słońce. Z pomocą osieroconego chłopca Viktora Zodiak dociera do Janusa, by go powstrzymać.

CZ Ve volné adaptaci pacifistického románu *Ocelové město* (1879) od klasika dobrodružné a vědeckofantastické literatury Julese Verna, režírované tvůrcem veskrze televizních produkcí Ludvíkem Rážem, ztvárnil Jaromír Hanzlík hereckou dvojroli charakterově zcela odlišných jedinců. Prvním z nich je dobrosrdečný inženýr Marcel Zodiak pracující ve službách svého tchána, doktora Sarrasina, zakladatele mírumilovného města Fortuna. Druhým je úlisný špicl Moltke ze sousedního Ocelového města, v němž jeho magnát, mocichtivý profesor Janus, vyvíjí zbraň hromadného ničení a spřádá nekalé plány na podrobení si Fortuny. Aby zachránil Fortunu a její obyvatele, vydává se Zodiak v přestrojení za dělníka do Ocelového města, kde místní usedlíci neznají nic než tvrdou továrenskou práci a kde slunce pod trvalým mračny dýmu z oceláren skoro nesvítí. Za pomoci osiřelého chlapce Viktora, syna někdejšího Sarrasinova informátora z Ocelového města, se dostává k Janusovi a spřádá plán jak zastavit jeho hrůzný záměr.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Tajemství Ocelového města
Reżyseria / Režie: Ludvík Ráža
Scenariusz / Scénář: Ondřej Vogeltanz, Ludvík Ráža, na podstawie powieści Juliusza Verne'a / podle románu Julese Verna
Zdjęcia / Kamera: Jan Němeček
Muzyka / Hudba: Luboš Fišer
Obsada / Hrají: Jaromír Hanzlík, Martin Růžek, Josef Vinklář, Petr Kostka, Jan Potměšil
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1978
Czas trwania / Stopáž: 85 min

JH

OLZA
30.04.2019, 21.00

PL Jasnowłosa Maryśka spożywa niebotyczne ilości piwa, a jej pragnieniu może dorównać tylko niepohamowany apetyt seksualny. Nic dziwnego, że dziewczyna stanowi obiekt fascynacji niemal wszystkich mężczyzn w Nymburku. Fantazja i skłonność do zabawy Maryśki spędza jednak sen z powiek jej mężowi – statecznemu zarządcy browaru. Mężczyzna robi wszystko, by ujarzmić temperament małżonki, ale w starciu z jej energią wydaje się pozbawiony szans. Choć *Postrzyżyny* można uznać za opowieść o krętej ścieżce ku kobiecej emancypacji, film Jiříego Menzla pozostaje przede wszystkim uroczą komedią. Nie może być inaczej, jeśli mamy do czynienia z adaptacją jednego z najsłynniejszych dzieł Bohumila Hrabala. Unoszącą się nad *Postrzyżynami* aurę nostalgicznego ciepła potęguje fakt, że pisarz osadził akcję w realiach międzywojnia, a postacie głównych bohaterów wzorował na własnych rodzicach. W ujęciu Menzla intymny ton opowieści nabrał uniwersalności, czego potwierdzenie stanowi przyznana filmowi Nagroda Specjalna na festiwalu w Wenecji.

CZ Světlovlasá Maryška pije spoustu piva a její žízni se vyrovná snad jen její nespoutaný sexuální apetit. Není divu, že po ní blázní skoro všichni muži v Nymburce. Maryščina fantazie a touha se bavit však nedává spát jejímu muži, váženému správci pivovaru. Ten dělá všechno pro to, aby zkrotil temperament své ženy, ale zdá se, že ve střetu s její energií nemá šanci. *Postřižiny* sice můžeme považovat za vyprávění o klikaté cestě k ženské emancipaci, film Jiřího Menzela je však především půvabnou komedií. Filmová adaptace jednoho z nejznámějších děl Bohumila Hrabala splňuje naše očekávání. Nostalgické teplo vyzařující z filmu je umocněno zasazením děje do meziválečných reálií a také tím, že jako vzor pro postavy hlavních hrdinů autorovi posloužili jeho vlastní rodiče. Intimní tón vyprávění nabral v Menzelově podání na univerzálnosti. To potvrdilo i udělení zvláštní ceny na festivalu v Benátkách.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Postřižiny
Reżyseria / Režie: Jiří Menzel
Scenariusz / Scénář: Bohumil Hrabal, Jiří Menzel
Zdjęcia / Kamera: Jaromír Šofr
Muzyka / Hudba: Jiří Šust
Obsada / Hrají: Magda Vášáryová, Jiří Schmitzer, Jaromír Hanzlík, Rudolf Hrušínský
Nagrody / Ocenění: MFF w Wenecji 1981 – Nagroda Specjalna / MFF v Benátkách 1981 – Zvláštní cena
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1981
Czas trwania / Stopáž: 93 min

JH

TEATR
28.04.2019, 11.30

TYLKO O RODZINNYCH SPRAWACH
JEN O RODINNÝCH ZÁLEŽITOSTECH

PL Nakręcony jeszcze przed aksamitną rewolucją film Jiříego Svobody podejmuje tematykę procesów politycznych z lat 50. Prawdziwy popis dają w nim aktorzy: Jiří Bartoška w roli żydowskiego prawnika Steinera-Kamenickiego i Jaromír Hanzlík jako jego dawny przyjaciel, komunista Mrázek. Obaj mężczyźni zostają niespodziewanie wyrzuceni z partii, a następnie stają przed sądem pod sfingowanym zarzutem dywersji. Ich przeciwnikiem jest grany przez Milana Kňažkę major SB, który wraz ze swoimi podwładnymi próbuje wywrzeć presję na oskarżonych. Stosując psychiczną i fizyczną przemoc, dąży do tego, by przyznali się do niepopełnionych antypaństwowych czynów. *Tylko o rodzinnych sprawach* to opowieść o bezprawiu tamtych czasów, bezsilności więźniów, a także o ich rodzinach, które musiały się mierzyć z poważnymi konsekwencjami procesów. Film jest adaptacją powieści Jaromíry Kolárovej. Autorka zawarła w niej doświadczenia własne i swojego męża, więźnia politycznego.

CZ Ještě před Sametovou revolucí připravovaný snímek Jiřího Svobody tematizuje pozadí politických procesů padesátých let minulého století a do popředí staví herecké výkony ústředních představitelů: Jiřího Bartošky v roli židovského právníka Steinera-Kamenického a Jaromíra Hanzlíka jakožto jeho dávného přítele, komunisty Mrázka, kteří jsou oba náhle vyloučeni z komunistické strany a ve vykonstruovaném procesu souzeni za záškodnickou činnost. Proti oběma mužům stojí na opačné straně major StB ztvárněný Milanem Kňažkem, jenž se za pomocí svých „goril" (nejvíce vyniká Karel Roden) snaží pod psychickým a fyzickým nátlakem získat z vězněných mužů doznání za smyšlené protistátní aktivity. *Jen o rodinných záležitostech* pojednává o bezpráví a bezmoci politických vězňů své doby a o tom, jak jejich situace ovlivnila společenskou degradaci jejich rodin. Snímek vychází z románu Jaromíry Kolárové, která v něm reflektovala osobní zkušenosti své a jejího manžela, někdejšího politického vězně.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Jen o rodinných záležitostech
Reżyseria / Režie: Jiří Svoboda
Scenariusz / Scénář: Jiří Svoboda, Václav Šašek, na podstawie powieści Jaromíry Kolárovej / na motivy románu Jaromíry Kolárové
Zdjęcia / Kamera: Vladimír Smutný
Muzyka / Hudba: Jiří Chlumecký, Jiří Veselý
Obsada / Hrají: Jaromír Hanzlík, Jiří Bartoška, Marta Vančurová, Milan Kňažko, Karel Roden
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1990
Czas trwania / Stopáž: 114 min

Jana Bébarová

JH

CENTRAL
28.04.2019, 17.00

PL Do najpopularniejszych tytułów w dorobku Jaromíra Hanzlíka należy bezspornie komedia romantyczna *Lato z kowbojem*, wyreżyserowana przez Ivo Nováka w 1976 roku. Aktor zagrał w niej wiejskiego chłopaka, którego urokowi ulega pewna psycholożka. Kobieta stopniowa zaczyna analizować swój dotychczasowy związek z mężczyzną o całkowicie odmiennym usposobieniu. Ponad 40 lat później Jaromír Hanzlík nawiązuje do tego filmu w komedii romantycznej *Lato z gentlemanem*, zarazem jako autor jej scenariusza, a także współproducent. Wcielił się tu w rolę szarmanckiego eleganta Artura, rezydującego na zamku w środkowych Czechach. Jego szyk i wdzięk zawraca w głowie 50-letniej Annie, przechodzącej kryzys wieku średniego i znużonej związkiem, z którego wyparowała wszelka namiętność.

CZ Mezi divácky nejpopulárnější tituly z filmografie Jaromíra Hanzlíka bezesporu patří romantická letní komedie *Léto s kovbojem*, kterou v roce 1976 natočil s režisérem Ivo Novákem. Ztvárnil v ní vesnického mladíka, jehož kouzlo osobnosti učaruje mladé psycholožce s tváří Daniely Kolářové, která díky němu začne přehodnocovat partnerský vztah s charakterově zcela odlišným mužem. O více než čtyřicet let později se na úspěch tohoto snímku rozhodl Jaromír Hanzlík navázat romantickou komedií *Léto s gentlemanem*, k níž sám napsal scénář a jíž s režisérem Jiřím Adamcem i spoluprodukoval. Ztvárňuje zde šarmantního elegána Artura, který sídlí na zámku na středočeském venkově a jehož galantnímu jednání podléhá Anna, padesátnice procházející krizí (post)středního věku a trápící se stereotypní šedí manželského svazku, z něhož veškerá vášeň vyprchala. A tak tam, kde jí její manžel, hospodský povaleč (Igor Bareš) nevěnuje pozornost, je připravený Artur, jenž si krade veškerou její pozornost…

Tytuł oryginalny / Původní název:
Léto s gentlemanem
Reżyseria / Režie: Jiří Adamec
Scenariusz / Scénář: Jaromír Hanzlík
Zdjęcia / Kamera: Václav Tlapák
Muzyka / Hudba: Petr Orm, Pavel Orm
Obsada / Hrají: Jaromír Hanzlík, Alena Antalová, Igor Bareš, Lucie Vondráčková, Miroslav Šimůnek
Kraj / Země: Czechy / Česko 2019
Czas trwania / Stopáž: 100 min

MILAN KNAŽKO

MILAN KŇAŽKO

PL Słowacki aktor teatralny i filmowy, po listopadzie 1989 roku również aktywny polityk, urodził się we wsi Horné Plachtince. Już w szkole średniej grywał w zespołach amatorskich. Ukończywszy w roku 1968 Wydział Aktorstwa w Wyższej Szkole Sztuk Scenicznych w Bratysławie, przez dwa lata kontynuował studia w Międzynarodowej Akademii Teatralnej w Nancy (Francja). Po powrocie do kraju występował najpierw w bratysławskim Teatrze na Korze, potem na Nowej Scenie, a od połowy lat 90. także w Słowackim Teatrze Narodowym. Przygodę z filmem zaczął już podczas studiów, debiutując w roku 1965 w dramacie psychologicznym Dimitrija Plichty *Szeryf za kratkami*, którego akcja rozgrywa się w zakładzie poprawczym. Swoje umiejętności aktorskie prezentował następnie w balladzie *Nevesta hoľ* (1971), baśni lirycznej kręconej w bułgarskich plenerach *Nevěsta s nejkrásnějšíma očima* (1975) czy też w adaptacji filmowej opery *Rusałka* (1977) Petra Weigla. W latach 80. do jego najwyrazistszych ról należy postać pracującego w Kambodży czeskiego lekarza w dramacie *Dziewięć kręgów piekła* (1987) oraz alkoholika Lexy z tragikomedii *Dobre gołębie wracają* (1988). Jednocześnie występował w licznych produkcjach telewizyjnych. W listopadzie 1989 roku zaczął się angażować politycznie, po aksamitnej rewolucji był doradcą Vaclava Havla, kilka razy pełnił też funkcje ministerialne, w efekcie czego na 15 lat rozstał się z aktorstwem. Na ekrany wrócił jako komendant policji w kryminale *Cios miłosierdzia* (2005), który wyreżyserował Jiří Svoboda.

CZ Slovenský divadelní a filmový herec a v polistopadové éře aktivní politik pochází ze slovenské vsi Horné Plachtince. Již na střední škole se věnoval hraní v amatérských spolcích. Absolvoval herectví na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě, načež v roce 1968 odešel na dva roky studovat do Francie na Mezinárodní divadelní akademii v Nancy. Po návratu působil nejprve v bratislavském Divadle na Korze, poté na Nové scéně a od poloviny 80. let i ve Slovenském národním divadle. U filmu začínal již v dobách studií na VŠMU. Svou první roli ztvárnil v roce 1965 v psychologickém dramatu z nápravně-výchovného ústavu pro mladistvé *Šerif za mrežami* režiséra Dimitrije Plichty. Další prostor pro herecké vyjádření před filmovou kamerou mu nabídla balada *Nevesta hôľ* (1971), lyrická pohádka z exotických bulharských exteriérů *Nevěsta s nejkrásnějšíma očima* (1975) či Weigelova filmová variace opery *Rusalka* (1977). Mezi nejvýraznější Kňažkovy role v 80. letech patří v Kambodži působící český lékař z dramatu *Devět kruhů pekla* (1987) a alkoholik Lexa z tragikomedie *Dobří holubi se vracejí* (1988). Mezitím účinkoval v celé řadě televizních projektů. V listopadu 1989 se začal aktivně angažovat v politické sféře, po Sametové revoluci byl poradcem Václava Havla a kromě dalšího působil v ministerských funkcích, díky čemuž se na dlouhých patnáct let u filmu herecky odmlčel. Zasloužilý návrat na plátno mu poskytl Julius Ševčík, když mu v thrilleru *Normal* (2009) nabídl roli psychopatického masového vraha.

MIK

Wybrana filmografia / Výběrová filmografie:

1977: *Rusałka / Rusalka*
1983: *Ślady wilczych zębów / Zánik samoty Berhof*
1987: *Dziewięć kręgów piekła / Devět kruhů pekla*
1988: *Dobre gołębie wracają / Dobří holubi se vracejí*
1990: *Ostatni motyl / Poslední motýl*
2005: *Cios miłosierdzia / Rána z milosti*

MIK

KaSS
30.04.2019, 17.00

PL Romantyczna opera baśniowa Antonína Dvořáka, której premiera odbyła się w 1901 roku, doczekała się kilku adaptacji filmowych oraz telewizyjnych. Wersja w reżyserii Petra Weigla do dziś uchodzi za jedną z najbardziej fascynujących. To historia tragicznej miłości rusałki (Magda Vášáryová z głosem śpiewaczki operowej Gabrieli Beňačkovej), która pokochawszy młodego księcia (Milan Kňažko z głosem Petera Dvorskiego), postanawia przybrać ludzką postać mimo przestróg ze strony ojca Wodnika (Přemysl Kočí z głosem Ondreja Malachovskiego). Adaptacja Weigla pod wieloma względami różni się od klasycznej inscenizacji. Przede wszystkim niemal cały film nakręcono w plenerach, dużą wagę przywiązując do charakteryzacji i kostiumów. Swój szczególny wkład ma tu operator Jiří Kadaňka, jego zdjęcia odbiegają bowiem wyraźnie od tradycyjnej poetyki baśniowej i eksponują wymiar duchowy.

CZ Klasická romantická pohádková opera Antonína Dvořáka podle libreta Jaroslava Kvapila, v Národním divadle premiérovaná v roce 1901, se dočkala několika filmových a televizních zpracování. Verze v režii Petra Weigla, který během své dlouholeté kariéry inscenoval řadu klasických oper jak na divadle, tak ve filmu a televizi, dodnes zůstává jednou z nejpůsobivějších. Weiglova adaptace příběhu tragické lásky vodní víly (Magda Vášáryová s hlasem operní pěvkyně Gabriely Beňačkové), jež se z lásky k mladému princi (Milan Kňažko s hlasem Petera Dvorského) rozhodne stát lidskou bytostí, i navzdory hrozbě věčného prokletí a varování otce vodníka (Přemysl Kočí s hlasem Ondreje Malachovského), se v řadě aspektů vymezovala vůči tradiční interpretaci. Zejména rozhodnutím natočit téměř celý film v exteriérech, s výrazným akcentem na masky a kostýmy postav a celkové výtvarné koncepci kameramana Jiřího Kadaňky, která výrazně odbočovala od tradiční pohádkovosti příběhu směrem k silně existenciálně laděnému pojetí.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Rusalka
Reżyseria / Režie: Petr Weigl
Scenariusz / Scénář: Petr Weigl,
na podstawie libretta Jaroslava Kvapila
i opery Antonína Dvořáka / podle
operního libreta Jaroslava Kvapila
a opery Antonína Dvořáka
Zdjęcia / Kamera: Jiří Kadaňka
Muzyka / Hudba: Antonín Dvořák
Obsada / Hrají: Magda Vášáryová,
Milan Kňažko, Přemysl Kočí,
Jaroslava Adamová,
Božidara Turzonovová
Kraj / Země: Czechosłowacja /
Československo 1977
Czas trwania / Stopáž: 119 min

MIK

CENTRAL
28.04.2019, 15.00

ŚLADY WILCZYCH ZĘBÓW / **ZÁNIK SAMOTY BERHOF**

PL Skończyła się II wojna światowa, ale na pograniczu Czechosłowacji, Polski i Niemiec wciąż jest niespokojnie. Ukryta pośród lesistych wzgórz, podupadająca posiadłość Berhof staje się sceną zajmującego dramatu. Ulrike, córka gospodarza Habigera, usiłuje ocalić śmiertelnie chorego chłopaka, Niemca. Musi więc stawić czoło wiecznie pijanemu ojcu, który pochowawszy dopiero co żonę, sprowadził sobie nową kobietę. Przerażona, ufna dziewczyna szuka pomocy u zakonnicy Salome, nie podejrzewając, że mniszka ukrywa w pobliskim lesie dwóch członków hitlerowskiego Wehrwolfu. Naziści chcą za wszelką cenę przedostać się do Niemiec, są zdolni do wszystkiego. Film Svobody powstał na podstawie powieści Vladimíra Körnera, pisarza, który na dobre zapisał się w historii kinematografii czechosłowackiej dzięki współpracy z reżyserem Františkiem Vláčilem przy takich tytułach jak *Dolina pszczół* (1967), *Adelheid* (1969), *Legenda o srebrnej jodle* (1973) czy *Cień paproci* (1984).

CZ Skončila druhá světová válka a v pohraniční oblasti Československa, Polska a Německa stále panuje neklidná atmosféra. V lesnatých kopcích Jesenicka skrytý, rozpadající se statek Berhof místního sedláka-ochlasty Habigera se stává dějištěm napínavého dramatu, v němž se hospodářova dcera Ulrike snaží zachránit na smrt nemocného německého mladíka a čelí přitom agresi věčně opilého otce. Ten sotva co pohřbil zemřelou manželku, přivedl si domů novou ženu. Vystrašená dobrácká Ulrike proto přilne k příchozí jeptišce Salome, aniž by však tušila, že řeholnice pod černým hábitem skrývá hákový kříž na krku a v přilehlém lese dvojici werwolfů, kteří při snaze dostat se do Německa neváhají prolévat krev… Snímek Jiřího Svobody vznikl podle stejnojmenné knihy Vladimíra Körnera, který se v československé kinematografii výrazně zapsal tvůrčí spoluprací s režisérem Františkem Vláčilem na jeho titulech *Údolí včel* (1967), *Adelheid* (1969), *Pověst o stříbrné jedli* (1973) či *Stín Kapradiny* (1984).

Tytuł oryginalny / Původní název: Zánik samoty Berhof
Reżyseria / Režie: Jiří Svoboda
Scenariusz / Scénář: Vladimír Körner, Jiří Svoboda, na podstawie powieści Vladimíra Körnera / na motivy novely Vladimíra Körnera
Zdjęcia / Kamera: Vladimír Smutný
Muzyka / Hudba: Jozef Revallo
Obsada / Hrají: Jana Brejchová, Ladislav Křiváček, Petronela Vančíková, Milan Kňažko, Marek Probosz
Nagrody / Ocenění: MFF w Karlowych Warach 1984 – Nagroda Specjalna Jury; Festiwal Filmów Czechosłowackich w Bańskiej Bystrzycy 1984 – Nagroda Specjalna / MFF Karlovy Vary 1984 – Velká zvláštní cena poroty; Festival československých filmů Banská Bystrica 1984 – Zvláštní cena
Kraj / Země: Czechosłowacja, Polska / Československo, Polsko 1983
Czas trwania / Stopáž: 98 min

MIK

KaSS
27.04.2019, 12.00

PL Czeski lekarz Tomáš (w tej roli Milan Kňažko, dubbingowany przez Petra Čepka) w roku 1969 przyjeżdża do Kambodży. Zachwycony tamtejszą egzotyką i kulturą, wiąże się z tancerką Khemą (Oum Sovanny z głosem Táni Medveckiej). Małżeństwo wiedzie szczęśliwe życie, do czasu gdy dochodzi do przewrotu politycznego i w roku 1975 władzę w kraju obejmuje generał Pol Pot. W następstwie burzliwych zmian mieszkańców stolicy wysiedlano na tereny wiejskie, a surowym represjom towarzyszyły mordy dokonywane przez Czerwonych Khmerów. Film opisuje katastrofalną sytuację kraju i okropności, jakie przytrafiły się rodzinie Czecha, który w 1979 roku wraca do Phnom Penh z zamiarem odszukania zaginionej żony i niepoznanej córki. Zdjęcia do *Dziewięciu kręgów piekła* powstały w Kambodży, a film porównywano do *Pól śmierci* z 1984 roku, nakręconych w Tajlandii, ale opowiadających o tych samych czasach. W roku 1989 dzieło Milana Muchny zakwalifikowano do prestiżowej sekcji MFF w Cannes Un Certain Regard.

CZ Český lékař Tomáš, ztvárněný Milanem Kňažkem a nadabovaný Petrem Čepkem, přijíždí v roce 1969 do Kambodže, kde si nadšen místní exotickou krajinou a kulturou začne románek s tanečnicí Khemou (Oum Sovanny s hlasem Táňi Medvecké). Do zprvu šťastného manželství zasáhnou politické okolnosti. V roce 1975 se v zemi ujímá vlády generál Pol Poto a v důsledku bouřlivých změn jsou lidé z hlavního města vytlačováni na venkov a dochází k drsným represím a popravám vedeným polpotovskými Rudými Khmery. Právě z pohledu Čecha, který se v roce 1979 znovu vrací do kambodžského hlavního města Phnompenhu, aby zde pátral po své ztracené ženě a nepoznané dceři, film reflektuje těžkou situaci v zemi a hrůzy, kterými si jeho žena prošla. *Devět kruhů pekla* se natáčelo přímo v Kambodži a bylo přirovnáváno k o tři roky staršímu britskému, ale v Thajsku natáčenému filmu *Vražedná pole*, jenž vyprávěl o stejné době. Snímek Milana Muchny byl v roce 1989 zařazen do prestižní soutěžní sekce festivalu v Cannes Un certian regard (Jiný pohled).

Tytuł oryginalny / Původní název:
Devět kruhů pekla
Reżyseria / Režie: Milan Muchna
Scenariusz / Scénář: Milan Muchna
Zdjęcia / Kamera: Petr Hojda
Obsada / Hrají: Milan Kňažko, Oum Sovanny, Jiří Samek, Jiří Schmitzer, Jan Schmid, Milan Lasica, Květa Fialová
Kraj / Země: Kambodża, Czechosłowacja / Kambodža, Československo 1987
Czas trwania / Stopáž: 99 min

MIK

TEATR
28.04.2019, 14.30

DOBRE GOŁĘBIE WRACAJĄ / **DOBŘÍ HOLUBI SE VRACEJÍ**

PL W gorzkiej komedii, której akcja rozgrywa się w zakładzie odwykowym, Milan Kňažko wcielił się w postać Miloša Lexy, palacza z Teatru Narodowego. Z powodu nadużywania alkoholu mężczyzna traci pracę, a gdy trafia do ośrodka, tak jak pozostali pacjenci musi walczyć ze swoimi demonami. Na odwyku obowiązują surowe zasady, a pokusa, by zrezygnować i sięgnąć po butelkę, ciągle daje o sobie znać. Po długich zmaganiach wydaje się, że jedynym ratunkiem dla Lexy jest twórczość pisarska. Tragikomedia Dušana Kleina powstała przy udziale prozaika Ladislava Pecháčka, który współpracował z reżyserem podczas realizacji komediowego cyklu o poetach w Czechach. *Dobre gołębie wracają* to wnikliwe studium charakterów, oparte na zespołowej grze znanych aktorów, m.in. Rudolfa Hrušínskiego, Miroslava Macháčka czy Vladimíra Menšíka, który w tym filmie stworzył swoją ostatnią kinową rolę.

CZ V hořké komedii z prostředí protialkoholní léčebny ztvárnil Milan Kňažko postavu Miloše Lexy, topiče z Národního divadla. Kvůli nadměrnému pití přijde hanebně o svou práci, načež se stáváme svědky toho, jak za zdmi léčebného ústavu společně s dalšími pacienty zápasí s démonem alkoholu a sám se sebou. Na protialkoholním oddělení totiž panuje tvrdý režim a pokušení vzdát svou vnitřní bitvu a sáhnout po láhvi je vidno na každém kroku. Po dlouhém boji se zdá, že jedinou cestou ven je pro Lexu tvůrčí psaní… Tragikomedie Dušana Kleina vznikla v jeho kooperaci se spisovatelem Ladislavem Pecháčkem, který s Kleinem autorsky spolupracoval na známé komediální sérii o básnících v Čechách. Jakožto filmová studie charakterů staví *Dobří holubi se vracejí* na ansámblovém herectví řady známých osob včetně Rudolfa Hrušínského, Miroslava Macháčka, Mariana Labudy, Josefa Somra či Vladimíra Menšíka, který se zde objevil ve své poslední filmové roli (premiéry snímku v březnu 1989 se již nedožil).

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dobří holubi se vracejí
Reżyseria / Režie: Dušan Klein
Scenariusz / Scénář: Dušan Klein, Ladislav Pecháček, na podstawie powieści Ladislava Pecháčka / podle románu Ladislava Pecháčka
Zdjęcia / Kamera: Josef Vaniš
Muzyka / Hudba: Harry Macourek
Obsada / Hrají: Milan Kňažko, Alicja Jachiewicz, Vladimír Menšík, Rudolf Hrušínský, Jiří Hálek
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmów Czeskich i Słowackich w Mladzie Boleslaviu 1989 – wyróżnienie; Filmowy Festiwal Pracujących 1989 – nagroda za rolę męską; Festiwal Komedii Czeskiej i Słowackiej w Nowym Mieście nad Metują 1989 – wyróżnienie / Festival českých a slovenských filmů Mladá Boleslav 1989 – Čestné uznání, Filmový festival pracujících 1989 – Cena za mužský herecký výkon, Festival české a slovenské veselohry Nové Město nad Metují 1989 – Čestné uznání
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1988
Czas trwania / Stopáž: 109 min

Jana Bébarová

MIK

COK
03.05.2019, 12.00

PL Okupowany Paryż podczas II wojny światowej. Gestapo aresztuje sławnego mima Antoine'a Moreau, gdy wychodzi na jaw, że jego kochanka była członkinią ruchu oporu. Za karę artysta trafia do getta, gdzie niemiecki oficer Gruber (Milan Kňažko), pozornie w trosce o poziom kultury, nakazuje mu przygotować spektakl teatralny z udziałem mieszkańców. W rzeczywistości chodzi o to, by przekonać inspektorów Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, że warunki w getcie spełniają wymogi humanitarne. Moreau wybiera do zespołu dzieci, ratując je tym samym przed wywózką do obozu koncentracyjnego. Inscenizację bajki *Jaś i Małgosia*, ideowo pozornie neutralnej, mim potraktuje jako metaforę nazistowskiego bestialstwa wobec Żydów, co będzie miało fatalne skutki także dla aktorów. Dramat, który Karel Kachyňa nakręcił w późnym okresie swojej kariery we współpracy ze scenarzystą Otą Hofmanem, powstał w koprodukcji czechosłowacko-francusko-brytyjskiej.

CZ V nacisty okupované Paříži za druhé světové války zatýká gestapo slavného mima Antoina Moreaua kvůli členství jeho milenky v odboji. Kabaretní umělec je za trest poslán do židovského ghetta, kde mu německý důstojník Gruber (Milan Kňažko) dává za úkol pozvednout kulturního ducha města nazkoušením divadelního představení s místními obyvateli v hlavních rolích – aby tak v očích kontrolorů z Mezinárodního Červeného kříže, kteří se sem chystají na inspekci, vytvořili dojem humánního prostředí. Moreau si do souboru vybere místní děti, čímž je zachrání před transportem do koncentračního tábora. Ideově zdánlivě nezávadnou pohádku *O perníkové chaloupce*, kterou s nimi zinscenuje, však provokatérský mim pojme jako metaforu k vylíčení nacistických zvěrstev páchaných na Židech, což se všem aktérům stane osudným… Drama, které Karel Kachyňa v pozdní fázi kariéry natočil ve spolupráci se scenáristou Otou Hofmanem, vzniklo jako koprodukční projekt Československa, Francie a Velké Británie.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Poslední motýl
Reżyseria / Režie: Karel Kachyňa
Scenariusz / Scénář: Ota Hofman, Karel Kachyňa
Zdjęcia / Kamera: Jiří Krejčík mł. / ml.
Muzyka / Hudba: Milan Svoboda, Alex North
Obsada / Hrají: Tom Courtenay, Brigitte Fossey, Ingrid Held, Freddie Jones, Milan Kňažko
Kraj / Země: Czechosłowacja, Francja, Wielka Brytania / Československo, Francie, Velká Británie 1990
Czas trwania / Stopáž: 109 min

MIK

TEATR
28.04.2019, 11.30

TYLKO O RODZINNYCH SPRAWACH
JEN O RODINNÝCH ZÁLEŽITOSTECH

PL Nakręcony jeszcze przed aksamitną rewolucją film Jiříego Svobody podejmuje tematykę procesów politycznych z lat 50. Prawdziwy popis dają w nim aktorzy: Jiří Bartoška w roli żydowskiego prawnika Steinera-Kamenickiego i Jaromír Hanzlík jako jego dawny przyjaciel, komunista Mrázek. Obaj mężczyźni zostają niespodziewanie wyrzuceni z partii, a następnie stają przed sądem pod sfingowanym zarzutem dywersji. Ich przeciwnikiem jest grany przez Milana Kňažkę major SB, który wraz ze swoimi podwładnymi próbuje wywrzeć presję na oskarżonych. Stosując psychiczną i fizyczną przemoc, dąży do tego, by przyznali się do niepopełnionych antypaństwowych czynów. *Tylko o rodzinnych sprawach* to opowieść o bezprawiu tamtych czasów, bezsilności więźniów, a także o ich rodzinach, które musiały się mierzyć z poważnymi konsekwencjami procesów. Film jest adaptacją powieści Jaromíry Kolárovej. Autorka zawarła w niej doświadczenia własne i swojego męża, więźnia politycznego.

CZ Ještě před Sametovou revolucí připravovaný snímek Jiřího Svobody tematizuje pozadí politických procesů padesátých let minulého století a do popředí staví herecké výkony ústředních představitelů: Jiřího Bartošky v roli židovského právníka Steinera-Kamenického a Jaromíra Hanzlíka jakožto jeho dávného přítele, komunisty Mrázka, kteří jsou oba náhle vyloučeni z komunistické strany a ve vykonstruovaném procesu souzeni za záškodnickou činnost. Proti oběma mužům stojí na opačné straně major StB ztvárněný Milanem Kňažkem, jenž se za pomocí svých „goril" (nejvíce vyniká Karel Roden) snaží pod psychickým a fyzickým nátlakem získat z vězněných mužů doznání za smyšlené protistátní aktivity. *Jen o rodinných záležitostech* pojednává o bezpráví a bezmoci politických vězňů své doby a o tom, jak jejich situace ovlivnila společenskou degradaci jejich rodin. Snímek vychází z románu Jaromíry Kolárové, která v něm reflektovala osobní zkušenosti své a jejího manžela, někdejšího politického vězně.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Jen o rodinných záležitostech
Reżyseria / Režie: Jiří Svoboda
Scenariusz / Scénář: Jiří Svoboda, Václav Šašek, na podstawie powieści Jaromíry Kolárovej / na motivy románu Jaromíry Kolárové
Zdjęcia / Kamera: Vladimír Smutný
Muzyka / Hudba: Jiří Chlumecký, Jiří Veselý
Obsada / Hrají: Jaromír Hanzlík, Jiří Bartoška, Marta Vančurová, Milan Kňažko, Karel Roden
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1990
Czas trwania / Stopáž: 114 min

Jana Bébarová

MIK

KaSS
29.04.2019, 14.00

PL Telewizyjny kryminał z Milanem Kňažką w roli Aleša Berki, zasłużonego komendanta policji. Funkcjonariusz kiedyś wszedł w układy ze światem przestępczym i teraz staje przed trudnym wyborem: z jednej strony obowiązek moralny wynikający z pełnionej służby, z drugiej – lojalność wobec lokalnego mafiosa Radka Mášy. Gangster, wracając pod wpływem alkoholu z imprezy urodzinowej Berki, spowodował poważny wypadek i zbiegł z miejsca zdarzenia. Teraz oczekuje od komendanta pomocy w zacieraniu śladów. Sytuacja komplikuje się jeszcze bardziej, gdy wychodzi na jaw, że ofiarą wypadku była dziewczyna syna Berki. Podejmujący problem korupcji film powstał na podstawie scenariusza Josefa Klímy, dla którego inspiracją były własne doświadczenia z pracy dziennikarza śledczego. *Cios miłosierdzia* jest zarazem wnikliwym studium jednostki, która znalazła się w dramatycznej sytuacji życiowej.

CZ Kriminální příběh s noirovými podtóny představuje Milana Kňažka v roli Aleše Berky, zasloužilého policejního ředitele z nejmenovaného okresního města, který se kdysi namočil do nekalých praktik podsvětí a nyní se ocitá ve stavu rozpolcenosti mezi morální povinností plynoucí z jeho pracovní funkce a zodpovídáním se místnímu mafiánovi Radkovi Mášovi, s nímž ho pojí dávné přátelství. Na cestě z Berkovy oslavy narozenin totiž Máša v opilosti způsobil vážnou dopravní nehodu, z místa činu odjel a od Berky přirozeně očekává podporu v zakrývání stop. Situace se ovšem komplikuje ve chvíli, kdy Berka zjišťuje, že obětí nehody byla přítelkyně jeho syna, jemuž se zavázal viníka dopadnout… Snímek zkušeného režiséra Jiřího Svobody tematizující korupci v policejním prostředí vznikl podle scénáře Josefa Klímy, který se nechal inspirovat vlastní prací kriminálního reportéra. Ma půdorysu televizní krimi rozehrává promyšlenou charakterovou studii jedince, který se ocitne v krizové životní situaci.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Rána z milosti
Reżyseria / Režie: Jiří Svoboda
Scenariusz / Scénář: Josef Klíma
Zdjęcia / Kamera: Ivo Popek
Muzyka / Hudba: Jiří Chlumecký
Obsada / Hrají: Milan Kňažko, Vladimír Dlouhý, Alice Bendová, Marek Vašut, Václav Marhoul
Kraj / Země: Czechy / Česko 2005
Czas trwania / Stopáž: 70 min

JAN ŠVANKMAJER

JAN ŠVANKMAJER

PL Reżyser filmowy, twórca animacji poklatkowych, które inspirowały m.in. braci Quay. Wizjoner, kontestator i surrealista, odwołujący się w swoich pracach do psychoanalizy, literatury gotyckiej i dzieł Franza Kafki. Urodził się 4 września 1934 roku w Pradze. W rozmowach podkreśla, że teatrem lalek fascynuje się od dziecka. W 1954 roku ukończył scenografię w praskiej Wyższej Szkole Sztuk Stosowanych, a następnie studiował reżyserię i scenografię na Wydziale Lalkarstwa w Akademii Sztuk Scenicznych. Na początku lat 60. otworzył Teatr Masek. W 1964 roku nakręcił swój pierwszy film, 12-minutową *Ostatnią sztuczkę pana Schwarzwalda i pana Edgara*, w której pojawiają się elementy charakterystyczne dla jego całej twórczości – zestawienie scen aktorskich z animacjami i dynamiczny montaż. Dzięki sukcesowi, który odniósł ten krótki metraż, Švankmajer mógł zrealizować kolejne produkcje. Po upadku Praskiej Wiosny w 1968 roku reżyser znalazł się na cenzurowanym, a jego filmy trafiły na półkę. Sytuację pogorszyły kłótnie z urzędnikami próbującymi ingerować w postprodukcję *Zamku Otrantskiego*. Švankmajer nie zgodził się na zmiany, wskutek czego został ukarany ośmioletnim zakazem pracy twórczej. W 1988 roku premierę miał jego pierwszy długi metraż – adaptacja książki Lewisa Carrolla, *Coś z Alicji*. Lata 90. przyniosły zaś *Lekcję Fausta* i głośnych *Spiskowców rozkoszy*. Jak dotąd ostatnim filmem Švankmajera jest *Owad* z 2018 roku. W życiu prywatnym był związany z Evą Švankmajerową, czeską malarką surrealistyczną, która brała udział w tworzeniu m.in. *Małego Otika* i *Szalonych*.

CZ Filmový režisér, tvůrce animovaných filmů technikou stop-motion, jimiž se nechali inspirovat např. bratři Quayové. Vizionář, nonkonformista a surrealista, který ve svých dílech odkazuje k psychoanalýze, gotické literatuře a dílům France Kafky. Narodil se v 4. září 1934 v Praze. V rozhovorech zdůrazňuje, že ho loutkové divadlo fascinovalo už od dětství. V roce 1954 absolvoval scénografii na Vyšší škole uměleckého průmyslu v Praze a poté studoval režii a scénografii na Divadelní fakultě Akademie múzických umění. Na počátku šedesátých let založil Divadlo masek. V roce 1964 natočil svůj první film, dvanáctiminutový *Poslední trik pana Schwarcewalldea a pana Edgara*, v němž se objevují prvky charakteristické pro celé jeho dílo: kombinace hraných scén s animovanými a dynamický střih. Díky úspěchu tohoto krátkometrážního snímku mohl realizovat další produkce. Po násilném ukončení Pražského jara v roce 1968 se ocitl na černé listině a jeho filmy skončily v trezoru. Situace se ještě zhoršila po konfliktu s úředníky, kteří chtěli zasahovat do postprodukce Otrantského zámku. Švankmajer odmítl provést jimi navrhované změny a byl potrestán zákazem tvůrčí činnosti. V roce 1988 měl premiéru jeho první celovečerní film – adaptace knihy Lewise Carrolla nazvaná *Něco z Alenky*. V devadesátých letech následovala *Lekce Faust* a slavní *Spiklenci slasti*. Dosud posledním filmem Jana Švankmajera je *Hmyz* z roku 2018. Jeho manželkou byla Eva Švankmajerová, česká surrealistická malířka, která se podílela na tvorbě filmů *Otesánek* a *Šílení*.

JŠ

Wybrana filmografia / Výběrová filmografie:

1968: *Ogród / Zahrada*
1968: *Mieszkanie / Byt*
1971: *Don Juan / Don Šajn*
1977: *Zamek Otrantski / Otrantský zámek*
1980: *Upadek domu Usherów / Zánik domu Usherů*
1983: *Wymiary dialogu / Možnosti dialogu*
1983: *Wahadło, studnia i nadzieja / Kyvadlo, jáma a naděje*
1988: *Coś z Alicji / Něco z Alenky*
1993: *Lekcja Fausta / Lekce Faust*
1996: *Spiskowcy rozkoszy / Spiklenci slasti*
1992: *Jedzenie / Jídlo*
2000: *Mały Otik / Otesánek*

JŠ

CENTRAL
03.05.2019, 12.30

PL *Zamknij oczy – inaczej niczego nie zobaczysz*, mówi na początku Alicja, a jej deklarację można uznać za credo czeskiego twórcy. To, co żywe i fascynujące, kryje się bowiem w podświadomości, do której kluczem są marzenia senne. Choć gdyby wszyscy mieli takie sny, jak bohaterka tej śmiałej ekranizacji, mało kto zmrużyłby oko. Ta Kraina Czarów nie ma w sobie nic z uładzonych disneyowskich światów, to posępna, sugestywna wizja, która mogła się zrodzić jedynie w umyśle mieszkańca komunistycznej Europy Wschodniej. Ciemne korytarze, konserwy z karaluchami, porzucone brudne zabawki – przed tymi obrazami trudno uciec, nawet mając pod ręką stosowne ciasteczka. Wbrew pozorom Švankmajer nie odchodzi od oryginału, ale nadaje mu atrybuty nocnego koszmaru. W korowodzie ożywionych czaszek i zwierząt znaleźli się oczywiście ulubieni bohaterowie Carrolla: Królik (tu wypchany trocinami) czy Gąsienica (skarpeta ze sztuczną szczęką). *Coś z Alicji* to zapadające w pamięć arcydzieło animacji poklatkowej.

CZ *Teď musíte zavřít oči, jinak nic neuvidíte*, říká v úvodu Alenka, a tato její slova můžeme považovat za krédo tvůrce filmu. To, co je živé a fascinující, se totiž skrývá v podvědomí, ke kterému najdeme klíč ve snu. Ovšem kdyby měli všichni takové sny, jako hrdinka této smělé filmové adaptace, málokdo by se odvážil zamhouřit oči. Její říše divů v sobě nemá nic z uhlazených disneyovských světů. Je to ponurý sugestivní obraz, který se mohl zrodit pouze v duši člověka žijícího v komunistické Východní Evropě. Temné chodby, konzervy plné švábů, pohozené špinavé hračky – to jsou obrazy, před kterými lze jen těžko utéct. I když máte po ruce ty správné koláčky. Švankmajer se však neodchyluje od originálu, jak by se mohlo zdát, ale dodává mu charakter noční můry. V průvodu oživlých lebek a zvířat samozřejmě nechybí oblíbení Carrollovi hrdinové: Bílý Králík (zde vycpaný pilinami) nebo Housenka (ponožka s umělými zuby). *Něco z Alenky* je nezapomenutelné vrcholné dílo animovaného filmu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Něco z Alenky
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer, na podstawie książki Lewisa Carrolla / na motivy knihy Lewise Carrolla
Zdjęcia / Kamera: Svatopluk Malý
Obsada / Hrají: Kristýna Kohoutová
Nagrody / Ocenění: FF w Annecy 1989 – najlepszy film / Filmový festival v Annecy 1989 – nejlepší film
Kraj / Země: Czechy / Česko 1988
Czas trwania / Stopáž: 86 min

JŠ

KaSS
29.04.2019, 18.00

LEKCJA FAUSTA / **LEKCE FAUST**

PL A gdyby Faustem uczynić zwykłego szarego człowieka? Takiego jak zmartwiony codziennością przechodzień, który w drugim pełnym metrażu Švankmajera wpada w zasadzkę pełnomocników Mefistofelesa. Wiedziony ciekawością wkrótce trafi do tajemniczego teatru, gdzie wcieli się w postać legendarnego alchemika. Podpisze tam cyrograf, ale i znajdzie chwilę na kufel piwa i knedliki, tak jakby dramaturgowi trochę przeszkadzał Hrabal. Choć akcję legendy o Fauście przeniesiona została do Czech po aksamitnej rewolucji, reżyser nie rezygnuje z klasyki. Sięga nie tylko po Goethego, lecz także sztukę Marlowe'a i operę Gounoda. A gdy bohater zamieni się w kukiełkę, Švankmajer wykorzystuje doświadczenia wyniesione z teatru lalkowego. Dzięki takiemu mariażowi sztuk i estetyk powstał film świeży, na wskroś nowoczesny i poruszający wizją ludzi-marionetek skazanych na kaprysy swoich lalkarzy. Jego fatalistyczna wymowa znalazła potwierdzenie w rzeczywistości – odtwórca tytułowej roli Petr Čepek zmarł jeszcze przed premierą.

CZ Co kdyby se Faustem stal obyčejný starý člověk? Takový, jakým je kolemjdoucí unavený každodenním životem, který v druhém celovečerním filmu Jana Švankmajera padá do spárů Mefistofelových zmocněnců? Zvědavost ho přivede do tajemného divadla, kde se vtělí do postavy legendárního alchymisty. Zde se upíše ďáblu, ale najde si čas i na pivo a knedlíky, jako by autorovi při práci trochu překážel Hrabal. Děj faustovské legendy byl přenesen do Čech po sametové revoluci, ale režisér nerezignuje na klasiku. A není to jen Goethe, ale také Christopher Marlowe a Gounodova opera. Když se hrdina promění v loutku, využívá Švankmajer své zkušenosti z loutkového divadla. Díky tomuto propojení uměleckých oblastí a estetik vznikl svěží, veskrze moderní film, působivý obrazem lidí-loutek, kteří se musí řídit rozmary svých loutkářů. Jeho fatalistické vyznění se potvrdilo i v realitě – představitel titulní role Petr Čepek zemřel ještě před premiérou filmu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Lekce Faust
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer, na podstawie dramatu J.W. Goethego / na motivy dramatu J. W. Goetha
Zdjęcia / Kamera: Svatopluk Malý
Obsada / Hrají: Petr Čepek, Jan Kraus, Vladimír Kudla, Antonín Zacpal
Nagrody / Ocenění: Czeskie Lwy 1995 – najlepszy aktor (Petr Čepek), najlepszy dźwięk / Český lev 1995 – nejlepší herec (Petr Čepek), nejlepší zvuk
Kraj / Země: Czechy, Francja, Wielka Brytania / Česko, Francie, Velká Británie 1993
Czas trwania / Stopáž: 97 min

JŠ

KaSS
28.04.2019, 21.00

PL Wielbiciele niecodziennych rozkoszy czekają na niedzielę. Tego dnia ich perwersyjne fantazje mają się urzeczywistnić. To zdesperowani fetyszyści i wirtuozi skrajnych doznań, których łączy sieć tajemniczych powiązań. Listonoszka nerwowo lepiąca chlebowe kulki, kolekcjoner parasoli i kurzego pierza, kioskarz budujący dziwną maszynę. Co mają ze sobą wspólnego? I czy wszyscy, goniąc za spełnieniem, dożyją poniedziałku? Mistrz surrealizmu w swoim trzecim pełnometrażowym filmie przenosi nas do świata rządzonego zasadą przyjemności, którego patronów wymienia w napisach końcowych. Pod auspicjami Freuda, hrabiego Sacher-Masocha i Buñuela jego bohaterowie poznają ulotny, rozbudzający apetyt na więcej smak rozkoszy. Švankmajer powraca zaś do swoich ulubionych motywów: sekretnych rytuałów, mięsa czy seksu splecionego ze śmiercią. Ta ekstrawagancka, pozbawiona słów komedia, w warstwie wizualnej odwołująca się m.in. do malarstwa Maxa Ernsta, wciąż zadziwia odwagą i osobliwym humorem.

CZ Milovníci neobvyklých rozkoší čekají na neděli. To je den, kdy mohou realizovat své zvrácené fantazie. Jsou to zoufalí fetišisté, virtuózové extrémních prožitků spojení sítí tajemných vazeb. Pošťačka nervózně lepící chlebové kuličky, sběratel deštníků a slepičího peří, prodavač, který staví podivný stroj. Co mají společného? A dožijí se všichni ve své honbě za naplněním pondělka? Mistr surrealismu nás ve svém třetím celovečerním filmu přenáší do světa, který se řídí pravidly toho, co je příjemné, a jehož patroni jsou uvedeni v závěrečných titulcích. Pod záštitou Freuda, hraběte Sacher-Masocha a Buñuela jeho hrdinové poznávají prchavou rozkoš, která vzbuzuje touhu, aby jí bylo stále víc. Švankmajer se vrací ke svým oblíbeným motivům, jako jsou tajné rituály, maso či sex propojený se smrtí. Tato extravagantní němá komedie, která ve vizuální vrstvě odkazuje mj. na malířskou tvorbu Maxe Ernsta, stále překvapuje svou odvahou a osobitým humorem.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Spiklenci slasti
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Miloslav Špála
Muzyka / Hudba: Jaroslav Jancovec
Obsada / Hrají: Petr Meissel, Gabriela Wilhelmová, Barbora Hrzánová, Jiří Lábus
Kraj / Země: Czechy / Česko 1996
Czas trwania / Stopáž: 85 min

JŠ

KaSS
29.04.2019, 20.00

MAŁY OTIK / **OTESÁNEK**

PL Otik to upragniony potomek małżeństwa Horáków, którzy od dawna starali się o dziecko. Pojawienie się potomka nie oznacza jednak końca problemów Karela i Bożeny. Ciekawskie sąsiadki koniecznie chcą zajrzeć do wózka, a berbeć coraz częściej ma ochotę na surowe mięso. Jest jeszcze jeden kłopot rzutujący na życie pary – Otik to wykopany w ogródku, przypominający niemowlę pieniek, który pewnego dnia ożywa. Nawet to, że maluch nie wybrzydza przy jedzeniu, wkrótce okazuje się przekleństwem. *Mały Otik* jest nie tylko śmiałą farsą o macierzyńskiej gorączce i presji społecznej wywieranej na rodziców. To także portret sąsiedzkiego horroru – wspólnoty, której uwadze nic nie umknie. Historia zaczerpnięta z czeskiego folkloru – przeniesiona do lat 90. – pozwoliła reżyserowi puścić wodze fantazji w sekwencjach animacji poklatkowej, które są jego znakiem rozpoznawczym. Reżyser dając upust groteskowej wyobraźni, stworzył najbardziej komediowy film w swojej karierze: sprośny, zuchwały, swawolny.

CZ Otík je vytoužený potomek manželů Horákových, kteří už odedávna chtěli mít dítě. S příchodem dítěte ale problémy Karla a Boženy nekončí. Zvědavé sousedky se dožadují toho, aby je nechali nahlédnout do kočárku, a děťátko má stále častěji chuť na syrové maso. Dalším problémem je, že Otík je ve skutečnosti kus dřeva připomínající dítě, který vykopali na zahradě, a jednoho dne ožije. Dítě sice pěkně papá, ale i to se brzy ukáže jako prokletí. *Otesánek* není jen odvážná fraška o chorobné touze po dítěti a společenském tlaku vyvíjeném na rodiče. Příběh převzatý z českého folklóru a přenesený do devadesátých let 20. století umožnil režisérovi popustit uzdu fantazii v animovaných sekvencích se svým typickým rukopisem. Jan Švankmajer zde nasměroval svou obrazotvornost směrem ke grotesce a vytvořil nejvíce komický film své kariéry: obhroublý, smělý a provokativní.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Otesánek*
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer, na podstawie opowiadania Karela Jaromíra Erbena / na motivy pohádky Karla Jaromíra Erbena
Zdjęcia / Kamera: Juraj Galvánek
Muzyka / Hudba: Zdeněk Liška
Obsada / Hrají: Veronika Žilková, Jan Hartl, Kristina Adamcová
Nagrody / Ocenění: Czeskie Lwy 2000 – najlepszy film, najlepsza scenografia; Nagrody Czeskich Krytyków 2000 – najlepszy film / Český lev 2000 – nejlepší film, nejlepší výprava; Cena českých kritiků 2000 – nejlepší film
Kraj / Země: Czechy, Japonia, Wielka Brytania / Česko, Japonsko, Velká Británie 2000
Czas trwania / Stopáž: 125 min

JŠ

CENTRAL
30.04.2019, 12.00

PL Młodego mężczyznę o imieniu Jean dręczy koszmar – dwóch uśmiechniętych osiłków chce mu siłą założyć kaftan bezpieczeństwa. Pewnego dnia nieszczęśnika budzi ze snu tajemniczy markiz, który zaprasza chłopaka do swojej posiadłości. Okazuje się, że bogacz przyjaźni się z dyrektorem pobliskiego szpitala psychiatrycznego. Wkrótce jawa staje się bardziej przerażająca niż nocne rojenia. XIX-wieczny zakład dla obłąkanych wydaje się idealnym miejscem akcji dla filozoficznego horroru Švankmajera. Reżyser nie ogląda się jednak na autentyzm, co rusz podważając filmową konwencję – do historycznych wnętrz wprowadza współczesne rekwizyty, a narrację przerywa muzycznymi epizodami z roztańczonymi ludzkimi organami. Wbrew pozorom w tym szaleństwie jest metoda. Švankmajer znów pyta o granice wolności artysty i człowieka. Zastanawia się też nad znaczeniem tzw. normalności, mając za sojuszników libertyna i myśliciela markiza de Sade'a oraz Edgara Allana Poego, którego dwa opowiadania stanowią podstawę scenariusza *Szalonych*.

CZ Mladého muže jménem Jean trápí noční můra, ve které mu dva usmívající se svalovci chtějí násilím obléknout svěrací kazajku. Jednoho dne nešťastníka vzbudí tajemný markýz a zve ho do svého sídla. Bohatý muž se přátelí s ředitelem nedaleké psychiatrické léčebny. Brzy na to je realita ještě strašnější než noční můry. Psychiatrická léčebna z 19. století je ideálním dějištěm pro filozofický horor Jana Švankmajera. Režisér však neusiluje o autenticitu, filmovou konvenci porušuje na každém kroku. Do historických interiérů vnáší moderní rekvizity, vyprávění přerušuje hudebními vsuvkami s roztančenými lidskými orgány… V celém tom šíleném zmatku je však řád, který není na první pohled patrný. Švankmajer se opět ptá, kde jsou hranice svobody umělce a člověka. Zamýšlí se také nad tím, co znamená tzv. normalita, ve společnosti libertina a myslitele markýze de Sade a Edgara Allana Poea, autora povídek, na jejichž motivy byl film natočen.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Šílení
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer, na podstawie opowiadań Edgara Allana Poego i twórczości de Sade'a / na motivy povídek Edgara Allana Poea a děl markýze de Sade
Zdjęcia / Kamera: Juraj Galvánek
Obsada / Hrají: Jan Tříska, Pavel Liška, Aňa Geislerová, Jaroslav Dušek, Martin Huba, Pavel Nový
Nagrody / Ocenění: Czeskie Lwy 2006 – najlepsza scenografia / Český lev 2006 – nejlepší výprava
Kraj / Země: Czechy / Česko 2005
Czas trwania / Stopáž: 118 min

JŠ

KaSS
30.04.2019, 14.30

PL *To nie jest żaden eksperyment* – stwierdza w prologu Švankmajer i dodaje z przekorą: *Nie uzbieraliśmy tyle pieniędzy, ile chcieliśmy, a wykorzystanie animowanych zdjęć jest tańsze niż angaż obsady. Poza tym zdjęć nie trzeba karmić.* Niezależnie od intencji widzowie otrzymali niecodzienny film wycinankowy z sekwencjami aktorskimi, techniką realizacji przypominający animacje Terry'ego Gilliama z *Latającego cyrku Monty Pythona*. W historii znudzonego rutyną 60-latka, który zaczyna wieść drugie życie we śnie, Švankmajer wraca do swoich ulubionych obsesji i motywów, choć w tonie wyraźnie lżejszym niż w *Szalonych*. Siermiężna rzeczywistość pęka więc pod naporem wizji uwodzącej obietnicą seksualnego spełnienia, a widmowa młoda kobieta, która powraca nocą, oddala myśl o starości. W filmie o marzeniach sennych nie mogło oczywiście zabraknąć psychoanalizy. Jest więc Freud i Jung, przyklaskujący z portretów terapeutce głównego bohatera, która jego podwójne życie za wszelką cenę chce wpisać w teorię. Ale ani jawa, ani sen nie są takie proste.

CZ *Tohle není žádný experiment*, tvrdí v prologu Jan Švankmajer, a dodává: *Nepodařilo se nám sehnat tolik peněz, kolik jsme chtěli, a využití animace je levnější než herci. Kromě toho snímky nepotřebují jídlo.* Bez ohledu na to, jaký byl záměr, vznikl nevšední film vytvořený animací fotografií v kombinaci s hranými scénami. Technika realizace připomíná animaci Terryho Gilliama v *Monty Pythonově létajícím cirkusu*. V příběhu šedesátiletého muže, který je znuděný každodenní rutinou a začne vést druhý život ve snu, se Švankmajer vrací ke svým oblíbeným obsesím a motivům, i když je jeho tón o mnoho lehčí než ve snímku *Šílení*. Šedá skutečnost pak puká pod tlakem vize lákající příslibem sexuálního naplnění a imaginární mladá žena, která se v noci vrací, pomáhá odložit myšlenky na stáří. Ve filmu o snech nemohla samozřejmě chybět psychoanalýza. Terapeutce hlavního hrdiny, která chce dvojí život svého pacienta za každou cenu vměstnat do teorie, z obrazu tleská Freud s Jungem. Avšak ani skutečný život, ani sen nejsou tak jednoduché.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Přežít svůj život
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Juraj Galvánek
Muzyka / Hudba: Alexandr Glazunov, Jan Kalinov
Obsada / Hrají: Václav Helšus, Klára Issová, Zuzana Kronerová, Emílie Došeková, Daniela Bakerová
Nagrody / Ocenění: Czeskie Lwy 2011 – najlepsza scenografia / Český lev 2011 – nejlepší výprava
Kraj / Země: Czechy, Japonia, Słowacja / Česko, Japonsko, Slovensko 2010
Czas trwania / Stopáž: 105 min

JŠ

KaSS
30.04.2019, 21.30

PL 84-letni mistrz animacji poklatkowej odsłania w *Owadzie* tajniki swojego rzemiosła. Jak przystało na twórcę nowatorskiego i dowcipnego, nie nakręcił jednak typowego dokumentu. *Owad* to film w filmie, sowizdrzalski eksperyment, a także żart, w którym – jak bez pardonu stwierdza sam reżyser – nie wiadomo, o chodzi. Widzowie śledzą nieudane próby do inscenizacji *Z życia owadów*, alegorycznej sztuki braci Čapków, która uwiodła Czecha „młodzieńczą, bezinteresowną mizoginią". Na scenie nic nie idzie jednak zgodnie z planem. Aktorzy się spóźniają, grają fatalnie, przysypiają bądź flirtują ze sobą zamiast interpretować tekst. Na domiar złego wkrótce bohaterowie zostają wciągnięci do fantastycznego imaginarium Švankmajera, w którym czekają na nich zabójcze kule gnoju i roje żywych owadów. W scenach dokumentalnych możemy zaś przekonać się, jak te cuda animacji powstają. Podsumowanie drogi twórczej staje się tym samym kolejną niesamowitą wizją jedynego w swoim rodzaju autora.

CZ Čtyřiaosmdesátiletý mistr pookénkové animace ve filmu *Hmyz* odkrývá tajemství svého řemesla. Jako novátorský a vtipný tvůrce však nenatočil typický dokument. *Hmyz* je film ve filmu, rozpustilý experiment a také žert, ve kterém, jak otevřeně konstatuje samotný režisér, není jasné, o co jde. Divák sleduje nezdařilé pokusy ztvárnit alegorické drama bratří Čapků *Ze života hmyzu*, které režiséra uhranulo svou „mladistvou, nesobeckou misogynií". Na scéně však nic nevychází podle plánu. Herci přicházejí se zpožděním, jejich hraní nestojí za nic, místo interpretace textu klidně usnou anebo se věnují flirtování. K dovršení všeho zlého je Švankmajer zatahuje do světa své fantaskní imaginace, kde na ně čekají koule z hnoje a roje živého hmyzu. V dokumentárních scénách můžeme vidět, jak tyto animované zázraky vznikají. Ohlédnutí za vlastní tvorbou se tak stává dalším neobyčejným dílem jedinečného autora.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Hmyz
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer, na podstawie dramatu *Z życia owadów* braci Čapków/ na motivy dramatu bratří Čapků *Ze života hmyzu*
Zdjęcia / Kamera: Jan Růžička, Adam Oľha
Obsada / Hrají: Jan Budař, Jiří Lábus, Jaromír Dulava, Norbert Lichý, Kamila Magálová, Ivana Uhlířová
Kraj / Země: Czechy, Słowacja / Česko, Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 98 min

Ogród / ***Zahrada***, reż. Jan Švankmajer

JŠ

Jan Švankmajer ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 1:

KaSS
28.04.2019, 19.15

OGRÓD / **ZAHRADA** · MIESZKANIE / **BYT**

PL **OGRÓD**

Zaczyna się jak zwyczajna realistyczna historia. Mężczyzna w średnim wieku jedzie w odwiedziny do domu swojego dawnego przyjaciela. Na miejscu jedna rzecz nie daje mu spokoju – ogrodzenie. Tworzą je nie sztachety, lecz żywi ludzie trzymający się za ręce. To kara czy nagroda? A może metafora konformizmu w komunistycznej Czechosłowacji?

MIESZKANIE

Młody mężczyzna trafia do tajemniczego mieszkania, w którym prawa fizyki nie obowiązują, a przedmioty codziennego użytku wykazują się nieprzeciętną złośliwością. Gdy rzeczywistość sprzysięga się przeciwko bohaterowi, walka z nią wydaje się skazana na porażkę. W roli głównej satyryk, aktor i późniejszy dysydent Ivan Kraus.

CZ **ZAHRADA**

Film začíná jako obyčejný realistický příběh. Muž ve středním věku jede navštívit svého starého přítele. Když dorazí na místo, jedna věc ho nenechává v klidu: plot. Namísto latěk ho tvoří živí lidé držící se za ruce. Je to trest anebo odměna? Anebo snad metafora konformismu v socialistickém Československu?

BYT

Mladý muž přichází do tajemného bytu, kde neplatí fyzikální zákony a běžné předměty se vyznačují neobyčejnou zlomyslností. Když se proti hrdinovi všechno spikne, boj s realitou se zdá být předem prohraný. V hlavní roli satirik, herec a pozdější disident Ivan Kraus.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Zahrada
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer, na podstawie historii Ivana Krausa / na motivy příběhu Ivana Krause
Zdjęcia / Kamera: Svatopluk Malý
Muzyka / Hudba: Zdeněk Liška
Obsada / Hrají: Jiří Hálek, Luděk Kopřiva, Míla Myslíková
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1968
Czas trwania / Stopáž: 17 min

Tytuł oryginalny / Původní název: *Byt*
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Svatopluk Malý
Muzyka / Hudba: Zdeněk Liška
Obsada / Hrají: Ivan Kraus, Juraj Herz
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1968
Czas trwania / Stopáž: 13 min

Don Juan / ***Don Šajn***, reż. Jan Švankmajer

PL **DON JUAN**

Opowieść o słynnym uwodzicielu w niecodziennej formie – jako teatr lalek inspirowany ludycznym przedstawieniem kukiełkowym, które w Czechach zyskało niezwykłą popularność na początku XIX wieku. Dramat Marii, Filipa i jego okrutnego brata Don Juana odgrywany jest przez drewniane, ruchome figury ludzkiej wielkości. Stara tradycja pozwala reżyserowi jeszcze raz opowiedzieć o człowieku jako marionetce, którą rządzą wyższe siły.

ZAMEK OTRANTSKI

Tajemne siły, alternatywne teorie i obsesja. Choć *Zamek Otrantski* nawiązuje do klasycznej powieści gotyckiej Horace'a Walpole'a, akcja tego krótkiego metrażu z animacjami wycinankowymi rozgrywa się w latach 70. Reporter przeprowadza wywiad telewizyjny z badaczem przekonanym, że angielski autor opisał autentyczną historię. Co więcej, według niego tytułowa nawiedzona budowla znajduje się nie we Włoszech, lecz w Czechach… Z powodu sporów z cenzurą film trafił na półkę, a reżyser przez osiem lat nie mógł stanąć za kamerą.

CZ **DON ŠAJN**

Vyprávění o slavném svůdníkovi pojaté nevšední formou jako loutkové představení inspirované zábavnými loutkovými hrami, které byly velmi populární na počátku 19. století. Drama Marie, Filipa a jeho krutého bratra Dona Juana hrají dřevěné pohyblivé figury v životní velikosti. Stará tradice umožňuje režisérovi opět vyprávět o člověku jako o loutce, kterou řídí vyšší síly.

OTRANTSKÝ ZÁMEK

Tajemné síly, alternativní teorie a obsese. Přestože *Otrantský zámek* vychází z klasického gotického románu Horaceho Walpolea, děj tohoto krátkého filmu s animací vystřižených figurek se odehrává v sedmdesátých letech 20. století. Reportér vede televizní rozhovor s vědcem, který je přesvědčen o tom, že anglický autor popisuje příběh, který se skutečně udál. A navíc se podle něj titulní tajemná budova nenachází v Itálii, ale v Čechách… Kvůli sporům s cenzurou byl film dán do trezoru a režisér nesměl osm let natáčet.

Mariusz Mikliński

JŠ

Jan Švankmajer ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 1:

KaSS
28.04.2019, 19.15

Tytuł oryginalny / Původní název:
Don Šajn
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Svatopluk Malý
Muzyka / Hudba: Zdeněk Liška
Obsada / Hrají: František Filipovský
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1969
Czas trwania / Stopáž: 30 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Otrantský zámek
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Jirí Safár
Muzyka / Hudba: Zdeněk Liška
Obsada / Hrají: Jaroslav Vozáb, Miroslav Frýba
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1977
Czas trwania / Stopáž:17 min

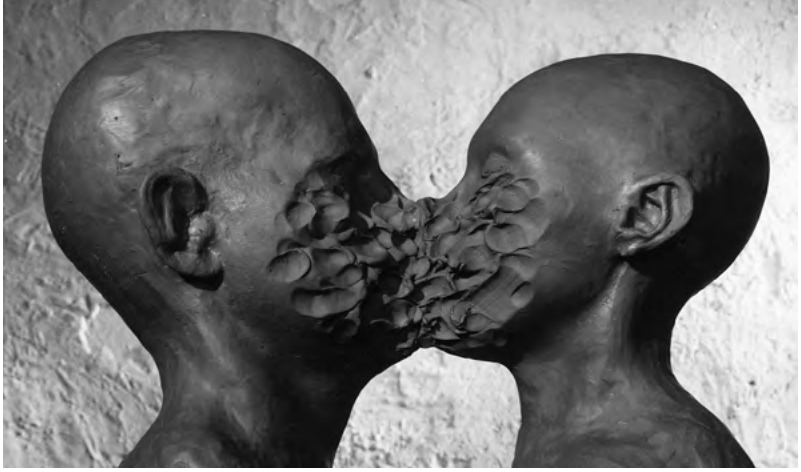

Wymiary dialogu / ***Możnosti dialogu***, reż. Jan Švankmajer

JŠ

Jan Švankmajer ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 2:

KaSS
02.05.2019, 15.30

PL **UPADEK DOMU USHERÓW**

Po kilkuletnim zakazie kręcenia filmów Švankmajer sięga po jednego ze swoich ulubionych autorów, mistrza XIX-wiecznego horroru Edgara Allana Poego. Literacki pierwowzór pozwala Czechowi wykreować przytłaczającą atmosferę, która niczym przeznaczenie zniewala bohaterów – rodzeństwo cierpiące na dziwne schorzenia. Widz ich jednak nie zobaczy, historię przekazuje bowiem narrator zagubiony w zniszczonej, pogrążonej w ciemnościach posiadłości.

WYMIARY DIALOGU

Jedna z najsłynniejszych animacji Švankmajera. Inspirowany m.in. presurrealistycznym malarstwem Arcimbolda wykład o komunikacji międzyludzkiej. Gorzki, ale niepozbawiony humoru. Tytułowy dialog okazuje się nieustannym pożeraniem się i wymiotowaniem, destrukcją, ale i paradoksalnie wzajemnym doskonaleniem się. Walka libido i destrudo to proces, który może przerwać tylko śmierć.

CZ **ZÁNIK DOMU USHERŮ**

Po několikaletém zákazu filmové práce si Jan Švankmajer zvolil dílo jednoho ze svých oblíbených autorů, mistra hororu z 19. století, Edgara Allana Poea. Literární předloha mu umožňuje vytvořit tíživou atmosféru, která jako osud zotročuje hrdiny – sourozence trpící podivnými nemocemi. Divák je však nevidí, příběh vypráví vypravěč ztracený ve zničené usedlosti pohroužené v temnotách.

MOŽNOSTI DIALOGU

Jeden z nejznámějších animovaných filmů Jana Švankmajera. Pojednání o mezilidské komunikaci, k němuž autora inspiroval mj. presurrealistický malíř Giuseppe Arcimboldo. Hořké dílo nepostrádající humor. Titulní dialog je neustálým požíráním se a vyvrhováním, destrukcí, ale paradoxně i vzájemným zdokonalováním. Boj *libido* a destrudo je proces, který může přerušit jen smrt.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Zánik domu Usherů
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Muzyka / Hudba: Jan Klusák
Obsada / Hrají: Petr Čepek (narrator)
Nagrody / Ocenění: Krakowski Festiwal Filmowy 1982 – Nagroda Don Kichota / Krakovský filmový festival 1982 – cena Dona Quijota
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1980
Czas trwania / Stopáž: 15 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Możnosti dialogu
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Vladimír Malík
Muzyka / Hudba: Jan Klusák
Nagrody / Ocenění: MFFA w Annecy 1983 – Grand Prix; MFF w Berlinie 1983 – najlepszy film krótkometrażowy / MFFA v Annecy 1983 – Grand Prix; MFF v Berlíně 1983 – nejlepší krátký film
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1982
Czas trwania / Stopáž: 12 min

Mariusz Mikliński

Wahadło, studnia i nadzieja / ***Kyvadlo, jáma a naděje***, reż. Jan Švankmajer

PL **WAHADŁO, STUDNIA I NADZIEJA**

Sens życia według Švankmajera: budzisz się i uświadamiasz sobie, że jesteś w sali tortur. W twoim kierunku powoli opada ostrze. Szczury już czekają na ucztę, ale nie poddasz się tak łatwo. Historię desperackiej walki *everymana* Czech zaczerpnął z opowiadania *Wahadło i studnia* Poego, a trzeci element – przewrotnie rozumianą nadzieję – wyczytał u autora *Opowieści okrutnych* de L'Isle Adama. Film swoją sugestywność zawdzięcza prostemu zabiegowi – kamera staje się oczami bohatera.

KONIEC STALINIZMU W CZECHACH

Animowany wykład z powojennej historii Czechosłowacji na miarę mistrza surrealizmu. Od 1948 roku, przez Praską Wiosnę, po aksamitną rewolucję. Švankmajer dosłownie sprawdza, co kryje się w głowie Stalina i jego wiernych naśladowców, którzy przez niemal pół wieku próbowali ulepić nowego lepszego człowieka. Nagrodzony w Berlinie film jest jedyną jawnie polityczną produkcją Czecha.

CZ **KYVADLO, JÁMA A NADĚJE**

Smysl života podle Jana Švankmajera: probudíš se a uvědomíš si, že jsi v mučírně. Směrem k tobě se pomalu blíží ostří. Krysy už čekají na hostinu, ale nevzdáš se tak snadno. Příběh zoufalého boje bezejmenného hrdiny Švankmajer převzal z Poeovy povídky *Jáma a kyvadlo*. Třetí prvek, naději, která je ve skutečnosti beznadějí, nalezl v l'Isle Adamových *Krutých povídkách*. Za svou sugestivnost film vděčí jednoduchému postupu – kamera se stává očima hrdiny.

KONEC STALINISMU V ČECHÁCH

Animované pojednání o poválečné historii Československa očima mistra surrealismu. Od roku 1948 přes Pražské jaro až po Sametovou revoluci. Švankmajer se názorně přesvědčuje, co se skrývá v hlavě Stalina a jeho věrných následovníků, kteří se téměř půl století pokoušeli vytvořit nového, lepšího člověka. Film, který byl oceněn na berlínském filmovém festivalu, je jedinou Švankmajerovou otevřeně politickou produkcí.

Mariusz Mikliński

JŠ

Jan Švankmajer ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 2:

KaSS
02.05.2019, 15.30

Tytuł oryginalny / Původní název:
Kyvadlo, jáma a naděje
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Miloslav Špála
Obsada / Hrají: Jan Žácek
Nagrody / Ocenění: MFF w Montrealu 1984 – Nagroda Jury; Krakowski Festiwal Filmowy 1984 – Nagroda Don Kichota / MFF v Monteralu 1984 – cena poroty; Krakovský filmový festival 1984 – cena Dona Quijota
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1983
Czas trwania / Stopáž: 15 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Konec stalinismu v Čechách
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Svatopluk Malý
Nagrody / Ocenění: MFF w Berlinie 1990 – najlepszy film krótkometrażowy / MFF v Berlíně 1990 – nejlepší krátký film
Kraj / Země: Czechy / Česko 1990
Czas trwania / Stopáž: 10 min

Koniec stalinizmu w Czechach / ***Konec stalinismu v Čechách***, reż. Jan Švankmajer

JŠ

Jan Švankmajer ·
Krótkie metraże /
Krátké filmy 2:

KaSS
02.05.2019, 15.30

JEDZENIE / JÍDLO

PL **JEDZENIE**

Śniadanie, obiad, kolacja – zwykłe posiłki w kinie Švankmajera zamieniają się w surrealistyczny rytuał. Jedni ludzie są automatami do wydawania dań, inni zaś odkrywają walory smakowe butów lub własnych rąk. Zarys fabuły reżyser wymyślił już w latach 70., ale wówczas realizacja filmu była zbyt ryzykowna. Choć lata 90. przyniosły nowe rytuały i nawyki, to pewne rzeczy się nie zmieniają niezależnie od epoki: niektórych ludzi kelnerzy nigdy nie zauważają.

CZ **JÍDLO**

Snídaně, oběd a večeře. Obyčejná jídla se v Švankmajerově filmu mění v surrealistický rituál. Někteří lidé jsou automaty vydávajícími jídlo, jiní zase objevují chuťové vlastnosti bot anebo vlastních rukou. Režisér vymyslel děj filmu již v sedmdesátých letech, ale v té době byla jeho realizace příliš riskantní. Devadesátá léta přinesla nové rituály a zvyky, ale určité věci se bez ohledu na čas nemění. Některých lidí si číšníci nikdy nevšimnou.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Jídlo
Reżyseria / Režie: Jan Švankmajer
Scenariusz / Scénář: Jan Švankmajer
Zdjęcia / Kamera: Svatopluk Malý
Obsada / Hrají: Ludvík Šváb, Bedřich Glaser, Jan Kraus
Kraj / Země: Czechy, Wielka Brytania / Česko, Velká Británie 1992
Czas trwania / Stopáž: 16 min

NF CZ

CENTRAL
02.05.2019, 19.30

CHWILE / **CHVILKY**

PL Anežka to młoda kobieta, która dba o swoje relacje z rodziną i partnerami – nawet jeśli oznacza to, że musi ciągle ustępować, by uniknąć sporów. Troszczy się o wszystkich, zapomina tylko o sobie. Nie zdaje sobie jednak sprawy z tego, że ten spokój to cisza przed burzą, która musi w końcu przyjść. *Chwile* to poruszająca opowieść o miłości, bólu i oddaniu, a także o nadziei, że zaznane krzywdy da się przekształcić we własną siłę. Reżyserka Beata Parkanová w rozmowie z dziennikiem „Dnes" przyznała, że swój film oparła na osobistych przeżyciach, i w ten sposób wyjaśniła swój zamysł: *Chcę pokazać, jak człowiek, który jest do świata nastawiony bardzo uczuciowo, w związkach z innymi ludźmi może się pogrążyć i spaść na dno.*

CZ Anežka je mladá žena, která se snaží mít dobré vztahy se svou rodinou a partnery, a to i za cenu ústupků a vyhýbání se konfliktům. Stará se o všechny, ale zapomíná na sebe. Neuvědomuje si, že klid, který zažívá, je tichem před bouří, která jednou musí přijít. Vyprávění o situacích, vztazích a emocích, které jsou údělem každého člověka. O lásce, bolesti, oddanosti, ale také o naději, že prožitou křivdu můžeme změnit ve svou sílu. Režisérka Beata Parkanová v rozhovoru pro deník Dnes přiznává, že se jedná o autobiografický film. *Chci ukázat, jak se může člověk, který je láskyplně nastavený, snadno v rámci vztahů dostat na dno,* vysvětluje Parkanová.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Chvilky*
Reżyseria / Režie: Beata Parkanová
Scenariusz / Scénář: Beata Parkanová
Zdjęcia / Kamera: Martin Douba
Dźwięk / Zvuk: Klára Javoříková
Obsada / Hrají: Jenovéfa Boková, Jaroslava Pokorná, Viktor Tauš, Alena Mihulová, Martin Finger
Nagrody / Ocenění: Czeskie Lwy 2018 – pierwszoplanowa rola kobieca / Český lev 2018 – nejlepší herečka v hlavní roli
Kraj / Země: Czechy, Słowacja / Česko, Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 93 min

Łukasz Grzesiczak

NF CZ

CENTRAL
30.04.2019, 20.30

DOMEK NA SPRZEDAŻ / **CHATA NA PRODEJ**

PL Zainspirowany osobistymi przeżyciami Tomáš Pavlíček opowiada o rodzinie, która chyba każdemu wyda się znajoma. Z jednej strony jej członkowie wciąż rozpamiętują krzywdy i pielęgnują wzajemne pretensje, a z drugiej – nie szczędzą sobie ciepła i żyją także tymi dobrymi wspomnieniami. A te w dużej mierze związane są z małym, rozpadającym się drewnianym domkiem, właśnie wystawionym na sprzedaż. Zanim wprowadzi się do niego nowy właściciel, wszyscy mają zaledwie dwa dni, by po raz ostatni odwiedzić to niegdyś ważne dla nich miejsce. Większość wcale nie ma na to ochoty – jadą ściśnięci w samochodach, nie mogąc przestać myśleć o swoich problemach. W domku wszystko jednak się zmieni. Stare ściany i sentymentalne przeboje – nie wspominając o odrobinie alkoholu – szybko rozwiążą języki. Nie zabraknie oczywiście kąśliwych uwag. *Czy to czeski humor?* – pyta przerażony Niemiec na widok tego, co wyprawiają bliscy jego partnerki przebranej za niedźwiedzia. *Nie* – słyszy – *to po prostu humor.*

CZ Tomáš Pavlíček se nechal inspirovat vlastními příbuznými a vypráví o rodině, která tráví čas způsobem, jaký musí být každému povědomý: vzájemnými výčitkami a otvíráním starých ran. Přesto je však zároveň vřelá a žije i hezkými vzpomínkami uzavřenými v malém, rozpadajícím se dřevěném domě, který je právě na prodej. Než se nastěhuje nový majitel, mají členové rodiny dva dny na to, aby se rozloučili s místem, kde už dlouhá léta nebyli. Většině z nich se do téhle akce ani trochu nechce. Mačkají se v autě, potají strkají do kapsy další svačinu, kterou jim vnutila babička, a zabývají se svými vlastními problémy. Ale jen do té doby, než jim staré zdi a sentimentální hity v kombinaci s trochou alkoholu rozvážou zlomyslný jazyk. *Tohle je český humor?* ptá se překvapený Němec, když vidí, co provádějí příbuzní jeho partnerky, která se převlékla za medvěda. *Ne*, slyší odpověď, *to je prostě jen humor.*

Tytuł oryginalny / Původní název:
Chata na prodej
Reżyseria / Režie: Tomáš Pavlíček
Scenariusz / Scénář: Tomáš Pavlíček, Lucie Bokšteflová
Zdjęcia / Kamera: Jan Baset Střítežský
Muzyka / Hudba: Aleš Březina
Obsada / Hrají: Judit Bárdos, Ivana Chýlková, David Vávra, Tereza Voriskova, Jan Strejcovský
Nagrody / Ocenění: Nagrody Czeskich Krytyków Filmowych 2018 – najlepszy scenariusz / Cena českých filmových kritiků 2018 – nejlepší scénář
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 77 min

Marta Bałaga

NF CZ

CENTRAL
30.04.2019, 17.30

DOMESTIK

PL Cyklista Roman dochodzi do siebie po ciężkich kontuzjach. Ponieważ wytężony trening nie przynosi oczekiwanych efektów, mężczyzna decyduje się spać w namiocie tlenowym postawionym w domu. Jego obsesja na punkcie sportu i wyników przesłania mu cały świat – nie zauważa żony, która z kolei desperacko pragnie dziecka. Obydwoje stopniowo pogrążają się w swoim szaleństwie. *Domestik* to klaustrofobiczny dramat opowiadający o rozpadzie ciała i związku. Reżyser, umiejętnie kreując opresyjną, nieprzyjemną atmosferę, przedstawia dwoje ludzi, którzy niemal zostają uduszeni przez maszynę do dotleniania krwi. *Obsesyjno-kompulsyjny czesko-słowacki cielesny horror* – tak na łamach „Variety" podsumował ten oryginalny film dziennikarz Peter Debruge.

CZ Ztráta jednoho *domestika*, cyklisty podporujícího lídra týmu, může zásadním způsobem zkomplikovat závod. Adam Sedlák velmi dobře ví, jak vytvořit nepříjemně tíživou, klaustrofobní atmosféru. Cyklista Roman se zotavuje z těžkého zranění. Vyčerpávající trénink nepřináší kýžené výsledky, a proto se rozhodne, že bude spát v kyslíkovém stanu, který má postavený u sebe doma. Kvůli posedlosti sportem a obsesivnímu lpění na výsledcích přestává věnovat pozornost čemukoli jinému, včetně manželky, která zoufale touží po dítěti. Každý z manželů se postupně utápí ve svém vlastním pokřiveném světě. Klaustrofobní drama o rozpadu těla a rozpadu vztahu, o dvou lidech, kteří se málem udusí přístrojem sloužícím k okysličování krve. *Obsedantně kompulzivní česko-slovenský body horor*, napsal o filmu Peter Debruge v časopise Variety.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Domestik
Reżyseria / Režie: Adam Sedlák
Scenariusz / Scénář: Adam Sedlák
Zdjęcia / Kamera: Dušan Husár
Muzyka / Hudba: Cyril Kaplan, Kryštof Kaplan
Obsada / Hrají: Tereza Hofová, Jiří Konvalinka, Miroslav Hanuš, Tomáš Bambušek
Kraj / Země: Czechy, Słowacja / Česko, Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 117 min

NF CZ

TEATR
27.04.2019, 19.00

PIAST
28.04.2019, 10.00

JAN PALACH

PL Wstrząsający biograficzny film poświęcony Janowi Palachowi, studentowi Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Karola w Pradze. W styczniu 1969 roku dokonał on samospalenia w proteście przeciwko inwazji wojsk Układu Warszawskiego i powszechnej apatii czechosłowackiego społeczeństwa. *Jan Palach* miał premierą 21 sierpnia 2018 roku w 50. rocznicę interwencji. Inaczej niż Agnieszka Holland w *Gorejącym krzewie*, która swoją opowieść rozpoczyna aktem samospalenia, Robert Sedláček śledzi ostatni rok życia Palacha. W ten sposób próbuje odpowiedzieć na pytanie, co skłoniło młodego studenta do desperackiego kroku. Lato 1968 roku główny bohater spędza z matką w rodzinnej miejscowości Všetaty. Jesienią przenosi się na Wydział Historyczny, przeżywa namiętną miłość i zaczyna chodzić na polityczne spotkania z Josefem Smrkovským, bohaterem Praskiej Wiosny. *Jan Palach* to film daleki od dydaktyzmu, pozostawia widzów bez jednoznacznych odpowiedzi, a zarazem przybliża jedne z najważniejszych wydarzeń w historii Czechów i Słowaków w XX wieku.

CZ Silný biografický film věnovaný Janu Palachovi, studentu filozofické fakulty Karlovy univerzity, který se v lednu 1969 upálil na protest proti invazi armád Varšavské smlouvy do Československa a všeobecné apatii československé společnosti. Premiéra filmu se uskutečnila 21. srpna 2018, v den 50. výročí invaze. Na rozdíl od trilogie Agnieszky Holland *Hořící keř*, která své vyprávění začíná Palachovým upálením, věnuje se Robert Sedláček poslednímu roku Palachova života. Pokouší se tak najít odpověď na otázku, co vedlo mladého studenta k tomu, aby tragickým způsobem obětoval život. Palach tráví čas s matkou v rodných Všetatech, jede na prázdninovou brigádu do Kazachstánu a do Francie. Mění si obor na historii, prožívá vášnivý milostný románek, navštěvuje politická setkání s hrdinou Pražského Jara Josefem Smrkovským. Snímek *Jan Palach* má daleko k levnému didaktismu, nenabízí divákům odpovědi. Přibližuje jeden z nejvýznamnějších okamžiků v dějinách Čechů a Slováků ve 20. století.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Jan Palach
Reżyseria / Režie: Robert Sedláček
Scenariusz / Scénář: Eva Kantůrková
Zdjęcia / Kamera: Jan Šuster
Muzyka / Hudba: Michal Rataj
Obsada / Hrají: Viktor Zavadil, Zuzana Bydžovská, Denisa Barešová, Kristína Kanátová, Karel Jirák, Jacob Erftemeijer, Jan Vondráček, Jiří Zapletal
Nagrody / Ocenění: Nagrody Czeskich Krytyków Filmowych 2018 – najlepszy film / Ceny české filmové kritiky – nejlepší film
Kraj / Země: Czechy, Słowacja / Česko, Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 124 min

Łukasz Grzesiczak

NF CZ

CENTRAL
02.05.2019, 14.45

KAWKI NA DRODZE / **VŠECHNO BUDE**

PL Sześć Czeskich Lwów, w tym nagrodę za najlepszy film, otrzymała w 2018 roku trzecia fabuła mieszkającego w Czechach słoweńskiego reżysera Olmo Omerzu. Jest to *road movie* opowiedziany z perspektywy nastolatków. Dwaj chłopcy – 14-letni cwaniak Mára oraz 12-letni ekscentryk Heduš – kradną samochód, po czym ruszają w pełną przygód podróż, w trakcie której spotykają młodą autostopowiczkę. Swoją wyprawę wzdłuż i wszerz kraju podejmują zimą, przez co ciągle mają kłopoty. Reżyser nie tylko powierzył chłopięce role naturszczykom, lecz także zdecydował się na niecodzienny sposób narracji. Jego osią jest ciąg retrospekcyjnych wypowiedzi Máry podczas przesłuchania na posterunku policji. Chłopak nie jest zbyt wiarygodny, gdyż opowiadając, co przydarzyło się jemu i koledze, popuszcza wodze fantazji.

CZ Šest Českých lvů včetně toho za nejlepší film si letos z udílení cen České filmové a televizní akademie odnesl třetí celovečerní počin v Česku žijícího slovinského režiséra Olma Omerzu. V *road movie* podle scénáře Petra Pýchy se Omerzu opět vrací do osobitého světa teenagerů. Pojednává o dvou chlapcích v pubertálním věku, čtrnáctiletém sígrovi Márovi a jeho dvanáctiletém podivínském kamarádovi Hedušovi, kteří s ukradeným autem vyráží na dobrodružnou výpravu za svobodou, při níž se setkávají s mladou stopařkou. Na cestu napříč republikou se dva mladiství outsideři vydávají netradičně v zimním období, což jim dost komplikuje situaci a průšvihy se vrství jeden na druhý. Kromě obsazení neherců v rolích chlapců spočívá osobitost filmu i v konceptu vyprávění založeném na sérii retrospektiv na policejní stanici vyslýchaného Máry, který, jak se ukazuje, není zcela spolehlivým vypravěčem a při objasňování toho, co se jemu a Hedušovi na cestě stalo, značně popouští uzdu své bujné fantazii.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Všechno bude
Reżyseria / Režie: Olmo Omerzu
Scenariusz / Scénář: Petr Pýcha
Zdjęcia / Kamera: Lukáš Milota
Muzyka / Hudba: Šimon Holý, Monika Midriaková, Paweł Szamburski
Obsada / Hrají: Tomáš Mrvík, Jan František Uher, Eliška Křenková, Zdeněk Mucha, Lenka Vlasáková
Nagrody / Ocenění: MFF w Karlowych Warach 2018 – najlepsza reżyseria; Czeskie Lwy 2018 – najlepszy film, najlepsza reżyseria, najlepszy scenariusz, najlepsza kobieca rola drugoplanowa, najlepsza męska rola drugoplanowa, najlepszy montaż; Nagrody Czeskich Krytyków Filmowych 2018 – najlepszy film / MFF Karlovy Vary 2018 – nejlepší režie, Český lev 2018 – nejlepší film, nejlepší režie, nejlepší scénář, nejlepší ženský herecký výkon ve vedlejší roli, nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli, nejlepší střih, Ceny české filmové kritiky 2018 – nejlepší režie
Kraj / Země: Czechy, Słowenia, Polska, Słowacja / Česko, Slovinsko, Polsko, Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 85 min

Jana Bébarová

NF CZ

CENTRAL
28.04.2019, 17.00

PL Do najpopularniejszych tytułów w dorobku Jaromíra Hanzlíka należy bezspornie komedia romantyczna *Lato z kowbojem*, wyreżyserowana przez Ivo Nováka w 1976 roku. Aktor zagrał w niej wiejskiego chłopaka, którego urokowi ulega pewna psycholożka. Kobieta stopniowa zaczyna analizować swój dotychczasowy związek z mężczyzną o całkowicie odmiennym usposobieniu. Ponad 40 lat później Jaromír Hanzlík nawiązuje do tego filmu w komedii romantycznej *Lato z gentlemanem*, zarazem jako autor jej scenariusza, a także współproducent. Wcielił się tu w rolę szarmanckiego eleganta Artura, rezydującego na zamku w środkowych Czechach. Jego szyk i wdzięk zawraca w głowie 50-letniej Annie, przechodzącej kryzys wieku średniego i znużonej związkiem, z którego wyparowała wszelka namiętność.

CZ Mezi divácky nejpopulárnější tituly z filmografie Jaromíra Hanzlíka bezesporu patří romantická letní komedie *Léto s kovbojem*, kterou v roce 1976 natočil s režisérem Ivo Novákem. Ztvárnil v ní vesnického mladíka, jehož kouzlo osobnosti učaruje mladé psycholožce s tváří Daniely Kolářové, která díky němu začne přehodnocovat partnerský vztah s charakterově zcela odlišným mužem. O více než čtyřicet let později se na úspěch tohoto snímku rozhodl Jaromír Hanzlík navázat romantickou komedií *Léto s gentlemanem*, k níž sám napsal scénář a jíž s režisérem Jiřím Adamcem i spoluprodukoval. Ztvárňuje zde šarmantního elegána Artura, který sídlí na zámku na středočeském venkově a jehož galantnímu jednání podléhá Anna, padesátnice procházející krizí (post)středního věku a trápící se stereotypní šedí manželského svazku, z něhož veškerá vášeň vyprchala. A tak tam, kde jí její manžel, hospodský povaleč (Igor Bareš) nevěnuje pozornost, je připravený Artur, jenž si krade veškerou její pozornost…

Tytuł oryginalny / Původní název:
Léto s gentlemanem
Reżyseria / Režie: Jiří Adamec
Scenariusz / Scénář: Jaromír Hanzlík
Zdjęcia / Kamera: Václav Tlapák
Muzyka / Hudba: Petr Orm, Pavel Orm
Obsada / Hrají: Jaromír Hanzlík, Alena Antalová, Igor Bareš, Lucie Vondráčková, Miroslav Šimůnek
Kraj / Země: Czechy / Česko 2019
Czas trwania / Stopáž: 100 min

NF CZ

CENTRAL
28.04.2019, 19.45

MISS HANOI

PL Thriller, którego akcja rozgrywa się w społeczności wietnamskiej mieszkającej w czeskim Varnsdorfie. Po czterech latach od zamordowania młodej Wietnamki sprawca wychodzi z poprawczaka i wkrótce zostaje znaleziony martwy. Śledztwo prowadzą policjantka wietnamskiego pochodzenia Anh oraz kapitan Kříž – zamknięty i arogancki Czech lubujący się w rasistowskich komentarzach. Choć ta współpraca mu nie odpowiada, mężczyzna potrzebuje pomocy, by zrozumieć mniejszość, którą dotychczas traktował z góry. Film był kręcony na autentycznym targowisku, gra w nim wielu aktorów pochodzenia azjatyckiego, castingi przeprowadzono częściowo w języku wietnamskim. T*ym, co przy realizacji szczególnie mnie interesowało, była sama historia policjantki – kobiety tkwiącej między dwiema kulturami. Jest to kryminał z tłem społecznym. Chcieliśmy pokazać to, co w kulturze wietnamskiej w Czechach jest najciekawsze* – mówił reżyser.

CZ Thriller, jehož děj se odehrává v prostředí vietnamské komunity ve Varnsdorfu. Čtyři roky poté, co byla zavražděna mladá Hien, je její vrah propuštěn z výchovného ústavu a nedlouho poté je nalezen mrtvý. Případ řeší mladá policistka vietnamského původu Anh a kapitán Kříž, uzavřený arogantní muž, který si libuje v rasistických komentářích. Spolupráce s Vietnamkou mu je sice proti srsti, ale její pomoc potřebuje, aby pochopil prostředí menšiny, na kterou se dosud díval svrchu. Vietnamská komunita hraje ve filmu důležitou roli. Film byl natočen na autentické vietnamské tržnici, hraje v něm mnoho herců vietnamského původu, casting probíhal částečně ve vietnamštině. *Při práci na filmu mě velmi zajímal příběh policistky, ženy mezi dvěma kulturami. Je to detektivka s kulturním pozadím. Chtěli jsme ukázat, co je na vietnamské kultuře v České republice nejzajímavější*, říká režisér.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Miss Hanoi
Reżyseria / Režie: Zdeněk Viktora
Scenariusz / Scénář: Zdeněk Viktora, Adéla Kabelková, Marek Grajciar
Zdjęcia / Kamera: Aleš Hart
Muzyka / Hudba: Jiří Hájek
Obsada / Hrají: Ha Thanh Špetlíková, David Novotný, Ján Jackuliak, Miroslav Hruška
Kraj / Země: Czechy, Słowacja / Česko, Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 90 min

NF CZ

CENTRAL
27.04.2019, 12.00

PL Film o dzieciach, które muszą dorosnąć szybciej, oparty na motywach książki *Zniknąć* Petry Soukupovej (polskie wydanie w tłumaczeniu Julii Różewicz ukazało się nakładem wydawnictwa Afera). Reżyser przedstawia historię Jakuba, który nagle orientuje się, że całe życie był okłamywany. Jego ojciec nie wyjechał i nie jest marynarzem w Szwecji, jak opowiadała mu mama, lecz mieszka na tym samym osiedlu. Chłopiec decyduje się na pewien czas z nim zamieszkać, ale szybko orientuje się, że jest to człowiek, który nie potrafi zadbać nawet o samego siebie. *Najpierw przeczytałem powieść Petry. Nie wiedziałem wtedy, że istnieje scenariusz, a powstał wcześniej, bo napisała go, studiując na FAMU. Potem poznaliśmy się i powiedziałem Petrze, że chciałbym nakręcić film na motywach jej książki. Staraliśmy się stworzyć autentyczny obraz rozbitej rodziny. Mamy nadzieję, że pomoże on widzom uporządkować ich własne relacje* – mówi reżyser.

CZ Film o dětech, které dospívají rychleji, protože žijí v rozpadlých rodinách, vznikl podle scénáře Petry Soukupové na motivy její stejnojmenné povídky z knihy *Zmizet*. Chlapec nečekaně zjistí, že celý jeho život stojí na vylhaných základech. Jeho otec neodjel a není námořníkem ve Švédsku, jak mu tvrdila matka, ale žije na stejném sídlišti jako on. Rozhodne se k němu na krátko nastěhovat a zjišťuje, že je to člověk, který se neumí postarat ani sám o sebe. *Nejdřív jsem četl Petřinu knížku. To jsem ještě nevěděl, že existuje scénář, a ten přitom existoval ještě před knihou, protože ho napsala, když studovala na FAMU. Pak jsme se seznámili a já jsem jí řekl, že bych podle její knihy chtěl natočit film. Snažili jsme se vytvořit autentický obraz nefunkční rodiny. Doufáme, že divákům pomůže vnést harmonii do jejich vlastních vztahů*, říká režisér.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Na krátko
Reżyseria / Režie: Jakub Šmíd
Scenariusz / Scénář: Petra Soukupová
Zdjęcia / Kamera: Vidu Gunaratna
Obsada / Hrají: Jindřich Skokan, Julia Issa, Petra Špalková, Marta Vančurová, Martin Finger, Jindřich Žampa
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 104 min

ODBORNÝ DOHLED NAD VÝKLADEM SNU

NF CZ

KaSS
30.04.2019, 19.15

PL *Dopiero po śmierci język nabiera właściwej perspektywy i dowcipu*, głosi motto najnowszego filmu Pavla Göbla. Niezależna absurdalna komedia stanowi luźną kontynuację *Profesjonalnego nadzoru nad wschodem słońca*, wyświetlanego w czeskich kinach w roku 2014. Trzej starzy kumple – Muzyk, Złodziej i Cyrkowiec – kiedyś więzieni przez komunistyczny reżim, już jako wdowcy mieszkają razem w tym samym domu. To sfilmowana w czerni i bieli, poetycka opowieść o współżyciu kilku narodowości w czesko-niemiecko-polskim trójkącie granicznym, która podejmuje temat winy i kary. We wzajemnych relacjach między Czechami, Polakami i Niemcami pobrzmiewa echo II wojny światowej, powracają kontrowersyjne kwestie wysiedlenia Niemców i obecnej fali imigracji.

CZ *Teprve se smrtí na jazyku přichází ten pravý nadhled a vtip.* Hlásá jedna z logline nejnovějšího projektu scenáristy a režiséra Pavla Göbla s názvem *Odborný dohled nad výkladem snu*. Nezávislá absurdní komedie, jíž tvůrci promovali jako „nový český Deathern", je volným pokračováním Göblova snímku *Odborný dohled nad východem Slunce* uvedeného do českých kin v roce 2014. Vypráví o třech starých kamarádech – Muzikantovi, Zlodějovi a Cirkusákovi, kteří jsou bývalými spoluvězni z bolševického kriminálu a nyní spolu po ovdovění žijí v jednom domě. Osobité dílo snímané poetickou černobílou kamerou Jiřího Zykmunda tematizuje kolektivní sen, vinu a trest na příběhu o soužití několika národnostních skupin na hraničním trojmezí, v Česko-Saském Švýcarsku. Na vzájemném fungování Čechů, Poláků a Němců rezonují dozvuky druhé světové války a okolnosti kontroverzního odsunu sudetských Němců, ale i aktuální otázka orientální imigrace směrem do tohoto regionu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Odborný dohled nad výkladem snu
Reżyseria / Režie: Pavel Göbl
Scenariusz / Scénář: Pavel Göbl
Zdjęcia / Kamera: Jiří Zykmund
Muzyka / Hudba: Byl Pes
Obsada / Hrají: Vratislav Brabenec, Jozef Polievka, Jiří Vymětal, Nikol Fischerová, Laco Deczi
Kraj / Země: Czechy/ Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 79 min

Jana Bébarová

NF CZ

CENTRAL
30.04.2019, 15.00

PL Dramat historyczny opowiadający o pierwszym czechosłowackim prezydencie Tomášu Garrigue'u Masaryku. Pod scenariuszem filmu podpisał się Pavel Košatík, ceniony dziennikarz i pisarz (*Czeskie sny* w tłumaczeniu Elżbiety Zimnej), pomysłodawca popularnego telewizyjnego serialu historycznego *České století* (*Czeskie stulecie*). Opowieść zaczyna się jesienią 1928 roku, gdy Czechosłowacja szykuje się do obchodów dziesiątej rocznicy ogłoszenia niepodległości. A jest co świętować – demokracja wydaje się stabilna, podczas gdy na północy Józef Piłsudski przeprowadził już zamach majowy, a na południu regent Miklós Horthy narzucił system autorytarny. Tymczasem w letniej rezydencji czechosłowackiego prezydenta pisarz Karel Čapek dowiaduje się, że Tomáš G. Masaryk zdecydował się wstrzymać wydanie książki, którą wspólnie przygotowywali. Spotkanie dwóch osobistości Pierwszej Republiki to pretekst do dyskusji o demokracji, Europie Środkowej, miłości do Charlotte Garrigue-Masarykovej i skrywanym zauroczeniu Oldrą Sedlmayerovą.

CZ Vyprávění o prvním československém prezidentu Tomáši Garriguovi Masarykovi. Historické drama podle scénáře Pavla Kosatíka, ceněného novináře, spisovatele a scenáristy, autora scénáře populárního televizního cyklu *České století*. Je podzim roku 1928 a Československo se chystá na oslavy 10. výročí svého vzniku. A je co slavit: československá demokracie je v rozkvětu, zatímco u severních sousedů Józef Piłsudski provedl Květnový převrat a na jihu regent Miklós Horthy zavedl autoritativní režim. Při setkání v letním sídle prezidenta ve slovenských Topoľčiankách se Karel Čapek dovídá, že se T. G. Masaryk rozhodl pozdržet vydání knihy, kterou společně připravovali k výročí vzniku Československa. Setkání dvou významných prvorepublikových osobností je příležitostí k diskusi o československé demokracii, Střední Evropě, lásce k Charlottě Garrigue-Masarykové a utajované vášni k prezidentově lásce Oldře Sedlmayerové.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Hovory s TGM
Reżyseria / Režie: Jakub Červenka
Scenariusz / Scénář: Pavel Košatík
Zdjęcia / Kamera: Jan Malíř
Obsada / Hrají: Martin Huba, Jan Budař
Nagrody / Ocenění: Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych w Igławie 2018 – Nagroda Specjalna; Nagrody Czeskich Krytyków Filmowych 2018 – najlepszy aktor / 22. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava 2018 – Zvláštní uznání; Cena české filmové kritiky – nejlepší herec
Kraj / Země: Czechy, Słowacja / Česko, Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 80 min

NF CZ

CENTRAL
03.05.2019, 17.00

TERRORYSTKA / **TERORISTKA**

PL *Przestępstwo, pani profesor, wydaje się czymś prostym, ale zawsze coś nie wyjdzie.* Tak mówi nauczycielce jej dawny uczeń, skazany kryminalista, kiedy ta chce od niego kupić broń. Emerytowana pedagog Maria zawsze powtarzała swoim podopiecznym, że przyzwoitość jest najważniejsza, wpajając im, że przemoc niczego nie rozwiązuje. Już jako osoba leciwa uzmysławia sobie jednak, że żerują na tym źli ludzie. Pewnego dnia w przypływie frustracji postanawia więc wymierzyć sprawiedliwość na własną rękę. Nieustraszona bohaterka zamierza rozliczyć się z lokalnym aroganckim bandziorem, który nie tylko jej dał się we znaki. A przecież jest starszą panią, pierwszy raz trzymającą broń w drżących rękach… Reżyser Radek Bajgar, który trzy lata wcześniej debiutował filmem *Teoria tygrysa*, napisał też scenariusz tej tragikomedii o zdesperowanej seniorce. W tej roli idealnie odnalazła się aktorka Iva Janžurova.

CZ *Kriminalita jenom vypadá jednoduše, paní učitelko, ale pak se dycky něco posere.* Říká bývalý žák, kriminálník v podmínce, své někdejší pedagožce, která si od něj chce koupit zbraň. Učitelka v penzi Marie své žáky vždy vedla k morální zásadě „slušnost nade vše" a vštěpovala jim, že násilí nic neřeší. Nyní však v pokročilém věku sama dochází k uvědomění, že přesně na to gauneři spoléhají. Důsledkem frustrace se jednoho dne ve chvíli zoufalství nad křivdami světa rozhodne vzít spravedlnost do svých rukou. Veškeré morální kodexy Marie tak jdou stranou. Jako neohrožená hrdinka akčního filmu si s brokovnicí pod paží rozhodne vyřídit účty s místním arogantním mafiánem, který pije krev nejen jí. Přesto však je to seniorka s třesem v rukou, která zbraň drží poprvé… Režisér Radek Bajgar, který před třemi lety debutoval filmem *Teorie tygra*, napsal scénář tragikomického snímku o deprimované seniorce, jíž situace donutí dělat extrémní věci, přímo na tělo herečce Ivě Janžurové.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Teroristka
Reżyseria / Režie: Radek Bajgar
Scenariusz / Scénář: Radek Bajgar
Zdjęcia / Kamera: Lukáš Hyksa
Muzyka / Hudba: Jiří Hájek
Obsada / Hrají: Iva Janžurová, Martin Hofmann, Tatiana Vilhelmová, Pavel Liška, Eva Holubová
Kraj / Země: Czechy / Česko 2019
Czas trwania / Stopáž: 95 min

NF CZ

CENTRAL
03.05.2019, 09.00

TOMAN

PL Film Ondřeja Trojana jest nie tylko trzymającym w napięciu thrillerem, ale również wiarygodnym obrazem mrocznych lat 1946–48 w Czechosłowacji. To opowieść o Zdeňku Tomanie nazywanym czeskim Schindlerem – kontrowersyjnej postaci, podejrzanym przedsiębiorcy i polityku, który uratował wielu Żydów. Zajmował wysoką pozycję po wojnie i stał na czele tajnej policji, a mimo to został aresztowany i skazany na śmierć. *Chcieliśmy z dużą autentycznością odmalować historię tajemniczego agenta Zdeňka Tomana, ukazując jego życie od końca II wojny światowej do przewrotu w lutym 1948 roku. Ważne było też tło historyczne i postaci, które stały za przełomowymi wydarzeniami. Nie chcieliśmy realizować filmu luźno opartego na faktach. Miała to być tak wierna rekonstrukcja epoki, jak to tylko możliwe, oparta na materiale archiwalnym i zeznaniach naocznych świadków* – mówił Tomáš Sysel, jeden z twórców filmu.

CZ Napínavý thriller Ondřeje Trojana přináší věrný obraz temných let 1946–1948. Příběh kontroverzní osobnosti Zdeňka Tomana, označovaného za českého Schindlera, pochybného podnikatele a politika, který však zachránil život několika stovkám Židů. V poválečném Československu měl vysoké postavení, stál v čele tajné policie, ale později se stal prvním vysoce postaveným komunistou, který byl zatčen a odsouzen k smrti. *Chtěli jsme vytvořit velmi autentický obraz života tajemného, vlivného komunistického agenta Zdeňka Tomana od konce 2. světové války do převratu v únoru 1948 na pozadí historických událostí a s osobnostmi, které tyto události utvářely. Nechtěl jsem vykonstruovaný film volně vycházející z historických faktů. Toman měl být tak věrnou rekonstrukcí doby, jak jen to bylo možné, vycházející z archivních materiálů a výpovědí očitých svědků*, říká jeden z autorů filmu Tomáš Sysel.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Toman
Reżyseria / Režie: Ondřej Trojan
Scenariusz / Scénář:
Zdenka Simandlova, Ondřej Trojan
Zdjęcia / Kamera: Tomáš Sysel
Muzyka / Hudba: Michal Novinski
Obsada / Hrají: Jiří Macháček, Kateřina Winterová, Kristýna Boková, Stanislav Majer, Marek Taclík, Roman Luknár, Lukáš Latinák, Táňa Pauhofová
Kraj / Země: Czechy, Słowacja / Česko, Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 145 min

NF CZ

CENTRAL
29.04.2019, 10.00

UŚMIECHY SMUTNYCH MĘŻCZYZN
ÚSMĚVY SMUTNÝCH MUŽŮ

PL Historie mężczyzn, którzy zapijając życiowe porażki, dotarli na samo dno, skąd wiedzie już tylko droga w górę. Spotykają się w ośrodku odwykowym. Poznajemy tu byłego reprezentanta kraju w triatlonie, genialnego matematyka wierzącego, że jest posłańcem z kosmosu, a także mężczyznę, który w relacji z przybraną córką posunął się zdecydowanie za daleko. Kogoś zdradziła żona, ktoś grał w niemieckim gejowskim porno. Bohaterowie uświadamiają sobie, że z uzależnienia wydostać się nie sposób, że alkohol można co najwyżej zastąpić czymś innym. Film na motywach autobiograficznej książki Josefa Formánka kręcony był na terenie szpitala psychiatrycznego w Petrohradzie. *Pacjenci dodali filmowi autentyczności. Powstała wyjątkowa więź. Aktorzy i ekipa znaleźli się wśród pacjentów i przez moment nikt nie wiedział, kto jest pacjentem, a kto nie* – opowiada aktor Ivan Franěk.

CZ Příběh mužů, které přivedlo zapíjení životních nezdarů až na úplné dno, odkud vede cesta už jen vzhůru. Setkávají se v protialkoholní léčebně. Seznamujeme se s bývalým národním reprezentantem v triatlonu, geniálním matematikem, který věří, že je vyslanec z vesmíru, a muže, který ve svém vztahu s nevlastní dcerou zašel příliš daleko. Někomu byla nevěrná žena, někdo jiný zase hrál v německém gay pornu. Hrdinové si uvědomují, že se závislosti nedá zbavit, lze ji jen nahradit něčím jiným. Film na motivy biografické knihy Josefa Formánka byl natočen v psychiatrické léčebně v Petrohradě na Lounsku. *Pacienti do filmu vnesli autenticitu. A byl tam krásný vztah, kdy se skupina tvůrců úplně prolnula s pacienty, a chvílemi nikdo nevěděl, kdo je pacientem, a kdo není*, vypráví herec Ivan Franěk.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Úsměvy smutných mužů
Reżyseria / Režie: Dan Svátek
Scenariusz / Scénář: Dan Svátek, Josef Formánek
Zdjęcia / Kamera: Jakub Šimůnek
Muzyka / Hudba: Ondřej Havlík
Obsada / Hrají: David Švehlík, Jaroslav Dušek, Ondřej Malý, Ivan Franěk, Marika Šoposká, Simona Babčáková
Nagrody / Ocenění: Czeskie Lwy 2018 – Nagroda Publiczności / Český lev 2018 – cena diváků
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 92 min

NF CZ

CENTRAL
01.05.2019, 10.00

PL Film o miłości, sporcie i polityce ukazujący historię czechosłowackiej reprezentacji koszykarskiej w jej złotym okresie – od końca lat 30. do początku 50. W 1946 roku drużyna koszykarska osiągnęła swój największy sukces – zdobyła mistrzostwo Europy. Pięć lat później zmierzyła się natomiast ze Związkiem Radzieckim w meczu, którego przebieg można uznać za symboliczną zapowiedź nadchodzących lat politycznego ucisku. *Ta historia pokazuje, z jakimi problemami mierzyli się w tamtych czasach młodzi ludzie. Reżimy, najpierw nazistowski, a następnie komunistyczny, nie pozwalały im rozwinąć skrzydeł. Musieli podejmować trudne decyzje, jeśli chcieli zachować godność* – wyjaśniał reżyser. Na tle tych wydarzeń rozgrywa się romans młodego czeskiego koszykarza i tancerki, polskiej Żydówki zmuszonej do ucieczki z ojczyzny. Para poznaje się zaraz po wojnie na mistrzostwach w Genewie, ale kilka lat później, gdy ich drogi krzyżują się ponownie, Europę dzieli już żelazna kurtyna.

CZ Film o lásce, sportu a politice popisuje osudy československé basketbalové reprezentace v jejích zlatých časech od konce třicátých let do počátku padesátých let 20. století. Vznikla těsně před válkou a v roce 1946 dosáhla svého největšího úspěchu, kterým bylo vítězství na mistrovství Evropy. O pět let později se pak utkala se Sovětským svazem v zápase, jehož průběh můžeme považovat za symbolickou předzvěst nadcházejících let komunismu. *Historie československých basketbalistů ukazuje, s jakými problémy se v té době potýkali mladí lidé a jak jim nejprve nacistický a poté komunistický režim nedovolil roztáhnout křídla. Jak těžká rozhodnutí museli dělat, pokud si chtěli zachovat důstojnost*, vysvětluje režisér. Na pozadí těchto událostí se odehrává milostný příběh mladého českého basketbalisty a tanečnice, polské Židovky, která musela ze své země uprchnout před Hitlerem a Stalinem. Seznamují se hned po válce na mistrovství v Ženevě, ale o několik let později, když se jejich osudy znovu zkříží, už Evropu dělí železná opona.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Zlatý podraz
Reżyseria / Režie: Radim Špaček
Scenariusz / Scénář: Jakub Bažant, Kristina Nedvědová, Jiří Závozda
Zdjęcia / Kamera: Vladimír Smutný
Muzyka / Hudba: Jakub Kudláč
Obsada / Hrají: Filip Březina, Ondřej Malý, Stanislav Majer, Patrycja Volny
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 106 min

NF CZ

KaSS
02.05.2019, 11.30

KIBERA: OPOWIEŚĆ O SLUMSACH
KIBERA: PŘÍBĚH SLUMU

PL Film dokumentalny pokazujący życie w jednym z największych afrykańskich slumsów, znajdującym się w Nairobi, stolicy Kenii. Realizacja trwała dwa lata, a na miejscu czeskim twórcom towarzyszyli bracia Simon i Raphael Okongo, którzy dorastali w tytułowej Kiberze. Dzięki temu ekipa mogła łatwiej przeniknąć do tamtejszej społeczności. *Nie chcieliśmy stworzyć kolejnej historii, która przedstawiałaby Afrykę jedynie oczyma Europejczyka. Od początku ważne było dla nas, aby w projekt włączyć też miejscowych filmowców, aby perspektywa była wyważona i jak najbardziej odpowiadała rzeczywistości* – mówił jeden z inicjatorów projektu, Jiří Pasz. Ekipa spędziła na terenie slumsów pięć miesięcy, wraz z miejscowymi jedli, bawili się i odpoczywali. W efekcie powstał dokument ukazujący życie nie tylko w czarnych barwach, który udowadnia, że mieszkańcy biednych regionów tak jak wszyscy mają potrzebę realizowania się i próbują zmieniać rzeczywistość wokół siebie.

CZ Dokumentární film o životě v Kibeře, jednom z největších afrických slumů, který se nachází v keňském hlavním městě Nairobi. Film vznikal dva roky a při natáčení tam české filmaře doprovázeli bratři Simon a Raphael Okongovi, kteří v Kibeře vyrůstali. Filmový štáb tak mohl snáze proniknout do tamní společnosti. *Nechtěli jsme natočit další příběh, který by ukazoval Afriku pouze očima Evropana. Od samého počátku pro nás bylo důležité, abychom do projektu zapojili místní filmaře, abychom dosáhli vyvážené perspektivy, která by co nejvíc odpovídala realitě*, říká jeden z iniciátorů projektu, Jiří Pasz. Filmový štáb strávil ve slumu pět měsíců a jeho členové zde žili podobným způsobem jako místní lidé – ve slumu nejen natáčeli, ale společně s jeho obyvateli také jedli, bavili se a odpočívali. Výsledkem je film, který nezobrazuje život ve slumu pouze v temných barvách, ale ukazuje, že jeho obyvatelé mají, stejně jako každý člověk, potřebu seberealizace a pokoušejí se změnit prostředí, které je obklopuje.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Kibera: Příběh slumu
Reżyseria / Režie: Martin Páv
Scenariusz / Scénář: Martin Páv
Zdjęcia / Kamera: Petr Racek
Muzyka / Hudba: Ondřej Mataj
Nagrody / Ocenění: Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych w Igławie 2018 – Nagroda Publiczności / MFDF Ji.hlava (2018) – cena diváků
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 90 min

Anna Maślanka

NF CZ

CENTRAL
02.05.2019, 12.30

KING SKATE

PL Dokument o czeskich skejtach w latach 80. będący zarazem manifestem nieistniejącej już subkultury. Na film składają się rozmowy z ówczesnymi gwiazdami skateboardingu oraz wiele materiałów wideo. Dzięki użyciu punkowej muzyce, która również w tamtej dekadzie święciła triumfy, powstało bardzo dynamiczne dzieło, swoją estetyką przywołujące na myśl teledysk. *Na ten temat trafiłem dzięki książce, postać skejta wydawała mi się esencją ruchu, a ruch to film. Ważny był tu też przyjmujący piękną wizualną formę konflikt tego wyzwolonego zachodniego zjawiska z socjalistycznymi warunkami* – tłumaczył dziennikowi „Lidové noviny" reżyser Šimon Šafránek.

CZ Dokument o českých skateboardistech v osmdesátých letech 20. století je manifestem dnes již neexistující subkultury. Film se skládá z rozhovorů s tehdejšími hvězdami skateboardové scény a z množství dobových materiálů. Díky tomu, že režisér ve filmu využívá punkovou hudbu, která byla také v 80. letech na vrcholu, vzniklo velmi dynamické dílo, které trochu připomíná jeden velký videoklip. *Ten svět se mi otevřel díky knize. Ovšem skejt mi přišel jako esence pohybu a pohyb je film, takhle se mi to spojilo. A pak tam hrál roli ten jednoduchý, vizuálně krásně zobrazený konflikt té svobodné, západní věci v socialistických kulisách*, řekl deníku Lidové noviny režisér Šimon Šafránek.

Tytuł oryginalny / Původní název:
King Skate
Reżyseria / Režie: Šimon Šafránek
Scenariusz / Scénář: Šimon Šafránek
Zdjęcia / Kamera: Jiří Chod
Obsada / Hrají: Ivan Pelikán, Luděk Váša
Nagrody / Ocenění: Czeskie Lwy 2018 – najlepszy film dokumentalny / Český lev 2018 – nejlepší dokument
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 80 min

NF CZ

KaSS
30.04.2019, 12.00

MÓJ NIEZNANY ŻOŁNIERZ / **MŮJ NEZNÁMÝ VOJÍN**

PL Rodzinna historia reżyserki pokazująca, jak wielka polityka niszczy życie zwykłych ludzi. Wuj Anny Krywenko, z pochodzenia Ukrainki, jako sowiecki żołnierz brał udział w inwazji na Czechosłowację w roku 1968. Niedługo po powrocie popełnił samobójstwo, a jego krewni usunęli go z rodzinnych fotografii i zatarli wszelkie ślady po nim. Ten tragiczny przypadek zainspirował reżyserkę do stworzenia audiowizualnego dziennika, w którym opis wydarzeń z lat 60. uzupełnia niepublikowanymi dotychczas materiałami archiwalnymi oraz własnymi komentarzami. Porusza przy okazji aktualne dziś tematy: osobistej i narodowej pamięci, dziedziczonej winy, medialnej manipulacji, obecnego wizerunku Rosji, ale również stosunku Czechów i Słowaków do obcokrajowców. *Nie chcę mówić ogólnie o sprawiedliwości czy prawdzie. Chciałabym pokazać, że żadna prawda nie jest jednoznaczna i określona. To historia o tym, jak człowiek staje się okupantem, choć wcale nie ma takiego zamiaru* – opowiadała o swoim filmie Krywenko.

CZ Rodinný příběh režisérky ukazuje, jak velká politika ničí životy obyčejných lidí. Anna Krywenko pochází z Ukrajiny a její strýc se jako sovětský voják účastnil invaze do Československa v roce 1968. Krátce po návratu na Ukrajinu spáchal sebevraždu, jeho příbuzní ho odstranili ze všech rodinných fotografií a zničili veškeré stopy jeho existence. Tragický osud inspiroval režisérku k vytvoření audiovizuálního deníku, ve kterém popis událostí ze šedesátých let 20. století doplňuje dosud nepublikovanými archivními materiály a vlastními komentáři. Při tom se dotýká dnes aktuálních témat jako je individuální a národní paměť, dědičná vina, mediální manipulace, současný obraz Ruska, ale také vztah Čechů a Slováků k cizincům. Nechci mluvit obecně o spravedlnosti nebo pravdě. *Chtěla bych ukázat, že žádná pravda není jednoznačná a pevně daná. Je to příběh o tom, jak se člověk stane okupantem, i když si něco takového vůbec nepřeje*, říká o svém filmu Anna Krywenko.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Můj neznámý vojín
Reżyseria / Režie: Anna Krywenko
Scenariusz / Scénář: Anna Krywenko
Zdjęcia / Kamera: Radka Šišuláková
Muzyka / Hudba: Andris Dzenitis, Yair Elazar Glotman
Kraj / Země: Czechy, Słowacja, Łotwa / Česko, Slovensko, Lotyšsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 79 min

NF CZ

CENTRAL
01.05.2019, 18.30

PL *Nie potrzeba drogich samochodów terenowych, aby podróżować przez cały świat i doświadczyć jednego z najbardziej poruszających powrotów.* Tak brzmi motto filmu dokumentującego niedawną wyprawę legendarnych żółtych trabantów, którą zorganizował czeski dziennikarz i reżyser Dan Přibáň. Przez dziesięć lat powstała cała seria filmów o emocjonujących eskapadach w wysłużonych pojazdach – lubiana zarówno przez widzów, jak i krytykę. W najnowszym odcinku na kipiącą adrenaliną wyprawę udaje się wyłącznie męska załoga. Czesko-słowacko-polska ekipa rusza w definitywnie ostatnią – jak twierdzi Přibáň – podróż: z Indii do Czech. Pokonują rekordy wysokościowe w Himalajach, toczą boje z chińską biurokracją i ponownie stawiają czoła dramatycznym okolicznościom. Widzowie otrzymują więc wszystko, za co cenią tę serię – autentyzm, emocje, humor i dystans twórców do samych siebie.

CZ *Není třeba drahých terénních vozů, aby člověk projel celý svět a zažil jeden z nejdojemnějších návratů.* Tak zní logline snímku dokumentujícího nedávnou výpravu již legendárních žlutých trabantů řízených posádkou v čele s českým novinářem a filmařem Danem Přibáněm. V jeho režii byla během posledních deseti let realizována celá série divácky i mediálně úspěšných filmů o dobrodružstvích na cestách kolem světa s automobilovými veterány s minimálním technickým vybavením. Nejnovější díl zachycuje adrenalinovou trabantní výpravu tentokrát čistě mužského osazenstva. Česko-slovensko-polská posádka vyrazila na Danem Přibáněm úplně poslední anoncovanou cestu, a to z Indie směrem domů do Česka. Překonávají výškové rekordy v Himalájích, byrokraticky problematickou cestu Čínou a opět čelí řadě dramaticky vypjatých a akčních momentů (jako například úprkům před policí), které si diváci oblíbili kvůli jejich autenticitě, vášnivému prožitku, ale i humorné schopnosti sebereflexe tvůrců.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Trabantem tam a zase zpátky
Reżyseria / Režie: Dan Přibáň
Scenariusz / Scénář: Dan Přibáň
Zdjęcia / Kamera: Zdeněk Krátký
Obsada / Účinkují: Dan Přibáň, Vojtěch Duchoslav, Zdeněk Krátký, Lukáš Venclík, Marek Duranský
Kraj / Země: Czechy / Česko 2019
Czas trwania / Stopáž: 114 min

TRABANTEM TAM I Z POWROTEM
TRABANTEM TAM A ZASE ZPÁTKY

NF CZ

CENTRAL
01.05.2019, 16.00

PL Dokumentalny portret Vratislava Effenbergera, czeskiego pisarza surrealisty, który był przywódcą literackiej alternatywy, ale po roku 1989 został niemal zapomniany. Twórcy filmu proponują spojrzeć na jego życie osobiste i dorobek artystyczny z dystansem, z nowej perspektywy. *Wiedziałem, że nie mogę w pełni opisać osobowości Vratislava Effenbergera i nawet nie miałem takiego zamiaru. Film to nie encyklopedia, trzeba znaleźć motywy, które można połączyć w rzetelną wypowiedź* – tłumaczył reżyser David Jařab i dodał, że chciał skupić się na przedstawieniu świata, w którym formował się powojenny czechosłowacki surrealizm. Osobnym tematem okazują się ponadto niedokończone scenariusze i wiersze autora. *Polowanie na czarnego rekina* to jego wybór utworów z lat 1940–1986, który opublikowała monachijska oficyna Poezie mimo domov rok po śmierci poety. Polskie wydanie książki ukazało się nakładem oficyny Atut w tłumaczeniu m.in. Leszka Engelkinga, Doroty Dobrew, Jarosława Malickiego i Macieja Domagalskiego.

CZ Dokumentární portrét českého surrealistického spisovatele Vratislava Effenbergera, který tvořil v ústraní podzemní kultury. Po roce 1989 byl téměř zapomenut. Autoři filmu nabízejí pohled na jeho osobní život a umělecké dílo z odstupu, v nových souvislostech. *Věděl jsem, že nemohu pojmout celou osobnost Vratislava Effenbergera, a ani to nebylo mým záměrem. Film není encyklopedie – je třeba najít motivy, které lze spojit do upřímné výpovědi*, vysvětluje režisér David Jařab a dodává, že se chtěl soustředit na zobrazení světa, ve kterém se formoval poválečný československý surrealismus. Zvláštním tématem se zdají být autorovy nedokončené scénáře a básně. Lov na černého žraloka je sbírka básní z let 1940–1986, kterou vydalo mnichovské nakladatelství Poezie mimo domov rok po básníkově smrti.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Vratislav Effenberger aneb Lov na černého žraloka
Reżyseria / Režie: David Jařab
Scenariusz / Scénář: David Jařab, František Dryje
Zdjęcia / Kamera: Jakub Halousek
Muzyka / Hudba: Jakub Kudláč
Obsada / Hrají: Jakub Effenberger, Jan Švankmajer, František Dryje, Vasil Fridrich, Zdeněk Velen, Martin Pechlát, Hynek Chmelař
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 85 min

NF CZ

KaSS
28.04.2019, 12.00

PL Dokument nakręcony podczas wojny w Iraku. Reżyserka spędziła osiem miesięcy z elitarną jednostką armii irackiej na pierwszej linii frontu w bitwie o Mosul. W latach 2014–2017 miasto było okupowane przez tzw. Państwo Islamskie. Jana Andert wyjechała za własne pieniądze, bez wsparcia stacji informacyjnych, dla których zwykle realizuje materiały filmowe i fotograficzne. Nie chciała bowiem, by ograniczały ją zasady bezpieczeństwa narzucane dziennikarzom. Zależało jej, by być jak najbliżej wydarzeń. *Film pokazuje wojenną rzeczywistość, różne sytuacje z udziałem cywilów i żołnierzy. Bez filtra, w sposób surowy, dokładnie tak, jak dzień po dniu wszystko tam przebiegało* – mówiła reżyserka, dodając, że najważniejsze były dla niej emocje, zarówno ludności cywilnej, jak i samych żołnierzy.

CZ Dokument ze samotného srdce války v Iráku. Režisérka Jana Andertová strávila osm měsíců s elitní jednotkou irácké armády Golden Division v první linii bojů o Mosul. V letech 2014–2017 město okupoval tzv. Islámský stát. Andertová na místo odjela za své vlastní prostředky, bez podpory zpravodajských stanic, pro které obvykle pracuje jako fotografka a reportérka. Bylo pro ni důležité, aby byla co nejblíž dění, v první linii. *Film ukazuje realitu války, různé situace týkající se civilistů i vojáků a bojů, ukazuje bez filtru a syrově, jak tam dny probíhaly*, říká režisérka a dodává, že nejdůležitější pro ni byly emoce jak civilního obyvatelstva, tak samotných vojáků.

Tytuł oryginalny / Původní název:
V Mosulu
Reżyseria / Režie: Jana Andert
Scenariusz / Scénář: Jana Andert
Zdjęcia / Kamera: Jana Andert
Montaż / Střih: Tonička Janková
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 72 min

NF PL

TEATR
30.04.2019, 14.30

7 UCZUĆ / 7 POCITŮ

PL Wielki powrót Marka Koterskiego, który za swój film otrzymał Nagrodę Specjalną Jury na festiwalu w Gdyni. Główną siłę *7 uczuć* stanowi przewrotny pomysł obsadowy. Dorośli aktorzy, wśród nich plejada gwiazd polskiego kina, wcielają się na ekranie w uczniów podstawówki (w tym gronie znajduje się także Adaś Miauczyński, grany tym razem przez Michała Koterskiego). Za pomocą tego zabiegu Marek Koterski podkreśla fundamentalne dla swojej twórczości przekonanie, zgodnie z którym traumy doznane w dzieciństwie obciążają całe nasze późniejsze życie. W swoim ostatnim filmie pokazuje cierpienie, jakiego jego mali bohaterowie doświadczają z powodu egoizmu, surowości i krótkowzroczności dorosłych. Nie jest to jednak wyłącznie akt oskarżenia. Podobnie jak *Wszyscy jesteśmy Chrystusami*, *7 uczuć* wydaje się niepokornym, chwilami błazeńskim, lecz zawsze bezwzględnie szczerym ćwiczeniem z empatii.

CZ Velký návrat Marka Koterského, který za svůj nový film získal zvláštní cenu poroty na festivalu v Gdyni. Základní nosnou silou *7 pocitů* je nezvyklé obsazení: dospělí herci včetně plejády hvězd polského filmu se na plátně mění v žáky základní školy. Jedním z nich je také Adaš Miauczyński, kterého tentokrát hraje Michał Koterski. Režisér tak zdůrazňuje přesvědčení tvořící základ jeho díla, že traumata z dětství zatěžují celý náš pozdější život. V *7 pocitech* ukazuje utrpení, jaké jeho malí hrdinové zakoušejí kvůli egoismu, surovosti a krátkozrakosti světa dospělých. Nový Koterského film však nemůžeme redukovat na úroveň pouhé obžaloby. Podobně jako ve snímku *Všichni jsme Kristus* působí *7 pocitů* jako nepokorné, místy bláznivé, ale vždy naprosto upřímné cvičení v empatii.

Tytuł oryginalny / Původní název:
7 uczuć
Reżyseria / Režie: Marek Koterski
Scenariusz / Scénář: Marek Koterski
Zdjęcia / Kamera: Jerzy Zieliński
Muzyka / Hudba:
Arkadiusz Grochowski, Marek Koterski
Obsada / Hrají: Michał Koterski, Marcin Dorociński, Katarzyna Figura, Małgorzata Bogdańska, Gabriela Muskała
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Nagroda Specjalna Jury, Nagroda Jury Młodzieżowego; Forum Kina Europejskiego „Cinergia" w Łodzi 2018 – Nagroda Specjalna dla najlepszej aktorki / Filmový festival v Gdyni 2018 – zvláštní cena poroty, cena mladé poroty; Fórum evropského filmu Cinergia v Lodži 2018 – zvláštní cena pro nejlepší herečku
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 116 min

Autor tekstu

NF PL

PIAST
29.04.2019, 08.30

TEATR
02.05.2019, 11.30

AUTSAJDER

PL Są takie czasy, kiedy nie da się uciec przed polityką. Nawet jeśli jesteś takim autsajderem jak Franek, student malarstwa, który swojemu kumplowi wspierającemu solidarnościowe podziemie obwieszcza: *Życie mnie nie interesuje*. Jest zima 1981 roku, początek stanu wojennego. Chłopak nie angażuje się w działalność opozycji. Wszystko się jednak zmieni, gdy pewnego wieczoru zasiedzi się u dziewczyny. Godzina milicyjna, kilka słów za dużo przy próbie wylegitymowania, areszt. Odkryte w mieszkaniu ulotki, które przekazał mu przyjaciel, nie poprawią jego sytuacji. Sprawa staje się polityczna. Adam Sikora (*Wydalony*, *Powrót Giganta*) w swoim dusznym, rozgrywającym się w więziennych wnętrzach filmie wraca do jednego z kluczowych tematów swojej twórczości – potrzeby alienacji, życia poza głównym nurtem. Historyczny kontekst nadaje tej postawie przewrotną wymowę. Indywidualizm chłopaka ma w sobie element konformizmu, ale rzeczywistość, uzbrojona w ironię i przypadek, każe mu zweryfikować swoją postawę. Przemianę Franka, jego ponowne wejście w życie, przekonująco ukazuje Łukasz Sikora, syn reżysera.

CZ V některých dobách se před politikou prostě nedá utéct. A platí to i pro takové outsidery jako je student malířství Franek, který svému kamarádovi podporujícímu disidentské hnutí Solidarity oznamuje: *Život mě nezajímá*. Je zima roku 1981, začátek výjimečného stavu, ale mladý hrdina se nezapojuje do činnosti opozice. Všechno se změní jednoho večera, kdy se zdrží na návštěvě u své dívky. Je po zákazu vycházení, cestou domů si trochu pustí pusu na špacír, když má ukázat doklady, a následuje zatčení. Když se pak v jeho bytě najdou letáky od kamaráda, jeho situaci to rozhodně nezlepší. Z jeho případu se stává politická záležitost. Adam Sikora (*Vyhoštěný*, *Návrat Giganta*) se ve svém tíživém filmu, odehrávajícím se ve vězeňském prostředí, vrací k jednomu z klíčových témat své tvorby – k potřebě vyloučení, života v ústraní, mimo hlavní proud. Historický kontext dodává tomuto postoji opačné vyznění. Mladíkův individualismus v sobě nese prvek konformismu, ale realita ho prostřednictvím ironie a náhody přinutí, aby svůj postoj přehodnotil. Frankovu proměnu a návrat do života přesvědčivě ztvárnil režisérův syn Łukasz Sikora.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Autsajder
Reżyseria / Režie: Adam Sikora
Scenariusz / Scénář: Adam Sikora
Zdjęcia / Kamera: Tomasz Woźniczka
Muzyka / Hudba: Tymoteusz Bies
Obsada / Hrají: Łukasz Sikora, Dorota Pomykała, Katarzyna Gałązka, Mariusz Bonaszewski, Marek Kalita, Arkadiusz Janiczek, Mariusz Jakus, Tomasz Sapryk
Nagrody / Ocenění: Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej „Prowincjonalia" we Wrześni 2019 – największe odkrycie festiwalu / Polský festival filmového umění „Prowincjonalia" ve Wrześni 2019 – největší objev festivalu
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 89 min

Mariusz Mikliński, MFF Nowe Horyzonty

NF PL

TEATR
01.05.2019, 19.30

CIEMNO, PRAWIE NOC / **TMA, TÉMĚŘ NOC**

PL W filmie opartym na wyróżnionej nagrodą Nike powieści Joanny Bator Borys Lankosz zapuszcza się coraz bardziej w ciemność. W Wałbrzychu nagle zaczynają ginąć dzieci. Dziennikarka Alicja Tabor (Magdalena Cielecka) niechętnie wraca do miasta, które zdążyła poznać aż nazbyt dobrze, oraz jego złamanych życiem mieszkańców. Choć od jednego z nich słyszy, że ma szukać „niekochanych", aby rozwiązać zagadkę, to najpierw musi sięgnąć do wypieranych wspomnień, nagle odżywających w zaniedbanym domu rodzinnym. *Pierwsze słowa w jej życiu były pytaniem* – mówi o niej stary sąsiad. Dlatego też pyta, nie odwracając oczu od tego, co najgorsze, i nie pozwalając na to innym. Ale przed tym, co odkryje z pomocą Marcina (Marcin Dorociński), nie ochroni jej nawet wrodzony rozsądek.

CZ Ve filmu natočeném na motivy stejnojmenného románu Joanny Batorové, za který obdržela cenu NIKE, se Borys Lankosz pouští do stále hlubší temnoty. Ta skrývá mnoho tajemství, protože ve Valbřichu se náhle začínají ztrácet děti. Novinářka Alicja Tabor (Magdalena Cielecka) se jen nerada vrací do města, které zná až příliš dobře, a k jeho zlomeným obyvatelům lačně kouřícím jednu cigaretu za druhou a trávícím čas sledováním švábů lezoucích po špinavých zdech. Od jednoho z nich slyší, že pokud chce vyřešit záhadu, musí hledat „nemilované". Nejprve se ale musí vrátit ke vzpomínkám, které zasunula co nejhlouběji a které na ni padají ze všech koutů chátrajícího rodného domu. *Prvními slovy v jejím životě byla otázka*, říká jí starý soused. A tak se ptá, neodvrací oči od toho, co je nejhorší, a nedovolí to ani ostatním. Ale před tím, co objeví s pomocí Martina (Marcin Dorociński), ji neochrání ani její vrozená zvědavost. A už vůbec ne dřevěný křížek visící někde na zdi.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ciemno prawie noc
Reżyseria / Režie: Borys Lankosz
Scenariusz / Scénář:
Magdalena Lankosz, Borys Lankosz
Zdjęcia / Kamera: Marcin Koszałka
Muzyka / Hudba: Marcin Stańczyk
Obsada / Hrají: Magdalena Cielecka, Rafał Maćkowiak, Jerzy Trela, Eliza Rycembel, Marcin Dorociński
Kraj / Země: Polska / Polsko 2019
Czas trwania / Stopáž: 114 min

Marta Bałaga

NF PL

TEATR
01.05.2019, 17.00

PIAST
03.05.2019, 09.00

PL Ojciec i córka w podróży. Wspólnie przemierzają Polskę szlakiem turniejów tenisowych, w których bierze udział nastoletnia Wiktoria (Karolina Bruchnicka). Na rozsianych po kraju kortach doskonali się pod okiem surowego, ale kochającego taty (Jacek Braciak). Gdy podczas zawodów oboje poznają młodego utalentowanego tenisistę, ojciec – do tej pory całkowicie skupiony na karierze córki – postanawia wziąć go pod swoje skrzydła. Obecność „tego trzeciego" zaczyna burzyć harmonijną rodzinną relację, bo i w Wiktorii rodzą się nowe marzenia i potrzeby. W dorosłość, oferującą nieznane wcześniej pokusy i możliwości, dziewczyna będzie chciała wkroczyć na własnych warunkach. Drugi film Łukasza Grzegorzka, autora popularnego *Kampera*, znów oferuje inteligentny portret współczesnych Polaków: niekiedy ciepły i radosny, innym razem gorzki, przepełniony melancholią. Zawsze jednak zapewnia widzowi dużą dawkę kinowej przyjemności i poczucie obcowania z dziełem będącym odbiciem swoich czasów.

CZ Otec a dcera společně cestují Polskem po tenisových turnajích. Mladá Wiktoria (Karolina Bruchnicka) pod dohledem přísného, ale milujícího otce (Jacek Braciak) trénuje a účastní se turnajů na tenisových kurtech rozesetých po různých místech Polska. Když se na jednom z nich setkají s mladým talentovaným tenistou Igorem (Bartłomiej Kowalski), rozhodne se otec, který se dosud plně věnoval kariéře své dcery, že začne trénovat i jeho. Přítomnost třetí osoby ale začíná narušovat dosavadní harmonické rodinné vztahy. Wiktoria začíná pociťovat nové potřeby a touhy, a vstup do světa dospělosti, nabízejícího dosud neznámá lákadla a možnosti, si chce uspořádat podle svého. Autor kultovního *Kampera* Łukasz Grzegorzek ve svém druhém filmu opět nabízí inteligentní a citlivý portrét současných Poláků: někdy vřelý a radostný, jindy hořký a plný melancholie. Oba tyto filmy se příjemně sledují a ani u jednoho z nich nechybí pocit, že máme co do činění s dílem, které je zrcadlem své doby.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Córka trenera
Reżyseria / Režie: Łukasz Grzegorzek
Scenariusz / Scénář:
Łukasz Grzegorzek, Krzysztof Umiński
Zdjęcia / Kamera: Weronika Bilska
Muzyka / Hudba: Błażej Kafarski
Obsada / Hrají: Jacek Braciak, Karolina Bruchnicka, Bartłomiej Kowalski, Agata Buzek, Piotr Żurawski, Łukasz Grzegorzek
Nagrody / Ocenění: MFF w Cottbus 2018 – nagroda dla najlepszego filmu młodzieżowego; Forum Kina Europejskiego „Cinergia" w Łodzi 2018 – Nagroda Publiczności; Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej „Prowincjonalia" we Wrześni 2019 – najlepsza rola męska / Festival mladého východoevropského filmu v Cottbusu – cena pro nejlepší mladý film; Fórum evropského filmu „Cinergia" v Lodži – cena diváků; Polský festival filmového umění „Prowincjonalia" ve Wrześni – nejlepší mužský herecký výkon
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 93 min

NF PL

PIAST
28.04.2019, 16.45

DZIURA W GŁOWIE / **DÍRA V HLAVĚ**

PL *Lubisz chodzić zimą po cudzych śladach? Ja lubię, bo wtedy nie widać, że szłam* – mówi jedna z bohaterek enigmatycznego filmu, w którym mamy dostęp tylko do strzępków rozmów i scen oraz abstrakcyjnych obrazów kunsztownie sfilmowanych przez Wojciecha Staronia. Widz sam musi ułożyć je w głowie w całość. Historia zaczyna się sceną przesłuchania mężczyzny próbującego mówić po włosku (Bartłomiej Topa) – jest aktorem, słowa jednak jakoś mu uciekają. Nie wiemy, co zrobił, zostaje jednak zwolniony ze względu na chorobę matki, którą jedzie odwiedzić na Podlasiu. Tam opiekuje się nią jego siostra (Sandra Korzeniak), a także tajemniczy Andrzej (Andrzej Szeremeta) – szaleniec, święty, a może jego sobowtór? Debiut Piotra Subbotki, który wcześniej współpracował z Krystianem Lupą i stworzył krótkometrażowe *Glasgow*, to odważny film stawiający pytania o naturę języka, możliwość komunikacji z drugim człowiekiem, ciężar bycia w świecie. Premiera *Dziury w głowie* odbyła się na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Szanghaju.

CZ *Chodíš v zimě rád cizími stopami? Já ano, protože nikdo nepozná, že jsem tudy šla*, říká jedna z hrdinek enigmatického filmu, v němž se k nám dostávají pouze úryvky hovorů, útržkovité scény a abstraktní obrazy, mistrně zaznamenané kamerou Wojciecha Staroně. Divák si je musí sám v hlavě poskládat do jednoho celku. Příběh začíná scénou policejního výslechu muže (Bartłomiej Topa), který se pokouší hovořit italsky, ale ačkoli je herec, slova se mu někam ztrácejí. Nevíme, čím se provinil. Je propuštěn s ohledem na nemoc matky, kterou jede navštívit na Podlesí ve východním Polsku. O matku se stará jeho sestra (Sandra Korzeniak) a tajemný Andrzej (Andrzej Szeremeta), blázen a svatý muž, který se zdá být dvojníkem hlavního hrdiny. Piotr Subbotko, který v minulosti spolupracoval s Krystianem Lupou a je rovněž autorem krátkometrážního snímku *Glasgow*, natočil odvážný, divácky náročný celovečerní debut, který se zabývá podstatou jazyka, možností komunikovat s jiným člověkem, tíží lidské existence. *Díra v hlavě* měla premiéru na Mezinárodním filmovém festivalu v Šanghaji.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dziura w głowie
Reżyseria / Režie: Piotr Subbotko
Scenariusz / Scénář: Piotr Subbotko
Zdjęcia / Kamera: Wojciech Staroń
Muzyka / Hudba: Paweł Szymański
Obsada / Hrají: Bartłomiej Topa, Zygmunt Malanowicz, Marta Zięba, Andrzej Szeremeta, Sandra Korzeniak, Adam Graczyk
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 93 min

Adam Kruk

NF PL

PIAST
01.05.2019, 13.00

PL Najnowszy film Krzysztofa Zanussiego, twórcy takich klasyków polskiego kina jak *Iluminacja*, *Barwy ochronne* czy *Rok spokojnego słońca*. Tym razem reżyser opowiada o świecie końca XIX wieku – epoce postępu, rozwoju nauki i medycyny, a także eksperymentów w sferze ducha: kwestionowania tradycyjnej moralności i religii. „Oświeconym" synem swoich czasów jest tu grany przez Jacka Poniedziałka doktor, który podczas badań nad działaniem eteru uśmierca dziewczynę, wskutek czego trafia na stryczek. Tuż przed egzekucją zostaje cudownie ocalony. Dostaje szansę na nowe życie. Z zaboru rosyjskiego przenosi się do austro-węgierskiej twierdzy, gdzie jednak dalej prowadzi swoje niebezpieczne eksperymenty. Jak skończy się zabawa w Boga? Zanussi, korzystając w *Eterze* z motywu faustycznego, splata dramat kostiumowy z traktatem metafizycznym, stawiając pytania o relację nauki i etyki, odpowiedzialność człowieka za własne wybory oraz cenę, którą przychodzi za nie zapłacić.

CZ Nejnovější film Krzysztofa Zanussiho, autora klasických polských filmů jako *Iluminace*, *Ochranné zbarvení* či *Rok klidného slunce*. Tentokrát nás režisér přenese na konec 19. století, který je dobou pokroku, rozvoje vědy a lékařství, ale i s tím souvisejícího experimentování v duchovní sféře, které přináší zpochybnění tradiční morálky a církevních příkazů. „Osvíceným" synem své doby je zde lékař (Jacek Poniedziałek), který při experimentování s éterem usmrtí dívku a dostane se na šibenici. Těsně před popravou je však zázračně zachráněn. Získává šanci na nový život a stěhuje se z ruské části do rakousko-uherské pevnosti, kde však pokračuje ve svých nebezpečných výzkumech. Jak skončí jeho hraní si na Boha? Zanussi v *Éteru* propojuje kostýmní drama s metafyzickým traktátem a za pomoci faustovského motivu klade otázky o vztahu vědy a etiky, odpovědnosti člověka za vlastní volbu a cenu, kterou za ni musí zaplatit.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Eter*
Reżyseria / Režie: Krzysztof Zanussi
Scenariusz / Scénář: Krzysztof Zanussi
Zdjęcia / Kamera: Piotr Niemyjski
Obsada / Hrají: Jacek Poniedziałek, Andrzej Chyra, Ostap Vakuliuk, Maria Riaboszapka, Rafał Mohr
Kraj / Země: Polska, Ukraina, Litwa, Węgry / Polsko, Ukrajina, Litva, Maďarsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 117 min

NF PL

CENTRAL
01.05.2019, 13.00

FUGA / ÚTĚK

PL Zaskakująca wolta autorki przebojowych *Córek dancingu*, która zwraca się w stronę mroku, tajemnicy i intensywnych emocji. Kinga w niewyjaśnionych okolicznościach zniknęła z życia swojego męża i synka, ale po ponad dwóch latach powraca. Teraz nazywa się Alicja i cierpi na amnezję. Po występie w telewizji rodzina rozpoznaje w niej zaginioną bliską. W ten sposób rozpoczyna się fascynujące i wnikliwe studium kobiecej tożsamości, w którym Gabriela Muskała – aktorka i autorka scenariusza jednocześnie – koncertowo oddaje niepokoje, rozgoryczenie i wewnętrzne rozdarcie Alicji/Kingi. Kobiety, która zmuszona jest ponownie odnaleźć się jako żona, matka, córka, przyjaciółka. Jej bliscy również są zaskoczeni jej nagłym powrotem, w chwili gdy właściwie pogodzili się ze stratą. Nie tylko więc Alicja nie poznaje krewnych i znajomych, również oni nie rozpoznają w niej dawnej Kingi. *Fuga* – prezentowana w Tygodniu Krytyki w Cannes – to kolejne polskie dzieło imponujące narracyjną świeżością i wizualną odwagą.

CZ Autorka úspěšného snímku *Vábení sirén* se překvapivě obrací k temným prožitkům, tajemství a intenzivním emocím. Kinga za nejasných okolností zmizela ze života svého manžela a syna, ale po více než dvou letech se vrací. Nyní se jmenuje Alice a trpí amnézií. Rodina ji poznává při jejím televizním vystoupení. Gabriela Muskała, herečka a zároveň autorka scénáře, brilantně ztvárnila neklid, rozhořčení a vnitřní rozpolcenost Alice-Kingy, ženy, která se musí znovu naučit být manželkou, matkou, dcerou, přítelkyní… Ale s nečekaným návratem se musí vyrovnat také její nejbližší, kteří se už smířili s její ztrátou. Nejde jen o to, že Alicja nepoznává své příbuzné a známé. Také oni v ní nevidí starou Kingu. Útěk, který byl představen v sekci Týden kritiky na festivalu v Cannes, je dalším polským filmem imponujícím neotřelou naracími a odvážným vizuálním pojetím.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Fuga*
Reżyseria / Režie:
Agnieszka Smoczyńska
Scenariusz / Scénář: Gabriela Muskała
Zdjęcia / Kamera: Jakub Kijowski
Muzyka / Hudba: Filip Míšek
Obsada / Hrají: Gabriela Muskała, Łukasz Simlat, Małgorzata Buczkowska, Piotr Skiba, Halina Rasiakówna, Zbigniew Waleryś
Nagrody / Ocenění: FF w Gdyni 2018 – najlepszy debiut lub drugi film, zdjęcia, Nagroda Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych; Forum Kina Europejskiego „Cinergia" w Łodzi 2018 – najlepsza aktorka; Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej „Prowincjonalia" we Wrześni 2018 – najlepsza aktorka, muzyka, Nagroda Publiczności / FF v Gdyni 2018 – nejlepší debut nebo druhý film, nejlepší kamera, cena Sítě klubových a místních kin; Fórum evropského filmu „Cinergia" v Lodži 2018 – nejlepší herečka; Polský festival filmového umění „Prowincjonalia" ve Wrześni 2018 – nejlepší herečka, nejlepší hudba, cena diváků
Kraj / Země: Polska, Czechy, Szwecja / Polsko, Česko, Švédsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 100 min

Katarzyna Wolanin, MFF Nowe Horyzonty

NF PL

TEATR
29.04.2019, 12.15

JAK PIES Z KOTEM / **JAKO PES S KOČKOU**

PL Wielki powrót Janusza Kondratiuka. Twórca słynnych *Dziewczyn do wzięcia* raz jeszcze łączy elementy fikcji i dokumentu, by przedstawić groteskową wizję rzeczywistości. Przy okazji nadaje swojemu filmowi ton głęboko osobisty. *Jak pies z kotem* to opowieść o skomplikowanej relacji reżysera (Robert Więckiewicz) z bratem Andrzejem (Olgierd Łukaszewicz), twórcą kultowej *Hydrozagadki*. Daleka od ideału braterska więź ulega zacieśnieniu, gdy Andrzej zapada na ciężką chorobę. Obaj mężczyźni na przemian okazują sobie czułość i toną we wzajemnych pretensjach. Ważną rolę w życiu bohaterów odgrywają ich partnerki – coraz bardziej zdezorientowana całą sytuacją żona Janusza Beata (Bożena Stachura) i muza Andrzeja, pogrążona w rozpaczy Iga (Aleksandra Konieczna). Nieporozumienia pomiędzy bohaterami stanowią źródło napięć, ale i pierwszorzędnego humoru. W efekcie powstał bodaj najbardziej uczciwy polski film o przemijaniu od czasu pamiętnych *33 scen z życia* Małgorzaty Szumowskiej.

CZ Janusz Kondratiuk se vrací ve velkém stylu. Autor slavných *Děvčat k mání* opět spojuje prvky fikce a dokumentu, a představuje tak groteskní pohled na realitu. Vyznění jeho filmu je při tom hluboce osobní. *Jako pes s kočkou* je vyprávěním o složitém vztahu režiséra (Robert Więckiewicz) s jeho bratrem Andrzejem (Olgierd Łukaszewicz), autorem kultovní *Hydrozáhady*. Bratři, kteří se k sobě rozhodně nechovají ideálně, se sblíží poté, co Andrzej těžce onemocní. Oba si vzájemně projevují city, ale také se utápějí ve vzájemných výčitkách. Důležitou roli v životě obou hrdinů hrají jejich partnerky: Januszova žena Beata (Bożena Stachura), která se v celé situaci stále méně orientuje, a Andrzejova múza – zoufalá Iga (Aleksandra Konieczna). Neshody mezi bratry jsou zdrojem napětí, ale také vynikajícího humoru. Výsledkem je asi nejupřímnější polský film o pomíjivosti od uvedení památných *33 scén ze života* Małgorzaty Szumowské.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Jak pies z kotem
Reżyseria / Režie: Janusz Kondratiuk
Scenariusz / Scénář: Janusz Kondratiuk, Dominik W. Rettinger
Zdjęcia / Kamera: Witold Płóciennik
Muzyka / Hudba: Bartłomiej Gliniak
Obsada / Hrají: Robert Więckiewicz, Olgierd Łukaszewicz, Aleksandra Konieczna, Bożena Stachura
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – najlepsza aktorka drugoplanowa, najlepszy aktor drugoplanowy / Filmový festival v Gdyni 2018 – nejlepší herečka ve vedlejší roli, nejlepší herec ve vedlejší roli
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 102 min

Piotr Czerkawski, MFF Nowe Horyzonty

NF PL

PIAST
27.04.2019, 20.00

JESZCZE DZIEŃ ŻYCIA / **JEŠTĚ DEN ŽIVOTA** ANOTHER DAY OF LIFE

PL Raúl de la Fuente i Damian Nenow sięgają po wydaną w 1976 roku książkę Ryszarda Kapuścińskiego i tak jak Ari Folman w pamiętnym *Walcu z Baszirem*, za pomocą ostrej, komiksowej kreski szkicują obraz wyniszczającej wojny. Łączący techniki animacji, dokumentu i fabuły film – prezentowany na festiwalu w Cannes – to dzieło hipnotycznie wciągające. Główny bohater, Kapuściński we własnej osobie, wprowadza nas w rzeczywistość paradoksów wojny w Angoli i trudnych wyborów, których musiał wówczas dokonać. *Były tam takie sytuacje, że człowiek właściwie wiedział, że nie będzie już żył. I każdego dnia mówiło się z ulgą: O, jeszcze jeden dzień z życia mam za sobą, jeszcze jeden mnie czeka. Ale już nie więcej* – mówił o swoich doświadczeniach Kapuściński. Reżyserzy z uwagą przysłuchują się jego słowom, a jednocześnie szukają prawdy także poza książką mistrza. Rozmawiając z ludźmi, których opisywał, prowadzą śledztwo na własną rękę.

CZ Raúl de la Fuente a Damian Nenow na základě knihy Ryszarda Kapuścińského vydané v roce 1976 načrtli ostrými komiksovými čarami obraz zničující války v Angole, podobně jako Ari Folman v nezapomenutelném *Valčíku s Bašírem*. Film, který se představil na festivalu v Cannes, je hypnotickým strhujícím dílem spojujícím techniku animace, dokumentu a hraného filmu. Hlavní hrdina, jímž je sám Kapuściński, nás seznamuje s paradoxy, které s sebou přináší válka, a s nutností provádět těžká rozhodnutí. *Byly tam takové situace, že člověk v podstatě věděl, že už nebude naživu. A každý den jste si s úlevou řekli: Ach, mám za sebou další den života, a ještě den života před sebou. Ale víc už ne*, říkal o svých zkušenostech Kapuściński. Režiséři pozorně naslouchají jeho řeči a zároveň hledají pravdu i mimo stránky jeho knihy. Hovoří s lidmi, o kterých psal, a snaží se sami přijít věci na kloub.

Tytuł oryginalny / Původní název: Another Day of Life
Reżyseria / Režie: Damian Nenow, Raúl de la Fuente
Scenariusz / Scénář: Raúl de la Fuente, Amaia Remirez, Niall Johnson, David Weber, Damian Nenow
Zdjęcia / Kamera: Raúl de La Fuente, Gorka Gómez Andreu
Muzyka / Hudba: Mikel Salas
Obsada / Hrají: Mirosław Haniszewski, Vergil Smith, Tomasz Ziętek, Olga Bołądź, Rafał Fudalej, Paweł Paczesny
Nagrody / Ocenění: Europejska Nagroda Filmowa 2018 – najlepszy film animowany; Anilogue International Animation Festival w Budapeszcie 2018 – najlepszy pełnometrażowy film animowany; Goya 2018 – najlepszy film animowany / Evropská filmová cena 2018 – nejlepší animovaný film; Mezinárodní festival animovaných filmů Anilogue v Budapešti 2018 – nejlepší celovečerní animovaný film; Goya 2018 – nejlepší animovaný film
Kraj / Země: Polska, Hiszpania, Niemcy, Belgia, Węgry / Polsko, Španělsko, Německo, Belgie, Maďarsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 84 min

Marta Bałaga, MFF Nowe Horyzonty

NF PL

TEATR
30.04.2019, 10.30

PL W swoim najnowszym filmie, przypominającym najlepsze czasy polskich widowisk historycznych, Filip Bajon ukazuje dzieje pruskiego rodu von Kraussów. Rodu, którego losy w 1900 roku komplikuje pojawienie się nieślubnego syna hrabiego. Pochodząca z Kaszub matka umiera przy porodzie. Mateusz (Sebastian Fabijański) dorasta w pałacu, nie pasując do żadnego ze współistniejących, choć zwalczających się światów: Niemców, Kaszubów i Polaków. *Gdzie wolisz mieszkać, w pałacu czy na wsi?* – słyszy, by szybko odpowiedzieć: *Pałac też na wsi* i powoli wydeptuje sobie ścieżkę gdzieś pomiędzy podziałami „starego porządku". Gdy miłość, do której nie ma prawa, nagle zawróci mu w głowie, chłopak musi wreszcie przejść na drugą stronę. Z rozpieszczanego dziecka uczącego się gry na pianinie staje się młodym mężczyzną szkolonym na kamerdynera. *Ja jestem historią tego domu, historią dobrego i złego* – mówi mu jego poprzednik. Mateusz nie wie, że najgorsze ma dopiero nadejść, najpierw pod znakiem swastyki, a potem sierpa i młota.

CZ Ve svém nejnovějším počinu, připomínajícím nejlepší časy polského historického filmu, Filip Bajon sleduje historii pruského rodu von Krauss. Osud této rodiny v roce 1900 zkomplikovalo narození nemanželského syna hraběte, a zejména to, že jeho kašubská matka zemřela při porodu. Matouš (Sebastian Fabijański) vyrůstá na zámku, ale nehodí se do žádného z nesourodých světů: mezi Němce, Kašuby ani Poláky. *Kde bys chtěl bydlet: v zámku nebo na venkově?* slyší a bez váhání odpoví: *Zámek je přece taky na venkově*. A tak si pomalu vyšlapává cestu tam, kde se svět dělí podle „starých zásad". Když mu hlavu zamotá láska, na kterou nemá právo, musí nakonec přejít na druhou stranu. Z rozmazlovaného dítěte, které se učí hrát na klavír, se stává mladý muž, budoucí komorník. *Já jsem historie tohoto domu, historie všeho dobrého i zlého*, říká mu jeho předchůdce. Netuší, že to nejhorší teprve přijde: nejprve pod znakem hákového kříže a později kladiva a srpu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Kamerdyner
Reżyseria / Režie: Filip Bajon
Scenariusz / Scénář: Mirosław Piepka, Michał S. Pruski, Marek Klat
Zdjęcia / Kamera: Łukasz Gutt
Muzyka / Hudba: Antoni Komasa-Łazarkiewicz
Obsada / Hrají: Sebastian Fabijański, Marianna Zydek, Janusz Gajos, Anna Radwan, Adam Woronowicz
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Srebrne Lwy, najlepsza muzyka, charakteryzacja, rola męska; MFF „Tofifest" w Toruniu 2018 – Złoty Anioł; Forum Kina Europejskiego „Cinergia" w Łodzi 2018 – Kryształowy Kamerton; Orły 2019 – najlepsza scenografia, kostiumy / FF v Gdyni 2018 – Stříbrní lvi, nejlepší hudba, masky, herec; MFF „Tofifest" v Toruni 2018 – Zlatý anděl; Fórum evropského filmu Cinergia v Lodži 2018 – Křišťálová ladička; Orli 2019 – nejlepší výprava, kostýmy
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 141 min

Marta Bałaga

NF PL

CENTRAL
29.04.2019, 17.00

CENTRAL
03.05.2019, 19.00

KLER / **KLÉRUS**

PL *Kler* zobaczyło w kinie ponad pięć milionów widzów. Dzięki temu film znalazł się na trzecim miejscu na liście najchętniej oglądanych polskich produkcji ostatnich 30 lat, a jego reżyser Wojciech Smarzowski przypieczętował swoją pozycję twórcy, który ma klucz do gustów i potrzeb Polaków. Tym razem autor *Wesela* i *Wołynia*, łącząc dramat obyczajowy z historią kryminalną, podjął niełatwy temat grzechów Kościoła katolickiego. Tych jest cała litania: chciwość i korupcja, alkoholizm i kunktatorstwo, polityczne szantaże i wspieranie nacjonalistów. W końcu zaś, co wzbudziło największe kontrowersje, pedofilia wśród księży i jej ukrywanie przez władze kościelne. Wszystkie te przewinienia poznajemy, śledząc historię trzech duchownych (Arkadiusz Jakubik, Jacek Braciak, Robert Więckiewicz), przyjaźniących się od czasów seminarium. Po latach każdy inaczej umocowany jest w kościelnej hierarchii, zmaga się z innymi problemami i inne rzeczy ma na sumieniu. Ich losy przetną się znów pewnej suto zakrapianej nocy.

CZ Film *Klérus* v polských kinech vidělo již více než 5 milionů diváků, a touto obrovskou návštěvností se zařadil na třetí místo mezi polskými filmy posledních třiceti let. Jeho režisér Wojciech Smarzowski stvrdil svou pozici znalce polského vkusu a potřeb. Autor filmů *Veselka*, *Volyň* a *Dopraváci* tentokrát spojuje společenské drama s detektivním příběhem a věnuje se nelehké tematice hříchů katolické církve, a těch je celá litanie: hamižnost, korupce, alkoholismus, liknavost, politické vydírání či podpora nacionalistů. Patří mezi ně také – a to vzbudilo největší kontroverze – pedofilie kněží, kterou kryje vedení církve. Se všemi zmíněnými hříchy se setkáváme v příběhu tří duchovních (Arkadiusz Jakubik, Jacek Braciak, Robert Więckiewicz), kteří se znají už z doby studií v kněžském semináři. Po letech má každý z nich jiné postavení v církevní hierarchii, potýká se s jinými problémy a má něco jiného na svědomí. Jejich osudy se znovu protnou jedné noci, během které není nouze o alkohol.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Kler*
Reżyseria / Režie: Wojciech Smarzowski
Scenariusz / Scénář:
Wojciech Smarzowski, Wojciech Rzehak
Zdjęcia / Kamera: Tomasz Madejski
Muzyka / Hudba: Mikołaj Trzaska
Obsada / Hrají: Arkadiusz Jakubik, Jacek Braciak, Robert Więckiewicz, Janusz Gajos, Joanna Kulig, Iwona Bielska
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Nagroda Specjalna Jury, najlepsza scenografia, Nagroda Publiczności, Nagroda Dziennikarzy, Nagroda Polskiej Federacji Dyskusyjnych Klubów Filmowych / Filmový festival v Gdyni – zvláštní cena poroty, nejlepší výprava, cena diváků, cena novinářů, cena Polské federace diskusních filmových klubů, cena festivalů a přehlídek polského filmu v zahraničí
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 133 min

Adam Kruk

NF PL

TEATR
01.05.2019, 12.30

KREW BOGA / **KREV BOŽÍ**

PL Dwóch misjonarzy chrześcijańskich – jeden uzbrojony w okrzepłą przez lata wiarę, drugi pełen młodzieńczego zapału – staje u progu pogańskiej osady. Każdy z nich przyjmie odmienne strategie, jak przekonać napotkane w dziczy plemię do przejścia na stronę „prawdziwego boga". Młodszy ujrzy wartość w obcych rytuałach, starszy zapłonie inkwizycyjnym żarem. *Krew Boga* to spektakularna próba skonstruowania filmowego uniwersum nie z tego świata podjęta przez Bartosza Konopkę – autora nominowanego do Oscara krótkometrażowego *Królika po berlińsku* oraz *Lęku wysokości*. Ta niezwykle oryginalna produkcja czerpie z poetyki średniowiecza, science fiction oraz z mitologii pogańskiej i chrześcijańskiej, tworząc dziką, radykalnie inną rzeczywistość. Zagadkowa wizja reżysera może budzić skojarzenia z *Małgorzatą, córką Łazarza* Františka Vláčila czy *Na srebrnym globie* Andrzeja Żuławskiego. Odpowiedzialny za oszałamiające zdjęcia Jacek Podgórski został nagrodzony za nie na festiwalu w Gdyni.

CZ Dva křesťanští misionáři stojí u bran pohanské osady. Jeden se spoléhá na svou po léta posilovanou víru, druhý je plný mladického zápalu. Každý z nich zvolí jinou strategii, jak přesvědčit národ, na který narazili v divočině, aby přešel na stranu „toho pravého Boha". Mladší z misionářů vidí hodnotu v místních rituálech, zatímco ve starším se rozhoří žár inkvizitora. Neobyčejný pokus zkonstruovat ojedinělé filmové univerzum je dílem Bartosze Konopky, který byl nominován na Oscara za svůj krátký film *Králík po berlínsku* a plnometrážní *Strach z výšek*. Velmi originální dílo čerpá ze středověké poetiky, science-fiction, pohanské a křesťanské mytologie. Divoký, radikálně odlišný svět je pro diváka hádankou, která mu možná připomene scény z Vláčilovy Markéty Lazarové nebo z filmu Andrzeje Żuławského *Na stříbrném glóbu*. Jacek Podgórski byl za svou působivou kameru oceněn na festivalu v Gdyni.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Krew Boga
Reżyseria / Režie: Bartosz Konopka
Scenariusz / Scénář: Bartosz Konopka, Przemysław Nowakowski, Anna Wydra
Zdjęcia / Kamera: Jacek Podgórski
Muzyka / Hudba: Jerzy Rogiewicz
Obsada / Hrají: Krzysztof Pieczyński, Karol Bernacki, Wiktoria Gorodeckaja, Jacek Koman, Karolina Porcari
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – najlepsze zdjęcia / Filmový festival v Gdyni 2018 – nejlepší kamera
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 100 min

NF PL

PIAST
29.04.2019, 20.30

KURIER / **KURÝR**

PL Kolejna po *Jacku Strongu* opowieść inspirowana historią Polski wyreżyserowana przez Władysława Pasikowskiego. Mistrz rodzimego kina gatunkowego tym razem wziął na warsztat wojenne losy Jana Nowaka-Jeziorańskiego, legendarnego kuriera z Warszawy, późniejszego szefa Radia Wolna Europa. Sensacyjno-szpiegowska intryga zawiązuje się w Londynie, gdzie porucznik Nowak (Philippe Tłokiński) spotyka się z Winstonem Churchillem, a także poznaje tajemniczą Doris (Julie Engelbrecht). Zanim jednak romans z blond pięknością będzie mógł nabrać rumieńców, Polak dostaje zadanie powrotu do kraju i przekazania tajnych informacji dowództwu Armii Krajowej. Jest 1944 rok, kiedy okupowana Warszawa – coraz bardziej nękana przez łapanki i egzekucje – staje się także areną rozmaitych intryg i sporów o strategie oporu. Bierze w nich udział także Nowak, który ponownie natyka się na Doris… Tymczasem zaczynają się przygotowania do Powstania, na którego los może wpłynąć misja kuriera.

CZ Po *Jacku Strongovi* další Pasikowského historický film inspirovaný dějinami Polska. Mistr polského žánrového filmu se tentokrát věnuje válečným osudům Jana Nowaka-Jeziorańského, legendárního kurýra z Varšavy a pozdějšího šéfa Rádia Svobodná Evropa. Dobrodružná špionážní zápletka začíná v Londýně, kde se poručík Nowak (Philippe Tłokiński) setkává s Winstonem Churchillem a seznamuje se také s tajemnou Doris (Julie Engelbrecht). Než se však románek s plavovlasou kráskou stihne rozvinout, musí se Nowak vrátit do Polska a předat tajné informace vedení Zemské armády. Píše se rok 1944, okupovaná Varšava je stále častěji sužována zátahy a popravami, ale stává se také dějištěm nejrůznějších intrik a sporů o strategii odboje. Do nich se zapojí i Nowak, který se zde znovu setkává s Doris… Mezitím se začne připravovat povstání, pro jehož osudy může mít kurýrovo poselství zásadní význam.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Kurier
Reżyseria / Režie:
Władysław Pasikowski
Scenariusz / Scénář:
Władysław Pasikowski, Sylwia Wilkos
Zdjęcia / Kamera: Magdalena Górka
Muzyka / Hudba: Jan Duszyński
Obsada / Hrají: Philippe Tłokiński, Julie Engelbrecht, Patrycja Volny, Tomasz Schuchardt, Jan Frycz, Bradley James
Kraj / Země: Polska / Polsko 2019
Czas trwania / Stopáž: 114 min

Adam Kruk

NF PL

TEATR
30.04.2019, 20.00

MONUMENT

PL Dyplomowy film studentów wydziału aktorskiego łódzkiej filmówki, który okazuje się czymś więcej niż tylko ćwiczeniem stylistycznym. Podczas seansu *Monumentu* odczuwamy na własnej skórze atmosferę niepokoju, chaosu i oczekiwania na przełom, emanującą już z *Wieży. Jasnego dnia*. Jednocześnie jednak Jagoda Szelc nie ogranicza się do powtarzania rozwiązań wypracowanych w swoim rewelacyjnym debiucie. W *Monumencie* urodzona we Wrocławiu twórczyni jeszcze bardziej intensywnie flirtuje z konwencją horroru, w jego najbardziej wyrafinowanej psychologicznie odmianie. Nowy film Szelc zaczyna się niewinnie. Grupa studentów wyjeżdża na praktyki do prowincjonalnego hotelu, który jest czymś pomiędzy *Szpitalem Przemienienia* z filmu Żebrowskiego a Hasowskim *Sanatorium pod Klepsydrą*. Na miejscu bohaterowie spełniają coraz to nowe zachcianki surowej managerki, a także orientują się, że placówka oferuje swoim klientom zupełnie niestandardowe usługi. Jak młodzi ludzie odnajdą się w tej zaskakującej sytuacji? Jaki wpływ na ich zachowanie wywrze tytułowy Monument – tajemnicza budowla znajdująca się na terenie hotelu?

CZ Absolventský film studentů herectví na filmové škole v Lodži není pouhým stylistickým cvičením. Při jeho sledování pocítíme na vlastní kůži neklid, chaos a očekávání zlomu, obdobné tomu, které vyzařovalo už z předchozího filmu Jagody Szelcové *Věž. Jasný den*. Szelcová se však v *Monumentu* neuchyluje k opakování postupů, které použila ve svém skvělém debutu. Ve svém novém filmu se tato rodačka z Vratislavi ještě intenzivněji pouští do flirtu s žánrem hororu v jeho psychologicky nejsofistikovanější podobě. Monument začíná nevinně: skupina studentů jede na praxi do hotelu na periferii, který je čímsi mezi Žebrowského *Podivnou nemocnicí* a Hasovým *Sanatoriem na věčnosti*. Tam hrdinové plní nejroztodivnější rozmary přísné manažerky a postupně zjišťují, že hotel svým klientům nabízí velmi neobvyklé služby. Jak si mladí lidé v této nečekané situaci poradí? Jak jejich chování ovlivní tajemná budova na pozemku hotelu, tedy titulní Monument?

Tytuł oryginalny / Původní název:
Monument
Reżyseria / Režie: Jagoda Szelc
Scenariusz / Scénář: Jagoda Szelc
Zdjęcia / Kamera:
Przemysław Brynkiewicz
Muzyka / Hudba: Rafał Nowak
Obsada / Hrají: Zuzanna Pawlak, Anna Biernacik, Oskar Borkowski, Jakub Zając
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 107 min

Piotr Czerkawski, MFF Nowe Horyzonty

NF PL

TEATR
02.05.2019, 19.30

NINA

PL Nagrodzony w Gdyni i świetnie przyjęty na festiwalu w Rotterdamie debiut reżyserski Olgi Chajdas. Historia przypadkowego spotkania, które bezpowrotnie odmienia życie dwóch kobiet. Tytułowa Nina (Julia Kijowska) to tkwiąca w nieudanym małżeństwie i nieco znudzona mieszczańskim stylem życia nauczycielka francuskiego. Magda (Eliza Rycembel) jest młodą, pewną siebie lesbijką, która skrycie tęskni za uczuciową stabilizacją. Choć bohaterki szybko zaczyna łączyć wzajemna fascynacja, *Nina* nie daje się sprowadzić do schematycznego filmu o zakazanej miłości. Z jednej strony jest próbą ironicznego napiętnowania hipokryzji polskiego społeczeństwa, a z drugiej – dziełem uniwersalnym, pełnym nawiązań do sztuki współczesnej i francuskiej Nowej Fali. Jednocześnie debiut Chajdas doskonale sprawdza się jako opowieść o ryzyku, które trzeba podjąć, by odrzucić bezpieczne schematy.

CZ Režijní debut Olgy Chajdasové byl oceněn na gdyňském filmovém festivalu a skvělého přijetí se dočkal i na festivalu v Rotterdamu. Příběh náhodného setkání, které nenávratně změní život dvou žen. Titulní Nina (Julia Kijowska) je učitelka francouzštiny žijící v nevydařeném manželství, znuděná měšťanským způsobem života. Magda (Eliza Rycembel) je mladá, sebejistá lesba, která vskrytu touží po citové stabilitě. Obě hrdinky začne pojit vzájemné okouzlení. Režisérka se však nenechává svést k natočení schematického filmu o zakázané homosexuální lásce. Nevyhýbá se politické rovině ani ironickému zobrazení přetvářky polské společnosti a vytváří univerzální dílo plné erudovaných odkazů na současné umění a francouzskou Novou vlnu. Debut Chajdasové je bravurním vyprávěním o riziku, které musíme podstoupit, pokud chceme odhodit bezpečná schémata chování, a o inspiraci, kterou nám v této oblasti může poskytnout jiný člověk.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Nina*
Reżyseria / Režie: Olga Chajdas
Scenariusz / Scénář: Olga Chajdas, Marta Konarzewska
Zdjęcia / Kamera: Tomasz Naumiuk
Muzyka / Hudba: Andrzej Smolik
Obsada / Hrají: Julia Kijowska, Eliza Rycembel, Katarzyna Gniewkowska, Maria Peszek, Irena Melcer
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Złoty Pazur (nagroda konkursu Inne Spojrzenie); MFF Camerimage w Bydgoszczy 2018 – Nagroda Główna w Konkursie Filmów Polskich; MFF w Rotterdamie 2018 – VPRO Big Screen Award / Filmový festival v Gdyni 2018 – Zlatý dráp (ocenění v soutěži „Jiný pohled"); MFF v Rotterdamu 2018 – VPRO Big Screen Award
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 130 min

Piotr Czerkawski

NF PL

PIAST
29.04.2019, 17.45

ODNAJDĘ CIĘ / **NAJDU TĚ**

PL Policyjna obława. W centrum akcji oficer Justa (Ewa Kaim), która próbuje ująć niebezpiecznego przestępcę, ale popełnia błąd i ten ucieka. Funkcjonariuszka właśnie się rozwodzi, a spór z mężem o opiekę nad 13-letnią córką nie pomaga jej w śledztwie, niespodziewanie powiązanym z wydarzeniami z czasów wojny w Afganistanie. Porachunki weteranów zaczynają wpływać na prywatne życie Justy – nawet jej dom przestaje być bezpiecznym schronieniem… W fabularnym debiucie dokumentalistki Beaty Dzianowicz (*Latawce*) wystąpili popularni polscy aktorzy: Michał Żurawski, Piotr Stramowski i Mirosław Haniszewski. Reżyserka skupia się jednak na postaci silnej kobiety, jej walce o sprawiedliwość i własną rodzinę. Chłodny kryminał *Odnajdę cię* został nakręcony w śląskich sceneriach. Za zdjęcia odpowiada Jacek Petrycki – operator związany z kinem moralnego niepokoju, współpracownik Krzysztofa Kieślowskiego czy Agnieszki Holland.

CZ Policejní pronásledování. Ústřední postavou je důstojnice Justa (Ewa Kaim), která se pokouší zadržet nebezpečného zločince, avšak udělá chybu a zločinci se podaří uniknout. Policistka se právě rozvádí a spor s manželem o to, kdo dostane do péče třináctiletou dceru, jí rozhodně neulehčuje vyšetřování, jehož stopa vede k temným událostem z doby války v Afghánistánu. Vyřizování účtů mezi válečnými veterány začíná nebezpečně pronikat do Justina soukromého života a její domov přestává být bezpečným útočištěm… V hraném debutu dokumentaristky Beaty Dzianowiczové (*Létající draci*) vystoupili populární polští herci Michał Żurawski, Piotr Stramowski a Mirosław Haniszewski. Režisérka se však soustředí především na silnou ženu a její boj za spravedlnost a o vlastní rodinu. Chladná detektivka *Najdu tě* byla natočena ve Slezsku. Kameraman Jacek Petrycki je osobnost spojená s kinem morálního neklidu, spolupracovník Krzysztofa Kieślowského, Marcela Łozińského a Agnieszky Holland.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Odnajdę cię
Reżyseria / Režie: Beata Dzianowicz
Scenariusz / Scénář: Beata Dzianowicz
Zdjęcia / Kamera: Jacek Petrycki
Muzyka / Hudba: Mariusz Goli
Obsada / Hrají: Ewa Kaim,
Michał Żurawski, Mirosław Haniszewski,
Piotr Stramowski, Dariusz Chojnacki,
Mirosław Kotowicz, Zofia Stelmach
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 79 min

NF PL

TEATR
03.05.2019, 12.30

POWRÓT / **NÁVRAT**

PL Nastoletnia Ulka – w tej roli Sandra Drzymalska, będąca prawdziwym aktorskim odkryciem – powraca po dwóch latach do rodzinnego miasta. Widać, że jest pobita, widać, że się boi. Gdzie była, co się z nią działo? Krok po kroku dowiadujemy się, że była zmuszana do prostytucji i doświadczyła przerażających rzeczy. W domu jednak nikt nie przyjmie jej z otwartymi ramionami. Miasteczko huczy od plotek, bratu nie podoba się, że musi oddać pokój, a rodzice nie wypuszczają jej z domu, każą się spowiadać i pokutować. Najtrudniejsza relacja wiążę Ulkę z pobożną matką (Agnieszka Warchulska), której trudno nawet na córkę spojrzeć. Oparty na prawdziwych wydarzeniach kameralny dramat Magdaleny Łazarkiewicz (*Ostatni dzwonek, Białe małżeństwo, Na koniec świata)* ukazuje przemoc psychiczną w rodzinie oraz krytykuje przedmiotowe traktowanie młodych dziewcząt.

CZ Mladičká Ulka se po dvou letech vrací do svého rodného města. Na těle má stopy po bití a je vidět, že má strach. Kde byla? Co se s ní dělo? Krůček po krůčku odkrýváme osudy hrdinky, jejíž představitelka Sandra Drzymalska je skutečným hereckým objevem. Přítel (Bartosz Gelner), jehož jméno má stále ještě vytetované na zádech, prodal Ulku do veřejného domu, kde zažila strašné věci. Ale doma ji nečeká vlídné přijetí, a nejde jen o to, jaké pomluvy se o ní šíří po městě. Bratr je nespokojený, že jí musel vrátit pokoj, a rodiče ji nechtějí nikam pouštět, protože se podle nich má zpovídat a kát. Nejkomplikovanější vztah má Ulka se svou nábožensky založenou matkou (Agnieszka Warchulska), která se nechce na svou dceru ani podívat. Komorní drama Magdaleny Łazarkiewiczové (*Poslední zvonění*, *Bílé manželství*, *Na konec světa*), vycházející ze skutečných událostí, upozorňuje na psychické násilí v rodině a kritizuje zpředmětnění mladých žen v malých, tradičně založených komunitách.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Powrót
Reżyseria / Režie:
Magdalena Łazarkiewicz
Scenariusz / Scénář:
Magdalena Łazarkiewicz, Katarzyna Terechowicz
Zdjęcia / Kamera: Wojciech Todorow
Muzyka / Hudba: Antoni Komasa-Łazarkiewicz
Obsada / Hrají: Sandra Drzymalska, Agnieszka Warchulska, Katarzyna Herman, Stanisław Cywka, Mirosław Kropielnicki, Tomasz Sobczak, Bartosz Gelner
Nagrody / Ocenění: FFP w Chicago 2018 – Nagroda Specjalna Jury / Festival polských filmů v Chicagu 2018 – zvláštní cena poroty
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 105 min

Adam Kruk

NF PL

TEATR
30.04.2019, 17.30

PL Rozkołysana łódź wśród fal, rybacy wracają z połowu. Świeżą rybę prosto z kutra kupuje Maria Linde (Krystyna Janda) – światowej sławy pisarka, noblistka, którą wszyscy w toskańskiej Volterze uwielbiają. Niebawem ma odebrać kolejną nagrodę – honorową od miasta, w którym mieszka od początku lat 80. Wraz z mężem (Antonio Catania), córką (Kasia Smutniak) i jej dziećmi prowadzą tu szczęśliwy i dostatni żywot. W ich spokojny świat wkrada się jednak chaos: Maria nawiązuje romans z młodym Egipcjaninem Nazeerem, znika jej wnuk, a w Rzymie wysadza się zamachowiec-samobójca. Toskańskim miasteczkiem wstrząśnie też przemówienie, które pisarka wygłosi, odbierając nagrodę. Postawi w nim pytania o sumienie Europy – to samo robi *Słodki koniec dnia* w formie nastrojowej przypowieści badającej kondycję Starego Kontynentu. Najnowszy film Jacka Borcucha, autora *Wszystko, co kocham* i *Nieulotnych*, miał premierę na tegorocznym festiwalu Sundance, gdzie Krystynę Jandę uhonorowano za brawurową rolę Marii.

CZ Houpající se loď ve vlnách, rybáři se vracejí z lovu. Přímo z lodi si kupuje čerstvou rybu Maria Linde (Krystyna Janda), světoznámá spisovatelka a držitelka Nobelovy ceny, kterou v toskánském městě Volterra všichni obdivují. Brzy má převzít další ocenění – čestnou cenu města, které je už od začátku osmdesátých let jejím domovem. Spolu s manželem (Antonio Catania), dcerou (Kasia Smutniak) a jejími dětmi zde žijí šťastně a v dostatku. Do jejich klidného světa se však vkrádá chaos: Maria navazuje známost s mladým Egypťanem Nazeerem, v Římě dochází k sebevražednému útoku, a toskánským městečkem otřese také proslov, který pronese spisovatelka při přebírání ceny. Klade v něm otázky týkající se svědomí Evropy. Totéž činí snímek *Sladký konec dne* ve formě náladového vyprávění zkoumajícího stav starého kontinentu. Nejnovější film Jacka Borcucha, autora snímků *Vše, co miluji* a *Nekonečně*, měl premiéru na letošním festivalu Sundance, kde Krystyna Janda získala cenu za vynikající roli Marie.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dolce fine giornata
Reżyseria / Režie: Jacek Borcuch
Scenariusz / Scénář: Jacek Borcuch, Szczepan Twardoch, Marcin Cecko
Zdjęcia / Kamera: Michał Dymek
Muzyka / Hudba: Daniel Bloom
Obsada / Hrají: Krystyna Janda, Kasia Smutniak, Antonio Catania, Lorenzo De Moor, Vincent Riotta
Nagrody / Ocenění: Sundance FF 2019 – Nagroda Specjalna Jury dla Krystyny Jandy / Sundance FF 2019 – Zvláštní cena poroty pro Krystynu Janda
Kraj / Země: Polska / Polsko 2019
Czas trwania / Stopáž: 96 min

NF PL

TEATR
29.04.2019, 15.00

UŁASKAWIENIE / **MILOST**

PL Najnowszy film Jana Jakuba Kolskiego, autora *Jańcia Wodnika* czy *Pornografii*, okrzyknięto powrotem reżysera do najwyższej formy. To historia rodziców, którzy postanawiają pochować swojego „wyklętego" syna z dala od powojennej zawieruchy i odprawianych nad jego grobem politycznych egzorcyzmów. W tym celu wyruszają w długą drogę, odsłaniającą – jak zwykle u Kolskiego – piękne oblicze polskiej przyrody, ale i prawdziwą grozę czasów, kiedy popioły wojny wciąż jeszcze się tlą. Podróż ta ułoży się nie tylko w trzymające w napięciu kino drogi, ale i przejmujące studium dojrzałej miłości, poddawanej nieustannym próbom. Oparty na wspomnieniach dziadków reżysera film staje się metaforą powojennych losów kraju oraz gorzkim, choć niepozbawionym nadziei namysłem nad kondycją człowieka w czasie po apokalipsie. *Ułaskawienie* zdobyło trzy nagrody na festiwalu w Gdyni – za kostiumy, scenariusz oraz przejmującą rolę Grażyny Błęckiej-Kolskiej.

CZ Nejnovější film Jana Jakuba Kolského, autora *Janka Vodnáře* či *Pornografie*, je hodnocen jako triumfální návrat režiséra do vrcholné formy. Rodiče zesnulého „prokletého vojáka" – příslušníka protikomunistického odboje – se v dramatické poválečné době rozhodli, že svého syna pohřbí v ústraní, aby se vyhnuli politickým exorcismům provozovaným nad jeho hrobem. Vydávají se tak na dlouhou cestu, která odkrývá, jak je u Kolského zvykem, krásu polské přírody, ale také hrůzu doby, kdy válečné popely ještě nevyhasly. Tato cesta se promění nejen v napínavé road movie, ale také v působivou studii zralé lásky procházející neustálými zkouškami. Film, vycházející ze vzpomínek režisérových prarodičů, přerůstá z holdu složeného rodinné historii v metaforu poválečných osudů Polska a hořkého, ale ne beznadějného zamyšlení o stavu člověka v postapokalyptické době. Snímek *Milost* získal tři ocenění na gdyňském filmovém festivalu: za kostýmy, scénář a působivý herecký výkon Grażyny Błęcké-Kolské.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ułaskawienie
Reżyseria / Režie: Jan Jakub Kolski
Scenariusz / Scénář: Jan Jakub Kolski
Zdjęcia / Kamera:
Julian A. Ch. Kernbach, Jan Jakub Kolski
Muzyka / Hudba: Dariusz Górniok
Obsada / Hrají: Grażyna Błęcka-Kolska, Jan Jankowski, Michał Kaleta, Krzysztof Globisz, Michał Malinowski, Dobromir Dymecki
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – najlepsza aktorka, najlepszy scenariusz, najlepsze kostiumy / Filmový festival v Gdyni 2019 – nejlepší herečka, nejlepší scénář, nejlepší kostýmy
Kraj / Země: Polska, Czechy / Polsko, Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 100 min

NF PL

PIAST
30.04.2019, 12.30

VIA CARPATIA

PL Młode warszawskie małżeństwo Julia i Piotr planują urlop gdzieś na południu, by odpocząć od wielkomiejskiego życia. Dowiadują się jednak, że pochodzący z Syrii, długo niewidziany ojciec Piotra znalazł się w obozie dla uchodźców na grecko-macedońskiej granicy. Jest bowiem czerwiec 2016 roku. Wojna w Syrii rujnuje kraj i dziesiątkuje jego mieszkańców, a ocaleni próbują uciec – wielu przez szlak bałkański do Europy. Choć para nie tak wyobraża sobie wymarzone wakacje, wspólnie decydują się ruszyć w trasę. Czy odnajdą ojca? A może dowiedzą się czegoś o samych sobie? *Via Carpatia*, pokazywana na festiwalu w Karlowych Warach w sekcji East of the West, została napisana przez Klarę Kochańską i Kaspra Bajona we współpracy z operatorami kamery i wcielającymi się w główne role aktorami. W efekcie powstał intrygujący eksperyment analizujący sumienie Europejczyków.

CZ Mladí manželé z Varšavy, Julie (Julia Kijowska) a Petr (Piotr Borowski), plánují dovolenou na jihu, aby si odpočinuli od života ve velkoměstě. Pak se ale dovědí, že Petrův otec pocházející ze Sýrie, se kterým se delší dobu neviděli, je v uprchlickém táboře na makedonsko-řeckých hranicích. Je červen 2016, syrská válka ničí zemi a ve velkém kosí její obyvatele. Ti, kterým se podařilo přežít, se zoufale snaží dostat pryč, řada z nich míří Balkánskou trasou do Evropy. Manželé si sice vysněnou dovolenou představovali trochu jinak, ale nasedají do auta a společně s domácím mazlíčkem – želvou – se vydávají na cestu. Podaří se jim otce najít? A co se na této cestě dovědí o sobě samých? Film *Via Carpatia*, který se představil na festivalu v Karlových Varech v soutěžní sekci Na východ od Západu, je dílem autorské dvojice Klara Kochańska a Kasper Bajon, kteří ho na titulní trase natočili jen se dvěma herci a dvěma kameramany jako experiment zkoumající stav svědomí naší části Evropy.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Via Carpatia
Reżyseria / Režie: Klara Kochańska, Kasper Bajon
Scenariusz / Scénář: Kasper Bajon, Klara Kochańska, Julia Kijowska, Piotr Borowski
Zdjęcia / Kamera: Zuzanna Kernbach, Julian A. Ch. Kernbach
Obsada / Hrají: Julia Kijowska, Piotr Borowski, Dorota Pomykała, Bajram Severdzan / Bajram Severdžan
Kraj / Země: Polska, Czechy, Macedonia / Polsko, Česko, Makedonie 2018
Czas trwania / Stopáž: 75 min

NF PL

TEATR
28.04.2019, 20.00

WILKOŁAK / **VLKODLAK**

PL Wojna dobiega końca, grupce młodzieży udało się przeżyć niewolę w niedawno wyzwolonym obozie koncentracyjnym Gross-Rosen. Wciąż jeszcze w pasiakach, zostają umieszczeni w opuszczonym pałacyku, gdzie tymczasowo ma się nimi zaopiekować niejaka Jadwiga (Danuta Stenka). Wśród okaleczonych przez wojenne traumy podopiecznych są wkraczająca właśnie w dorosłość Hanka, małomówny Władek czy energiczny Hanys, a także dzieci zupełnie jeszcze malutkie. Ucząc się wzajemnego zaufania, próbują odnaleźć drogę do utraconego dzieciństwa. Pewnego dnia ośrodek zaczynają jednak atakować dawni strażnicy obozu – wygłodniałe wilczury błąkające się w okolicznych lasach. Dzieciaki znów muszą walczyć o przetrwanie, odżywa instynkt rywalizacji, ale rodzi się też odruch solidarności… Nagrodzony w Gdyni i w Tallinie najnowszy film Adriana Panka, autora głośnego *Daas*, łączy w sobie dramat historyczny i psychologiczny, a konwencję baśniową miesza z poetyką horroru.

CZ Válka skončila a z právě osvobozeného koncentračního tábora Gross-Rosen odchází skupinka dětí a dospívajících, kterým se podařilo přežít věznění. Dočasné útočiště nacházejí – stále ještě oděni v pruhovaných vězeňských uniformách – v opuštěném zámečku, kde se o ně má prozatím postarat žena jménem Jadwiga (Danuta Stenka). Mezi mladými lidmi poznamenanými válečnými traumaty je dospívající Hanka (Sonia Mietielica), málomluvný Władek (Kamil Polnisiak) a energický Hanys (Nicolas Przygoda), ale také úplně malé děti. Po hrůzách, které zažili, se učí žít v míru a důvěřovat druhým a snaží se najít cestu ke ztracenému dětství. Vtom však na jejich útočiště začnou dorážet bývalí strážci koncentráku bloudící jako vyhladovělí vlci po okolních lesích a děti znovu musí bojovat o holý život. Opět se v nich probouzí instinkt vzájemné rivality, ale také solidarita… Adrian Panek, autor známého snímku *Daas*, ve svém nejnovějším filmu spojuje historické a psychologické drama a kombinuje pohádkovou formu s poetikou hororu. Film získal ocenění na festivalech v Gdyni a v Tallinnu.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Wilkołak*
Reżyseria / Režie: Adrian Panek
Scenariusz / Scénář: Adrian Panek
Zdjęcia / Kamera: Dominik Danilczyk
Muzyka / Hudba: Antoni Komasa-Łazarkiewicz
Obsada / Hrají: Sonia Mietielica, Kamil Polnisiak, Nicolas Przygoda, Danuta Stenka, Werner Daehn
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – najlepsza reżyseria, najlepsza muzyka; MFF w Tallinie 2018 – Nagroda Publiczności, Nagroda jury ekumenicznego / Filmový festival v Gdyni 2019 – nejlepší režie, nejlepší hudba; Mezinárodní filmový festival v Tallinnu 2018 – cena diváků, cena ekumenické poroty
Kraj / Země: Polska, Niemcy, Holandia / Polsko, Německo, Nizozemí 2018
Czas trwania / Stopáž: 88 min

Adam Kruk

NF PL

TEATR
29.04.2019, 20.30

TEATR
03.05.2019, 17.00

PL Współczesna Warszawa. Trzy kobiety w różnym wieku poznajemy w kryzysowych dla nich momentach. Studentka (Maria Dębska) zaszalała na imprezie: urwany film, kilka siniaków, noc spędzona z nieznanym mężczyzną. Wzięta prokurator (Agata Kulesza) po przyjęciu w towarzystwie stołecznej socjety wjeżdża samochodem w przejście podziemne. Profesor medycyny (Dorota Kolak) odbiera nagrodę za osiągnięcia w dziedzinie chirurgii dziecięcej, zaraz potem wychyla kieliszek za kieliszkiem w podłym barze i doprawia się w pokoju hotelowym. Tymczasem rano trzeba iść do pracy… Wszystkie trzy bohaterki znajdują się na życiowym zakręcie. Czy uda im się wyhamować? Najnowszy film ulubienicy polskiej publiczności Kingi Dębskiej (*Moje córki krowy*, *Plan B*) podejmuje wstydliwy temat kobiecego picia. Reżyserka opowiada o tym problemie z wyczuciem i niezwykłym zaangażowaniem, nie unikając jednocześnie humoru.

CZ Příběh se odehrává v současné Varšavě. Setkáváme se s třemi ženami různého věku v pro ně kritických okamžicích. Studentka (Maria Dębska) to přehnala s pitím na party: má okno, na těle modřiny a noc strávila s neznámým mužem. Vytížená státní zástupkyně (Agata Kulesza) se vrací domů opilá po večírku se smetánkou hlavního města a vjede autem do podchodu. Profesorka medicíny (Dorota Kolak) převzala cenu za své úspěchy v oboru dětské chirurgie a pak pije jeden panák za druhým v zaplivaném baru, pokračuje v hotelovém pokoji… a ráno do práce. Všechny tři hrdinky se ocitly na životní křižovatce. Podaří se jim nabrat správný směr anebo skončí v propasti? Nejnovější film populární polské režisérky Kingy Dębské (*Moje dcery krávy*, *Plán B*) se věnuje citlivému tématu ženy a alkohol a daří se jí to s grácií a humorem, ale především s účastí a dramatickým nábojem, který nedovolí, aby byl tento problém brán na lehkou váhu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Zabawa zabawa
Reżyseria / Režie: Kinga Dębska
Scenariusz / Scénář: Kinga Dębska, Mika Dunin
Zdjęcia / Kamera:
Andrzej Wojciechowski
Muzyka / Hudba: Michal Novinski
Obsada / Hrají: Agata Kulesza, Dorota Kolak, Maria Dębska, Marcin Dorociński, Sławomir Zapała, Mirosław Baka, Jowita Budnik
Nagrody / Ocenění:
Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej „Prowincjonalia" we Wrześni 2019 – najlepszy film fabularny / Polský festival filmového umění ve Wrześni 2019 – nejlepší hraný film
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 88 min

NF PL

CENTRAL
02.05.2019, 17.00

ZIMNA WOJNA / **STUDENÁ VÁLKA**

PL Wielki triumf Pawła Pawlikowskiego. Rozgrywająca się w ciągu trzech dekad, zahaczająca o wielką politykę opowieść, która ani na moment nie traci wymiaru kameralnej historii miłosnej. O jej sukcesie świadczy w dużej mierze charyzma odtwórców głównych ról. Tomasz Kot jako muzyk jazzowy o imieniu Wiktor z powodzeniem wskrzesza na ekranie figurę romantycznego twardziela w typie Humphreya Bogarta. Wcielająca się w jego ukochaną Zulę Joanna Kulig reprezentuje natomiast słowiańską żywiołowość, która na przemian fascynuje i zadziwia. Choć różnica charakterów sprawia, że związek Wiktora i Zuli bywa dla obojga wyniszczający, siła łączącej ich więzi pozwala bohaterom na pokonanie wielu przeszkód. Opisując meandry tej skomplikowanej relacji, Pawlikowski chętnie sięga po schematy rodem z klasycznego melodramatu, ale uwzniośla je zarazem nowofalowymi zabiegami narracyjnymi i właściwą sobie dbałością o formę. I tak jak w przypadku *Idy* czyni swój film przekonującym listem miłosnym do mody, muzyki i obyczajowości lat 50. i 60.

CZ Další velký triumf Pawła Pawlikowského. Milostný příběh odehrávající se v průběhu tří desetiletí, ve kterém hraje roli i velká politika, ani na okamžik neztrácí komorní rozměr. Na jeho úspěchu se velkou měrou podílí charisma představitelů hlavních rolí. Tomasz Kot jako jazzový muzikant Viktor na plátně úspěšně oživuje postavu romantického tvrďáka typu *à la* Humphrey Bogart. Joanna Kulig, která ztvárnila jeho milovanou Zulu, naopak zosobňuje čistou slovanskou živelnost, která je střídavě okouzlující a tíživá. Vztah Viktora a Zuly je kvůli jejich rozdílným povahám mnohdy vyčerpávající, ale jejich pouto je natolik silné, že jim umožňuje překonat mnoho překážek. Při popisu zákrutů tohoto složitého svazku Pawlikowski využívá postupy klasického melodramatu, jež však povznáší narativními prostředky v duchu Nové vlny a také díky své charakteristické formální pečlivosti. Zároveň, podobně jako v *Idě*, využívá příležitosti, aby svůj film pojal jako přesvědčivé vyznání lásky módě, hudbě a způsobu života 50. a 60 let.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Zimna wojna
Reżyseria / Režie: Paweł Pawlikowski
Scenariusz / Scénář:
Paweł Pawlikowski, Janusz Głowacki, Piotr Borkowski
Zdjęcia / Kamera: Łukasz Żal
Dźwięk: Maciej Pawłowski, Mirosław Makowski
Obsada / Hrají: Joanna Kulig, Tomasz Kot, Borys Szyc, Agata Kulesza, Jeanne Balibar
Nagrody / Ocenění : MFF w Cannes 2018 – Nagroda Jury; Europejska Nagroda Filmowa 2018 – najlepszy film, reżyser, scenariusz, aktorka, montaż; Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Złote Lwy / MFF v Cannes 2018 – cena poroty; Evropská filmová cena 2018 – nejlepší film, režie, scénář, herečka, střih; filmový festival v Gdyni 2018 – Zlatí lvi
Kraj / Země: Francja, Polska, Wielka Brytania / Francie, Polsko, Velká Británie 2018
Czas trwania / Stopáž: 84 min

Piotr Czerkawski

NF PL

PIAST
02.05.2019, 12.45

PL Historia legendy polskiego kina przedwojennego, reżysera słynnego *Dybuka* – Michała Waszyńskiego (właśc. Mosze Waks). Choć Elwira Niewiera i Piotr Rosołowski przytaczają wiele faktów z barwnego życiorysu bohatera, *Książę i dybuk* jest czymś więcej niż typowym dokumentem biograficznym. Polscy twórcy traktują swój film jako pretekst do przeprowadzenia artystycznego śledztwa, którego stawką jest odkrycie prawdziwego oblicza protagonisty. Aby osiągnąć swój cel, reżyserzy szukają śladów Waszyńskiego w wołyńskich miasteczkach, rzymskich pałacach i na ulicach izraelskich miast. Główny bohater wciąż jednak wymyka im się z rąk, pozostając postacią pełną tajemnic i rozbudzającą wyobraźnię. Niewiera i Rosołowski przekonują, że przypadek słynnego artysty, jakkolwiek oryginalny, stanowi element większej całości. Naznaczona przez konieczność tułaczki i doświadczenie wykorzenienia biografia Waszyńskiego może być traktowana jako metafora losów całego narodu żydowskiego.

CZ Příběh legendy polského předválečného filmu, režiséra Michała Waszyńského (vlastním jménem Mosze Waks), autora slavného filmu *Dybbuk*. Elwira Niewiera a Piotr Rosołowski předkládají divákovi řadu faktů z barvitého životopisu hrdiny. Film *Princ a dybbuk* však není pouze životopisným dokumentem, cílem uměleckého hledání jeho autorů bylo objevit skutečnou tvář protagonisty filmu. Aby toho dosáhli putují po stopách Michała Waszyńského volyňskými městečky, římskými paláci i ulicemi izraelských měst. Hlavní hrdina jim však neustále uniká, jeho osobnost je i nadále plná tajemství a rozněcuje fantazii. Autorská dvojice přichází s tvrzením, že případ známého umělce je i přes svou originalitu součástí většího celku. Životopis Waszyńského, poznamenaný nucenou ztrátou domova a prožitkem vykořenění, může být chápána jako metafora osudu celého židovského národa.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Książę i dybuk*
Reżyseria / Režie: Elwira Niewiera, Piotr Rosołowski
Scenariusz / Scénář: Elwira Niewiera, Piotr Rosołowski
Zdjęcia / Kamera: Piotr Rosołowski
Muzyka / Hudba: Maciej Cieślak
Nagrody / Ocenění: MFF w Wenecji 2017 – Nagroda Venezia Classici; Docs Against Gravity Film Festival 2018 – Nagroda „Nos Chopina"; Festiwal Filmów Dokumentalnych w Barcelonie 2018 – Nagroda „What the Doc" / MFF v Benátkách 2017 – cena Venezia Classici; Docs Against Gravity Film Festival 2018 – cena „Chopinův nos"; Mezinárodní festival dokumentárních filmů v Barceloně 2018 – cena „What the Doc"
Kraj / Země: Polska, Niemcy / Polsko, Německo 2017
Czas trwania / Stopáž: 82 min

NF PL

TEATR
03.05.2019, 08.30

KTO NAPISZE NASZĄ HISTORIĘ / **KDO NAPÍŠE NAŠE DĚJINY /** WHO WILL WRITE OUR HISTORY

PL Fabularyzowany dokument Roberty Grossman opisuje historię powstania archiwum Oneg Szabat – bezprecedensowej kolekcji zapisków z życia Żydów w getcie warszawskim. Łączący sekwencje aktorskie z materiałami archiwalnymi i wypowiedziami ekspertów film jest świadectwem niezwykłej odwagi i oddania swojej kulturze. Reżyserka skupia się przede wszystkim na dwojgu bohaterów: pomysłodawcy archiwum doktorze Emanuelu Ringelblumie oraz Racheli Auerbach, historyczce i autorce, która przyczyniła się do wykorzystania archiwum Oneg Szabat w procesie Adolfa Eichmanna. *Kto napisze naszą historię* pokazuje też koszmar codzienności Żydów podczas okupacji. Jest przy tym bardzo wyraźnym aktem oskarżenia wobec zbrodniarzy wojennych, którymi nie zawsze byli wyłącznie żołnierze III Rzeszy.

CZ Hraný dokument Roberty Grossmanové popisuje historii vzniku unikátního archivu Oneg Szabat, který shromažďuje zápisky ze života Židů ve varšavském ghettu. Snímek spojuje hrané sekvence s archivními materiály a promluvami současných odborníků, ale také s vyprávěním hollywoodských herců, zaznívajícím mimo záběr kamery. Roberta Grossmanová ve svém dokumentu přináší mimořádné svědectví o odvaze a oddanosti vlastní kultuře. Soustředí se především na dvě hlavní postavy. Jednou z nich je duchovní otec archivu, doktor Emanuel Ringelblumi, a druhou Rachela Auerbachová, historička a spisovatelka, která má zásluhy na tom, že byl archiv Oneg Szabat využit v procesu s Adolfem Eichmannem. Film *Kdo napíše náš příběh* ukazuje také utrpení, které museli Židé zažívat za okupace v každodenním životě. Zároveň je zřetelným obviněním válečných zločinců, jimiž – jak se ukazuje – nebyli výhradně vojáci třetí říše.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Who Will Write Our History
Reżyseria / Režie: Roberta Grossman
Scenariusz / Scénář: Roberta Grossman
Zdjęcia / Kamera: Dyanna Taylor
Muzyka / Hudba: Todd Boekelheide
Kraj / Země: USA, Polska / USA, Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 95 min

Dawid Myśliwiec

NF PL

PIAST
02.05.2019, 17.15

PL Dokument poświęcony twórczości Waleriana Borowczyka – hołubionego w latach 70. reżysera o niezwykłej wrażliwości, zaszufladkowanego jako autor filmów erotycznych. Opowieść o Borowczyku snują osoby z jego najbliższego otoczenia i wielkie postaci kina inspirujące się twórczością Polaka, m.in. Terry Gilliam, Bertrand Bonello, Neil Jordan, Andrzej Wajda, Mark Cousins, Patrice Leconte czy Slavoj Žižek. To film o człowieku wyprzedzającym swoją wizją czasy, w których pracował, a zarazem swoista kronika artystyczna przybliżająca fenomen filozofii i dokonań reżysera. Zadaje jednocześnie pytanie, jak to się stało, że doceniany artysta, którego dzieła były pokazywane w konkursie festiwalu w Cannes, z czasem zaczął być postrzegany głównie jako twórca erotyków.

CZ Dokument věnovaný tvorbě Waleriana Borowczyka, režiséra nezvyklé citlivosti, později zaškatulkovaného jako autora erotických filmů, který v sedmdesátých letech 20. století patřil mezi uznávané tvůrce. Příběhy o něm vyprávějí lidé z jeho nejbližšího okolí i velké filmové osobnosti, které jeho tvorba inspirovala, jako například Terry Gilliam, Bertrand Bonello, Neil Jordan, Andrzej Wajda, Mark Cousins, Patrice Leconte či Slavoj Žižek. Je to film o muži, který jako umělec předběhl svou dobu. Svérázná umělecká kronika přibližuje fenomén jeho filozofie a tvůrčích úspěchů. Je otázkou, jak se stalo, že ceněný umělec, jehož filmy byly promítány v soutěžní sekci na festivalu v Cannes, byl s postupem času považován především za autora erotických filmů.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Love Express. Przypadek Waleriana Borowczyka
Reżyseria / Režie: Kuba Mikurda
Scenariusz / Scénář: Kuba Mikurda, Marcin Kubawski
Zdjęcia / Kamera: Piotr Stasik, Radosław Ładczuk
Muzyka / Hudba: Stefan Wesołowski
Kraj / Země: Polska, Estonia / Polsko, Estonsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 72 min

(materiały nadesłane / materiály distributora)

NF PL

PIAST
02.05.2019, 15.00

MAŁA ZAGŁADA / **MALÁ GENOCIDA**

PL Dokument Natalii Korynckiej-Gruz rozpoczyna animowana sekwencja Tomasza Siwińskiego – z początku niewinna i sielankowa szybko zmienia się w prawdziwy koszmar. Ten rysunkowy zapis wspomnień dobrze oddaje tonację całego filmu poświęconego Teresie Ferenc, matce Anny Janko, bohaterce jej książki *Mała zagłada*. Z jednej strony nie brakuje tu chwil intymności i opowieści pełnych ciepła, z drugiej zaś wkrada się między nie okrutna rzeczywistość II wojny światowej. Nie uniknęły jej nawet tak niewielkie wsie jak zamojskie Sochy, w których 1 czerwca 1943 roku doszło do masowej pacyfikacji. Zginęło wówczas blisko 200 osób, a cała osada została doszczętnie spalona. Natalia Koryncka-Gruz w towarzystwie Anny Janko, a także jej matki Teresy i córki Zuzanny, stara się pokazać, jak silne piętno może odcisnąć wojenna trauma, niszcząca życie nie tylko tym, którzy w niej uczestniczą, ale i ich potomkom.

CZ Film *Malá genocida* zahajuje animovaná sekvence Tomasze Siwińského, která zprvu působí jako nevinná selanka, ale záhy se mění v noční můru. Obrazový záznam vzpomínek Teresy Ferencové, matky a současně hlavní postavy stejnojmenné knihy Anny Jankové, je základem scénáře filmu. Zároveň může posloužit jako příklad rozložení akcentů v *Malé genocidě*, kde je na jedné straně množství intimity a vzpomínek plných vřelosti, a na druhé straně velmi doslovné popisy hrůz druhé světové války. Ty postihly i tak malé obce jako vesnička Sochy v Lublinském vojvodství. 1. června 1943 zde došlo k masové vraždě přibližně 200 osob a celá vesnice byla vypálena. Natalia Koryncka-Gruz s Annou Jankovou, a spolu s nimi její matka – Tereza – a dcera – Zuzana, chtějí ukázat, jak daleký dosah má válečné trauma, které dokáže zničit život nejen těm, kdo válku zažili, ale i jejich potomkům.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Mała zagłada
Reżyseria / Režie: Natalia Koryncka-Gruz
Scenariusz / Scénář: Anna Janko, Natalia Koryncka-Gruz
Zdjęcia / Kamera: Zdzisław Najda, Łukasz Łasica
Muzyka / Hudba: Aleksander Gruz
Nagrody / Ocenění: Calcuta International Cult Film Festival 2018 – nagroda za wybitne osiągnięcia / Mezinárodní festival kultovních filmů Kalkata 2018 – ocenění za mimořádný přínos
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 72 min

NF PL

PIAST
02.05.2019, 19.30

PL Film, który ukazuje życie z alzheimerem. Z tą okrutną chorobą, powodującą stopniową degenerację funkcji mózgowych, walczy Wanda, od prawie 40 lat żona Adama. Nie są zwykłym małżeństwem – są parą przyjaciół, która spędzała ze sobą każdą wolną chwilę. Imielska przygląda się powolnemu rozpadowi ich codzienności i wszystkim towarzyszącym temu emocjom: bezsilności, smutkowi, wściekłości, ale nade wszystko bezgranicznej miłości, której nie zniszczą największe przeciwności losu. Adam nie udaje bohatera, ale stara się poradzić z tą sytuacją. Nie ma tu oceniania – chwile braku cierpliwości dla chorej żony są czymś zupełnie normalnym i bledną wobec bezwzględnego oddania. Poruszający film o najtrudniejszych życiowych sprawach, opowiedziany bez fałszu i przejaskrawiania.

CZ Małgorzata Imielska se ve svém filmu pokouší uchopit Alzheimerovu chorobu. Krutá nemoc, která způsobuje postupnou degradaci mozkových funkcí, se zmocňuje Vandy, která je už téměř čtyřicet let Adamovou manželkou. Není to obyčejný manželský svazek, oba jsou si zároveň přáteli a společně tráví veškerý volný čas. Imielska sleduje postupný rozklad všeho, co dosud tvořilo jejich každodenní život, a všechny emoce, které tento rozklad doprovázejí: bezmoc, smutek, vztek, ale především bezmeznou lásku, kterou nezničí ani ta nejhorší nemoc. Adam si nehraje na hrdinu, ale snaží se důstojným způsobem vypořádat s novou situací. Nikdo ho nesoudí. Chvilková ztráta trpělivosti při péči o nemocnou ženu je něco úplně normálního a je zcela zanedbatelná ve srovnání s bezmeznou oddaností, kterou Adam projevuje své ženě. Těžký film o nejtěžších životních věcech, vyprávěný pravdivě a bez přibarvování.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Miłość i puste słowa
Reżyseria / Režie: Małgorzata Imielska
Scenariusz / Scénář:
Małgorzata Imielska
Zdjęcia / Kamera: Maciej Kozłowski
Muzyka / Hudba: Marek Napiórkowski
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 77 min

NF PL

TEATR
28.04.2019, 10.00

OVER THE LIMIT / **ZA HRANICEMI MOŽNOSTÍ**

PL Margarita Mamun to utalentowana rosyjska gimnastyczka, która trenuje pod okiem dawnej zawodniczki Aminy Zaripowej i despotycznej Iriny Viner, prawdziwej legendy tej dyscypliny. Ledwie 20-letnia Rita, jak nazywają ją bliscy i współpracownicy, poświęca całe życie doskonaleniu się w gimnastycznej sztuce. Marta Prus obserwuje wchodzącą w dorosłość dziewczynę i jej zmagania nie tylko z własnymi słabościami, ale też z trenerkami stosującymi wyniszczające psychicznie techniki. Reżyserka spędza ze swoją bohaterką mnóstwo czasu, portretując Mamun w najbardziej intymnych momentach, takich jak rozmowy z chorym ojcem czy wideo-czaty z mieszkającym w Los Angeles narzeczonym. *Over the Limit* zagląda za kulisy przedolimpijskich przygotowań, pokazując, jak wielkim kosztem osiąga się sukcesy w poważnym sporcie.

CZ Margarita Mamunová je nadaná ruská moderní gymnastka. Trénuje ji bývalá přední gymnastka Amina Zaripova a despotická Irina Vinerová, která je v této disciplíně skutečnou legendou. Sotva dvacetiletá Rita, jak jí říkají její blízcí a spolupracovníci, věnuje celý život zdokonalování se ve své disciplíně. Marta Prus sleduje závodnici při jejím vstupu do dospělosti a zaznamenává, jak se musí potýkat nejen s vlastními slabostmi, ale i s trenérkami, které používají psychicky vyčerpávající metody. Režisérka se svou hrdinkou tráví mnoho času a portrétuje ji i v intimních okamžicích jejího života, jako jsou rozhovory s nemocným otcem nebo videohovory se snoubencem žijícím v Los Angeles. Film *Za hranicemi možností* nahlíží do zákulisí olympijských příprav a ukazuje, jaká je cena úspěchů ve vrcholovém sportu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Over the Limit
Reżyseria / Režie: Marta Prus
Scenariusz / Scénář: Marta Prus
Zdjęcia / Kamera: Adam Suzin
Muzyka / Hudba: Mikołaj Stroiński, Maciej Palmowski
Nagrody / Ocenění: MFF Off Cinema 2018 – Nagroda Publiczności; Solanin Film Festival 2018 – Grand Prix; Krakowski Festiwal Filmowy 2018 – Nagroda Publiczności, Srebrny Róg, Srebrny Lajkonik; Lubuskie Lato Filmowe 2018 – Złote Grono / Mezinárodní filmový festival „Off Cinema" 2018 – cena diváků; Solanin Film Festiwal 2018 – Grand Prix; Krakovský filmový festival 2018 – cena diváků, Stříbrný roh za nejlepší celovečerní dokumentární film, Stříbrný Lajkonik za nejlepší dokumentární film; Lubušské filmové léto 2018 – Zlatý hrozen v soutěži dokumentárních filmů
Kraj / Země: Polska / Polsko 2017
Czas trwania / Stopáž: 74 min

Dawid Myśliwiec

NF PL

TEATR
29.04.2019, 10.45

PL Film rozpoczyna się… hiphopowo. 27-letni Tomek, weteran wojny w Afganistanie, wchodzi do studia nagraniowego, by w rapowej konwencji opowiedzieć o tym, co przeżył na misji. On i 45-letni Franek są bohaterami dokumentu o żołnierzach, dla których służba była wszystkim. Bez wahania wyjechali na Bliski Wschód, by wypełniać rozkazy. Wrócili inni – straumatyzowani, ranni i przerażeni. Dziś muszą odnaleźć się w świecie bez armii i bez dawnej żołnierskiej sprawności. Jeden z nich znosi to lepiej, drugiemu bardzo trudno zaadaptować się do nowej rzeczywistości. Dokument Petra Aleksowskiego pokazuje polskich żołnierzy, którzy po powrocie do kraju muszą zmagać się ze stresem pourazowym i ogromnymi trudnościami. *Przerwana misja* to dająca do myślenia przestroga przed wojennym koszmarem.

CZ Film začíná překvapivě – hiphopem. Sedmadvacetiletý Tomek, veterán války v Afghánistánu, přichází do nahrávacího studia, aby formou rapu vyprávěl o tom, co zažil na misi. Spolu s pětačtyřicetiletým Frankem jsou hrdiny dokumentu o vojácích, pro které znamenala jejich služba v armádě všechno, bez váhání se vydali plnit rozkazy na misi. Vrátili se změnění: traumatizovaní, zranění, zmrzačení. Dnes jsou z nich invalidi, kteří si musí najít své místo ve světě bez armády a bez vojenské efektivity. Jeden z nich to snáší líp, pro druhého je těžké si zvyknout na novou realitu. Dokument Petra Aleksowského ukazuje, že problém posttraumatické stresové poruchy se netýká jen Spojených států. Také polští vojáci zranění během mise se musí po návratu domů potýkat s obrovskými problémy. *Přerušená mise* je vyjádřením obdivu k vojákům, a zároveň varováním před hrůzami války.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Przerwana misja
Reżyseria / Režie: Petro Aleksowski
Scenariusz / Scénář: Petro Aleksowski
Zdjęcia / Kamera: Petro Aleksowski
Muzyka / Hudba: Michał Jacaszek
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 50 min

NF PL

PIAST
29.04.2019, 16.30

SIOSTRY / **SESTRY**

PL W podkrakowskich Staniątkach mieści się najstarszy w Polsce żeński klasztor klauzurowy. Życie tytułowych sióstr benedyktynek toczy się niespiesznie, w oderwaniu od rzeczywistości za murami. Wszystkie są już seniorkami – średnia wieku to ponad 70 lat. W etiudzie Michała Hytrosia prym wiodą siostry Anuncjata i Benedykta, które chętnie rozmawiają z zamieszkałymi w sąsiedztwie ludźmi, opowiadając żarty i dzieląc się przemyśleniami na temat życia. Choć ich ziemski żywot powoli dobiega końca, nie tracą optymizmu i dystansu. W *Siostrach* klasztorna codzienność nie jest niczym zaskakującym – zakonnice wykonują swoje obowiązki i odpoczywają, ciesząc się każdą spędzoną razem chwilą. To opowieść o przyjaźni i wspólnocie, którym nie zagraża upływ czasu.

CZ Ve vsi Staniątki nedaleko Krakova je nejstarší ženský klauzurní klášter. Život sester benediktinek plyne beze spěchu, v odloučení od reality ženoucí se za klášterními zdmi. Všechny sestry jsou již v pokročilém věku, věkový průměr je více než sedmdesát let, ale stále se drží slibů složených před mnoha desetiletími. Ve filmové etudě Michała Hytroše vystupují do popředí sestry Anuncjata a Benedykta, které si rády povídají s lidmi žijícími v sousedství opatství, vtipkují a sdělují své úvahy o životě. Přestože se jejich život na tomto světě chýlí ke konci, neztrácejí optimismus a odstup od světa, který je obklopuje. Ve filmu *Sestry* není každodenní klášterní život ničím překvapivým, sestry svůj čas dělí mezi povinnosti a chvíle odpočinku a radují se z každé chvíle strávené společně. Je to vyprávění o přátelství a o společenství, jež neohrozilo plynutí času.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Siostry
Reżyseria / Režie: Michał Hytroś
Zdjęcia / Kamera: Janusz Szymański
Nagrody / Ocenění: Krakowski Festiwal Filmowy 2018 – Międzynarodowy Konkurs Filmów Krótkometrażowych: Srebrny Smok dla najlepszego filmu dokumentalnego / Krakovský filmový festival 2018 – Mezinárodní soutěž krátkometrážních filmů: Stříbrný drak za nejlepší dokumentární film
Kraj / Země: Polska / Polsko 2017
Czas trwania / Stopáž: 19 min

Dawid Myśliwiec

NF PL

TEATR
02.05.2019, 10.00

TU SIĘ ŻYJE / **TADY SE ŽIJE**

PL Dokument Kingi Dębskiej opowiada historię pierwszego hospicjum na Litwie. Placówka im. bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie została założona przez polską zakonnicę Michaelę Rak. W filmie siostra ukazana jest jako prawdziwa superbohaterka naszych czasów: ciepła, oddana, współczująca kobieta, która nie dzieli ludzi ze względu na wyznanie, narodowość czy status społeczny. Wypowiedzi siostry Michaeli, członków personelu, a także pacjentów i wolontariuszy pozwalają spojrzeć na hospicjum jak na miejsce godnego pożegnania się z doczesnością – bez względu na to, czy umierający spodziewa się życia po śmierci, czy też nie. Film Kingi Dębskiej jest pochwałą bezwzględnego oddania drugiemu człowiekowi.

CZ Kinga Dębska vypráví příběh prvního hospice na Litvě. Hospic bl. Michała Sopoćka (*pal. kun. Mykolo Sopočkos hospisas*) ve Vilniusu založila polská řeholnice Michaela Raková z Kongregace sester Milosrdného Ježíše. Hlavní protagonistka filmu působí jako superhrdinka dnešní doby – je vřelá, oddaná a soucitná, nedělí lidi podle vyznání, národnosti ani společenského postavení. Vyprávění sestry Michaely, zaměstnanců hospice, ale také pacientů a dobrovolníků přináší pohled na tento konkrétní hospic ne jako na „místo, kde se umírá", ale na místo důstojného rozloučení s bytím na tomto světě, bez ohledu na to, zda odcházející věří v posmrtný život nebo ne. Film Kingy Dębské je oslavou bezmezné oddanosti druhému člověku a milosrdenství bez ohledu na vyznání.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Tu się żyje
Reżyseria / Režie: Kinga Dębska
Scenariusz / Scénář: Kinga Dębska
Zdjęcia / Kamera:
Andrzej Wojciechowski
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmów Dokumentalnych „Kino z duszą" w Warszawie 2018 – wyróżnienie / Festival dokumentárních filmů „Film s duší" ve Varšavě 2019 – čestné uznání
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 50 min

NF PL

PIAST
30.04.2019, 19.15

WIEŚ PŁYWAJĄCYCH KRÓW / **VESNICE PLAVAJÍCÍCH KRAV**

PL Troje młodych berlińczyków ze wspólnoty Spirit Center, dbającej o duchowy rozwój swoich członków za pomocą jogi, medytacji, szamańskich rytuałów czy lekcji przetrwania w lesie, postanawia udać się na polską wieś. Ellen, Mario i Jon jadą na wschód, aż pod granicę Polski z Białorusią, gdzie od miejscowego gospodarza, Stanisława, wynajmują stuletni drewniany dom. Chcą spędzić tu wakacje, pracować w polu i być blisko natury i kultury – w ich mniemaniu nieskażonych jeszcze cywilizacją. Przybysze i miejscowi zostali sportretowani w dokumencie Trzaski jak dwa obce plemiona, przypatrujące się sobie z nieufnością, przez którą przebija jednak wzajemna fascynacja. Z perspektywy rolników Niemcy sprawiają wrażenie nieszkodliwych wariatów, którym można jednak pozazdrościć obycia i swobody. Niemcy odkrywają zaś, że prowadzenie gospodarstwa nie jest romantyczną sielanką, tylko ciężką pracą. Inne style życia, inne wartości, inne języki, nawet inna muzyka – czy jest cokolwiek, co łączy te dwa światy?

CZ Tři mladí Berlíňané ze společenství Spirit Center pečujícího o duchovní rozvoj svých členů prostřednictvím jógy, meditace, šamanských rituálů nebo kurzů přežití v lese se rozhodli podniknout cestu na polský venkov. Ellen, Mario a Jon jedou na východ,až k polsko-běloruským hranicím, kde si od místního hospodáře Stanislava pronajmou starý dřevěný dům. Chtějí zde strávit prázdniny, pracovat na poli a být v kontaktu s přírodou a kulturou, která je, jak se domnívají, ještě nezkažená civilizací. Jak nově příchozí tak místní obyvatele autorka ve svém dokumentu portrétuje jako dva cizí kmeny, které se vzájemně pozorují s nedůvěrou, přes kterou ale prosvítá vzájemná fascinace. Z perspektivy polských zemědělců Němci působí jako neškodní blázni, kterým ale mohou závidět jejich schopnosti a svobodu. Němci zase zjišťují, že práce v zemědělství není romantická selanka, ale těžká dřina. Mají jiný životní styl, jiné hodnoty, mluví jiným jazykem, a dokonce poslouchají jinou hudbu. Je vůbec něco, co jejich dva světy spojuje?

Tytuł oryginalny / Původní název:
Wieś pływających krów
Reżyseria / Režie: Katarzyna Trzaska
Scenariusz / Scénář: Katarzyna Trzaska
Zdjęcia / Kamera:
Andrzej Wojciechowski
Muzyka / Hudba: Bartłomiej Pałyga
Nagrody / Ocenění: Festiwal Mediów „Człowiek w zagrożeniu" w Łodzi 2018 – Wyróżnienie Jury / Festival médií „Člověk v ohrožení" v Lodži 2018 – čestné uznání poroty
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 78 min

Małgorzata Sadowska, MFF Nowe Horyzonty

*Bliscy / **Blízcí***, reż. Zofia Kowalewska

NF PL

BLISCY / BLÍZCÍ
PIAST
29.04.2019, 16.30

MASTERCLASS
KaSS
02.05.2019, 14.00

PL **BLISCY**

Autorka nagradzanych na festiwalach *Więzi* przygląda się żyjącej w pośpiechu rodzinie, która niespodziewanie musi się zmierzyć z chorobą jednej z córek. *Proszę się uzbroić w cierpliwość* – mówi zaniepokojonej matce lekarz, ale zarówno ona, jak i jej były mąż nie mogą się odnaleźć w nowej sytuacji. Czy to zbliży wszystkich do siebie?

MASTERCLASS

Animacja według autorskiego pomysłu Grażyny Treli, inspirowana twórczością Romana Polańskiego. Surrealistyczna wizja opowiadająca o formowaniu się Mistrza, z elementami makabrycznego absurdu sytuacyjnego. Widzimy materię zsuwającą się z okna kamienicy. Nie dość, że nie ulega ona destrukcji, to jej kolejne warstwy kształtują ludzką postać, która w końcu wykonuje mistrzowski skok i pewnie ląduje na ziemi. Oto on!

CZ **BLÍZCÍ**

Autorka festivalově úspěšného snímku *Vazby* sleduje rodinu žijící ve spěchu a věčných hádkách o to, kdo půjde vyvenčit psa, jejíž každodennost náhle přeruší nemoc jedné z dcer. *Musíte se obrnit trpělivostí*, říká znepokojené matce lékař. Jenže ona ani její bývalý manžel nedokážou být trpěliví ani při hře Aktivity. Vyprávění o blízkosti s vysokým tlakem. Nebo možná o chybějící blízkosti.

MASTERCLASS

Autorský animovaný film Grażyny Trely inspirovaný dílem Romana Polańského vypráví o formování mistra. Surrealistický snímek s prvky temného situačního absurdního humoru. Hmota vypadává z okna domu, ale nerozbije se. Každý další pád vytváří lidskou postavu, která nakonec provede mistrný skok a dopadne pevně na zem. To je on!

Tytuł oryginalny / Původní název:
Bliscy
Reżyseria / Režie: Zofia Kowalewska
Scenariusz / Scénář: Zofia Kowalewska
Zdjęcia / Kamera: Tomasz Wierzbicki
Obsada / Hrají: Ewa Kaim, Łukasz Simlat, Marianna Kowalewska, Julia Szczepańska
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 14 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Masterclass
Reżyseria / Režie: Ewa Drzewicka, Dominika Fedko, Małgorzata Jachna, Małgorzata Jędrzejec, Weronika Kuc, Aleksandra Rylewicz, Grażyna Trela
Scenariusz / Scénář: Grażyna Trela
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 6 min

Marta Bałaga · (materiały nadesłane / materiál distributora)

*Saszka / **Saška***, reż. Katarzyna Lesisz

NF PL

NO LOGO TRASA X
KaSS
02.05.2019, 14.00

SASZKA / SAŠKA
COK
02.05.2019, 12.30

PL **NO LOGO TRASA X**

Lider zespołu No Logo Adrian Łabanowski tym razem chwyta nie za mikrofon, lecz za kamerę. Filmując trasę na Ukrainie, nie odwraca od niczego wzroku – bez względu na to, czy chodzi o kolegów drzemiących gdzieś przy leżącym na podłodze sprzęcie, czy o wspomnienia z Majdanu. Pokazuje zespół, który po zejściu ze sceny nie chowa się w pokoju hotelowym, lecz wychodzi do ludzi.

SASZKA

Nienazwane miasteczko, prawdopodobnie początek lat 90. Ukrainka Saszka (Daria Polunina) przyjechała do Polski w poszukiwaniu lepszego życia. Pracuje w sklepie kuśnierskim i wychowuje małego synka. Pewnego dnia dostaje wiadomość o śmierci męża. Od początku coś wydaje się w tej historii niejasne. Sasza nie przejmuje się informacją, a na pytania policji i pomocy społecznej odpowiada enigmatycznie. Skomplikowana emocjonalnie, ciekawie opowiedziana historia o sytuacji ukraińskich obywateli nad Wisłą.

CZ **NO LOGO TRASA X**

Lídr skupiny No logo Adrian Łabanowski tentokrát nebere do ruky mikrofon, ale kameru. Při natáčení turné na Ukrajině se neodvrací stranou, ani když se jeho kolegové procházejí ve spodním prádle či podřimují vedle aparatury ležící na podlaze, a nevyhne se ani vzpomínkám na majdan. Ukazuje kapelu, která se po odchodu ze scény neschová v hotelovém pokoji, ale jde mezi lidi.

SAŠKA

Ukrajinka Saška (Daria Polunina) přijela do Polska za lepším životem. V bezejmenném městečku, zřejmě na počátku devadesátých let, pracuje jako prodavačka a stará se o malého syna. Jednoho dne dostane zprávu o smrti svého manžela. V příběhu je hned od začátku cosi nejasného. Saša na zprávu o manželově smrti nereaguje nijak emotivně a na otázky, které jí klade policie a sociální pracovníci, odpovídá vyhýbavě. Poutavě vyprávěný, emocionálně komplikovaný příběh věnovaný situaci ukrajinských občanů žijících v Polsku – problému, který opět nabývá na aktuálnosti.

Marta Bałaga · Dawid Myśliwiec

Tytuł oryginalny / Původní název:
No Logo Trasa X
Reżyseria / Režie: Adrian Łabanowski
Zdjęcia / Kamera: Adrian Łabanowski, Denis Strashnyi, Robert Grygucis
Muzyka / Hudba: Tomasz Łabanowski, No Logo
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 30 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Saszka
Reżyseria / Režie: Katarzyna Lesisz
Scenariusz / Scénář: Justyna Bilik
Zdjęcia / Kamera: Michał Dymek
Muzyka / Hudba: Dominik Buczkowski
Obsada / Hrají: Daria Polunina, Oksana Terefenko, Mateusz Król, Damian Ul
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Nagroda Filmowej Małopolski w Konkursie Filmów Krótkometrażowych / Filmový festival v Gdyni 2018 – cena filmového Malopolska v soutěži krátkometrážních filmů
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 26 min

NF PL

COK
02.05.2019, 12.30

PL **KURORT**

Co za spokój, jak wspaniale, jak pięknie – wzdycha z rozmarzeniem urlopowiczka w krótkometrażowym filmie Edgara de Poraya. Jej szczęście nie potrwa jednak długo. W kurorcie, zupełnie jak w powieści Agathy Christie, zostaje popełnione morderstwo. Wczasowiczom, dotychczas przechadzającym się nieśpiesznie z matą do jogi pod pachą, szybko puszczają nerwy. Co więcej w kuchni nagle zaczyna brakować kolendry.

CZ **LETOVISKO**

Takový klid, taková nádhera, je tady tak krásně, vzdychá zasněně v krátkém filmu Edgara de Poraye žena trávící dovolenou v titulním letovisku, ale její štěstí netrvá dlouho. V hotelu je spáchána vražda, úplně jako v románu Agaty Christie. Hosté, kteří se do té doby lenivě procházeli s podložkou na jógu v podpaží, ztrácejí nervy. A v kuchyni navíc začíná docházet koriandr.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Kurort
Reżyseria / Režie: Edgar de Poray
Scenariusz / Scénář:
Agnieszka Popkiewicz
Zdjęcia / Kamera: Piotr Bartos
Muzyka / Hudba: Luke Atencio
Obsada / Hrají: Karol Bernacki,
Pola Błasik, Stanisław Cywka,
Marcel Borowiec, Małgorzata Foremniak
Kraj / Země: Polska / Polsko 2019
Czas trwania / Stopáž: 14 min

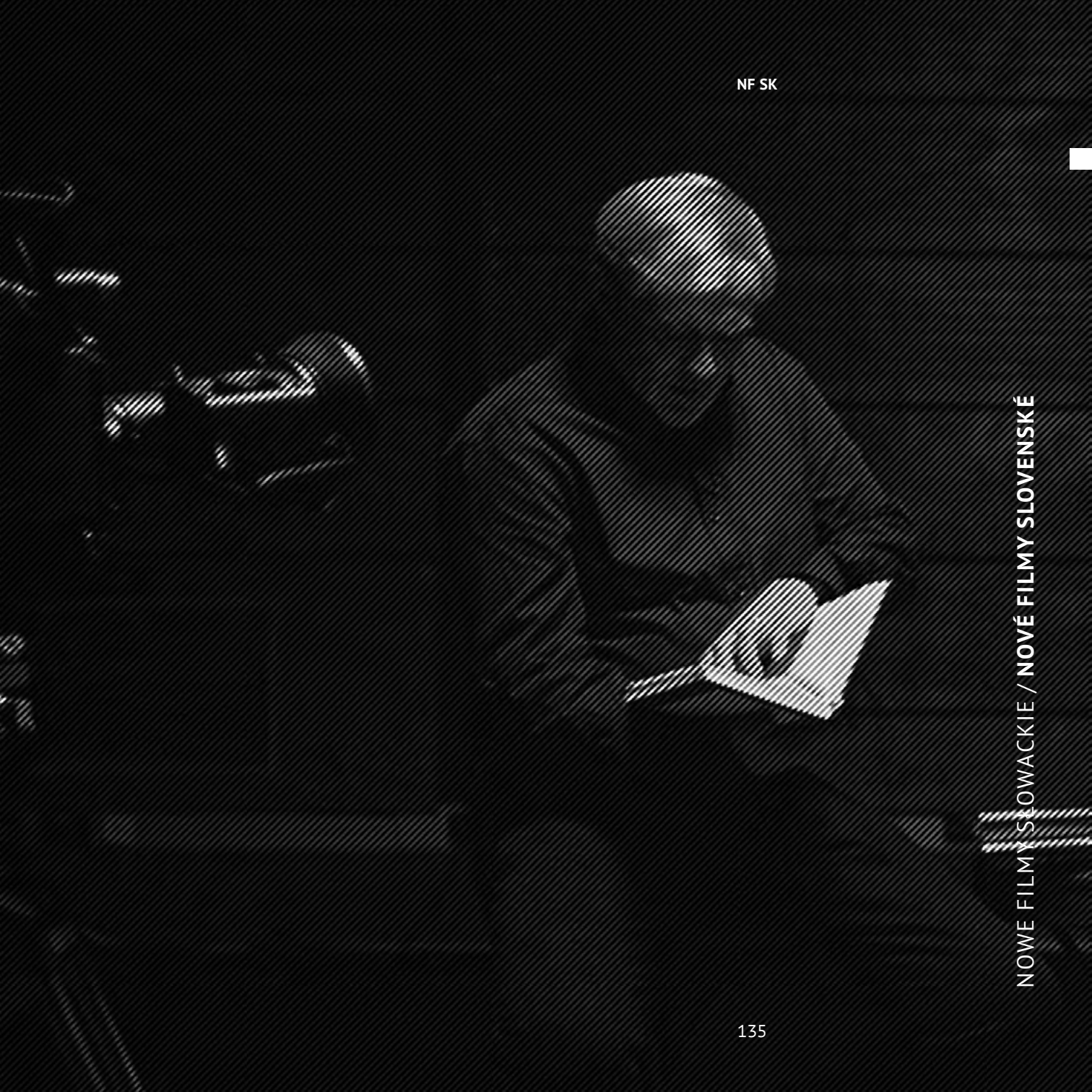

NOWE FILMY SŁOWACKIE / **NOVÉ FILMY SLOVENSKÉ**

NF SK

CENTRAL
30.04.2019, 09.00

OSTRYM NOŻEM / **OSTRÝM NOŽOM**

PL Debiut fabularny Teodora Kuhna, młodego reżyserskiego talentu kinematografii słowackiej. Poruszająca historia ojca, który postanowił wytropić zabójców dorastającego syna, postawić ich przed sądem, a zarazem uspokoić swoje wyrzuty sumienia. Kuhn i współscenarzysta Jakub Medvecký inspirowali się wciąż niewyjaśnionym morderstwem studenta Daniela Tupego w 2005 roku. Dramat psychologiczny z elementami thrillera podejmuje temat niesprawiedliwości w społeczeństwie zżeranym przez korupcję. Twórcy ukazują rzeczywistość, w której policja okazuje się bezsilna, a sądownictwo nie jest w stanie skazać ewidentnych sprawców. Kipiący emocjami film spotkał się z żywą reakcją widzów, wciąż mających w pamięci zabójstwo młodego dziennikarza Jána Kuciaka i jego narzeczonej Martiny Kušnírovej.

CZ Celovečerní debut Teodora Kuhna, mladého režisérského talentu současné slovenské filmové scény, vypráví dramatický příběh otce od rodiny, jenž se urputně snaží vypátrat vrahy svého dospívajícího syna, docílit jejich soudního potrestání a zároveň se vyrovnat s vlastními výčitkami svědomí. Kuhn se spoluscenáristou Jakubem Medveckým se inspirovali dosud nevyšetřenou brutální vraždou studenta Daniela Tupého, k níž na Slovensku došlo v roce 2005. Psychologické drama s prvky kriminálního thrilleru tematizuje nespravedlnost v korupcí zmítané společnosti, kde policie, jež by měla pomáhat a chránit, selhává, a justiční systém není schopen očividné podezřelé viníky odsoudit. Snímek mezi diváky výrazně zarezonoval v době, kdy slovenskou společností stále hýbe brutální vražda mladého novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové. Emotivně silný filmový počin, jenž vyhrál Gran Prix v soutěži Nová Evropa na pražském Febiofestu, doprovází titulní píseň „Dunaj" od zpěvačky Jany Kirschner.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ostrým nožom
Reżyseria / Režie: Teodor Kuhn
Scenariusz / Scénář: Jakub Medvecký, Teodor Kuhn
Zdjęcia / Kamera: Denisa Buranová
Muzyka / Hudba: Michal Novinski
Obsada / Hrají: Roman Luknár, Marián Mitaš, Ela Lehotská, Miroslav Krobot, Jana Oľhová
Nagrody / Ocenění: MFF Febiofest w Pradze 2019 – nagroda główna / MFF Febiofest Praha 2019 – Velká cena
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2019
Czas trwania / Stopáž: 90 min

Jana Bébarová

NF SK

CENTRAL
27.04.2019, 14.30

PL Film zainspirowany obserwacją codziennego życia punków mieszkających na obrzeżach wielkiego miasta. 30-letni narkoman wegetuje w ruderze wraz z partnerką i dwuletnim synem. Kiedy otrzymuje list od pomocy społecznej, w obawie przed utratą dziecka próbuje wszystko wokół siebie zmienić. *Wszyscy bohaterowie są moimi przyjaciółmi. Wszedłem raz do sklepu, otoczyli mnie tam i poprosili, żebym nakręcił film o nich, więc zrobiliśmy to. Ale zajęło nam osiem lat, zanim wreszcie się udało* – mówi o swoim debiucie reżyser Juro Šlauka.

CZ Film inspirovaný pozorováním každodenního života punkerů žijících na okraji velkého města. Třicetiletý narkoman žije v rozpadajícím se bytě s družkou a dvouletým synem. Když dostane dopis od sociální péče, ve strachu ze ztráty dítěte se pokouší dát svůj život do pořádku. *Všechno jsou to moji přátelé. Jednou jsem přišel do obchodu a oni se kolem mě shlukli a požádali mě, abych o nich natočil film. Tak jsme to udělali. Ale trvalo nám to osm let, než se nám to konečně podařilo*, říká režisér Juro Šlauka. *Punk je hned!* je jeho jeho filmovým debutem.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Punk je hned!
Reżyseria / Režie: Juro Šlauka
Scenariusz / Scénář: Juro Šlauka
Zdjęcia / Kamera: Ivo Miko
Muzyka / Hudba: David Kollar
Obsada / Hrají: Pavol Kovačovský, Juraj Gerža, Mário Fríbert, František Škorpík, Patrícia Schürrerová, Ľudmila Marošová, Marián Rác
Kraj / Země: Czechy, Słowacja / Česko, Slovensko 2019
Czas trwania / Stopáž: 70 min

NF SK

CENTRAL
01.05.2019, 21.15

PIWNICA / **PIVNICA**

PL Opowieść o trudnej sytuacji, w jakiej znalazła się pewna słowacka rodzina. Po wielu latach małżeństwa Milan i Táňa stają się sobie obcy, co najbardziej przeżywa ich 16-letnia córka Lenka. Kryzys jeszcze bardziej się zaostrza, gdy pewnego dnia dziewczyna nie wraca z imprezy urodzinowej. Nikt nie potrafi pomóc zrozpaczonym rodzicom – ani sąsiedzi, ani przyjaciele, ani policja, której działania, jak się zdaje, prowadzą donikąd. Zdesperowany Milan podejmuje więc radykalne kroki… Dramat z elementami thrillera, w którym małżonków zagrali francuski aktor Jean-Marc Barr i rosyjska aktorka Olga Simonowa, w przekonujący sposób przedstawia tragedię zdesperowanych rodziców.

CZ Slovensko-rusko-český koprodukční snímek *Pivnica*, který vznikl za účasti mezinárodního štábu v čele s ruským režisérem Igorem Vološinem, vypráví temný příběh o svízelné situaci jedné rodiny ze slovenského maloměsta. Představuje manžele Milana a Táňu, kteří jsou si po letech soužití vzájemně odcizeni, což nejhůře snáší jejich šestnáctiletá dcera Lenka. Vztahová krize rodičů začne rapidně eskalovat, když se Lenka během prázdnin po narozeninové oslavě s kamarády nevrátí domů. Tato tragická situace se stává katalyzátorem k řešení jejich vztahových problémů. Nikdo totiž zoufalým rodičům není schopen pomoci – sousedé, kamarádi a ani policie, jejíž pátrání, zdá se, nikam nevede. A tak se Milan pod tlakem okolností uchýlí k vyhrocenému řešení… Drama s prvky kriminálního thrilleru, ve kterém role manželů ztvárnili francouzský herec Jean-Marc Barr a ruská herečka Olga Simonova, tematizuje utrpení rodičů, jejichž dítě se pohřešuje, a ukazuje, k čemu všemu je může beznadějná úzkost přivést.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Pivnica
Reżyseria / Režie: Igor Vološin
Scenariusz / Scénář: Richard Pupala
Zdjęcia / Kamera: Martin Žiaran
Muzyka / Hudba: Michal Rataj
Obsada / Hrají: Jean-Marc Barr, Olga Simonowa, Jana Oľhová, Ján Mistrík, Milan Ondrík
Kraj / Země: Słowacja, Rosja, Czechy / Slovensko, Rusko, Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 114 min

Jana Bébarová

NF SK

CENTRAL
03.05.2019, 15.00

PL Reżyser Peter Bebjak jest specjalistą od thrillerów i horrorów. Dowiódł tego wcześniejszymi filmami (*Zło*, *Czyściciel* i *Granica*), a także serialami telewizyjnymi (*Komando śmierci*, *Sprawiedliwość*, *Specjaliści*). Jego najnowsze dzieło było oczekiwane ze szczególnym zainteresowaniem, bowiem jest to adaptacja bestsellerowej powieści autorstwa Jozefa Kariki, którą słowaccy czytelnicy uznali za książkę roku 2016. Historię przedstawioną w *Szczelinie* zainspirowały autentyczne wydarzenia – wciąż niewyjaśnione przypadki zniknięć ludzi na pogórzu Tribeč. Fabuła filmu skupia się na bezrobotnym absolwencie Igorze. On, jego dziewczyna Mia wraz z dwiema innymi osobami odkrywają przerażające fakty na temat tych zaginięć. Wyruszają w lasy pogórza Tribeč, gdzie przeżyją coś, czego nie zapomną do końca życia.

CZ Jak ukázal ve svých předchozích filmových počinech jako *Zlo*, *Čistič* a *Čára*, ale i řadě dalších televizních seriálů jako *Mordparta*, *Spravedlnost* či *Specialisté*, je režisér Peter Bebjak expertem na žánry thrilleru a hororu, které pracují s emocemi strachu a napětí. Jeho aktuální počin byl na Slovensku spojován s velkým očekáváním – pustil se totiž do realizace filmové adaptace stejnojmenného knižního bestselleru od Jozefa Kariky, jenž na Slovensku v roce 2016 získal titul Knihy roku v kategorii čtenářů. Příběh *Trhliny* je inspirovaný skutečnými událostmi kolem nevysvětlitelného mizení lidí ve slovenském pohoří Tríbeč, které je jednou z největších záhad naší sousední země. V popředí děsivého vyprávění stojí postava nezaměstnaného absolventa Igora, který společně se svou přítelkyní Miou, konspirátorem Andrejem a skeptikem Davidem odhalují děsivá fakta týkající se záhadných jevů v dané lokalitě. Vydávají se do temných lesů Tríbečských hor, kde je čeká prožitek, na nějž do smrti nezapomenou.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Trhlina
Reżyseria / Režie: Peter Bebjak
Scenariusz / Scénář: Tomáš Bombík, na podstawie książki Jozefa Kariki / podle knihy Jozefa Kariky
Zdjęcia / Kamera: Martin Rau
Muzyka / Hudba: Juraj Dobrakov
Obsada / Hrají: Dávid Hartl, Mary Bartalos, Matej Maršín, Tomáš Maštalír, Juraj Loj, Tomáš Mischura
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2019
Czas trwania / Stopáž: 111 min

NF SK

KaSS
02.05.2019, 19.00

CIEŃ JAGUARA / **TIEŇ JAGUÁRA**

PL *Byłem zszokowany, że ta społeczność jeszcze istnieje, że na naszej planecie zachowało się coś tak czystego* – tłumaczył reżyser Pavol Barabáš w słowackim dzienniku „Pravda". Barabáš to wielokrotnie nagradzany autor filmów o górach i przyrodzie. Lubi opowiadać historie, w których człowiek przekracza granice swoich możliwości. Tym razem czterej przyjaciele: Pavol Barabáš, Peter Becko Ondrejovič, Jan Dungel i Peter Kuric wyruszyli w niebezpieczną podróż, która wydaje się nie mieć końca. Przepływają zdradliwe rzeki i przemierzają dziką puszczę, by dołączyć do indiańskiego plemienia żyjącego za masywem górskim Sierra de Maigualida. Ponadczterystuosobowa społeczność Indian przyjmuje do siebie maruderów na trzy tygodnie, by nauczyli się szacunku dla żyjących w harmonii z przyrodą ludzi.

CZ *Byl jsem v šoku, že taková etnická skupina ještě žije, funguje, že se na naší planetě ještě zachovalo něco tak čistého*, vysvětloval režisér Pavol Barabáš ve slovenském deníku *Pravda*. Barabáš za své filmy o horách a o přírodě získal řadu ocenění. Rád vypráví příběhy, ve kterých člověk překračuje své hranice. Tentokrát se čtyři přátelé, Pavol Barabáš, Peter Becko Ondrejovič, Jan Dungel a Peter Kuric, vydali na nebezpečnou cestu, která se zdá být bez konce. Překonávají divoké řeky a procházejí džunglí, aby se stali součástí indiánského kmene. Od světa je dělí pohoří Sierra Maigualida, přes které dosud nepřešel žádný Evropan. Asi čtyřicetičlenné indiánské společenství je k sobě na tři týdny přijme, aby se naučili respektovat lidi žijící v harmonii s přírodou.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Tieň jaguára
Reżyseria / Režie: Pavol Barabáš
Scenariusz / Scénář: Pavol Barabáš
Zdjęcia / Kamera: Pavol Barabáš
Muzyka / Hudba: Martin Barabáš
Nagrody / Ocenění: Międzynarodowy Festiwal Filmów Górskich i Przygody „Hory a Mesto" w Bratysławie 2019 – wyróżnienie w kategorii „Ziemia"; Międzynarodowy Festiwal Filmów Górskich w Popradzie 2018 – wyróżnienie jury / Mezinárodní festival horských filmů a dobrodružství „Hory a město" Bratislava 2019 – čestné uznání v kategorii Země; Mezinárodní festival horských filmů Poprad 2018 – čestné uznání poroty
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 67 min

NF SK

KaSS
27.04.2019, 16.30

PL Dokument społeczny *Coś więcej* jest autentycznym spojrzeniem na życie dziewczynki z zespołem Downa. Tytuł nawiązuje do szczegółu odróżniającego 13-letnią Dorotkę od rówieśników – jej DNA zawiera jeden chromosom więcej. Twórcy Palo Kadlečík i Martin Šenc twierdzą, że ich film jest reakcją na strach przed zespołem Downa i próbą zmierzenia się z uprzedzeniami wobec osób z tym zaburzeniem genetycznym. Reżyserzy najpierw zdobyli zaufanie najbliższych Dorotki, postanawiając zarazem, że będą unikać patosu i sentymentalizmu. Następnie weszli z kamerą w ich świat, śledząc z szacunkiem relacje, w których nadrzędna jest miłość i tolerancja. Dokument ukazuje, jak Dorotka – najmłodsze z pięciorga dzieci – została przyjęta zarówno przez rodzeństwo, jak i otoczenie. Jej wyjątkowość w niezwykły sposób wzbogaca życie wszystkich członków rodziny. Twórcy nie tylko podważyli wiele stereotypów narosłych wokół ludzi z tą diagnozą, lecz także pomogli Dorotce w spełnieniu jej wielkiego marzenia – dzięki nim mogła zostać aktorką.

CZ Sociální dokument *Něco navíc* je autentickým pohledem do života děvčátka s Downovým syndromem. Jeho název příhodně odkazuje k detailu, který třináctiletou Dorotku odlišuje od jejích vrstevníků – k vlastnictví jednoho nadbytečného chromozomu v jejím DNA. Podle tvůrců Pala Kadlečíka a Martina Šence jejich film vznikl jako reakce na strach společnosti z Downova syndromu a předsudky, které má řada lidí vůči jedincům s touto genetickou poruchou. Získali si důvěru Dorotčiny rodiny a se snahou vyhnout se patosu a lítostivému pohledu na protagonistku vstoupili s kamerou do jejich osobního prostoru, kde s respektem nahlíží jejich vzájemné vztahy, které určuje láska a tolerance. Pozorují, jak fungují a jak Dorotku coby nejmladší z pěti dětí přijali nejen oni, ale i její okolí. Odhalují, jak pro svou jedinečnost může být pro okolí velkým přínosem a boří tak mýty o méněcennosti osob s touto diagnózou. Navíc Dorotce pomáhají plnit její velký sen: stát se velkou herečkou.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Niečo naviac
Reżyseria / Režie: Palo Kadlečík, Martin Šenc
Scenariusz / Scénář: Palo Kadlečík, Martin Šenc
Zdjęcia / Kamera: Palo Kadlečík, Jaromír Ferianc
Muzyka / Hudba: Ľubica Čekovská
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 67 min

NF SK

KaSS
29.04.2019, 12.15

DOBRA ŚMIERĆ / **DOBRÁ SMRŤ**

PL Dokumentalny portret kobiety, która postanowiła odebrać sobie życie przy asyście lekarza. Janette Butlin, 72-letnia Brytyjka, choruje na nieuleczalną dystrofię mięśniową, przekazywaną genetycznie w jej rodzinie z pokolenia na pokolenie. Wiedząc o tym, jak cierpiała jej matka, kobieta chce w godny sposób odejść z tego świata. Ponieważ w Wielkiej Brytanii eutanazja jest nielegalna, Janette zamierza wyjechać do Szwajcarii. Czuje jednak, że swoją kontrowersyjną decyzję powinna wytłumaczyć najbliższym, którzy mając odmienne zdanie, muszą się z nią oswoić. Dokument Tomáša Krupy, ukazując autentyczne, pełne silnych emocji sytuacje, stawia ważne egzystencjalne pytania: czym jest (nie)dobre życie i (nie)dobra śmierć? To my kierujemy własnym życiem czy ono nami?

CZ Dokumentární portrét ženy, která se rozhodla pro asistovanou sebevraždu, byl premiérově uveden loni v soutěži dokumentů střední a východní Evropy na festivalu v Jihlavě. Zachycuje dvaasedmdesátiletou Britku Janette Butlin, jež trpí nevyléčitelnou chorobou, svalovou dystrofií, která se v její rodině geneticky přenáší z jedné generace na druhou. I proto, že ví, jakým utrpením si kvůli této nemoci prošla její matka, rozhodne se žena odejít z tohoto světa s důstojností. Eutanazie ovšem není ve Velké Británii, kde žije, legální a hodlá proto za tímto cílem odcestovat do Švýcarska. Předtím však musí své kontroverzní rozhodnutí vysvětlit svým bližním, kteří na něj mají odlišný názor a musí se s ním nějak vyrovnat. Existenciálně laděný observační dokument Tomáše Krupy, vystavěný na velmi emotivních autentických situacích z intimního života protagonistky, tak do popředí klade otázky: co je (ne)dobrý život a (ne)dobrá smrt? Vlastníme svůj život nebo vlastní on nás?

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dobrá smrť
Reżyseria / Režie: Tomáš Krupa
Scenariusz / Scénář: Tomáš Krupa, Lukáš Hanulák
Zdjęcia / Kamera: Ondřej Szollos
Kraj / Země: Słowacja, Czechy, Austria, Francja / Slovensko, Česko, Rakousko, Francie 2018
Czas trwania / Stopáž: 83 min

NF SK

OLZA
29.05.2019, 21.00

PL Junior, Fabo, Bobor, Bajo, Šašlik i Fuli nie są typowymi podróżnikami. Zabytki kultury nie interesują ich w tym samym stopniu, co siedzenie za kółkiem 30-letnich, nieśmiertelnych rosyjskich samochodów marki Łada. Jak sami mówią o swoich niskobudżetowych wyprawach, „jeżdżą na żebraka". W przeszłości zaliczyli już kilka odważnych eskapad (Afryka, Bałkany), ale rajd przez Azję, który prowadził do Laosu, dostarczył im najwięcej wrażeń, a poza tym został zarejestrowany kamerą. Przez dwa miesiące Bobor i spółka pokonali niemal 20 tysięcy kilometrów, błądząc po niebezpiecznych trasach i ryzykując życie. Swoje barwne, niezapomniane przygody przedstawili nie tylko w swoim pełnometrażowym dokumencie, ale i w książce pod tym samym tytułem.

CZ Junior, Fabo, Bobor, Bajo, Šašlik a Fuli se nepovažují za cestovatele v pravém slova smyslu. Vzhledem k punkové povaze jejich cest jsou spíše dobrodružnými piloty. Kulturní památky daných míst je totiž na jejich výpravách světem nezajímají tolik jako proces cesty samotné – absolvují je s třicetiletými ruskými dámami, nesmrtelnými ruskými automobily značky Lada. Sami své záměrně nízkonákladové cestování nazývají stylem „na žebráka". V minulosti již s žigulíky absolvovali několik odvážných tour (Afrikou, Balkánem), ale jejich dvouměsíční výprava Asií vedoucí ze slovenských Kysúc až do Laosu, byla dosud nejvíce adrenalinová a poprvé ji zaznamenávali filmovou kamerou. Za dva měsíce urazili téměř dvacet tisíc kilometrů, bloudili přitom nejhoršími trasami světa a často riskovali své zdraví a bezpečnost. Na konci však měli pestrou škálu nezapomenutelných historek, které sestříhali v celovečerní dokument. Své jedinečné zážitky vydali i knižně ve stejnojmenné publikaci.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Lada svetom
Reżyseria / Režie: Michal Fulier
Scenariusz / Scénář: Barbora Sliepková
Zdjęcia / Kamera: Michal Fulier
Muzyka / Hudba: Samuel Štefanec
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2019
Czas trwania / Stopáž: 75 min

NF SK

KaSS
29.04.2019, 15.30

PL *Drodzy słuchacze, pozostańcie przy radioodbiornikach!* – przekonuje głos spikera na początku nowelowego dokumentu, w którym czarno-białe kroniki przeplatane są starymi przebojami. *Wczoraj, 20 sierpnia 1968 roku, armie Związku Radzieckiego, Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Węgierskiej Republiki Ludowej i Ludowej Republiki Bułgarii przekroczyły granicę Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej.* Pięcioro reżyserów, w tym dokumentalistka Magdalena Szymków, opowiada o interwencji wojsk Układu Warszawskiego z punktu widzenia okupantów. Twórcy odnaleźli uczestników inwazji, którzy często nie zdawali sobie sprawy z jej skali i znaczenia. 50 lat później ludzie ci, ubrani w spłowiałe mundury i z głowami przyprószonymi siwizną, odtwarzają ówczesne wydarzenia: recytują patriotyczne formułki, jednocześnie prosząc o wybaczenie.

CZ *Vážení posluchači, zůstaňte u svých přijímačů*, vyzývá hlas redaktora na začátku dokumentu, ve kterém jsou černobílé filmové kroniky prokládány dobovými hity. *Včera, dne 20. srpna 1968, kolem dvacáté třetí hodiny překročila vojska Sovětského svazu, Polské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky státní hranice Československé socialistické republiky.* Pětice režisérů, mezi nimi Magdalena Szymków, vypráví o intervenci vojsk Varšavské smlouvy z pohledu jejích účastníků na straně okupantů, dnes již prošedivělých lidí, kteří se jí účastnili a zpravidla ani nechápali proč. O padesát let později muži v obnošených uniformách vyprávějí o dávných událostech, pronášejí vlastenecké fráze a zároveň prosí o odpuštění. K „boji s kontrarevolucí" přidávají uvozovky, protože kdo ví, jak to bylo? *Možná jsme se do toho tenkrát neměli plést. Já jsem tam žádného nepřítele neviděl, poznamenává jeden z nich, proto ty uvozovky.*

Tytuł oryginalny / Původní název: *Okupácia 1968*
Reżyseria / Režie: Evdokia Moskvina, Linda Dombrovszsky, Magdalena Szymków, Stephan Komandarev, Marie Elisa Scheidt
Scenariusz / Scénář: Evdokia Moskvina, Linda Dombrovszsky, Magdalena Szymków, Stephan Komandarev, Marie Elisa Scheidt
Zdjęcia / Kamera: Jakub Halousek, Ákos Nyoszoli, Zuzanna Kernbach, Vesselin Hristov, Moritz Tessendorf
Muzyka / Hudba: Marek Piacek, Balint Bolcso, Katarzyna Szymków, Marcin Rokita, Sum II, Laura Hempel, Stefan Valdobrev
Kraj / Země: Słowacja, Czechy, Polska, Bułgaria, Węgry / Slovensko, Česko, Polsko, Bulharsko, Maďarsko 2017
Czas trwania / Stopáž: 130 min

NF SK

CENTRAL
29.04.2019, 14.45

PL Po 13 latach Marek Kuboš nakręcił nowy film. Tym razem jest to autoportret. Jak jednak reżyser wyjaśnia, powraca tylko po to, by się z kinem definitywnie pożegnać. W swoim dziele podsumowuje własne sukcesy i porażki, rozstaje się ze swoimi bohaterami, kreśli portret dokumentalisty w niepewnych czasach. Ostatni autoportret *w dużej mierze jest odbiciem mojej duszy. Przez te wszystkie lata, kiedy nic nie kręciłem, oczywiście martwiłem się, że nie potrafię przedstawić pewnych tematów. Wciąż okazywało się, że nie umiem powiedzieć tego, co chcę. To dla artysty problem. Martwiło mnie to i w końcu zrobiłem film o tym zamartwianiu się* – wyjaśniał szczerze reżyser.

CZ Po třinácti letech, kdy nenatočil žádný film, se Marek Kuboš vrací se svým autoportrétem. Jak ovšem vysvětluje, vrací se jen proto, aby se s filmem definitivně rozloučil. Ve svém díle bilancuje vlastní úspěchy a prohry, loučí se se svými hrdiny, kreslí portrét dokumentaristy v nejisté době. Poslední autoportrét *je do značné míry obrazem mé duše. Po všechny ty roky, kdy jsem nic nenatočil, jsem se samozřejmě bál, že nedokážu určitá témata realizovat. Stále vycházelo najevo, že nedokážu sdělit to, co chci. To je pro umělce problém. To mě trápilo, až jsem nakonec natočil film o tom trápení*, otevřeně vysvětluje režisér.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Posledný autoportrét
Reżyseria / Režie: Marek Kuboš
Scenariusz / Scénář: Marek Kuboš
Zdjęcia / Kamera: Marek Kuboš
Muzyka / Hudba: Marek Kuboš
Obsada / Hrají: Jozef Pátrovič, Marek Majeský, Mário Homolka, Ivan Ostrochovský, Braňo Špaček, Zuzana Piussi, Peter Kerekes, Martin Šulík, Marek Kuboš
Nagrody / Ocenění: Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych w Igławie 2018 – Nagroda Specjalna; Słowackie Nagrody Filmowe „Słońce w sieci" 2018 – najlepszy film dokumentalny; Art Film Fest w Koszycach 2018 – Specjalna Nagroda Jury / MFDF Jihlava 2018 – zvláštní cena MEZI MOŘI; Slnko v sieti 2018, Slovenská národná filmová cena – nejlepší dokument; Art Film Fest Košice 2018 – zvláštní cena poroty
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 72 min

NF SK

CENTRAL
28.04.2019, 12.30

ZAPYTAJ RODZICÓW: 68 / **SPÝTAJ SA VAŠICH: 68**

PL Barbora Berezňáková i graficzka Pavlína Morháčová zainteresowały się tym, jak ich rodzice przeżyli okupację Czechosłowacji przez wojska Układu Warszawskiego w 1968 roku. Ojciec reżyserki opowiedział jej wówczas historię o czołgu. Berezňáková uznała, że takich ważnych osobistych relacji i wspomnień musi być więcej. Tak powstał projekt *Zapytaj rodziców: 68*, który stał się jednym z elementów obchodów 50. rocznicy najazdu. W inwazji wzięło udział ok. 6,5 tys. czołgów, 2 tys. dział, tysiące samochodów, setki samolotów bojowych i transportowych oraz 600 tys. żołnierzy, z czego w pierwszym rzucie było ok. 200 tys. W czasie operacji około 500 Czechów i Słowaków zostało rannych, a 108 zabitych. Za śmierć 103 osób odpowiadają radzieccy żołnierze, z czego większość to ofiary kierowców. W trzech przypadkach sprawcami byli Węgrzy. Dwie osoby zginęły zastrzelone przez pijanego polskiego żołnierza.

CZ Barbora Berezňáková a grafička Pavlína Morháčová se zajímají o to, jak jejich rodiče prožili okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968. Režisérka se na to zeptala svého otce a ten jí vypráví prázdninový příběh s tankem. Berezňákovou brzy napadlo, že podobných osobních příběhů a vzpomínek přece musí být víc. A tak vznikl projekt *Spýtaj sa vašich: 68*, který se stal součástí připomínky 50. výročí invaze. Intervence se zúčastnilo cca 6,5 tisíce tanků, 2 tisíce děl, několik tisíc automobilů, stovky bojových a dopravních letadel a 600 tisíc vojáků, z toho 200 tisíc v první vlně. V jejím průběhu bylo zraněno 500 Čechů a Slováků a 108 jich bylo zabito. Za smrt 103 lidí nesou zodpovědnost sovětští vojáci, většinou se jedná o oběti sovětských řidičů. Ve třech případech byli viníky Maďaři. Dva lidi zastřelil opilý polský voják.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Spýtaj sa vašich: 68
Reżyseria / Režie: Barbora Berezňáková
Montaż/ Střih: Petra Hoťková
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 26 min

Fifi Fatale, reż. Mária Kralovič

NF SK

CENTRAL
28.04.2019, 12.30

PL **FIFI FATALE**

Bohaterka animacji, tytułowa Fifi Fatale, to artystka, która swoim śpiewem i tańcem hipnotyzuje gości jednego z miejskich lokali. Nikt nie jest w stanie oderwać od niej wzroku, nikt nie może jej się oprzeć. Do czasu, gdy na jednym z występów pojawia się bez zaproszenia tajemniczy mężczyzna. Film o świecie, w którym uroda i czar są narzędziem manipulacji. Lepiej się nie zakochiwać – ostrzegają twórcy.

POTWÓR

Animacja wykonana w technice czarno-białych linorytów. Miejscowy polityk w niewielkim miasteczku zleca wykonanie ogromnego robota, dzięki któremu ma zyskać sławę i uznanie mieszkańców. Nie wszystko jednak idzie zgodnie z planem. Film o manipulacjach przywódców, pokazujący, jak często władza wymyka się spod kontroli, niszcząc życie niewinnych ludzi stojących jej na drodze.

CZ **FIFI FATALE**

Hrdinka animovaného filmu, titulní Fifi Fatale, je umělkyně, která svým zpěvem a tancem hypnotizuje hosty jednoho z lokálních podniků. Nikdo od ní nedokáže odtrhnout oči, nikdo jí nedokáže odolat. Ale jen do té doby, než se na jednom vystoupení bez pozvání objeví tajemný muž. Film o světě, ve kterém krása a půvab slouží jako nástroj manipulace. Je lepší se nezamilovat, varují autoři filmu.

MONŠTRUM

Animace vytvořená technikou černobílých linorytů. Místní politik z malého města nechá vyrobit obrovského robota, díky kterému se chce proslavit a získat uznání obyvatel. Jeho plán se ale nevyvíjí zcela podle očekávání. Film o manipulacích ze strany vůdčích osobností ukazuje, jak často se moc vymkne kontrole a ničí životy nevinných lidí, kteří jí stojí v cestě.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Fifi Fatale
Reżyseria / Režie: Mária Kralovič
Scenariusz / Scénář: Mária Kralovič, Jana Gombíková
Animacja / Animace: Maroš Končok, Branislav Hollý, Miloš Černý, Jozef Střelec, Mária Kralovič, Pavol Ďurák
Muzyka / Hudba: Martin Hasák
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 14 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
Monštrum
Reżyseria / Režie: Martin Snopek
Scenariusz / Scénář: Martin Snopek
Animacja / Animace: Peter Kajan, Martin Machalík, Roman Kovár
Muzyka / Hudba: Peter Tarkay
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2018
Czas trwania / Stopáž: 7 min

NF SK

CENTRAL
28.04.2019, 12.30

ŻÓŁTA / **ŽLTÁ**

PL **ŻÓŁTA**

Historia śpiewaczki operowej, która panicznie boi się koloru żółtego. Przed znienawidzoną barwą chowa się w świecie muzyki i bezpiecznych zimnych odcieni, ale w pełni lata nie może zupełnie od niej uciec. Film o wolności, poszukiwaniu spontaniczności, akceptowaniu siebie i oswajaniu lęków. Wizualnie zbudowany na kontraście dwóch kolorów – słonecznego żółtego i smutnego fioletu – symbolizującym wewnętrzną walkę bohaterki.

CZ **ŽLTÁ**

Příběh operní zpěvačky, která má panickou hrůzu ze žluté barvy. Před nenáviděnou žlutí se ukrývá ve světě hudby a bezpečných, studených barevných tónů. V létě se jí ale úplně vyhnout nelze. Film o svobodě, hledání spontaneity, přijetí sebe a zvládání úzkostí. Vizuálně je snímek postaven na kontrastu dvou barev, slunečné žluté a smutné fialové, který symbolizuje vnitřní boj hrdinky.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Žltá*
Reżyseria / Režie: Ivana Šebestová
Scenariusz / Scénář: Ivana Šebestová, Katarína Moláková
Animacja / Animace: Ivana Šebestová, Martina Frajštáková
Muzyka / Hudba: Michal Novinski
Kraj / Země: Słowacja / Slovensko 2017
Czas trwania / Stopáž: 6 min

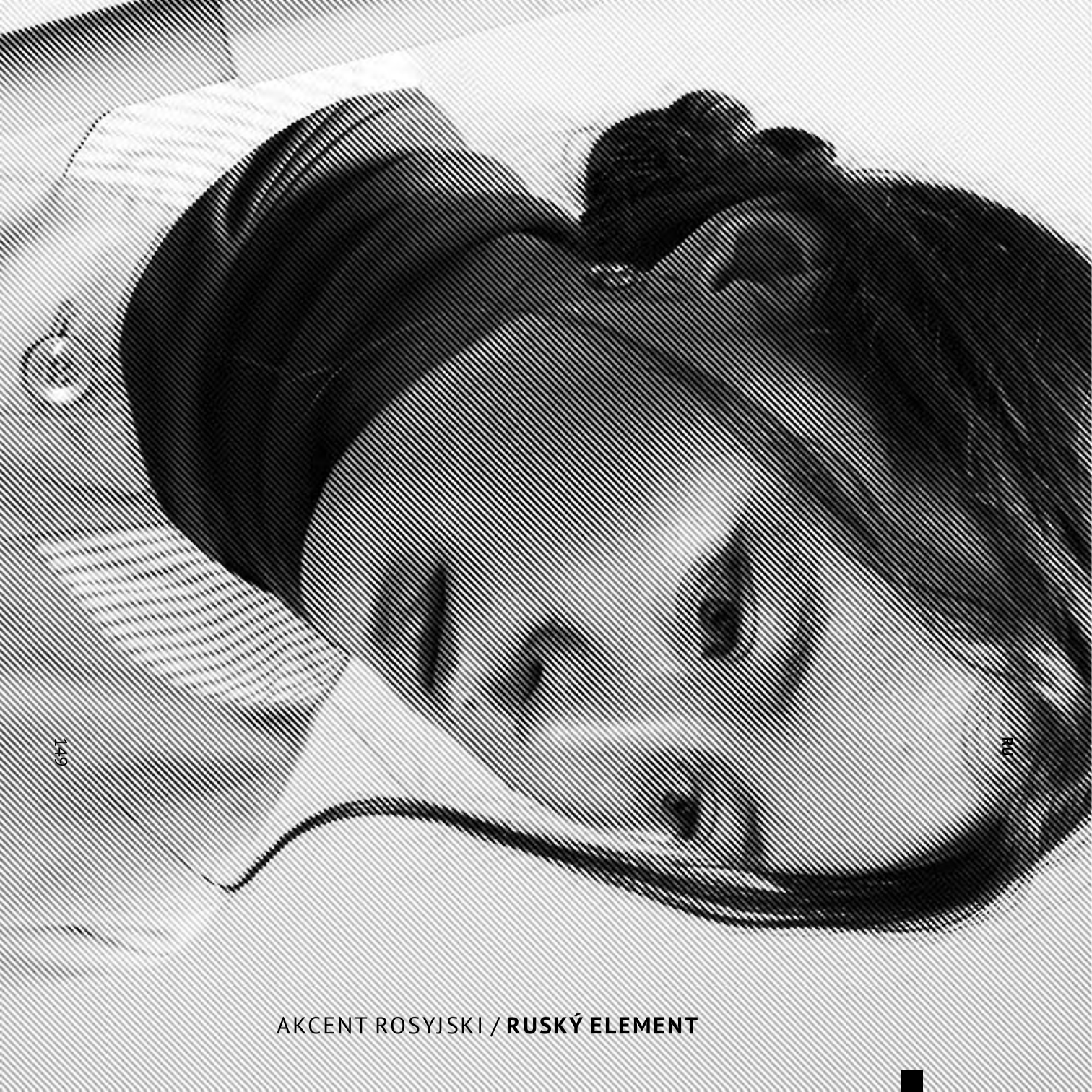

AKCENT ROSYJSKI / **RUSKÝ ELEMENT**

RU

TEATR
02.05.2019, 14.00

AJKA / **AYKA**

PL Młoda kobieta rodzi dziecko w moskiewskim szpitalu, chwilę później ucieka przez okno porodówki. Biegnie, by czym prędzej wrócić do pracy. Na imię ma Ajka i pochodzi z Kirgistanu, w Rosji przebywa nielegalnie. Nie potrafi związać końca z końcem, świat rzuca jej kolejne kłody pod nogi, a jedyną osobą, która oferuje jej jakąkolwiek pomoc, jest inna Kirgizka, sprzątająca w lecznicy weterynaryjnej. Ale czy to wystarczy, by przetrwać w wielkim mieście? *Ajka* konfrontuje widza ze wstrząsającym obrazem ludzi pozbawionych jakichkolwiek praw, dźwigających za to na swoich barkach ponadludzki ciężar. Siergiej Dworcewoj – uznany dokumentalista, a także autor cenionego fabularnego *Tulpana* (2008) – oparł swój najnowszy film na prawdziwych wydarzeniach. Za spektakularne zdjęcia odpowiada zaś Jolanta Dylewska, której kamera nieustannie towarzyszy będącej w ciągłym ruchu bohaterce. Grająca ją Samal Jesljamowa została za tę rolę nagrodzona Złotą Palmą na ostatnim festiwalu w Cannes.

CZ Mladá žena v moskevské nemocnici porodí dítě, a za chvíli utíká oknem z porodnice pryč. Běží, aby se mohla co nejdříve vrátit do práce. Jmenuje se Ajka, pochází z Kyrgyzstánu a v Rusku žije nelegálně. Nedokáže si vydělat na živobytí, svět jí hází stále další a další klacky pod nohy a jediným člověkem, který jí nabízí pomoc, je jiná Kyrgyzka, která uklízí na veterinární klinice. Může to stačit k tomu, aby člověk přežil ve velkém městě? Film v rusko-polsko-kazašsko-německo-čínské koprodukci konfrontuje diváka s otřesným zobrazením lidí zbavených jakýchkoli práv, kteří jsou nuceni nést nadlidskou tíhu. Sergej Dvorcevoj, uznávaný dokumentarista a autor hraného filmu *Tulpan* (2008), ve svém nejnovějším filmu vychází ze skutečných událostí. Vynikající kamera Jolanty Dylewské neustále doprovází hrdinku, která je bez přestání v pohybu. Její představitelka Samal Jesljamova byla za tuto roli v Cannes oceněna Zlatou palmou.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ayka
Reżyseria / Režie: Sergiej Dworcewoj / Sergej Dvorcevoj
Scenariusz / Scénář:
Sergiej Dworcewoj / Sergej Dvorcevoj, Giennadij Ostrowskij / Gennadij Ostrovskij
Zdjęcia / Kamera: Jolanta Dylewska
Obsada / Hrají: Samal Jesliamowa / Samal Jesljamova, Zhipara Abdilajewa / Žypargul Abdilajeva, Sergiej Mazur / Sergej Mazur, Azamat Satimbajew / Azamat Satimbajev
Nagrody / Ocenění: MFF w Cannes 2018 – najlepsza aktorka;
MFF w Cottbus 2018 – Nagroda Jury, Nagroda Jury Ekumenicznego /
MFF v Cannes 2018 – nejlepší herečka;
MFF v Cottbusu 2018 – cena poroty, cena ekumenické poroty
Kraj / Země: Kazachstan, Rosja, Polska, Niemcy, Chiny / Kazachstán, Rusko, Polsko, Německo, Čína 2018
Czas trwania / Stopáž: 100 min

RU

PIAST
27.04.2019, 14.15

PL Siergiej Dowłatow, inaczej niż jego przyjaciel Josif Brodski, światową sławę zdobył dopiero po śmierci – w Polsce jego dzieła wydano w latach 90. Film Aleksieja Germana Jr. ukazuje zaledwie kilka dni z życia literata, w których jak w soczewce skupia się los artysty. Jego uroda, osobność i towarzyskość. Seanse przyciągania-odpychania z żoną (Helena Sujecka) i romanse. Przede wszystkim zaś przeprawy z radziecką propagandą i cenzurą literacką, praktycznie uniemożliwiającą Dowłatowowi publikowanie. Nie tylko zresztą jemu – film, pieczołowicie odtwarzając aurę artystycznego Leningradu lat 70., metaforyzuje losy całego pokolenia. Wyczarowując tę krainę, German dba, by była ona jednocześnie fascynująca i zgrzebna, baśniowa i konkretna. Wielka w tym zasługa obłędnych zdjęć Łukasza Żala (*Ida*, *Zimna wojna*) oraz scenografii i kostiumów Eleny Okopnej (Srebrny Niedźwiedź na zeszłorocznym Berlinale).

CZ Sergej Dovlatov se na rozdíl od svého přítele Josifa Brodského proslavil ve světě až po své smrti. V České republice začala jeho díla vycházet koncem 90. let. Ve filmu sledujeme několik dní ze života spisovatele, ve kterých se odráží celý umělcův život. Jeho krása, neobyčejná osobnost a společenská povaha. Alexej German Jr. zachycuje rozchody a usmiřování s manželkou Helenou Sujeckou i milostné románky, a především spory se sovětskou propagandou a literární cenzurou, která mu prakticky znemožnila publikovat. A nejen jemu. Film, který pečlivě rekonstruuje atmosféru uměleckého Leningradu v sedmdesátých letech 20. století, je metaforou osudů celé generace. German při utváření této krajiny dbá na to, aby byla okouzlující, a zároveň neučesaná, pohádková, a zároveň reálná. Velkou zásluhu na tom má působivá kamera Łukasze Żala (*Ida*, *Studená válka*) a rovněž výprava a kostýmy Eleny Okopné (Stříbrný medvěd na loňském Berlinale).

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dovlatov
Reżyseria / Režie: Aleksiej German Jr.
Scenariusz / Scénář: Aleksiej German Jr., Julia Tupikina
Zdjęcia / Kamera: Łukasz Żal
Obsada / Hrají: Milan Marić, Danila Kozłowski / Danila Kozlovskij, Helena Sujecka, Piotr Gąsowski, Swietłana Chodczenkowa / Světlana Chodčenkova
Nagrody / Ocenění: MFF w Berlinie 2018 – najlepsze kostiumy i scenografia / MFF v Berlíně 2018 – nejlepší kostýmy a výprava
Kraj / Země: Rosja, Polska, Serbia / Rusko, Polsko, Srbsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 126 min

AKCENT WĘGIERSKI / **MAĎARSKÝ ELEMENT**

HU

TEATR
27.04.2019, 14.00

SCHYŁEK DNIA / **SOUMRAK** / NAPSZÁLLTA

PL László Nemes, laureat Oscara, Złotego Globu oraz Grand Prix na festiwalu w Cannes za *Syna Szawła*, nakręcił swój drugi film. Tym razem opowiada o Budapeszcie u schyłku monarchii austro-węgierskiej. Na początku XX wieku przyjeżdża do tego miasta modystka Irisz Leiter. Młoda kobieta chce się zatrudnić w pracowni kapeluszy, znajdującej się w budynku niegdyś należącym do jej rodziców. Tych niemal nie pamięta, bowiem zginęli, gdy miała dwa lata. Przybycie Irisz do Budapesztu budzi poruszenie, ciekawość, a nawet wrogość. Bohaterka stara się zrozumieć przeszłość, która skrywa wiele tajemnic. Być może nie jest – jak myślała – na świecie sama, być może ocalał także jej brat. *Schyłek dnia* to monumentalne dzieło, brawurowo nakręcone na taśmie przez operatora Mátyása Erdélya, z pietyzmem odtwarzające kostiumy i atmosferę epoki. Podobnie jak w debiucie Nemesa widzowie zostają brutalnie wrzuceni w nieprzyjazny świat, którego reguł dopiero musimy się nauczyć.

CZ László Nemes, laureát Oscara v kategorii Nejlepší cizojazyčný film, Zlatého Glóbu a Grand Prix na festivalu v Cannes za snímek *Saulův syn* (2015), natočil svůj druhý film. Jeho tématem tentokrát není drama holocaustu, ale Budapešť v době rakousko-uherské monarchie. Na začátku 20. století sem z Terstu přijíždí mladá modistka Irisz Leiterová a chce se nechat zaměstnat v kloboučnickém salónu sídlícím v domě, který kdysi patřil jejím rodičům. Rodiče jí zemřeli, když jí byly dva roky, a skoro si na ně nepamatuje. Její příjezd do města vyvolává rozruch, zvědavost i nepřátelství. V minulosti, o které Irisz téměř nic neví a kterou se pokouší pochopit, se skrývá mnoho tajemství. Možná není na světě sama, jak si myslela. Možná se zachránil i její bratr… *Soumrak* je monumentální dílo, které Mátyás Erdély natočil na filmový pás a s pietou zaznamenává dobové oděvy a krajinu. Podobně jako v režisérově debutu jsme surově vrženi do nepřátelského světa, jehož pravidla se teprve musíme naučit.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Napszállta
Reżyseria / Režie: László Nemes
Scenariusz / Scénář: László Nemes
Zdjęcia / Kamera: Mátyás Erdély
Muzyka / Hudba: László Melis
Obsada / Hrají: Susanne Wuest, Urs Rechn, Marcin Czernik, Vlad Ivanov, Juli Jakab, Björn Freiberg, Judit Bárdos, Levente Molnár
Nagrody / Ocenění: MFF w Wenecji 2018 – Nagroda FIPRESCI / MFF v Benátkách 2018 – cena FIPRESCI
Kraj / Země: Węgry, Francja / Maďarsko, Francie 2018
Czas trwania / Stopáž: 144 min

Adam Kruk

HU

CENTRAL
29.04.2019, 20.30

PL Po *Solaris* Stevena Soderbergha i *Kongresie* Ariego Folmana przyszedł czas na kolejną międzynarodową adaptację prozy Stanisława Lema. Tym razem otrzymujemy film inspirowany *Głosem Pana*, stworzony przez jednego z najoryginalniejszych węgierskich reżyserów Györgya Pálfiego. Autor *Taxidermii* zaczerpnął z powieści mistrza fantastyki naukowej wątek naukowca, który próbuje rozkodować wysłany z kosmosu impuls. W filmie śledzimy jednak nie tyle zmagania Petera E. Hogartha z nauką i metafizyką, ile jego skomplikowane życie rodzinne. Oto bowiem na poszukiwania pracującego w Stanach naukowca (kanadyjski aktor Eric Peterson) wyrusza z Węgier jego domniemany syn (Csaba Polgár). Tak naprawdę to on wspólnie ze swoim bratem będzie musiał rozszyfrować, czym zajmuje się ojciec, kim jest, jakie jego badania mogą mieć znaczenie oraz konsekwencje. Oryginalne dzieło Pálfiego, będące połączeniem komediodramatu rodzinnego z filmem śledczym i science fiction, pokazywano m.in. na festiwalu w Tokio.

CZ Po filmech *Solaris* Stevena Soderbergha a *Kongres* Arieho Folmana dozrál čas na další mezinárodní filmové zpracování prózy Stanisława Lema. Filmovým divákům byla tentokrát předložena adaptace, anebo spíše film inspirovaný Lemovou knihou *Hlas pána*, kterou natočil jeden z nejoriginálnějších maďarských režisérů György Pálfi. Autor *Taxidermie* z románu polského mistra science-fiction převzal dějovou linii vědce, který se pokouší dekódovat impuls z vesmíru působící, jako by pocházel od inteligentní bytosti. Ve filmu však sledujeme nejen zápolení Petera E. Hogartha s vědou a metafyzikou, ale také jeho komplikovaný rodinný život. Vědce pracujícího v USA (kanadský herec Eric Peterson) se vydává hledat jeho domnělý maďarský syn (Csaba Polgár) za pomoci svého bratra, který ho naviguje z Budapešti. Oba synové budou muset rozklíčovat, kdo je jejich otec, čím se zabývá, jaký význam má jeho výzkum a jaké mohou být jeho důsledky. Originální dílo Györgye Pálfiho, které spojuje rodinnou komedii, drama, thriller a science fiction, bylo představeno na festivalu v Tokiu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
His Master's Voice
Reżyseria / Režie: György Pálfi
Scenariusz / Scénář: György Pálfi, Zsófia Ruttkay, Gergö V. Nagy
Zdjęcia / Kamera: Gergely Pohárnok
Obsada / Hrají: Csaba Polgár, Eric Peterson, Diána Magdolna Kiss, Kate Vernon, Eric Peterson, Marshall Williams
Kraj / Země: Węgry, Kanada / Maďarsko, Kanada 2018
Czas trwania / Stopáž: 95 min

UKR

TEATR
02.05.2019, 16.30

DONBAS / **DONBASS**

PL Wschodnia Ukraina w latach 2014–2015. Konflikt między prorosyjskimi separatystami a integralistami ukraińskimi przybiera na sile. W serii scenek, które łączy tylko miejsce akcji – ogarnięty wojną, rozgrywany politycznie i propagandowo Donbas – obserwujemy, jak militarna konfrontacja wpływa na całe społeczeństwo. Uważna obserwacja rozmaitych sytuacji i postaw bohaterów pozwala stworzyć przerażający, a niekiedy groteskowy obraz popadającej w obłęd krainy, gdzie jedni umierają, drudzy się bogacą, jeszcze inni biorą ślub albo po prostu starają się jakoś przetrwać. Reżyser Siergiej Łoźnica – twórca zarówno dokumentów, jak i fabuł – łączy w *Donbasie* obie poetyki, realizując filmowy raport o stanie świata ogarniętego wojną. Nie skupia się przy tym na militarnym aspekcie, ale na tym, co konflikt zbrojny robi z psychiką człowieka, krajobrazem czy stosunkami międzyludzkimi. Film nagrodzono na festiwalu w Cannes, uznając Łoźnicę za najlepszego reżysera sekcji Un Certain Regard.

CZ Děj se odehrává na východní Ukrajině v letech 2014–2015, kdy konflikt mezi proruskými separatisty a ukrajinskými integristy nabývá na síle. V sérii žánrových scének, které spojuje pouze jejich dějiště, jímž je politicky a propagandisticky využívaný válečný Donbas, sledujeme, jak vojenský konflikt zasahuje celou společnost. Důkladné pozorování různorodých situací a postojů hrdinů tvoří hrůzný, místy groteskní obraz země propadající šílenství, ve které jedni umírají, jiní bohatnou a další se vdávají či žení, anebo se jen snaží nějak přežít. Režisér Sergej Loznica, autor dokumentů i hraných filmů, ve filmu *Donbas* spojuje poetiku obou těchto žánrů. Výsledkem je zpráva o stavu světa zasaženého válkou. Centrem jeho pozornosti přitom není vojenský aspekt války, ale to, jakým způsobem válka zasáhne lidskou psychiku a jak změní krajinu a mezilidské vztahy. Film byl oceněn na festivalu v Cannes, kde byl Sergej Loznica prohlášen za nejlepšího režiséra v kategorii Un Certain Regard.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Donbass*
Reżyseria / Režie: Siergiej Łoźnica / Sergej Loznica
Scenariusz / Scénář: Siergiej Łoźnica / Sergej Loznica
Zdjęcia / Kamera: Oleg Mutu
Obsada / Hrají: Boris Kamorzin, Valeriu Andriuta, Tamara Jacenko, Ludmiła Smorodina / Ljudmyla Smorodina, Oleksja Żurakowska / Olesja Žurakovska
Nagrody / Ocenění: MFF w Cannes 2018 – najlepszy reżyser w sekcji Un Certain Regard, MFF w Sewilli 2018 – najlepszy film / MFF v Cannes – nejlepší režie v sekci Un Certain Regard, MFF v Seville 2018 – nejlepší film
Kraj / Země: Ukraina, Francja, Holandia, Niemcy, Rumunia / Ukrajina, Francie, Nizozemí, Německo, Rumunsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 121 min

Adam Kruk

FF
FEMME FATALE

FF

CENTRAL
27.04.2019, 16.45

KTO CHCE ZABIĆ JESSII? / **KDO CHCE ZABÍT JESSIE**

PL Kultowa parodia z uchodzącą za symbol seksu swoich czasów aktorką Olgą Schoberową w roli ponętnej Jessii, bohaterki komiksu autorstwa Karela Saudka. Nieudolny wynalazca Jindřich Beránek jest nią tak zauroczony, że kobieta pojawia się w jego marzeniach sennych. Różenka, jego zazdrosna żona, a zarazem ambitna docent somnologii, przypadkiem sprowadza na świat śliczną Jessii, testując na śpiącym mężu nowe urządzenie do korygowania ludzkich snów. Wskutek błędu w eksperymencie czarująca blondynka znika wprawdzie ze snu Jindřicha, za to wkracza w świat ludzi, a wraz z nią dwóch ścigających ją łajdaków. Na ratunek ślicznotce rusza mąż Różenki, co okazuje się wstępem do serii zabawnych przygód. *Kto chce zabić Jessii?* jest pierwszym owocem współpracy reżysera Václava Vorlíčka i scenarzysty Miloša Macourka, którzy posłużyli się stylizacją komiksową, umieszczając w charakterystycznych dla komiksu dymkach kwestie postaci ze snu.

CZ Kultovní komiksová parodie představuje sexuální symbol své doby, herečku Olgu Schoberovou, v roli vnadné Jessie, hrdinky komiksu z pera Karla Saudka, jejíž smyslností je zcela očarován neúspěšný strojní vynálezce Jindřich Beránek (Jiří Sovák) a nechává si o ní zdát. Jeho žárlivá manželka Růženka (Dana Medřická), ambiciózní docentka somniologie, paradoxně přivede krásnou Jessie na svět, když na spícím manželovi testuje svůj nový přístroj potlačující lidské sny. Chybou v experimentu sice okouzlující blondýnka z mužova snu zmizí, ale zpřítomní se v lidském světě, navíc s dvojicí padouchů, kteří ji pronásledují. Tím se rozehrává Jindřichova dobrodružná výprava za záchranou nebohé Jessie plná komediálních výstupů. *Kdo chce zabít Jessii?* je první filmovou spoluprací režiséra Václava Vorlíčka se scenáristou Milošem Macourkem. V satiricky laděné situační komedii důvtipně pracují s komiksovou stylizací, kdy repliky komiksových postav z Jindřichova snu zprostředkovávají skrze komiksové bubliny.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Kdo chce zabít Jessii?
Reżyseria / Režie: Václav Vorlíček
Scenariusz / Scénář: Miloš Macourek, Václav Vorlíček
Zdjęcia / Kamera: Jan Němeček
Muzyka / Hudba: Svatopluk Havelka
Obsada / Hrají: Dana Medřická, Jiří Sovák, Olga Schoberová, Juraj Višný, Karel Effa, Jan Libíček
Nagrody / Ocenění: MFF w Locarno 1966 – Nagroda Macka Sennetta; Międzynarodowy Festiwal Filmów Naukowo-Fantastycznych w Trieście 1966 – Złota Asteroida / MFF Locarno 1966 – Cena Macka Sennetta, Mezinárodní festival vědecko-fantastických filmů Terst 1966 – Zlatý asteroid
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1966
Czas trwania / Stopáž: 81 min

Jana Bébarová

FF

KaSS
01.05.2019, 20.30

PL Ostatni wspólny projekt reżyserów Jána Kadára i Elmara Klosa, zrealizowany cztery lata po zdobyciu Oscara za dramat wojenny *Sklep przy głównej ulicy*. Ballada *Pożądanie zwane Anada*, której akcja rozgrywa się na pograniczu słowacko-węgierskim w latach 20. minionego stulecia, jest adaptacją powieści *Valamit visz a víz* (*Coś w wodzie*) węgierskiego pisarza Lájosa Zilahy. Para twórców przedstawia retrospekcyjną opowieść o trójkącie miłosnym między rybakiem Jánošem, jego żoną Zuzką oraz tajemniczą pięknością Anadą, którą Jánoš znajduje półżywą na brzegu rzeki. Mężczyzna nie może uwolnić się od szalonej namiętności do nowo poznanej kobiety, coraz bardziej uświadamiając sobie swoje uczuciowe rozdarcie. W rolach Jánoša i Zuzki wystąpili aktorzy jugosłowiańscy Rade Markovič i Milena Dravić, a Anadę zagrała Amerykanka Paula Pritchett.

CZ Čtyři roky po oscarovém úspěchu válečného dramatu *Obchod na korze* (1965) zrealizovala režisérská dvojice Ján Kadár a Elmar Klos svůj poslední společný filmový projekt, baladu *Touha zvaná Anada*. Titul, jenž vznikl v česko-americké koprodukci, vycházel z románu *Něco nese voda* maďarského romanopisce a dramatika Lájose Zilahyho, který zavedenému tvůrčímu duu československé kinematografie pomohl do podoby scénáře přepsat jiný maďarský autor a pozdější režisér Imre Gyöngyössy. Retrospektivně vyprávěný příběh ze slovensko-maďarského pohraničí dvacátých let minulého století pojednává o tragédii milostného trojúhelníku: rybáře Jánoše, jeho ženy Zuzky a tajemné krásky Anady, kterou Jánoš najde polomrtvou u břehu řeky. Tento fatalistický moment rozehrává tragickou romanci o Jánošově nepřekonatelné milostné touze k záhadné Anadě a jeho rozpolcenosti v milostném citu ke dvěma ženám. Role Jánoše a Zuzky ztvárnili jugoslávští herci Rade Markovič a Milena Dravić, Anadu ztělesnila Američanka Paula Pritchett.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Touha zvaná Anada
Reżyseria / Režie: Ján Kadár, Elmar Klos
Scenariusz / Scénář: Imre Gyöngyössy, Ján Kadár, Elmar Klos na podstawie powieści Lájosa Zilahy / na motivy románu Lájose Zilahyho
Zdjęcia / Kamera: Vladimír Novotný
Muzyka / Hudba: Zdeněk Liška
Obsada / Hrají: Rade Markovič, Milena Dravić, Paula Pritchett, Iván Darvas, Jaroslav Marvan
Kraj / Země: Czechosłowacja, USA / Československo, USA 1969
Czas trwania / Stopáž: 100 min

FF

COK
28.04.2019, 14.30

PIEKIELNY MIESIĄC MIODOWY / **ĎÁBELSKÉ LÍBÁNKY**

PL *Każda kobieta ma jakieś braki. Zwłaszcza gdy jest piękna, czarująca, młoda, sprytna, inteligentna.* Tak mawia szanowany docent Kostohryz z Instytutu Badawczego Zakładów Chemicznych w obronie asystentki Dagmary, która z miłości do niego zabiła swoją rywalkę Esterę. A teraz podczas piekielnego miesiąca miodowego zamierza wyprawić na tamten świat także docenta-podrywacza. Film Zdenka Podskalskiego to zaprawiona czarnym humorem, pełna nieoczekiwanych zwrotów akcji historia trójkąta miłosnego i rywalizacji *femme fatale*. Pomysł na scenariusz reżyserowi podsunęli Vlastimil Brodský i Jana Brejchová, aktorzy grający główne role, a zarazem ówcześni partnerzy życiowi. W czasach tzw. normalizacji Podskalský tworzył cieszące się wśród widzów dużym powodzeniem zwariowane komedie i musicale. Na akcję filmu składa się również kilka utrzymanych w poetyce wideoklipu wstawek z udziałem popularnego wówczas piosenkarza Václava Neckáře, m.in. przebój *Láska má*.

CZ *Každá žena má nějaký nedostatek. Zvlášť když je krásná, půvabná, mladá, chytrá, inteligentní.* Říká respektovaný docent Kostohryz z Výzkumného ústavu chemických závodů na obranu své atraktivní asistentky Dagmar, která z žárlivé lásky k němu zavraždila svou věčnou rivalku, kolegyni Ester. A nyní se během ďábelských líbánek chystá sprovodit ze světa i záletnického docenta, což komediální příběh o soupeřivosti chamtivých osudových žen směřuje k sérii nečekaných dějových zvratů. Černohumornou komedii o milostném trojúhelníku v nadsázce vyhnané ad absurdum natočil podle původního námětu ústředních hereckých představitelů a tehdejších životních partnerů Vlastimila Brodského a Jany Brejchové režisér Zdeněk Podskalský, který v éře normalizace platil za tvůrce divácky úspěšných ztřeštěných komedií, satir a muzikálů. Ostatně několik hudebních vystoupení tehdy populárního zpěváka Václava Neckáře, včetně hitu „Láska má", je v téměř videoklipové podobě začleněno přímo do děje filmu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ďábelské líbánky
Reżyseria / Režie: Zdeněk Podskalský
Scenariusz / Scénář: Jaroslav Dietl, Zdeněk Podskalský
Zdjęcia / Kamera: Vladimír Opletal
Muzyka / Hudba: Angelo Michajlov
Obsada / Hrají: Vlastimil Brodský, Jana Brejchová, Iva Janžurová, Jan Libíček, Jiřina Jirásková
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1970
Czas trwania / Stopáž: 87 min

Jana Bébarová

FF

KaSS
03.05.2019, 13.30

PL *Wszystkie wydarzenia naprawdę miały miejsce – może tak jak przedstawia to film, a może zupełnie inaczej* – taką informacją rozpoczyna się dzieło Jakubisko i nie warto jej lekceważyć, bo balansowanie między rzeczywistością a fikcją, bajką a twardym realizmem jest zasadą formującą jego poetykę. Reżyser snuje gawędę o przypadkowo splecionych losach dwóch mężczyzn, Pepy i Prengela, oraz młodej Żydówki Ester. Umiejscawia historię w powojennej zawierusze, ukazując ją w tonacji realizmu magicznego. W nowej epoce bohaterowie poszukują swojej tożsamości. Przeprowadzają się na wieś i i szkolą w zawodzie cukiernika, co najlepiej pokazuje ich nastawienie do „postępowej" ideologii ery stalinizmu. Sam Stalin dorobi się zresztą w filmie… piernika ze swoją podobizną. Jakubisko zręcznie operuje groteską, nie stroni od kiczu, dramat bezustannie przeplata z komedią, ale jego dziwaczna filmowa konstrukcja zdaje się mówić jakąś prawdę o przedstawianych czasach.

CZ *Zobrazené udalosti sa naozaj udiali. Možno takto. … a možno celkom ináč.* – takto začíná Jakubiskův film a jeho sdělení neměli bychom brát na lehkou váhu, neboť balancování mezi skutečností a fikcí, pohádkou a tvrdou realitou je principem jeho poetiky. Režisér vypráví příběh o náhodně propletených osudech dvou mužů, Pepy a Prengela, a mladé Židovky Ester. Děj je zasazený do poválečného mumraje a všechno je podáno v atmosféře „magického realismu". Hrdinové se v nové době snaží nalézt vlastní identitu. Usadí se na vesnici a stanou se z nich cukráři. Tím je dobře vidět jejich postoj k „pokrokové" ideologii stalinistické éry. Sám Stalin se ve filmu objeví… na perníku s jeho podobiznou. Jakubisko důvtipně využívá grotesku, nebrání se kýči, drama neustále prokládá komedií. Nejdůležitější však je, že jeho výstřední filmová hra říká pravdu o době, o níž vypráví.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Sedím na konári a je mi dobre
Reżyseria / Režie: Juraj Jakubisko
Scenariusz / Scénář: Ludvík Aškenazy
Zdjęcia / Kamera: Ladislav Kraus
Muzyka / Hudba: Jiří Bulis
Obsada / Hrají: Bolek Polívka, Ondřej Pavelka, Deana Horváthová, Štefan Kvietik, Markéta Hrubešová, Miroslav Macháček
Nagrody / Ocenění: MFF Praw Człowieka w Strasburgu 1990 – Nagroda Jury; MFF w Moskwie 1990 – Nagroda Specjalna; Festiwal Filmu Czechosłowackiego 1990 – Nagroda Specjalna Jury / MFF Lidských práv ve Štrasburku 1990 – Cena poroty; MFF v Moskvě 1990 – Speciální ocenění; Festival československého filmu 1990 – Speciální cena poroty
Kraj / Země: Czechosłowacja, RFN / Československo, Západní Německo 1989
Czas trwania / Stopáž: 110 min

FF

KaSS
29.04.2019, 10.00

CZAS SŁUG / **ČAS SLUHŮ**

PL Wyraziste kobiece kino, które wprowadziło do kinematografii czeskiej dwie interesujące osoby – przyszłą gwiazdę Ivanę Chýlkovą i debiutującą reżyserkę Irenę Pavlásková, wówczas cenioną przez krytykę scenarzystkę. Opowieść o brzydkim kaczątku zmieniającym się w pięknego łabędzia docieka natury ludzkiego zła, żądzy władzy oraz ich destrukcyjnego wpływu na stosunki międzyludzkie. W *Czasie sług* poznajemy Chýlkovą najpierw jako nieśmiałą studentkę medycyny, by niebawem obserwować jej metamorfozę w bezwzględną, wyrachowaną kreaturę. Przełomowym momentem przemiany jest rozstanie z chłopakiem, Markiem – wiedziona chęcią zemsty bohaterka bierze ślub z przystojnym Milanem. Zagrał go Karel Roden, kolega Chýlkovej z DAMU. Podstępna *femme fatale* manipuluje swoim otoczeniem, wykorzystując cudze słabości.

CZ Výrazný ženský film uvedl do českého filmu dvě zajímavé ženy – budoucí hereckou hvězdu Ivanu Chýlkovou, které první velkou roli svěřila debutující, v té době kritiky oceňovaná, scenáristka a režisérka Irena Pavlásková. Na příběhu ošklivého káčátka, které se proměnilo v krásnou labuť, snímek zkoumá povahu lidského zla a touhy po moci a jejich destruktivního dopadu na mezilidské vztahy. Chýlkovou v *Čase sluhů* zprvu poznáváme jako zakřiknutou studentku medicíny, abychom vzápětí sledovali její přerod v cílevědomou, chladnou lidskou bestii. Určujícím momentem hrdinčina charakterového zlomu je pro ni ponižující rozchod s přítelem Markem, na který pomstychtivě reaguje sňatkem s pohledným Milanem. Toho ztvárnil její spolužák z DAMU Karel Roden (ze stejného ročníku se spolu znali i ostatní účinkující jako Jitka Asterová, Eva Holubová a Vilma Cibulková). Jako zrádná *femme fatale* manipuluje svým okolím a využívá slabosti druhých, včetně manžela, s nímž zachází jako s loutkou.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Čas sluhů*
Reżyseria / Režie: Irena Pavlásková
Scenariusz / Scénář: Irena Pavlásková
Zdjęcia / Kamera: F. A. Brabec
Obsada / Hrají: Ivana Chýlková, Karel Roden, Jitka Asterová, Libor Žídek, Miroslav Etzler, Eva Holubová, Vilma Cibulková
Nagrody / Ocenění: MFF w Cannes 1990 – specjalne wyróżnienie; MFF w Montrealu 1990 – główna nagroda / MFF v Cannes 1990 – zvláštní cena; Montréal World Film Festival 1990 – hlavní cena
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo, 1989
Czas trwania / Stopáž: 111 min

Jana Bébarová

FF

KaSS
28.04.2019, 14.00

BATHORY

PL Swoje ostatnie jak dotąd dzieło, historyczny fresk *Bathory*, reżyser Juraj Jakubisko poświęcił węgierskiej arystokratce, zwanej też krwawą hrabiną z Čachtic. Legenda głosi, że Elżbieta, chcąc zachować urodę i młodość, kąpała się w krwi młodziutkich dziewic. Księga rekordów Guinessa uznaje ją wręcz za morderczynię wszech czasów, podobno odpowiedzialną za śmierć 600 osób. Jakubisko pokazuje jednak swoją bohaterkę nie jako bestię, lecz wykształconą kobietę renesansu, która padła ofiarą intryg na szczeblach władzy. Epicki, anglojęzyczny film powstał w koprodukcji paru europejskich krajów oraz – jak na tutejsze warunki – z niezwykle wysokim budżetem powyżej 300 mln czeskich koron. Opowieść z życia szlachty węgierskiej na przełomie XVI i XVII wieku stanowi kombinację kilku gatunków: baśni, romansu, kina akcji i horroru. Charakteryzuje ją specyficzny dla tego reżysera typ wyobraźni, a także troska o scenografię.

CZ Svůj zatím poslední dokončený režijní počin, dobový velkofilm *Bathory*, zasvětil Juraj Jakubisko historické osobnosti uherské hraběnky Alžběty Báthoryové. Čachtická paní, jak je jí přezdíváno, se podle legendy pro uchování své věčné krásy a mládí koupala v krvi mladistvých panen. V Guinnessově knize rekordů je dokonce uváděna jako největší vražedkyně všech dob – s údajným počtem šesti stovek obětí. Jakubisko však svoji filmovou hrdinku nenahlíží jako vraždící zrůdu, ale jako vzdělanou renesanční ženu, která se stala obětí mocenských intrik. Epický, v angličtině natáčený snímek vznikl v koprodukci několika evropských zemí a na místní poměry s nezvykle vysokým rozpočtem překračujícím tři sta milionů korun českých. Příběh ze života uherské šlechty situovaný na přelomu 16. a 17. století, který v sobě kombinuje hned několik žánrů od pohádky, přes romanci a drama plné akčních scén až po horor, nepostrádá režisérovu osobitou imaginaci a cit pro výtvarnou stránku obrazu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Bathory
Reżyseria / Režie: Juraj Jakubisko
Scenariusz / Scénář: Juraj Jakubisko, Ľubomír Feldek, Pavel Krumpár
Zdjęcia / Kamera: Ján Ďuriš, F. A. Brabec
Muzyka / Hudba: Jan Jirásek, Simon Boswell, Martin „Maok" Tesák, Katarína Knechtová, Tatiana Miková, Andrej Turok
Obsada / Hrají: Anna Friel, Karel Roden, Hans Matheson, Vincent Regan, Franco Nero, Deana Horváthová-Jakubisková
Nagrody / Ocenění: Nagroda Słońce w sieci 2010 (przyznawana przez Słowacką Akademię Filmowo-Telewizyjną) – najlepsza scenografia, kostiumy, aktorka; Czeskie Lwy 2008 – najlepsza scenografia, film z największą widownią / Slnko v sieti 2010 – nejlepší výtvarný počin, kostýmy, herečka, Český lev 2008 – nejlepší výtvarný počin, divácky nejúspěšnější film
Kraj / Země: Słowacja, Czechy, Węgry, Wielka Brytania 2008 / Slovensko, Česko, Maďarsko, Velká Británie 2008
Czas trwania / Stopáž: 138 min

Jana Bébarová

FF

PIAST
27.04.2019, 16.45

JOWITA

PL Jowita to tajemnicza, nosząca czarczaf dziewczyna, którą podczas pewnej imprezy spotyka młody Marek Arens, słynny sportowiec i kobieciarz. Zauroczony bohater twierdzi, że czekał na nią całe życie. Niebawem rozpoczyna towarzyskie śledztwo, mające na celu ustalenie tożsamości nieznajomej. W jego trakcie trafia na Agnieszkę, która okazuje się nad wyraz urocza, ale czy jest Jowitą? Trudno dorównać ideałowi. Film Janusza Morgensterna jest opowieścią o polskim Piotrusiu Panie, niepoprawnym marzycielu, który woli egzystować w świecie pięknych urojeń, zamiast wreszcie stanąć twardo na ziemi i zadowolić się tym, co jest osiągalne. Ten gorzki obraz można uznać za postscriptum do debiutu reżysera – podejmującego podobną tematykę, ale bardziej sentymentalnego *Do widzenia, do jutra*…

CZ Jowita je tajemná dívka v nikábu, se kterou se na jednom večírku setká mladý Marek Arens, slavný sportovec a neúnavný sukničkář. Dívka mu učaruje, zdá se mu, že na ni čekal celý život. Anebo aspoň velmi, velmi dlouho. Marek se snaží zjistit, kdo je ona tajemná neznámá, a při svém pátrání se setká s Agnieszkou. Ta je sice skutečně půvabná, ale je to opravdu Jowita? Může vůbec být tou dívkou v přestrojení, bytostí jako ze sna? Je těžké se vyrovnat ideálu. Morgensternova *Jowita* je příběhem o polském Petru Panovi, nenapravitelném snílkovi, který raději žije ve světě krásných snů, než aby se postavil oběma nohama na zem a spokojil se s tím, co je dosažitelné. Tento hořký film můžeme považovat za jakési postskriptum k režisérově debutu *Na shledanou zítra*, který se věnuje podobné tematice, ale zároveň je naivní a sentimentální.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Jowita
Reżyseria / Režie: Janusz Morgenstern
Scenariusz / Scénář: Tadeusz Konwicki, w oparciu o powieść Stanisława Dygata / na motivy románu Stanisława Dygata
Zdjęcia / Kamera: Jan Laskowski
Muzyka / Hudba: Jerzy Matuszkiewicz
Obsada / Hrají: Daniel Olbrychski, Barbara Kwiatkowska, Kalina Jędrusik, Ignacy Gogolewski, Michał Podgórski, Anna Pleskaczewska
Nagrody / Ocenění:
MFF w San Sebastián 1967 – nagroda za reżyserię, nagroda OCIC; Nagroda Ministra Kultury i Sztuki 1967 /
MFF v San Sebastiánu 1967 – nejlepší režie, cena OCIC; Cena ministra kultury a umění 1967
Kraj / Země: Polska / Polsko 1967
Czas trwania / Stopáž: 91 min

FF

PIAST
03.05.2019, 14.30

PL W 1975 roku Walerian Borowczyk, największy libertyn polskiego kina, powrócił z Francji do Polski, by rozpalić zmysły swoich rodaków. W tym celu postanowił przenieść na ekran skandalizującą swego czasu powieść Stefana Żeromskiego. Jak łatwo się domyślić, bohaterowie *Dziejów grzechu* obsesyjnie łamią szóste przykazanie. W niecnych czynach przoduje zwłaszcza Ewa Pobratyńska, zubożała szlachcianka, która beznadziejnie zakochuje się w żonatym studencie. Chorobliwe pożądanie pociąga bohaterkę na samo dno. Zgodnie z założeniami reżysera *Dzieje grzechu* okazały się frekwencyjnym sukcesem i uwiodły około ośmiu milionów widzów. Duża w tym zasługa grającej główną rolę Grażyny Długołęckiej, która po latach chętnie dzieliła się pikantnymi anegdotami z planu i utrzymywała, że udział w filmie Borowczyka złamał jej karierę. Pięknej aktorce z oddaniem partneruje Jerzy Zelnik, który dziś na myśl o swoich ekranowych wyczynach musi się oblewać rumieńcem wstydu.

CZ V roce 1975 se Walerian Borowczyk, největší volnomyšlenkář polského filmu, vrátil z Francie do Polska, aby rozžhavil smysly svých krajanů. Využil k tomu kdysi skandální román Stefana Žeromského, který přenesl na filmové plátno. Není těžké si domyslet, že hrdinové *Dějiny hříchu* obsedantně porušují šesté přikázání. V této zhýralosti vyniká především zchudlá šlechtična Eva Pobratynská, která se beznadějně zamiluje do ženatého studenta. Chorobná touha stahuje hrdinku až na úplné dno. *Dějiny hříchu* splnila režisérova očekávání a slavila úspěch v návštěvnosti: film okouzlil přibližně osm milionů diváků. Z velké části se o to zasloužila Grażyna Długołęcka v hlavní roli, která po letech ochotně vyprávěla pikantní historky z natáčení a dodávala, že role v Borowczykově filmu jí zničila kariéru. Oddaným filmovým partnerem krásné herečky se stal Jerzy Zelnik, který se dnes při vzpomínce na své tehdejší výkony na plátně červená.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dzieje grzechu
Reżyseria / Režie: Walerian Borowczyk
Scenariusz / Scénář:
Walerian Borowczyk
Zdjęcia / Kamera: Zygmunt Samosiuk
Muzyka / Hudba: Felix Mendelssohn-
-Bartholdy (hudební materiály),
Johann Pachelbel (hudební materiály)
Obsada / Hrají: Grażyna Długołęcka,
Jerzy Zelnik, Olgierd Łukaszewicz,
Roman Wilhelmi
Kraj / Země: Polska / Polsko 1975
Czas trwania / Stopáž: 124 min

FF

PIAST
27.04.2019, 18.15

PL Najsłynniejszy, obok *Krótkiego filmu o zabijaniu*, tytuł z polskiego okresu twórczości Krzysztofa Kieślowskiego. Historia Tomka (Olaf Lubaszenko) – wrażliwego chłopaka, który zakochuje się w starszej, atrakcyjnej sąsiadce Magdzie (Grażyna Szapołowska). Zawstydzony swoim uczuciem bohater nie ma odwagi, by się do niego przyznać, i ogranicza się do regularnego podglądania ukochanej. Gdy proceder ten w końcu wychodzi na jaw, kobieta rozpoczyna ryzykowną grę, której finału nie jest w stanie przewidzieć. Złożona psychologicznie opowieść Kieślowskiego, choć głęboko zakorzeniona w realiach schyłkowego PRL-u, bywała jednocześnie interpretowana jako współczesna baśń o lęku przed bliskością. Uniwersalny wymiar *Krótkiego filmu…* podkreślają liczne międzynarodowe laury, na czele z Nagrodą Specjalną Jury na festiwalu w San Sebastián. O nieprzemijającej popularności dzieła polskiego reżysera świadczy natomiast fakt, że w 2002 roku doczekało się ono… hinduskiego remake'u (*Ek Chotisi Love Story* Shashilala K. Naira).

CZ Vedle *Krátkého filmu o zabíjení* nejznámější z filmů Krzysztofa Kieślowského natočených v Polsku. Příběh Tomka (Olaf Lubaszenko), citlivého mladíka, který se zamiluje do starší, atraktivní sousedky Magdy (Grażyna Szapołowska). Hrdina se za svůj cit stydí, nemá odvahu se k němu přiznat a omezuje se na to, že milovanou ženu pravidelně pozoruje. Když pak dojde k prozrazení, začne žena se svým obdivovatelem riskantní hru, jejíž závěr nedokáže předvídat. Kieślowského psychologicky komplikovaný příběh, i přes hlubokou zakořeněnost v reáliích sklonku PLR, byl často interpretován jako soudobá pohádka o strachu z pocitu blízkosti. Univerzální rozměr *Krátkého filmu o lásce* potvrzuje řada mezinárodních ocenění v čele se zvláštní cenou poroty na festivalu v San Sebastiánu. O nehasnoucí popularitě tohoto díla svědčí to, že se v roce 2002 dočkalo indického remaku (*Ek Chotisi Love Story* od Shashilala K. Naira).

Tytuł oryginalny / Původní název:
Krótki film o miłości
Reżyseria / Režie: Krzysztof Kieślowski
Scenariusz / Scénář: Krzysztof Kieślowski, Krzysztof Piesiewicz
Zdjęcia / Kamera: Witold Adamek
Muzyka / Hudba: Zbigniew Preisner
Obsada / Hrají: Grażyna Szapolowska, Olaf Lubaszenko, Stefania Iwinska, Piotr Machalica, Artur Barcis
Nagrody / Ocenění:
MFF w San Sebastián 1988 – Nagroda Specjalna Jury; Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 1988 – najlepszy film, aktorka, aktorka drugoplanowa, zdjęcia / MFF v San Sebastiánu 1988 – zvláštní cena poroty; Festival polských hraných filmů v Gdyni 1988 – nejlepší film, nejlepší herečka, nejlepší herečka ve vedlejší roli, nejlepší kamera
Kraj / Země: Polska / Polsko 1988
Czas trwania / Stopáž: 87 min

FF

PIAST
27.04.2019, 12.00

PL Mówią na nią „Włoszka". Nosi absurdalną skórzaną czapkę i maluje usta na krwawą czerwień. Chodzi szybko i wściekle, kłuje obcasami chodnik, jakby chciała pozostawić za sobą szlak dziur. Wydaje się biologicznym żywiołem czy też demonem instynktu. Jest studentką, ale od nauki bardziej interesuje ją życie, a konkretnie – seks i jedzenie. Potrafi być niebezpieczna, o czym przekonuje się pewien antropolog, który nawiązuje z nią obsesyjny romans. Tłem dla ich związku – a zarazem jego lustrem – jest Warszawa ery transformacji, miasto, gdzie szara bieda sąsiaduje z rozbuchanym hedonizmem. *Szamanka* była pierwszym filmem, który Andrzej Żuławski nakręcił w Polsce po latach pracy za granicą. Na łono rodzimej kinematografii reżyser powrócił nie jako syn marnotrawny, lecz *enfant terrible* – jego rozbuchane, równocześnie zmysłowe i drastyczne dzieło w momencie premiery wzbudziło kontrowersje i spotkało się z niezrozumieniem.

CZ Říkají jí „Italka". Na hlavě nosí podivnou koženou čepici a ústa si maluje krvavě rudou rtěnkou. Pohybuje se rychle a nazlobeně, podpatky zabodává do chodníku, jako by za sebou chtěla nechat dírkovanou stopu. Je studentka, ale víc než studium ji zajímá život, přesněji řečeno sex a jídlo. Zdá se, jako by byla něčím míň, anebo nečím víc než člověkem: biologickým živlem, démonem instinktu. Umí být nebezpečná. O tom se přesvědčí jistý antropolog, který s ní naváže obsesivní vztah. Pozadí, a zároveň zrcadlo jejich vztahu tvoří Varšava v období transformace – město, kde bída s nouzí sousedí s přebujelým hédonismem. *Šamanka* byla prvním filmem, který Andrzej Żuławski po letech práce v zahraničí natočil v Polsku. Do lůna polské kinematografie se nevrátil jako marnotratný syn, ale jako *enfant terrible*: jeho živelné, smyslné a zároveň drastické dílo se v době své premiéry setkalo se znechucením a nepochopením.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Szamanka
Reżyseria / Režie: Andrzej Żuławski
Scenariusz / Scénář:
Manuela Gretkowska
Zdjęcia / Kamera:
Andrzej J. Jaroszewicz
Muzyka / Hudba: Andrzej Korzyński
Obsada / Hrají: Iwona Petry, Bogusław Linda, Piotr Machalica, Alicja Jachiewicz, Agnieszka Wagner
Nagrody / Ocenění: Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 1996 – Nagroda Stowarzyszenia Kobiet Filmu i Telewizji / Festival polských hraných filmů v Gdyni 1996 – cena Sdružení ženských filmových a televizních autorek
Kraj / Země: Polska, Francja / Polsko, Francie 1996
Czas trwania / Stopáž: 112 min

FF

TEATR
02.05.2019, 19.30

NINA

PL Nagrodzony w Gdyni i świetnie przyjęty na festiwalu w Rotterdamie debiut reżyserski Olgi Chajdas. Historia przypadkowego spotkania, które bezpowrotnie odmienia życie dwóch kobiet. Tytułowa Nina (Julia Kijowska) to tkwiąca w nieudanym małżeństwie i nieco znudzona mieszczańskim stylem życia nauczycielka francuskiego. Magda (Eliza Rycembel) jest młodą, pewną siebie lesbijką, która skrycie tęskni za uczuciową stabilizacją. Choć bohaterki szybko zaczyna łączyć wzajemna fascynacja, *Nina* nie daje się sprowadzić do schematycznego filmu o zakazanej miłości. Z jednej strony jest próbą ironicznego napiętnowania hipokryzji polskiego społeczeństwa, a z drugiej – dziełem uniwersalnym, pełnym nawiązań do sztuki współczesnej i francuskiej Nowej Fali. Jednocześnie debiut Chajdas doskonale sprawdza się jako opowieść o ryzyku, które trzeba podjąć, by odrzucić bezpieczne schematy.

CZ Režijní debut Olgy Chajdasové byl oceněn na gdyňském filmovém festivalu a skvělého přijetí se dočkal i na festivalu v Rotterdamu. Příběh náhodného setkání, které nenávratně změní život dvou žen. Titulní Nina (Julia Kijowska) je učitelka francouzštiny žijící v nevydařeném manželství, znuděná měšťanským způsobem života. Magda (Eliza Rycembel) je mladá, sebejistá lesba, která vskrytu touží po citové stabilitě. Obě hrdinky začne pojit vzájemné okouzlení. Režisérka se však nenechává svést k natočení schematického filmu o zakázané homosexuální lásce. Nevyhýbá se politické rovině ani ironickému zobrazení přetvářky polské společnosti a vytváří univerzální dílo plné erudovaných odkazů na současné umění a francouzskou Novou vlnu. Debut Chajdasové je bravurním vyprávěním o riziku, které musíme podstoupit, pokud chceme odhodit bezpečná schémata chování, a o inspiraci, kterou nám v této oblasti může poskytnout jiný člověk.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Nina*
Reżyseria / Režie: Olga Chajdas
Scenariusz / Scénář: Olga Chajdas, Marta Konarzewska
Zdjęcia / Kamera: Tomasz Naumiuk
Muzyka / Hudba: Andrzej Smolik
Obsada / Hrají: Julia Kijowska, Eliza Rycembel, Katarzyna Gniewkowska, Maria Peszek, Irena Melcer
Nagrody / Ocenění: Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Złoty Pazur (nagroda konkursu Inne Spojrzenie); MFF Camerimage w Bydgoszczy 2018 – Nagroda Główna w Konkursie Filmów Polskich; MFF w Rotterdamie 2018 – VPRO Big Screen Award / Filmový festival v Gdyni 2018 – Zlatý dráp (ocenění v soutěži „Jiný pohled"); MFF v Rotterdamu
2018 – VPRO Big Screen Award
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 130 min

FF

CENTRAL
02.05.2019, 17.00

PL Wielki triumf Pawła Pawlikowskiego. Rozgrywająca się w ciągu trzech dekad, zahaczająca o wielką politykę opowieść, która ani na moment nie traci wymiaru kameralnej historii miłosnej. O jej sukcesie świadczy w dużej mierze charyzma odtwórców głównych ról. Tomasz Kot jako muzyk jazzowy o imieniu Wiktor z powodzeniem wskrzesza na ekranie figurę romantycznego twardziela w typie Humphreya Bogarta. Wcielająca się w jego ukochaną Zulę Joanna Kulig reprezentuje natomiast słowiańską żywiołowość, która na przemian fascynuje i zadziwia. Choć różnica charakterów sprawia, że związek Wiktora i Zuli bywa dla obojga wyniszczający, siła łączącej ich więzi pozwala bohaterom na pokonanie wielu przeszkód. Opisując meandry tej skomplikowanej relacji, Pawlikowski chętnie sięga po schematy rodem z klasycznego melodramatu, ale uwzniośla je zarazem nowofalowymi zabiegami narracyjnymi i właściwą sobie dbałością o formę. I tak jak w przypadku *Idy* czyni swój film przekonującym listem miłosnym do mody, muzyki i obyczajowości lat 50. i 60.

CZ Další velký triumf Pawła Pawlikowského. Milostný příběh odehrávající se v průběhu tří desetiletí, ve kterém hraje roli i velká politika, ani na okamžik neztrácí komorní rozměr. Na jeho úspěchu se velkou měrou podílí charisma představitelů hlavních rolí. Tomasz Kot jako jazzový muzikant Viktor na plátně úspěšně oživuje postavu romantického tvrďáka typu *à la* Humphrey Bogart. Joanna Kulig, která ztvárnila jeho milovanou Zulu, naopak zosobňuje čistou slovanskou živelnost, která je střídavě okouzlující a tíživá. Vztah Viktora a Zuly je kvůli jejich rozdílným povahám mnohdy vyčerpávající, ale jejich pouto je natolik silné, že jim umožňuje překonat mnoho překážek. Při popisu zákrutů tohoto složitého svazku Pawlikowski využívá postupy klasického melodramatu, jež však povznáší narativními prostředky v duchu Nové vlny a také díky své charakteristické formální pečlivosti. Zároveň, podobně jako v *Idě*, využívá příležitosti, aby svůj film pojal jako přesvědčivé vyznání lásky módě, hudbě a způsobu života 50. a 60 let.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Zimna wojna
Reżyseria / Režie: Paweł Pawlikowski
Scenariusz / Scénář:
Paweł Pawlikowski, Janusz Głowacki, Piotr Borkowski
Zdjęcia / Kamera: Łukasz Żal
Dźwięk: Maciej Pawłowski, Mirosław Makowski
Obsada / Hrají: Joanna Kulig, Tomasz Kot, Borys Szyc, Agata Kulesza, Jeanne Balibar
Nagrody / Ocenění : MFF w Cannes 2018 – Nagroda Jury; Europejska Nagroda Filmowa 2018 – najlepszy film, reżyser, scenariusz, aktorka, montaż; Festiwal Filmowy w Gdyni 2018 – Złote Lwy / MFF v Cannes 2018 – cena poroty; Evropská filmová cena 2018 – nejlepší film, režie, scénář, herečka, střih; filmový festival v Gdyni 2018 – Zlatí lvi
Kraj / Země: Francja, Polska, Wielka Brytania / Francie, Polsko, Velká Británie 2018
Czas trwania / Stopáž: 84 min

WOLNOŚĆ. 1989 / SVOBODA 1989

W89

KaSS
03.05.2019, 11.30

UROCZYSTOŚĆ ŻAŁOBNA / **SMUTEČNÍ SLAVNOST**

PL Trzeci film Zdenka Sirovégo jest adaptacją powieści Evy Kantůrkovéj, która była również współscenarzystką *Uroczystości żałobnej*. To ponura ballada opowiadająca o czasach komunizmu i kolektywizacji na czeskiej wsi. Wdowa po niepokornym rolniku Chladilu przygotowuje się do pogrzebu męża, co utrudniają jej lokalni urzędnicy i niektórzy mieszkańcy gminy. Na początku lat 50. Chladil sprzeciwił się kolektywizacji, za co został wygnany ze swojego gospodarstwa i wsi. Fabuła filmu obejmuje dwa okresy – czasy stalinizmu, kiedy Chladil popada w konflikt z ideologią i polityką rolną stalinowców, oraz drugą połowę lat 60., kiedy śmierć niegdyś zbuntowanego chłopa wywołuje falę oporu i cichego protestu mieszkańców wsi. Wyprodukowany w 1969 roku film Sirovégo był w komunistycznej Czechosłowacji zakazany.

CZ Třetí celovečerní snímek Zdenka Sirového byl natočen podle stejnojmenného románu spisovatelky Evy Kantůrkové, která se spolu s režisérem podílela na filmovém scénáři. Ponurý baladický příběh se točí kolem titulní smuteční slavnosti, kterou chce po smrti bývalého sedláka Chladila uspořádat jeho vdova a setkává se přitom s nelibostí funkcionářů a dalších obyvatel z jeho rodné vsi. Chladil totiž na začátku 50. let ostře vystoupil proti kolektivizaci, načež byl násilím vystěhován ze svého statku a vyhnán z rodné vesnice. Snímek je vyprávěn ve dvou časových rovinách. První je situovaná v období po komunistickém převratu v roce 1948, kdy se sedlák dostává do rozporu s oficiální ideologií státu a jejím pohledem na individuální hospodaření. Druhá se odehrává ve zdánlivě svobodnější polovině 60. let, kdy smrt kdysi rebelujícího sedláka eskaluje ve vzedmutí vlny odporu a tichou demonstraci obyvatel vesnice proti režimu. Je logické, že takto kritický snímek nemohl být ve své době uveden v kinech.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Smuteční slavnost
Reżyseria / Režie: Zdenek Sirový
Scenariusz / Scénář: Eva Kantůrková, Zdenek Sirový
Zdjęcia / Kamera: Jiří Macháně
Muzyka / Hudba: Jiří Kalach
Obsada / Hrají: Jaroslava Tichá, Ľudovít Króner, Josef Somr, Jana Vychodilová, Ludmila Roubíková, Jan Kühmund
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1969
Czas trwania / Stopáž: 70 min

W89

COK
28.04.2019, 12.00

PL W 1990 roku, gdy do czechosłowackich kin wchodził *Człowiek przeciw zagładzie*, obchodzono setną rocznicę urodzin Karela Čapka, ikony czeskiej kultury XX wieku. Dramat z elementami biografii, któremu Štěpán Skalský poświęcił kilka lat pracy, przybliża kluczowe momenty z życia pisarza. Reżyser i współscenarzysta Otto Zelenka ukazują je jako mozaikę wspomnień, jakie śmiertelnie chory literat snuje podczas swoich ostatnich dni. Poprzez tę subiektywną narrację twórcy przedstawili widzom różne postaci: żonę Olgę Scheinpflugovą, rodzeństwo Helenę i Josefa (również pisarza i grafika), dawną miłość Čapka, a także T. G. Masaryka – prezydenta, z którym łączyła go wieloletnia przyjaźń. Autorzy filmu przywiązują wagę do kontekstu epoki, a autentyzmu opowieści przydaje fakt, że zdjęcia powstawały m.in. w willi braci Čapków na Vinohradach, w ich posiadłości we wsi Stará Huť czy też w Topolčiankach, gdzie pisarz odwiedzał Masaryka w jego letniej rezydencji.

CZ Když v roce 1990 vstupoval do československých kin snímek *Člověk proti zkáze*, připomínal si národ 100 let od narození velikána české kulturní scény 20. století Karla Čapka. Drama s životopisnými prvky, nad jehož přípravou strávil režisér Štěpán Skalský několik let, přibližovalo klíčové momenty z Čapkova osobního života. Se spoluscenáristou Otto Zelenkou jej Skalský vypravěčsky koncipoval jako mozaiku vzpomínek, které si na smrt nemocný literát vybavuje během posledních dnů svého života. Skrze tyto subjektivní střípky tvůrci divákům představují spisovatelovu bývalou lásku, jeho ženu Olgu Scheinpflugovou, sourozence Helenu a Josefa (taktéž spisovatele a kreslíře) a T. G. Masaryka, s nímž Čapka pojilo dlouholeté přátelství. Tvůrci akcentují dobový kontext a autenticitě příběhu napomáhá i skutečnost, že film mj. natáčeli ve vile Čapkových na Vinohradech, jejich venkovském domě na Strži u Staré Huti či v Topolčiankách, kde spisovatel navštěvoval prezidenta T. G. Masaryka v jeho letním sídle.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Člověk proti zkáze
Reżyseria/Režie: Štěpán Skalský
Scenariusz / Scénář: Otto Zelenka, Štěpán Skalský
Zdjęcia / Kamera: Jaromír Šofr
Muzyka / Hudba: Zdeněk Pololáník
Obsada / Hrají: Josef Abrhám, Hana Maciuchová, František Řehák, Věra Galatíková, Libuše Šafránková
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1989
Czas trwania / Stopáž: 89 min

W89

TEATR
28.04.2019, 17.30

WOJTEK ZWANY SIEROTĄ / **VOJTĚCH, ŘEČENÝ SIROTEK**

PL Niskobudżetowy debiut Zdeňka Tyca ożywił estetykę czeskiej Nowej Fali lat 60. za sprawą swojego lirycznego klimatu. Głównego bohatera, impulsywnego Vojtěcha, który w roku 1946 wychodzi z więzienia, zagrał w pierwszej dużej roli Petr Forman. Silny mężczyzna przybywa do południowoczeskiej wsi, by zacząć tam nowe życie. Refleksja nad własnym postępowaniem nie leży w naturze Vojtěcha, chłopak jest popędliwy i prostolinijny, szybko więc miejscowi uznają go za wroga. Tragiczna opowieść z elementami ballady m.in. dzięki zastosowanym środkom wyrazu wiernie ukazuje czasy powojnia i przejmowania władzy przez komunistów. Dystrybucji filmu zaszkodziła aksamitna rewolucja, wskutek czego przeszedł on bez echa. Jednak w roku 2005 Stowarzyszenie Czeskich Klubów Filmowych przypomniało o walorach artystycznych debiutu Tyca, pokazując go na ekranach w ramach objazdowego Projektu 100.

CZ Strhující lyrickou atmosférou oživil nízkorozpočtový debut Zdeňka Tyce estetiku snímků české nové vlny 60. let. Jako ústřední hrdina, temperamentní Vojtěch, který se v roce 1946 vrací z vězení, se tehdy ve své první velké roli představil herec Petr Forman. Muž rázné povahy přichází na jihočeskou vesnici, aby zde začal nový život. Předem promýšlet své činy není Vojtěchovi zrovna vlastní a prudkostí a přímým jednáním si rychle znepřátelí řadu místních usedlíků. Odmítá se přizpůsobit jejich stylu života a pro své solitérství nijak netouží do jejich kolektivu zapadnout. Tragický příběh baladických rozměrů vyniká věrností zobrazované poválečné doby a nástupu komunismu, které kromě jiného podporují užité vyjadřovací způsoby a mluva. Uvedení snímku do kin uškodila hektická doba právě probíhající Sametové revoluce, díky čemuž neprávem zapadl. Znovuoživení jeho odkazu a uměleckých kvalit ovšem v roce 2005 napomohla Asociace českých filmových klubů, která Tycův debut vrátila zpět na filmová plátna v rámci putovního Projektu 100.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Vojtěch, řečený sirotek
Reżyseria / Režie: Zdeněk Tyc
Scenariusz / Scénář: Jiří Soukup
Zdjęcia / Kamera: Jaromír Kačer
Obsada / Hrají: Petr Forman, Barbora Lukešová, Jana Rihákova-Dolanská, Vlastimil Zavřel, Břetislav Rychlík, Jaroslav Mareš, Eva Holubová
Nagrody / Ocenění: Angers European First Film Festival 1991 – najlepszy film, Nagroda C.I.C.A.E. / Angers European First Film Festival 1991 – nejlepší film, Cena C. I. C. A. E.
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1989
Czas trwania / Stopáž: 80 min

Jana Bébarová

W89

COK
27.04.2019, 12.00

PL Film zrealizowany na podstawie autobiograficznego scenariusza Jiřiego Křižana. Autor znany jest polskim, czeskim i słowackim widzom przede wszystkim jako scenarzysta filmu *Zabić Sekala* Vladimíra Michálka, za który w 1998 roku otrzymał Czeskiego Lwa. W *Cichym bólu* przenosi widzów do małej wioski na Morawach, w naznaczone wieloma ludzkimi dramatami lata 50. ubiegłego wieku. Główny bohater filmu Janek Kadavý wcześnie traci ojca – w 1949 roku zostaje on, podobnie jak ojciec Křižana, skazany i powieszony przez komunistyczne władze. Po śmierci matki chłopiec trafia pod opiekę dziadka. Starszy, doświadczony mężczyzna staje się dla Janka wzorem i jedynym jasnym punktem dzieciństwa. Jako syn wroga ludu w świecie rządzonym przez komunistów musi bowiem znosić ataki ze strony zarówno swoich rówieśników, jak i dorosłych. Wykluczeni, na marginesie lokalnej społeczności, Janek i jego dziadek toczą nierówny bój z wrogim środowiskiem.

CZ Film natočený podle autobiografického scénáře Jiřího Křižana, známého českým, polským a slovenským divákům především jako scenárista filmu *Je třeba zabít Sekala* (režie Vladimír Michálek), za který v roce 1998 dostal Českého lva. Ve snímku *Tichá bolest* autor přenáší diváky do malé moravské vesničky poznamenané v 50. letech minulého století mnoha lidskými dramaty. Hlavní hrdina filmu Janek Kadavý ztrácí v raném věku otce, který je v roce 1949, podobně jako Křižanův otec, odsouzen komunistickou mocí a oběšen. Po smrti matky se o chlapce stará dědeček. Starý zkušený muž se pro Jana stává vzorem a zároveň jediným světlým bodem jeho dětství. Jako syn „nepřítele lidu" ve světě, kde vládnou komunisté, musí hrdina snášet útoky jak ze strany svých vrstevníků, tak ze strany dospělých. Janek a jeho dědeček jsou vyloučeni na okraj místní společnosti a vedou nerovný boj s nepřátelským prostředím.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Tichá bolest
Reżyseria / Režie: Martin Hollý
Scenariusz / Scénář: Jiří Křižan, Dušan Kukal
Zdjęcia / Kamera: František Uldrich
Muzyka / Hudba: Svatopluk Havelka
Obsada / Hrají: Rudolf Hrušínský, Ivan Jiřík, Vítězslav Jandák, Daniel Landa, Tomáš Vacek
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1990
Czas trwania / Stopáž: 95 min

W89

COK
27.04.2019, 16.45

CORPUS DELICTI

PL Irena Pavlásková, reżyserka i scenarzystka, absolwentka praskiej Akademii Sztuk Scenicznych, po studiach w katedrze dokumentalistyki zwróciła na siebie uwagę debiutem fabularnym *Czas sług* (1989). Dramat psychologiczny z Ivaną Chýlkovą w roli głównej odniósł sukces na międzynarodowych festiwalach, rozbudzając jednocześnie apetyty na kolejną produkcję tej reżyserki. Dwa lata później powstał *Corpus delicti*, którym Pavlásková potwierdziła, że przede wszystkim interesują ją intymność, trudne relacje w związkach oraz silne kobiece osobowości. Wraz ze swoją matką Nelly Pavláskovą, współautorką scenariusza, przedstawia przeplatające się nawzajem, zawikłane perypetie trzech par oraz przemianę charakterów, ukazaną na tle społeczno-politycznych wydarzeń. Refleksja nad tym, jak atmosfera przed aksamitną rewolucją i po niej kształtowała ludzkie relacje, nie straciła nic ze swojej aktualności.

CZ Po absolvování Katedry dokumentární tvorby na FAMU na sebe scenáristka a režisérka Irena Pavlásková výrazně upozornila v roce 1989 celovečerním hraným debutem *Čas sluhů*. Vztahové drama o manipulativní ženě s Ivanou Chýlkovou v hlavní roli bylo úspěšné na mezinárodních festivalech a vzbudilo očekávání dalšího režisérčina počinu. Tím se o dva roky později stal snímek *Corpus delicti*, ve kterém filmařka ztvrdila ústřední téma svého zájmu: intimitu a pokřivené hodnoty partnerských vztahů se zaměřením na silné ženské charaktery. V psychologickém dramatu, ke kterému napsala scénář společně se svou matkou Nelly Pavláskovou, sleduje vzájemně se prolínající, komplikované životní peripetie tří různorodých partnerských dvojic a jejich charakterový vývoj na pozadí společensko-politických událostí té doby. V reflexi toho, jak dané osoby a jejich vztahy (de)formovala atmosféra před a po Sametové revoluci, autorky nastavují zrcadlo soudobé společnosti a její pokleslé morálce.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Corpus delicti
Reżyseria / Režie: Irena Pavlásková
Scenariusz / Scénář: Irena Pavlásková, Nelly Pavlásková
Zdjęcia / Kamera: F. A. Brabec
Muzyka / Hudba: Jiří Chlumecký, Jiří Veselý
Obsada / Hrají: Lenka Kořínková, Šimon Pánek, Jiřina Bohdalová, Karel Roden, Jitka Asterová
Kraj / Země: Czechosłowacja / Československo 1991
Czas trwania / Stopáž: 97 min

W89

KaSS
02.05.2019, 17.00

PL Dokumentalny portret Václava Havla, pierwszego czechosłowackiego prezydenta po upadku komunizmu. Vojtěch Jasný zrealizował go jako swój pierwszy projekt po powrocie z emigracji, na którą udał się w 1970 roku w proteście przeciw okupacji kraju przez wojska sowieckie. Reżyser dobrze znał twórczość Havla, m.in. wystawiał jego sztuki w Wiedniu. Rolę przewodnika w tym filmie odgrywa inny emigrant – Miloš Forman. Towarzyszy on Havlowi w zagranicznych podróżach, odwiedza w urzędzie, w osobliwy sposób przedstawiając widzom doradców polityka, a także pokazuje go jako osobę prywatną. Zadaje pomysłowe pytania nie tylko prezydentowi, ale też jego żonie Oldze (*Co jest lepsze/gorsze dla małżeństwa: kryminał czy prezydentura?*) i przypadkowym przechodniom wszystkich kategorii wiekowych. Ten złożony portret kluczowej osobistości życia politycznego i kulturalnego dopełniają archiwalne zdjęcia z czasów aksamitnej rewolucji oraz z teatralnych inscenizacji utworów Havla.

CZ Dokumentární portrét Václava Havla, prvního československého prezidenta po pádu komunismu, natočil Vojtěch Jasný jako svůj první projekt po návratu z emigrace, kam odešel v roce 1970 na protest proti okupaci země sovětskými vojsky. Jasný měl k Havlovi blízko, neboť jeho dramatická díla inscenoval ve vídeňském exilu. Průvodcem filmu, jenž vzniknul ve spolupráci s kanadským producentem Rockem Demersem, se stal další emigrant Miloš Forman. Ten Havla doprovází na jeho zahraničních cestách, navštěvuje jej v prezidentské kanceláři, kde divákům mj. osobitě představuje jeho jednotlivé poradce, a zachycuje jej i v civilních momentech. Klade důvtipné otázky nejen prezidentovi samotnému, ale i jeho tehdejší ženě Olze (*Co je lepší nebo horší pro manželství? Kriminál nebo prezidentství?*) či náhodným kolemjdoucím všech věkových kategorií. Komplexní portrét klíčové osobnosti politické a kulturní sféry dotváří začlenění archivních záběrů ze Sametové revoluce či divadelních inscenací Havlových děl.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Proč Havel?
Reżyseria / Režie: Vojtěch Jasný
Scenariusz / Scénář: Vojtěch Jasný
Zdjęcia / Kamera: Sylvain Brault, Jaroslav Kučera
Obsada / Účinkují: Václav Havel, Miloš Forman, Olga Havlová, Maximilian Schell, Plácido Domingo
Kraj / Země: Czechosłowacja, Kanada / Československo, Kanada 1991
Czas trwania / Stopáž: 95 min

W89

KaSS
28.04.2019, 10.00

PÓŁMROK / **POLOJASNO**

PL Wyprodukowany przez czeską telewizję film Filipa Renča powstał dziesięć lat po upadku komunistycznego reżimu. Reżyser wrócił nim do wydarzeń z 17 listopada 1989 roku, kiedy policja rozbiła demonstrację studencką na Alei Narodowej w Pradze. Oprócz wątku fabularnego Renč wykorzystał materiały archiwalne, sięgnął też po opublikowane wspomnienia Václava Bartuški, jednego z uczestników marszu, wówczas studenta. Bartuška został później wraz z kolegą Romanem Křížem wybrany do komisji śledczej, której celem było wyjaśnienie przyczyn ostrej interwencji i ukaranie winnych. *Półmrok* jest zatem rodzajem filmowej rekonstrukcji, a zastosowane środki formalne (rozedrgane zdjęcia wykonane kamerą z ręki, szybki montaż) korespondują z emocjonalnym napięciem towarzyszącym bohaterom zarówno podczas demonstracji, jak i później, gdy wiele osób usiłowało mataczyć, zamiatając dowody pod dywan.

CZ Deset let po pádu komunistického režimu v Československu vznikl v produkci České televize snímek Filipa Renče, který se vracel k citlivým událostem brutálního policejního zásahu proti studentům demonstrujícím17. listopadu 1989 na Národní třídě v Praze. Záměrem filmu kombinujícího dokumentární a hrané prvky bylo zrekonstruovat, co se onoho nechvalně pověstného večera v centru hlavního města vlastně stalo. Renč vycházel z osobních, knižně publikovaných vzpomínek jednoho ze zúčastněných aktérů pochodu – tehdejšího vysokoškolského studenta Václava Bartušky. Ten byl společně se svým spolužákem a kamarádem Romanem Křížem zvolen členem vyšetřovací komise, jež měla za cíl zpětně osvětlit příčiny masakru a potrestat jeho viníky. Výsledné dílo je tedy jakousi filmovou rekonstrukcí, v níž užité formální prostředky (těkavá ruční kamera, rychlý střih) odpovídají emotivně vyhroceným situacím během neadekvátního policejního zásahu a po něm, kdy se mnoho lidí snažilo mlžit a důkazy zamést pod koberec.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Polojasno
Reżyseria / Režie: Filip Renč
Scenariusz / Scénář: Filip Renč
Zdjęcia / Kamera: Martin Šec
Muzyka / Hudba: Vladimír Godár
Obsada / Hrají: Ondřej Kavan, Vladimír Ptáčník, Rudolf Hrušínský ml., Josef Vinklář, Jan Hrušínský
Kraj / Země: Czechy / Česko 1999
Czas trwania / Stopáž: 87 min

Jana Bébarová

W89

KaSS
01.05.2019, 17.00

PL Zorganizowany w listopadzie 1989 roku we Wrocławiu Festiwal Niezależnej Czechosłowackiej Kultury był jednym z najważniejszych polsko-czeskich wydarzeń kulturalnych. Podczas gdy w Polsce już 4 czerwca odbyły się częściowo wolne wybory, Czesi i Słowacy musieli poczekać na upadek komunistycznego reżimu do późnej jesieni. Dla wielu z nich festiwal był jedyną okazją, by spotkać się z rodzimymi gwiazdami, których twórczość w kraju wciąż była zakazana. We Wrocławiu wystąpili wówczas m.in. Karel Kryl, Vlastimil Třešňák czy Jaroslav Hutka. Dziesięć lat później reżyser i muzyk Vladimír Merta postanowił spotkać się z uczestnikami i organizatorami tamtego wydarzenia. Oprócz Kryla, Třešňáka i Hutki w filmie występują m.in. członkowie kultowej grupy The Plastic People of the Universe, Václav Havel, Karel Schwarzenberg, Antonina Krzysztoń i Adam Michnik. Uzupełnieniem ich wspomnień są archiwalne nagrania. W efekcie powstała opowieść o wolności artystycznej, solidarności i przyjaźni.

CZ Festival nezávislé československé kultury, který se konal v listopadu 1989 ve Vratislavi, byl jednou z nejvýznamnějších česko-polských kulturních událostí. V Polsku se už 4. června konaly částečně svobodné volby, ale Češi a Slováci museli na pád komunistického režimu čekat až do pozdního podzimu. Pro mnohé z nich byl festival na začátku listopadu 1989 jedinou příležitostí, jak se setkat s domácími hvězdami uměleckého světa zakázaného režimem. Ve Vratislavi vystoupil například Karel Kryl, Vlastimil Třešňák či Jaroslav Hutka. Deset let po této události autor dokumentu *Wroclaw 99 minus deset*, hudebník Vladimír Merta, hovoří s účastníky a organizátory festivalu. Kromě Kryla, Třešňáka a Hutky ve filmu vystoupili členové kultovní kapely The Plastic People of the Universe, Václav Havel, Karel Schwarzenberg, Antonina Krzysztoń, Adam Michnik a další. Jejich vzpomínky doplňují archivní záznamy z festivalu. Výsledkem je vyprávění o umělecké svobodě, solidaritě a přátelství.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Wroclaw 99 minus deset
Reżyseria / Režie: Vladimír Merta
Scenariusz / Scénář: Václav Burian, Vladimír Merta
Zdjęcia / Kamera: Martin Vadas, Petr Kožušník
Obsada / Hrají: Vlastimil Třešňák, Jaroslav Hutka, Jaromír Nohavica, Václav Havel, Karel Kryl, Karel Schwarzenberg
Kraj / Země: Czechy / Česko 1999
Czas trwania / Stopáž: 56 min

WROCŁAW 99 MINUS DZIESIĘĆ
WROCLAW 99 MINUS DESET

W89

KaSS
03.05.2019, 16.00

AKSAMITNY KAC / **SAMETOVÁ KOCOVINA**

PL Dokument absolwenta praskiej FAMU Roberta Buchara prezentuje wypowiedzi ludzi kina o kondycji czeskiego przemysłu filmowego w drugiej połowie XX wieku, zwłaszcza po listopadzie 1989 roku. Rozmówcami są reżyserzy i operatorzy, którzy analizują różne przemiany, uwzględniając sytuację społeczno-polityczną. Oceniają także stan obecny i zastanawiają się nad przyszłymi perspektywami. Przed kamerą stają przedstawiciele czeskiej Nowej Fali lat 60., m.in. Ivan Passer, Jiří Menzel, Věra Chytilová, Drahomíra Vihanová, Antonín Máša czy Jan Němec, a także twórcy młodszego pokolenia, jak Saša Gedeon i Jan Svěrák. Co twórca, to inny pogląd. Z uwagi na kontrowersyjny charakter niektórych wypowiedzi *Aksamitny kac* doczekał się etykietki „pierwszego półkownika po listopadzie 1989 roku". Rok później w wydawnictwie Host ukazała się książkowa wersja rozmów.

CZ Dvouhodinový dokumentární snímek v režii někdejšího absolventa Katedry kamery na FAMU, Čechoameričana Roberta Buchara, zachycuje sérii výpovědí filmových tvůrců o stavu českého filmového průmyslu v druhé polovině 20. století, zejména po listopadu 1989. Dialogy jsou vedeny s režiséry a kameramany, kteří se zamýšlí nad proměnami národní kinematografie s ohledem na tehdejší společensko-politické okolnosti. Komentují její současný stav a zároveň spekulují o vyhlídkách do budoucna. Před kamerou se objevují tvůrci české nové vlny 60. let jako Ivan Passer, Jiří Menzel, Věra Chytilová, Drahomíra Vihanová, Antonín Máša či Jan Němec, ale i zástupci mladší generace, absolventů FAMU ze začátku 90. let jako Saša Gedeon či Jan Svěrák. Co tvůrce, to jiný názor. Vzhledem ke kontroverzní povaze některých výpovědí si *Sametová kocovina* vysloužila označení „první polistopadový trezorový film". Knižní podoba rozhovorů vyšla o rok později v nakladatelství Host.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Velvet Hangover
Reżyseria / Režie: Robert Buchar, David Smith
Scenariusz / Scénář: Robert Buchar, David Smith
Zdjęcia / Kamera: Robert Buchar
Muzyka / Hudba: Plastic People of the Universe
Kraj / Země: USA 2000
Czas trwania / Stopáž: 120 min

Jana Bébarová

W89

PIAST
29.04.2019, 13.30

PL Kiedy górnik o imieniu Jaś wraca po pracy do domu, jego dwaj synowie szybko ustawiają na środku pokoju krzesło, aby ojciec mógł wygodnie usiąść, a potem rozsznurowują mu buty i ściągają skarpety. Następnie żona przynosi miskę z wodą i myje zmęczonemu mężczyźnie stopy, spoglądając na niego z pożądaniem i nabożną czcią jednocześnie. Jest w tej chwili coś równocześnie intymnego i wzniosłego, to ważny rytuał, wokół którego krąży codzienne życie całej familii. Scena ta jest emblematyczna dla dzieła Kazimierza Kutza. *Perła w koronie* zawiera ostentacyjnie wyidealizowaną wizję Śląska, rodzinnej krainy reżysera. Nie brakuje tu pięknych pejzaży i rewii ludowej mody. Przede wszystkim jednak otrzymujemy nakreślony z miłością obraz lokalnej społeczności, w tym niezłomnych, solidarnych górników, gotowych umrzeć w obronie kopalni, która jest dla nich świętym miejscem.

CZ Když se horník Jaś vrací z práce domů, jeho dva synové mu honem doprostřed pokoje připraví židli, aby si mohl pohodlně sednout, a pak mu rozvazují boty a svlékají ponožky. Poté přináší žena lavor s vodou a myje unavenému muži nohy. Přitom ho sleduje s touhou a zbožnou úctou. Tento okamžik v sobě obsahuje cosi zároveň intimního a vznešeného, je to důležitý rituál, kolem něhož se točí každodenní život celé rodiny. Je to scéna příznačná pro dílo Kazimierze Kutze. Perla v koruně obsahuje ostentativně idealizovaný obraz Slezska, které je rodným krajem režiséra. Není zde nouze o pohledy na krásnou krajinu a nechybí ani lidové oděvy. Především však ve filmu přináší láskyplný obraz místní společnosti, nezlomných a solidárních horníků, připravených zemřít při obraně dolu, který je pro ně posvátným prostorem.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Perła w koronie
Reżyseria / Režie: Kazimierz Kutz
Scenariusz / Scénář: Kazimierz Kutz
Zdjęcia / Kamera: Stanisław Loth
Muzyka / Hudba: Wojciech Kilar
Obsada / Hrají: Olgierd Łukaszewicz, Łucja Kowolik, Jan Englert, Franciszek Pieczka, Jerzy Cnota
Nagrody / Ocenění: Lubuskie Lato Filmowe w Łagowie 1972 – Złote Grono, nagroda za pierwszoplanową rolę męską; MFF w Mediolanie 1972 – Złoty Globus; MFF w Panamie 1972 – Wielka Nagroda, nagroda za reżyserię / Lubušské filmové léto v Łagowě 1972 – Zlatý hrozen, cena za mužský herecký výkon v hlavní roli; MFF v Miláně 1972 – Zlatý glóbus; MFF v Panamě 1972 – Velká cena, nejlepší režie
Kraj / Země: Polska / Polsko 1972
Czas trwania / Stopáž: 111 min

W89

PIAST
01.05.2019, 10.00

UCIECZKA Z KINA WOLNOŚĆ / **ÚTĚK Z KINA SVOBODA**

PL Nadciąga koniec Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Mówią o tym wszystkie znaki na niebie, ziemi i na… ekranie. W kinie Wolność dochodzi do niecodziennego incydentu: w czasie seansu filmu *Jutrzenka* aktorzy odmawiają grania swoich ról i zaczynają zwracać się bezpośrednio do widzów. Gorszą ich, rozśmieszają, podjudzają. Coraz więcej ludzi gromadzi się wokół budynku. Władze są zaniepokojone: co się stanie, jeśli aktorzy w innych filmach postąpią tak samo i bunt obejmie całe polskie kino, a następnie – publiczność w całym kraju? Na miejsce przybywa doświadczony, cyniczny cenzor. Jednak i w nim coś zaczyna się zmieniać: pękać, kruszyć, otwierać. Okazuje się człowiekiem zagubionym i nieszczęśliwym, takim, który tęskni za czymś lepszym. Alegoryczny film Wojciecha Marczewskiego opowiada o potrzebie wolności, której nie jest w stanie stłamsić żaden reżim.

CZ Časy Polské lidové republiky se chýlí ke konci. Nasvědčují tomu všemožná znamení na nebi, na zemi i na plátnech kin. V kině Svoboda dochází k neobvyklému incidentu: při promítání filmu *Jitřenka* herci odmítnou dál hrát své role a začnou se obracet přímo na diváky, které střídavě pohoršují, rozesmívají a popouzejí. V okolí budovy kina se začíná srocovat stále víc lidí. Mocipáni jsou znepokojeni: co když totéž udělají i herci v dalších filmech a protest se rozšíří do všech polských filmů a odtud pak i mezi diváky v celé zemi? Na místo přijíždí zkušený cynický cenzor. Ale i v něm se začne něco měnit: cosi puká, rozbíjí se, otvírá, a on se projevuje jako ztracený a nešťastný člověk, který touží po něčem lepším. Alegorický film Wojciecha Marczewského vypráví o potřebě svobody, kterou žádný režim nedokáže potlačit.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ucieczka z kina „Wolność"
Reżyseria / Režie: Wojciech Marczewski
Scenariusz / Scénář:
Wojciech Marczewski
Zdjęcia / Kamera: Jerzy Zieliński
Muzyka / Hudba: Zygmunt Konieczny
Obsada / Hrají: Janusz Gajos,
Zbigniew Zamachowski,
Teresa Marczewska, Piotr Fronczewski,
Władysław Kowalski
Nagrody / Ocenění: Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 1990 – Złote Lwy, nagroda za pierwszoplanową rolę męską, nagroda za muzykę, Nagroda Dziennikarzy, Nagroda Prezesa Komitetu do Spraw Radia i Telewizji / Festival polských hraných filmů v Gdyni 1990 – velká festivalová cena Zlatí lvi, nejlepší herec v hlavní roli, nejlepší hudba, cena novinářů, cena předsedy Rady rozhlasu a televize
Kraj / Země: Polska / Polsko 1990
Czas trwania / Stopáž: 87 min

Piotr Mirski

W89

PIAST
28.04.2019, 21.00

PL Umarł system, niech żyje system. Na gruzach PRL-u, między morzem możliwości a oceanem chaosu, trwa bezpardonowa walka o stołki, wpływy, pieniądze, a także o życie. Na straconej pozycji znajdują się funkcjonariusze SB, strażnicy dawnego ładu i kozły ofiarne nowego. Ci, którzy wciąż wierzą w zasady i sprawiedliwość, rozpoczynają karierę w policji. Ci, którzy nie wierzą w nic, zostają gangsterami. W swoim najlepszym filmie Władysław Pasikowski opowiedział o przemianach ustrojowych za pomocą języka kina *noir*, zaklinając w dobrze znanej konwencji elementy polskiej rzeczywistości i związane z nimi postawy. *Psy* to film wulgarny, brutalny i bez jakichkolwiek sentymentów przedstawiający historię najnowszą. Dlatego na początku lat 90. wywołał takie poruszenie i kontrowersje, a blisko 30 lat po swojej premierze wciąż zachowuje świeżość.

CZ Režim je mrtev, ať žije režim! V troskách socialistického Polska, mezi mořem možností a oceánem chaosu, probíhá nelítostný boj o pozice, moc, peníze i o život. Na straně poražených jsou příslušníci tajné policie, strážci starých pořádků a obětní beránci nového systému. Ti z nich, kteří ještě věří v zásady a spravedlnost, začínají kariéru u policie, a z těch, kteří nevěří v nic, se stávají gangsteři. Władysław Pasikowski ve svém nejlepším filmu, pojednávajícím o změně společenského uspořádání, využívá výrazové prostředky filmu *noir*, přičemž prvky polské reality a s nimi související postoje včleňuje do dobře známých žánrových figur. Vulgární, brutální film je vyprávěním o nejnovějších dějinách oproštěných od jakéhokoli sentimentu. Proto také na začátku devadesátých let vyvolal takový rozruch a kontroverze. A z téhož důvodu si zachoval svou neotřelost i třicet let po premiéře.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Psy*
Reżyseria / Režie:
Władysław Pasikowski
Scenariusz / Scénář:
Władysław Pasikowski
Zdjęcia / Kamera: Paweł Edelman
Muzyka / Hudba: Michał Lorenc
Obsada / Hrají: Bogusław Linda, Marek Kondrat, Cezary Pazura, Janusz Gajos, Agnieszka Jaskółka, Zbigniew Zapasiewicz
Nagrody / Ocenění: Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 1992 – nagroda za reżyserię, nagroda za rolę męską, nagroda za drugoplanową rolę kobiecą, nagroda za muzykę, nagroda za montaż / Festival polských hraných filmů v Gdyni 1992 – nejlepší režie, nejlepší herec, nejlepší herečka ve vedlejší roli, nejlepší hudba, nejlepší střih
Kraj / Země: Polska / Polsko 1992
Czas trwania / Stopáž: 104 min

Piotr Mirski

W89

COK
30.04.2019, 15.00

ZAWRÓCONY / **OBRÁCENÝ**

PL Tomasz Siwek, pracownik śląskiej elektrociepłowni, jest oddanym członkiem PZPR. Jego naczelnik twierdzi nawet, że gdyby co drugi Polak był taki jak on, to cały kraj wyprzedziłby Związek Sowiecki w ciągu zaledwie 15 lat. Z racji swojej godnej pozazdroszczenia postawy bohater zostaje wysłany na wiec „Solidarności", aby sprawdził, ilu kolegów z pracy bierze udział w tym nielegalnym przedsięwzięciu. To bez wątpienia ważne i wymagające zadanie. Na miejscu dzieje się jednak coś niespodziewanego: otóż Siwek daje się porwać zbiorowym emocjom i dołącza do śpiewającego tłumu. Chwila słabości okazuje się brzemienna w skutkach. Przedstawiciel systemu nagle odkrywa, że znalazł się po drugiej stronie barykady. Komedia Kazimierza Kutza, zrealizowana niedługo po upadku komunizmu, stanowi polemikę z mitem solidarnościowym.

CZ Tomáš Siwek, zaměstnanec slezské elektrárny a teplárny, je oddaným členem polské komunistické strany. Jeho nadřízený dokonce tvrdí, že kdyby každý druhý Polák byl stejný jako on, tak by Polsko do patnácti let předstihlo Sovětský svaz. Pro své chvályhodné postoje je hrdina vyslán na shromáždění Solidarity, aby zjistil, kolik jeho kolegů se této nelegální akce účastní. To je nepochybně důležitý a nelehký úkol. Na místě se ale stane něco nečekaného: Siwek podlehne kolektivním emocím a připojuje se k zpívajícímu davu. Ta krátká chvíle slabosti má rozsáhlé následky. Představitel systému najednou zjišťuje, že se ocitl na opačné straně barikády. Komedie Kazimierze Kutze natočená krátce po pádu komunismu je polemikou s mytologizací Solidarity.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Zawrócony
Reżyseria / Režie: Kazimierz Kutz
Scenariusz / Scénář: Kazimierz Kutz
Zdjęcia / Kamera: Wiesław Zdort
Muzyka / Hudba:
Jan Kanty Pawluśkiewicz
Obsada / Hrají: Zbigniew Zamachowski, Henryk Bista, Marek Kondrat, Stanisław Górka, Zofia Rysiówna
Nagrody / Ocenění: Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 1994 – Złote Lwy, nagroda za muzykę, nagroda za główną rolę męską; MFF w Moskwie 1995 – wyróżnienie FIPRESCI; MFF w Utrechcie 1995 – „Złoty Cielec" dla najlepszego filmu europejskiego / Festival polských hraných filmů v Gdyni 1994 – velká cena Zlatí lvi, nejlepší hudba, nejlepší herec v hlavní roli; MFF v Moskvě 1995 – cena FIPRESCI; MFF v Utrechtu 1995 – Zlaté tele pro nejlepší evropský film
Kraj / Země: Polska / Polsko 1994
Czas trwania / Stopáž: 104 min

W89

PIAST
30.04.2019, 10.00

PL *Zdobyć świata szczyt albo przeżyć jeden dzień* – śpiewa w promującej film piosence Artur Gadowski. Sześcioro emigrantów z różnych części Polski przybywa do Nowego Jorku z podobnymi aspiracjami – szukają zmiany na lepsze. Jednym marzy się szybki zarobek, innym wielka kariera rodem z amerykańskiego snu, kolejnym życie w luksusie. Każdy z nich na swój bolesny sposób zderzy się z brutalną rzeczywistością i stanie przed wyborem: wrócić w upokorzeniu do ojczyzny albo zostać i żyć w nędzy, ale do Polski słać wiadomości o kolejnych sukcesach. Bohaterów oglądamy na Greenpoincie tuż przed Bożym Narodzeniem, kiedy tęsknota za bliskimi i ciepłym kątem szczególnie mocno daje o sobie znać. Ale też odradza się nadzieja i wiara w to, że los musi się odmienić. I faktycznie, odmieni się, ale nikt nie podejrzewa jak. Fabularna wolta zaskoczy także widza, bo reżyser sprawnie miesza nastroje i gatunki, przez co słodko-gorzki film bawi i wzrusza, a jego bohaterowie równie mocno irytują i wzbudzają sympatię.

CZ *Dobýt vrchol světa anebo přežít jeden den*, zpívá Artur Gadowski v písničce propagující film. Šestice emigrantů z různých částí Polska přijíždí do New Yorku s podobnými ambicemi: všichni hledají změnu k lepšímu. Jedněm jde o rychlý výdělek, jiní touží po velké kariéře v duchu amerického snu, další chtějí žít v luxusu. Každý z nich se pak svým vlastním, bolestným způsobem setkává s krutou realitou a musí se rozhodnout, jestli se pokorně vrátí domů, nebo zůstane a bude žít v bídě, ale do Polska bude posílat zprávy o svých úspěších. S hrdiny se setkáváme v newyorské polské čtvrti Greenpoint těsně před Vánoci, kdy nejsilněji pociťují stesk po svých blízkých a teplu domova. Je to ale také čas, kdy se rodí naděje a víra v to, že se osud musí změnit. A on se opravdu změní, jen zatím nikdo netuší, jakým směrem. Obrat v ději překvapí i diváka, protože režisér dovedně mísí nálady a žánry, díky čemuž tento sladkobolný film baví i dojímá a jeho hrdinové nás stejnou měrou iritují i vzbuzují naše sympatie.

Tytuł oryginalny / Původní název: *Szczęśliwego Nowego Jorku*
Reżyseria / Režie: Janusz Zaorski
Scenariusz / Scénář: Edward Redliński, Janusz Zaorski
Zdjęcia / Kamera: Paweł Edelman
Muzyka / Hudba: Marek Kościkiewicz
Obsada / Hrají: Bogusław Linda, Zbigniew Zamachowski, Janusz Gajos, Cezary Pazura
Nagrody / Ocenění: Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 1997 – nagroda za reżyserię; Nagroda Stowarzyszenia Kina Polskie 1997 – Złoty Bilet / Festival polských hraných filmů v Gdyni 1997 – cena za režii; Cena sdružení Polská kina 1997 – Zlatá vstupenka
Kraj / Země: Polska / Polsko 1996
Czas trwania / Stopáž: 95 min

W89

PIAST
30.04.2019, 15.00

PLAC ZBAWICIELA / **NÁMĚSTÍ SPASITELE**

PL Plac Zbawiciela w Warszawie ma kształt koła – jego powracający w filmie obraz dyskretnie nawiązuje do sytuacji bohaterki, która stopniowo utwierdza się w przekonaniu, że tkwi w zaklętym kręgu. Beata musi wraz z mężem i dziećmi przenieść się do mieszkania teściowej, położonego w ruchliwym centrum stolicy, tuż obok tytułowego placu. Powiedzieć, że razem żyje im się niezbyt wygodnie, to nie powiedzieć nic. Dawne żale, narastająca frustracja, coraz głośniejsze kłótnie. A to dopiero początek konfliktu, w którym najsłabszą stroną jest Beata. Poniżona i zrozpaczona decyduje się na desperacki krok, aby wyrwać się z codziennego piekła. Wstrząsający film Krzysztofa Krauze i Joanny Kos-Krauze jest oparty na prawdziwej historii – za inspirację twórcom posłużył artykuł znaleziony w „Super Expressie".

CZ Náměstí Spasitele ve Varšavě má kruhový tvar. Pohled na něj, který se ve filmu několikrát vrací, jemně souzní s rozpoložením hrdinky, která postupně zjišťuje, že se dostala do bezvýchodné situace. Beata se musí s manželem a dětmi přestěhovat do bytu své tchyně, nacházejícího se nedaleko titulního místa v rušném centru hlavního města. Kdybychom řekli, že jejich soužití není příliš šťastné, bylo by to velkým eufemismem. Staré křivdy, rostoucí frustrace a stále hlasitější výčitky jsou pouze počátkem strašného konfliktu, jehož nejzranitelnějším účastníkem je Beata, která má v rodině postavení holky z vesnice a darmojeda. V beznaději a ponížení se nakonec rozhodne k zoufalému činu, aby se dostala ze začarovaného kruhu. Silný film Krzysztofa Krauzeho a Joanny Kos-Krauze vychází ze skutečného příběhu, který autoři našli v článku zveřejněném v deníku Super Express.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Plac Zbawiciela
Reżyseria / Režie: Joanna Kos-Krauze, Krzysztof Krauze
Scenariusz / Scénář: Joanna Kos-Krauze, Krzysztof Krauze
Zdjęcia / Kamera: Wojciech Staroń
Muzyka / Hudba: Paweł Szymański
Obsada / Hrají: Jowita Budnik, Arkadiusz Janiczek, Ewa Wencel, Dawid Gudejko, Natan Gudejko
Nagrody / Ocenění: Festiwal Polskich Filmów Fabularnych 2006 – Złote Lwy, nagroda za główną rolę kobiecą, nagroda za drugoplanową rolę kobiecą, nagroda za muzykę Nagroda Dziennikarzy, Nagroda Prezydenta, Nagroda Prezesa Zarządu Telewizji Polskiej / Festival polských hraných filmů v Gdyni 2006 – velká cena Zlatí lvi, nejlepší herečka v hlavní roli, nejlepší herečka ve vedlejší roli, nejlepší hudba, cena novinářů, cena primátora, cena předsedy představenstva Polské televize
Kraj / Země: Polska / Polsko 2006
Czas trwania / Stopáž: 105 min

Piotr Mirski

W89

PIAST
01.05.2019, 17.00

PL Próba przeszczepienia na polski grunt amerykańskiego kina kontestacji. Wiatr we włosach, ogień w sercu, smak wolności na języku – to właśnie ten rodzaj filmu. Zawarta tutaj wizja buntu jest przy tym dość poczciwa, pozbawiona radykalnych ekscesów, jakie można zobaczyć w niejednej zachodniej produkcji. Szalona przygoda dwóch młodych, zagubionych chłopaków w znacznej mierze sprowadza się do odgrywania bogaczy i zażywania luksusów. Gdy bohaterom udaje się zdobyć torbę z ukradzionymi pieniędzmi, robią wielkie zakupy i wprowadzają się do wysokiej klasy hotelu. Tym, czemu się przeciwstawiają, jest bieda i beznadzieja późnego PRL-u. Ich perypetie zostają pokazane w formie kalejdoskopu przeważnie zabawnych scenek, urozmaicanych przez wstawki muzyczne, w których pojawia się zespół Maanam.

CZ *Veliký výlet* Krzysztofa Rogulského je pokusem přenést na polskou půdu postupy amerického cinema of contestation. Vítr ve vlasech, oheň v srdci a chuť svobody na jazyku – přesně o takový typ filmu se jedná. Obraz revolty je zde však dost poklidný, bez radikálních excesů, jaké bychom mohli nalézt v nejednom filmu natočeném na Západě. Bláznivé dobrodružství dvou mladých uprchlíků se většinou omezuje na to, že si hrají na boháče a užívají si luxusu. Díky tašce plné ukradených peněz se mohou věnovat nespoutanému nakupování a bydlet v drahých hotelech. To, proti čemu revoltují, je bída a beznaděj Polska v období pozdního socialismu. Jejich peripetie jsou zobrazeny jako kaleidoskop zpravidla komických scének, doplněných hudebními vložkami, ve kterých se objevuje skupina Maanam.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Wielka majówka
Reżyseria / Režie: Krzysztof Rogulski
Scenariusz / Scénář:
Krzysztof Rogulski, Marek Rymuszko
Zdjęcia / Kamera: Jacek Prosiński
Muzyka / Hudba: Marek Jackowski
Obsada / Hrají: Jan Piechociński, Zbigniew Zamachowski, Anna Moczkowska, Ewa Wiśniewska, Grażyna Szapołowska
Nagrody / Ocenění: Koszaliński Festiwal Debiutów Filmowych „Młodzi i Film" 1981 – wyróżnienie / Koszalinský festival filmových debutů „Mladí a film" 1981 – čestné uznání
Kraj / Země: Polska / Polsko 1981
Czas trwania / Stopáž: 86 min

*89 Milimetrów od Europy / **89 mm od Evropy***, reż. Marcel Łoziński

W89

PIĘĆ BAJEK O MIŁOŚCI
PĚT POHÁDEK O LÁSCE
TEATR
01.05.2019, 15.15

89 MILIMETRÓW OD EUROPY
89 MM OD EVROPY
KaSS
30.04.2019, 10.00

PL **PIĘĆ BAJEK O MIŁOŚCI**

Kora, słynna wokalistka zespołu Maanam, opowiada przed kamerą o wiecznym głodzie miłości, a także o nienawiści, trudnym dzieciństwie i upodobaniu do kiczu, którego się nie wstydzi. Wywiad z artystką przeplatany jest teledyskami piosenek Maanamu – wizyjnymi, poetyckimi, flirtującymi z surrealizmem i psychodelią, innymi słowy: bajkowymi.

89 MILIMETRÓW OD EUROPY

Pociąg wjeżdża na stację – to jednak nie La Ciotat, gdzie rozgrywa się legendarny film braci Lumière, lecz Brześć, znajdujący się przy białorusko-polskiej granicy. Jako że tory w byłym ZSRR i Europie nie mają takich samych szerokości, pracownicy kolei muszą dokonać wymiany układu jezdnego. Na przykładzie tego zdarzenia dokumentalista Marcel Łoziński pokazuje różnice między Wschodem a Zachodem.

CZ **PĚT POHÁDEK O LÁSCE**

Ikonická zpěvačka skupiny Maanam vypráví před kamerou o věčném hladu po lásce, ale také o nenávisti, těžkém dětství a nijak neskrývané zálibě v kýči. Rozhovor s umělkyní je prokládán videoklipy písniček skupiny Maanam – vizuálně zajímavými, poetickými, koketujícími se surrealismem a psychedelií, jinak řečeno – pohádkovými.

89 MM OD EVROPY

Vlak vjíždí do stanice. Není to ovšem stanice La Ciotat, ve které začíná legendární film bratrů Lumièrových, ale Brest na běloruský-polské hranici. Rozchod kolejí v bývalém Sovětském svazu je jiný než v Evropě, a proto musí pracovníci železnice provést výměnu podvozku. Na příkladu tohoto procesu dokumentarista Marcel Łoziński poukazuje na rozdíly mezi Východem a Západem.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Pięć bajek o miłości
Reżyseria / Režie: Mariusz Grzegorzek
Scenariusz / Scénář:
Mariusz Grzegorzek
Zdjęcia / Kamera: Jolanta Dylewska
Muzyka / Hudba: Maanam
Obsada / Hrají: Olga „Kora" Jackowska
Kraj / Země: Polska / Polsko 1996
Czas trwania / Stopáž: 30 min

Tytuł oryginalny / Původní název:
89 mm od Europy
Reżyseria / Režie: Marcel Łoziński
Scenariusz / Scénář: Marcel Łoziński
Zdjęcia / Kamera: Jacek Petrycki, Artur Reinhart
Nagrody / Ocenění:
MFFK w Oberhausen 1993 – Grand Prix, Nagroda Klubów Filmowych FICC; MFF w Montrealu 1994 – Grand Prix / Mezinárodní festival krátkých filmů v Oberhausenu 1993 – Grand Prix; cena Mezinárodní federace filmových klubů (FICC); MFF v Montrealu 1994 – Grand Prix,
Kraj / Země: Polska / Polsko 1993
Czas trwania / Stopáž: 12 min

Piotr Mirski

W89

COK
30.04.2019, 10.45

ARIZONA

PL To nie daleka Arizona – to świat po apokalipsie. Popegeerowską wieś Zagórki zaludniają życiowi rozbitkowie, którzy nie umieją się odnaleźć w nowej wspaniałej Polsce, wyzwolonej po długich dekadach z jarzma komunizmu. Coś poszło nie tak. Państwowe gospodarstwa zniknęły, a nowe struktury się nie wytworzyły. Doraźnym lekarstwem na codzienne bolączki jest tanie wino marki Arizona – spożywczy hit w lokalnym sklepiku. Dokument Ewy Borzęckiej składa się z ciągu turpistycznych obrazków i bełkotliwych monologów. Całość jest skrajnie przygnębiająca, a przy tym naznaczona dwuznacznym, groteskowym komizmem. Taka radykalna wizja wywołała kontrowersje. Reżyserka była zarówno oskarżana o wyrachowane epatowanie patologią, jak i chwalona za stworzenie wyrazistego portretu społecznych dołów.

CZ Není to žádná rajská Arizona, ale svět po apokalypse. Do polské vesnice zničené kolektivizovaným zemědělstvím se stěhují ztroskotanci, kteří se nedokážou zorientovat v tom novém a úžasném Polsku, které se po dlouhých desetiletích konečně zbavilo jha komunismu. Něco se však pokazilo. Prázdné místo po zaniklých starých strukturách vyplnila ponurá ochablost. Rychlým lékem na každodenní trápení je levné víno značky Arizona, které se v místním obchodě stalo potravinářským trhákem. Dokument Ewy Borzęcké se skládá z řady turpistických obrázků a blábolivých monologů. Celek působí velmi tísnivě, zároveň však obsahuje nepohodlné, groteskní komično. Takový radikální pohled vyvolal množství kontroverzí. Režisérka byla obviňována z vypočítavého zobrazování patologie, ale také chválena za vytvoření vyhraněného portrétu lidí na okraji společnosti.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Arizona
Reżyseria / Režie: Ewa Borzęcka
Scenariusz / Scénář: Ewa Borzęcka
Zdjęcia / Kamera: Mikołaj Nesterowicz
Nagrody / Ocenění: Krakowski Festiwal Filmowy 1998 – Złoty Lajkonik; Festiwal Mediów „Człowiek w zagrożeniu" w Łodzi 1997 – Nagroda Prezydenta Miasta Łodzi / Krakovský filmový festival 1998 – Zlatý lajkonik; Festival médií „Člověk v ohrožení" v Lodži 1997 – cena primátora Lodže
Kraj / Země: Polska / Polsko 1997
Czas trwania / Stopáž: 46 min

W89

KaSS
30.04.2019, 10.00

BALLADA O KOZIE / **BALADA O KOZE**

PL *Koza to najlepszy skarb, mleko daje, małe je* – podśpiewuje pozbawiony części przedniego uzębienia mężczyzna w średnim wieku, siedząc na schodach przed sklepem spożywczym. Wbrew pozorom nie jest to scena groteskowa ani turpistyczna. Dokument Bartosza Konopki stanowi rewers kontrowersyjnej *Arizony* Ewy Borzęckiej. Zamiast wizji beznadziei i degrengolady znajdujemy tu optymistyczną opowieść o ubogich mieszkańcach pewnej wsi, którzy otrzymują szansę na poprawę swojej sytuacji. Tą szansą okazują się kozy, sprezentowane przez pomoc społeczną. Zwierzęta nie tylko dają mleko, ale wnoszą w życie miejscowych ludzi wiele radości. Film w znacznej mierze wypełniają bukoliczne scenki, w których bohaterowie oswajają się i bawią z sympatycznymi kozami.

CZ *Koza je zlatíčko, papá jen maličko a dává nám mlíčko*, prozpěvuje částečně bezzubými ústy muž středního věku, který sedí na schodech před venkovským obchodem s potravinami. I když to tak na první pohled nevypadá, není to groteska ani turpistický film. Právě naopak, dokument Bartosze Konopky se nachází na opačné straně spektra než kontroverzní *Arizona* Ewy Borzęcké. Místo beznaděje a morálního rozkladu přináší optimistické vyprávění o chudých obyvatelích jedné vesnice, kterým se naskytne šance, aby změnili svou situaci. Touto nadějí na změnu jsou kozy, jejichž chov jim navrhnou sociální pracovníci. Kromě mléka kozy vnášejí do života místních lidí také mnoho radosti. Velkou část filmu tvoří bukolické scénky, jejichž hrdinové se seznamují se sympatickými, stále se usmívajícími kozami a hrají si s nimi.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Ballada o kozie
Reżyseria / Režie: Bartosz Konopka
Scenariusz / Scénář: Bartosz Konopka, Piotr Rosołowski
Zdjęcia / Kamera: Piotr Rosołowski
Muzyka / Hudba: Piotr Braun, Wojciech Waglewski
Nagrody / Ocenění: Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej „Prowincjonalia" we Wrześni 2004 – Jańcio Wodnik; Toruński Offowy Festiwal Filmowy 2004 – Nagroda Publiczności; Multimedia Happy End Festiwal Filmów Optymistycznych 2004 – wyróżnienie; Festiwal Era Nowe Horyzonty w Cieszynie 2005 – nagroda w konkursie polskich filmów dokumentalnych / Polský festival filmového umění „Prowincjonalia" ve Wrześni 2004 – Janek Vodnář; Toruňský offový filmový festival 2004 – cena diváků; Multimedia Happy End Festival optimistických filmů 2004 – čestné uznání; Festival „Era Nowe Horyzonty" v Těšíně 2005 – cena v soutěži polských dokumentárních filmů
Kraj / Země: Polska / Polsko 2004
Czas trwania / Stopáž: 50 min

Piotr Mirski

W89

COK
02.05.2019, 10.00

PL Ten spektakl pierwotnie miał wyreżyserować dla Teatru Telewizji Grzegorz Królikiewicz, jeden z najbardziej wyrazistych twórców polskiego kina. Kiedy zmarł w 2017 roku, projekt przejął jego syn, który przedtem pracował nad tekstem przedstawienia. *Inspekcja* poświęcona jest zbrodni katyńskiej – zamiast martyrologii dostajemy jednak opowieść o diabelskim kuszeniu. Rolę Mefistofelesa odgrywa tu enkawudzista Wasilij Zarubin, człowiek równie bezwzględny co wyrafinowany, próbujący zwerbować część z polskich oficerów osadzonych w obozie sowieckim. Kolejni bohaterowie wciągani są w psychologiczną grę. Tych, którzy nie ulegną, czeka egzekucja i masowy grób. Chociaż ekranowa historia rozgrywa się w ściśle określonej przeszłości, to ponadczasowy wymiar nadaje jej industrialna scenografia, wyjęta jakby ze starego filmu science fiction.

CZ Film *Inspekce* měl původně pro Divadlo polské televize režírovat Grzegorz Królikiewicz, jedna z nejvýraznějších osobností polského filmu. Po jeho smrti v roce 2017 projekt převzal jeho syn, který s ním dříve spolupracoval na scénáři představení. Snímek se věnuje katyňskému zločinu, namísto banální martyrologie však přináší vyprávění o ďábelském pokušení. Roli Mefistofela plní příslušník NKVD Vasilij Zarubin, bezohledný a vypočítavý muž, který se pokouší naverbovat část polských důstojníků vězněných v sovětském lágru. Do jeho psychologické hry jsou zatahováni stále další hrdinové. Ty, kdo jeho svodům nepodlehnou, čeká poprava a věčný odpočinek v masovém hrobě. Zfilmovaný příběh se sice odehrává v jasně dané minulosti, ale získává nadčasový rozměr díky industriální scénografii jakoby vytržené ze starého sci-fi filmu.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Inspekcja
Reżyseria / Režie:
Jacek Raginis-Królikiewicz
Scenariusz / Scénář:
Grzegorz Królikiewicz,
Jacek Raginis-Królikiewicz
Zdjęcia / Kamera: Adam Bajerski
Muzyka / Hudba: Michał Lorenc
Obsada / Hrají: Mariusz Ostrowski, Piotr Głowacki, Zygmunt Malanowicz, Sławomir Sulej, Przemysław Bluszcz
Nagrody / Ocenění: Festiwal Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej „Dwa Teatry" w Sopocie 2018 – Grand Prix; Międzynarodowy Festiwal Filmów Historycznych i Wojskowych w Warszawie 2018 – Srebrna Szabla; Festiwal Polskich Teatrów Telewizji w Nowym Jorku 2018 – Grand Prix / Festival Divadla Polského rozhlasu a Divadla Polské televize „Dvě divadla" v Sopotech 2018 – Grand Prix; Mezinárodní festival historických a válečných filmů ve Varšavě 2018 – „Stříbrná šavle"; Festival polských televizních divadel v New Yorku 2018 – Grand Prix
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 88 min

Piotr Mirski

KATOWICKA SZKOŁA FILMOWA
KATOVICKÁ FILMOVÁ ŠKOLA

KSF

Takiego pięknego syna urodziłam / ***Porodila jsem tak pěkného syna***, reż. Marcin Koszałka

DOM NA ROZDROŻU / **DŮM NA ROZCESTÍ**
Reżyseria / Režie: Piotr Łazarkiewicz | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 1979 | **Czas trwania / Stopáž:** 17 min
KSF3: COK | 29.04.2019, 12.45

ANTYKWARIAT / **ANTIKVARIÁT**
Reżyseria / Režie: Waldemar Krzystek | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 1980 | **Czas trwania / Stopáž:** 20 min
KSF3: COK | 29.04.2019, 12.45

MIEJSCE URODZENIA / **MÍSTO NAROZENÍ**
Reżyseria / Režie: Magdalena Łazarkiewicz | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 1980
Czas trwania / Stopáž: 12 min
KSF3: COK | 29.04.2019, 12.45

GRY I ZABAWY WOJSKOWE / **VOJENSKÉ HRY A ZÁBAVA**
Reżyseria / Režie: Michał Rosa | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 1990 | **Czas trwania / Stopáž:** 16 min
KSF1: PIAST | 28.04.2019, 12.30

INNA / **JINÁ**
Reżyseria / Režie: Maciej Pieprzyca | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 1993 | **Czas trwania / Stopáž:** 17 min
KSF1: PIAST | 28.04.2019, 12.30

CELA Z WIDOKIEM / **CELA S VÝHLEDEM**
Reżyseria / Režie: Beata Dzianowicz | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 1996 | **Czas trwania / Stopáž:** 23 min
KSF4: TEATR | 01.05.2019, 10.00

DZIEWCZYNY Z SZYMANOWA / **DÍVKY Z SZYMANOWA**
Reżyseria / Režie: Magdalena Piekorz | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 1997 | **Czas trwania / Stopáž:** 29 min
KSF3: COK | 29.04.2019, 12.45

TAKIEGO PIĘKNEGO SYNA URODZIŁAM / **PORODILA JSEM TAK PĚKNÉHO SYNA**
Reżyseria / Režie: Marcin Koszałka | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 1999 | **Czas trwania / Stopáž:** 25 min
KSF4: TEATR | 01.05.2019, 10.00

CZŁOWIEK MAGNES / **ČLOVĚK MAGNET**
Reżyseria / Režie: Marcin Wrona | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2001 | **Czas trwania / Stopáž:** 19 min
KSF1: PIAST | 28.04.2019, 12.30

CZUBEK / **BLÁZEN**
Reżyseria / Režie: Bartosz Konopka | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2001 | **Czas trwania / Stopáž:** 11 min
KSF4: TEATR | 01.05.2019, 10.00

3 LOVE
Reżyseria / Režie: Agnieszka Smoczyńska | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2004
Czas trwania / Stopáž: 23 min
KSF4: TEATR | 01.05.2019, 10.00

MYJNIA / **MYČKA**
Reżyseria / Režie: Jan P. Matuszyński | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2007 | **Czas trwania / Stopáž:** 20 min
KSF1: PIAST | 28.04.2019, 12.30

ŚWIĘTO ZMARŁYCH / **SVÁTEK ZEMŘELÝCH**
Reżyseria / Režie: Aleksandra Terpińska | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2011 | **Czas trwania / Stopáž:** 17 min
KSF2: KaSS | 28.04.2019, 16.45

OBCY / **CIZÍ**
Reżyseria / Režie: Piotr Domalewski | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2013 | **Czas trwania / Stopáž:** 24 min
KSF2: KaSS | 28.04.2019, 16.45

MAGMA
Reżyseria / Režie: Paweł Maślona | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2013 | **Czas trwania / Stopáž:** 31 min
KSF2: KaSS | 28.04.2019, 16.45

RWETES / **ZMATEK**
Reżyseria / Režie: Kuba Czekaj | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2014 | **Czas trwania / Stopáž:** 17 min
KSF2: KaSS | 28.04.2019, 16.45

FD

CENTRAL
28.04.2019, 10.00

CZARCIE PIÓRO / **ČERTÍ BRKO**

PL W ubiegłym roku reżyser Marek Najbrt zdołał pokazać w kinach dwie produkcje, na pierwszy rzut oka odmienne gatunkowo. W czasie wyborów prezydenckich miała premierę ostra satyra polityczna *Prezident Blaník* (Prezydent Blaník), nawiązującą do jego wcześniejszego serialu *Kancelář Blaník* (Biuro Blaník), a przed Bożym Narodzeniem – baśń *Czarcie pióro*. Ale i w takiej konwencji twórca przejawia satyryczne zacięcie. Zaskakująca fabuła skupia się na diable Bonifacym wysłanym w świat z pewną misją oraz na skradzionym magicznym piórze, sumiennie spisującym wszystkie ludzkie grzechy. Młody czart przeżywa wiele zabawnych przygód ilustrowanych musicalowymi wstawkami: próbuje ocalić miasteczko Pytlov, gdzie zakochuje się w urodziwej córce szynkarza, jak również wyzwala z niewoli Lucyfera, władcę piekieł. W ten niepozorny sposób reżyser podjął ważki temat naruszania danych osobowych oraz wytknął szereg społecznych przywar.

CZ Režisér Marek Najbrt stihl v loňském roce vyslat do kin dva na první pohled žánrově naprosto odlišné projekty: v období prezidentských voleb to byla ostrá politická satira *Prezident Blaník*, jež navazovala na jeho předchozí seriál *Kancelář Blaník*, a v předvánočním čase pohádka *Čertí brko*, která byla jeho první zkušeností s tímto typem filmu. I na pohádkovém žánru však Najbrt dokázal zúročit své satirické vlohy: do archetypálního příběhu o zmateném čertovi, který je s určitou misí vyslán do světa, kde přivodí více škody než užitku, se mu skrze motiv ukradeného kouzelného brka poctivě zapisujícího všechny lidské hříchy podařilo infiltrovat ožehavé téma zneužití osobních údajů a s nadsázkou okomentovat řadu společenských neduhů. Na své cestě za záchranou městečka Pytlov, kde se zamiluje do pohledné dcery hospodského, a při osvobozování zajatého vládce pekla Lucifera, tak mladý čert Bonifác prožívá řadu humorných dobrodružství zpestřených muzikálovými výstupy.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Čertí brko
Reżyseria / Režie: Marek Najbrt
Scenariusz / Scénář: Robert Geisler, Tomáš Hodan
Zdjęcia / Kamera: Martin Žiaran
Muzyka / Hudba: Marek Doubrava, Viktor Ekrt
Obsada / Hrají: Jan Cina, Ondřej Vetchý, Judit Bárdos, Jan Budař, Marek Daniel
Kraj / Země: Czechy / Česko 2018
Czas trwania / Stopáž: 99 min

Jana Bébarová

FD

COK
29.04.2019, 09.30

PL Pięcioletnia Basia ma charakterek, pluszowego przyjaciela Miśka Zdziśka, uwielbia żelki i ubrania w paski. Codziennie wymyśla coś nowego – dziś chce zostać baletnicą, jutro treserką dzikich zwierząt. W świecie Basi wszystko jest zabawą – nauka piruetów, wspólne gotowanie czy zakupy w supermarkecie. Dziewczynka uczy najmłodszych widzów, jak z codzienności zrobić wielką przygodę, a jednocześnie zachwycać się drobiazgami. Ponadto główna bohaterka stawia czoło wyzwaniom współczesności. W nowej odsłonie serialowych przygód Basia uczy się tańca i dowiaduje się, jak ważna jest aktywność fizyczna. Gotowanie uczy ją nie tylko smaku, lecz także pracy w zespole. Podczas zakupów poznaje wartość pieniądza i mierzy się z trudną sztuką oporu przed reklamą. A w epizodzie o telewizorze – że istnieje ekranowy świat, który może zastąpić wyobraźnię.

CZ Pětiletá Bára je svéhlavá holčička, která má ráda svého plyšového kamaráda Miška Zdziška, bonbóny a pruhované oblečení. Každý den si vymýšlí něco nového. Dnes se chce stát baletkou, zítra pro změnu cvičitelkou divokých zvířat. Bára bere všechno jako dobrodružství: když se učí piruety, když pomáhá mamince vařit, když nakupuje v supermarketu… Učí nejmladší diváky, jak změnit každodenní činnosti ve velké dobrodružství, jak se nechat zaujmout maličkostmi. Vyrůstá z ní velmi moderní hrdinka. V dalším pokračování seriálových příběhů se Bára učí tančit, učí se disciplíně a také poznává, jak důležitá je fyzická aktivita. Při vaření nejde jen o chuť, ale učí se také pracovat v týmu. Při nakupování zjišťuje, jaká je hodnota peněz, a učí se náročnému umění odolávat reklamě. A v epizodě s televizorem zjišťuje, že existuje svět na obrazovce, který je možné vyměnit za fantazii.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Basia 2
Reżyseria / Režie: Marcin Wasilewski, Łukasz Kacprowicz
Scenariusz / Scénář: Szymon Jachimek, Zofia Stanecka, Marcin Wasilewski
Muzyka / Hudba: Michał Jacaszek
Kraj / Země: Polska / Polsko 2018
Czas trwania / Stopáž: 50 min

(materiały nadesłane / materiál distributora)

FD

PIAST
02.05.2019, 10.30

DZIEŃ CZEKOLADY / **DEN ČOKOLÁDY**

PL Ekranizacja pełnej czarów książki Anny Onichimowskiej, która opowiada o przygodach Moniki i Dawida. Dwoje bohaterów połączy nie tylko przyjaźń, lecz także wspólny sekret. Odkryją świat, w którym żyją zjadacze poniedziałków, wtorków i kolejnych dni tygodnia. Czy uda im się spełnić marzenie i cofnąć czas? Czy poznają tajemnicę starego zegara i obudzą szalonego Skoczka Czasu? Monika i Dawid będą również musieli wspólnie stawić czoło złej wiedźmie wykradającej dzieciom ich drogocenne wspomnienia. *Dzień czekolady* to opowieść o tęsknocie, miłości i wyobraźni tak potężnej, że niemożliwe staje się możliwe. To także pierwszy polski projekt, który zdobył przyznawaną w Cannes Nagrodę im. Krzysztofa Kieślowskiego dla najlepszego scenariusza Europy Środkowej.

CZ Filmová adaptace stejnojmenné magické knihy Anny Onichimowské vypráví o dobrodružstvích Moniky a Davida. Dvojici hrdinů nespojuje jen přátelství, ale také společné tajemství. Objevili svět, kde žijí požírači pondělků, úterků a dalších dnů v týdnu. Vyplní se jim jejich přání a podaří se jim vrátit čas? Poznej společně s nimi tajemství starých hodin a probuď bláznivého Skokana času. A jestli se nebojíš, nezavírej oči a utkej se se zlou čarodějnicí, která dětem krade jejich drahocenné vzpomínky. *Den čokolády* je vyprávění o smutku, lásce a fantazii tak silné, že se nemožné stává skutečností a navždy proměňuje život všech hrdinů. První polský projekt oceněný Cenou Krzysztofa Kieślowského za nejlepší středoevropský scénář na festivalu v Cannes.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Dzień czekolady
Reżyseria / Režie: Jacek Piotr Bławut
Scenariusz / Scénář:
Anna Onichimowska, Jacek Piotr Bławut
Zdjęcia / Kamera: Radosław Ładczuk
Obsada / Hrají: Julia Odzimek,
Leo Stubbs, Marek Bukowski,
Magdalena Cielecka, Witold Dębicki,
Barbara Kurzaj, Katarzyna Kwiatkowska
Nagrody / Ocenění: Międzynarodowy Festiwal Kina Dziecięcego w Montrealu 2019 – Nagroda „Inis" za innowację i oryginalność / Mezinárodní festival dětských filmů v Montrealu 2019 – cena „Inis" za inovaci a originalitu
Kraj / Země: Polska / Polsko 2017
Czas trwania / Stopáž: 75 min

(materiały nadesłane / materiál distributora)

FD

TEATR
30.04.2019, 08.30

WŁADCY PRZYGÓD. STĄD DO OBLIVIO
VLÁDCI DOBRODRUŽSTVÍ. ODSUD DO OBLIVIA

PL Jedno przypadkowe spotkanie, próba porwania, szalony lot na własnoręcznie skonstruowanej machinie i ucieczka przed Łowcami Głów z Oblivio… Czy to brzmi jak normalny dzień w życiu przeciętnego nastolatka? Franek i Izka – główni bohaterowie filmu – odkryją, że nie trzeba być superbohaterem, aby przeżyć przygodę. Uruchamiając tajemniczy gramofon, przypadkiem sprowadzą na Ziemię uciekiniera z krainy Oblivio, Eddiego. W ten sposób ściągną na siebie gniew Łowców Głów, którzy za wszelką cenę będą chcieli ukarać zbiega. Nie zawahają się „zdeatomizować" każdego, kto stanie im na drodze. Czy Frankowi i Izce uda się uratować Eddiego? Czy ich przyjaźń przetrwa pomimo wyzwań, jakie czekają ich po drodze?

CZ Jedno náhodné setkání, pokus o únos, šílený let na vlastnoručně vyrobeném stroji a útěk před Lovci hlav z Oblivia – vypadá takhle normální den v životě obyčejného teenagera? Franek a Iza, hlavní hrdinové filmu, zjistili, že nemusíte být superhrdiny, abyste zažili superdobrodružství. Puštěním tajemného gramofonu náhodou přivolají na zemi Eddieho, uprchlíka ze země Oblivio. Tím na sebe obrátí hněv Lovců hlav, kteří chtějí za každou cenu uprchlíka potrestat. „Za každou cenu" v tomto případě znamená, že mají v úmyslu deatomizovat každého, kdo se jim postaví do cesty. Podaří se Frankovi s Izou zachránit Eddieho? Vydrží jejich přátelství i přes problémy, které je na cestě čekají?

Tytuł oryginalny / Původní název:
Władcy przygód. Stąd do Oblivio
Reżyseria / Režie: Tomasz Szafrański
Scenariusz / Scénář: Tomasz Szafrański
Zdjęcia / Kamera: Michał Grabowski
Obsada / Hrají: Maciej Makowski, Szymon Radzimierski, Weronika Kaczmarczyk, Kamila Bujalska, Alicja Dąbrowska
Kraj / Země: Polska / Polsko 2019
Czas trwania / Stopáž: 101 min

(materiały nadesłane / materiály distributora)

FD

TEATR
29.04.2019, 08.30

PL Ekranizacja polskiego bestsellera, która zabiera widzów w niezwykłą podróż. Jest w niej wszystko, co dzieci kochają – ciekawi bohaterowie, tajemnicze potwory i nowi przyjaciele – magiczne, kolorowe ptaki. Opowiada o tym, co się dzieje, gdy zamykasz oczy i zasypiasz. Tajemnicze drzwi prowadzą do świata ze snu. Tak realnego, że można w nim zamieszkać, tak ekscytującego, że chce się go poznawać, i tak innego, że aż wzbudza lęk. Zrealizowany z rozmachem, z użyciem efektów specjalnych film pokazuje, jak wielką wagę ma rodzicielska miłość. *Chciałem, aby ten film był wspaniałą rozrywką, ale też aby zmierzył się z problemami każdego dorastającego dziecka. Choć życzę z całego serca naszym młodym widzom, by nie musieli zbyt szybko dorastać, by ich dzieciństwo trwało jak najdłużej. Niech to będzie dla nich wspaniała przygoda. Mam nadzieję, że naszym filmem trafimy do serc i wyobraźni nie tylko młodego widza, ale i rodziców. Do zobaczenia za niebieskimi drzwiami!*

CZ Filmová adaptace polského bestselleru, díky níž se diváci vydají na neobyčejnou cestu. Nechybí zde nic, co mají děti rády: zajímaví hrdinové, tajemné příšery a noví přátelé – kouzelní barevní ptáci. Film vypráví o tom, co se děje, když zavřete oči a usnete. Tajemné dveře vedou do světa ze sna. Je tak reálný, že tam můžete bydlet, tak vzrušující, že ho chcete poznat, a tak jiný, až budí strach. Příběh o tom, jak je důležitá láska rodičů, je natočen s rozmachem a s využitím zvláštních efektů. *Chtěl jsem, aby film přinesl dobrou zábavu, ale také aby se věnoval problémům každého dospívajícího dítěte. Našim mladým divákům přeji z celého srdce, aby nemuseli dospět příliš rychle, aby jejich dětství trvalo co nejdéle. Aby to pro ně bylo báječné dobrodružství. Doufám, že náš film zasáhne srdce a fantazii nejen mladých diváků, ale i jejich rodičů. Na shledanou za modrými dveřmi!*

Tytuł oryginalny / Původní název:
Za niebieskimi drzwiami
Reżyseria / Režie: Mariusz Palej
Scenariusz / Scénář: Adam Wojtyszko, Magdalena Nieć, Katarzyna Stachowicz-Gacek na podstawie książki Marcina Szczygielskiego / podle knihy Marcina Szczygielského
Zdjęcia / Kamera: Witold Płóciennik
muzyka / hudba: Michał Szablowski
Obsada / Hrají: Ewa Błaszczyk, Dominik Kowalczyk, Michał Żebrowski, Magdalena Nieć, Teresa Lipowska, Adam Ferency
Kraj / Země: Polska / Polsko 2016
Czas trwania / Stopáž: 84 min

Mariusz Palej, reżyser / režisér

FD

COK
30.04.2019, 09.30

PL Zestaw krótkometrażowych animacji na motywach komiksów Tomasza Samojlika. Żubr Pompik żyje wraz z mamą i tatą w puszczy i jest najmniejszym żubrem w stadzie. Pewnego dnia w rodzinie pojawia się ktoś jeszcze drobniejszy – młodsza siostra Pompika, Polinka. Nasz bohater musi sprostać roli starszego brata i wraz z siostrą odkrywa niezwykły i różnorodny świat przyrody.

CZ Série krátkých animovaných filmů. Zubr Pompík žije společně se svou maminkou a tatínkem v lese a je nejmenším zubrem ve stádě. Jednoho dne se v rodině objeví někdo ještě menší: Pompíkova mladší sestra Polinka. Náš hrdina se snaží obstát v roli staršího bratra. Společně se sestrou objevují neobyčejný, různorodý svět přírody, který byl přenesen na plátno z komiksů Tomasze Samojlika.

Tytuł oryginalny / Původní název:
Żubr Pompik
Reżyseria / Režie: Wiesław Zięba i in.
Scenariusz / Scénář: Tomasz Samojlik, Ewelina Gordziejuk
Muzyka / Hudba: Rafał Rozmus
Kraj / Země: Polska / Polsko 2017
Czas trwania / Stopáž: 53 min

(materiały nadesłane / materiál distributora)

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE / **DOPROVODNÉ AKCE**

MUZYKA / **HUDBA**

KLUB
27.04.2019, ok. / cca. 22.00

AFTERPARTY
od ok. / cca. 23.30 do ok. / cca. 04.00
KRTL (PL)
Piwnica Browaru Zamkowego /
Sklep zámeckého pivovaru

Wizualizacje / vizualizace Wojtek M.

DECENT ELEPHANT

PL **DECENT ELEPHANT (PL)**

Warszawski zespół grający indie rocka inspirujący się brytyjską alternatywą (Foals, Two Door Cinema Club, The Maccabees). Mają za sobą występy na małych i dużych scenach, grali m.in. z takimi grupami jak LemON i Happysad na Juwenaliach APS i WUM 2018. Na ich koncertach zawsze można liczyć na wybuchową mieszankę energii, wrażliwości i hipnotyzujących melodii. W marcu 2018 roku zespół wydał EP-kę *Przez mgłę* (do wysłuchania m.in. na Spotify i innych serwisach streamingowych). Wydawnictwo zostało docenione zarówno przez Radio Aktywne (Płyta tygodnia), jak i radiową Czwórkę.

Klub Festiwalowy w Browarze Zamkowym otwarty będzie od godziny 20.00.

CZ **DECENT ELEPHANT (PL)**

Varšavská skupina, která se věnuje indie rocku. Vystupovala na malých i velkých scénách, hrála mimo jiné se skupinami LemON a Happysad na Majálesu Akademie speciální pedagogiky a Varšavské lékařské univerzity v roce 2018. Inspiruje se britskou alternativní scénou (Foals, Two Door Cinema Club, The Maccabees) a její publikum se může vždy těšit na výbušnou směs energie, citovosti a hypnotizujících melodií. V březnu 2019 Decent Elephant vydali EP *Przez Mgłę*, které je dostupné např. na Spotify a dalších streamovacích serverech. Nahrávku ocenily rozhlasové stanice Radio Aktywne (Deska týdne) a Czwórka, kde se skladba Śnieg stala číslem 1 pořadu Będzie Głośno.

Festivalový klub v areálu Zámeckého pivovaru v polském Těšíně bude otevřen od 20 hodin.

MUZYKA / **HUDBA**

KLUB
28.04.2019, ok. / cca. 22.30

PL **OXFORD DRAMA (PL)**

Wrocławski duet, który tworzą Gosia Dryjańska i Marcin Mrówka. Ich pierwszy album *In Awe* został uznany za jeden z najciekawszych debiutów 2015 roku na polskiej scenie. Zespół powrócił w 2018 roku z płytą *Songs* wydaną nakładem ART2 Music. Pierwszym singlem promującym ten album była piosenka *Alter ego*, następnie ukazały się utwory *Velvet* i *Be Kind*, do którego wideo – zgodnie z ideą DIY – powstało podczas podróży Gosi i Marcina do Barcelony.

Klub Festiwalowy w Browarze Zamkowym otwarty będzie od godziny 20.00.

CZ **OXFORD DRAMA (PL)**

Vratislavské duo tvoří Gosia Dryjańska a Marcin Mrówka. Jejich debutové album *In Awe* je považováno za jeden z nejzajímavějších debutů roku 2015 na polské scéně. V roce 2018 se vrátili s novým albem *Songs*, které vyšlo 21. září nákladem ART2 Music. Prvním singlem ohlašujícím album byla skladba *Alter Ego*. Následovaly skladby *Velvet* a *Be Kind*, k němuž vzniklo video, které protagonisté skupiny Gosia a Marcin natočili v souladu s myšlenkou DIY v průběhu své cesty do Barcelony.

Festivalový klub v areálu Zámeckého pivovaru v polském Těšíně bude otevřen od 20 hodin.

AFTERPARTY
od ok. / cca. 00.30 do ok. / cca. 04.00
IMO-TEP (CZ)
Piwnica Browaru Zamkowego /
Sklep zámeckého pivovaru

Wizualizacje / vizualizace Wojtek M.

MUZYKA / **HUDBA**

KLUB
29.04.2019, ok. / cca. 22.30

LUVVER

PL **LUVVER (SK)**

Grający post indie zespół powstał w 2018 roku wskutek roszad w znanej formacji Fresh Out of the Bus, założonej w 2013 roku w słowackiej Nitrze. Tworzący go muzycy pozostają pod wpływem elektronicznej sceny klubowej oraz takich zespołów jak The Weekend czy The 1975 i Glass Animals. LUVVER jest znany z energetycznych występów na żywo.

Klub Festiwalowy w Browarze Zamkowym otwarty będzie od godziny 20.00.

CZ **LUVVER (SK)**

Kapela hrající ve stylu post indie vznikla v roce 2018 obměnou známé skupiny Fresh Out Of The Bus, zaměřené na alternativní hudbu a indie, založené v roce 2013 v Nitře. Zvuk je ovlivněn klubovou elektronickou scénou, popovou hvězdou The Weekend a indie-pop kapelami The 1975 a Glass Animals. LUVVER jsou známí svými energickými živými koncerty, které v posledních letech představili na mnoha festivalech a klubových akcích.

Festivalový klub v areálu Zámeckého pivovaru v polském Těšíně bude otevřen od 20 hodin.

AFTERPARTY
od ok. / cca. 00.30 do ok. / cca. 04.00
DJ CHYTRY (PL)
Piwnica Browaru Zamkowego /
Sklep zámeckého pivovaru

Wizualizacje / vizualizace Wojtek M.

MUZYKA / **HUDBA**

KLUB
30.04.2019, ok. / cca. 22.30

PL **VLOŽTE KOČKU (CZ)**

Alternatywny zespół rockowy z Czech, który powstał w marcu 2008 roku w Pradze. Dzięki swojej energii i wymakającym się gatunkowym klasyfikacjom utworom zyskał uznanie szerokiego grona fanów. Muzycy występowali jako support przed koncertami Prodigy czy Battles, skomponowali ścieżkę dźwiękową do kilku sztuk teatralnych oraz filmu niemego *Dziennik upadłej dziewczyny* z 1929 roku. Najnowszy album to soundtrack do debiutu Adama Sedláka *Domestik*, w którym skrzypek Jiří Konvalinka gra główną rolę.

Klub Festiwalowy w Browarze Zamkowym otwarty będzie od godziny 20.00.

CZ **VLOŽTE KOČKU (CZ)**

Česká alternativní rocková skupina, která vznikla v březnu 2008 v Praze. Díky své energii a žánrové nezařaditelnosti je přístupná široké skupině fanoušků. Kromě koncertů v klubech a na festivalech vystupovala jako předkapela Prodigy a Battles, protagonisté skupiny jsou také autory hudby k několika divadelním hrám a hudebního doprovodu k němému filmu *Deník ztracené* z roku 1929. Jejich nejnovější album přináší soundrack k filmovému debutu Adama Sedláka *Domestik*, ve kterém hraje hlavní roli houslista kapely Jiří Konvalinka.

Festivalový klub v areálu Zámeckého pivovaru v polském Těšíně bude otevřen od 20 hodin.

AFTERPARTY
ok. / cca. 00.30 do ok. / cca. 04.00
MR. G (PL)
Piwnica Browaru Zamkowego /
Sklep zámeckého pivovaru

Wizualizacje / vizualizace Wojtek M.

Projekt Mickiewicz – Stasiuk – Haydamaky (PL / UKR)

MUZYKA / **HUDBA**

RYNEK / NÁMĚSTÍ
01.05.2019, ok. / cca. 17.30

PL **MARTYNA JAKUBOWICZ (PL)**
Jedyna w swoim rodzaju wykonawczyni ballad będących połączeniem folku, bluesa, a także klasycznego rocka. Sama komponuje większość swoich utworów. Śpiewa o miłości, samotności, nadziei i szukaniu prawdziwej więzi.

LAURA A JEJÍ TYGŘI (CZ)
Kultowy zespół, który w 1985 roku założył w czeskim Moście Karel Šůcha, obecnie jedyny muzyk należący do oryginalnego składu. Ich twórczość to wybuchowa mieszanka funku, soulu, ska i rocka. Przez ponad 30 lat artystycznej działalności przez zespół przewinęło się wielu muzyków. Obecnie jego wokalistką jest Lucie Bakešová.

PROJEKT MICKIEWICZ – STASIUK – HAYDAMAKY (PL / UKR)
Wyjątkowy projekt, który ukazał się na polskim rynku pod koniec stycznia 2018. Pisarz Andrzej Stasiuk wraz z ukraińską formacją ethno-rockową Haydamaky z Kijowa wspólnie nagrali dziesięć kompozycji inspirowanych twórczością Adama Mickiewicza.

TOMEK LIPIŃSKI (PL)
Współtwórca polskiej sceny alternatywnej. Wokalista, gitarzysta, autor tekstów i kompozytor. Legenda polskiej muzyki rockowej. Lider i współzałożyciel zespołów Tilt, Brygada Kryzys i Fotoness.

Wyjątkowe wydarzenie muzyczne z udziałem ikon lat 80., zorganizowane z okazji 30-lecia odzyskania wolności. / Mimořádná hudební událost s účastí hudebních ikon 80. let, kterou chceme oslavit třicet let svobody.

CIESZYN, RYNEK / NÁMĚSTÍ (PL)
WSTĘP BEZPŁATNY / VSTUP ZDARMA
- 17.30–17.45 | START – rozpoczęcie, przybliżenie idei koncertu / zahájení, přiblížení myšlenky koncertu
- 17.45–18.30 | MARTYNA JAKUBOWICZ
- 18.45–19.30 | LAURA A JEJÍ TYGŘI
- 19.50–20.50 | PROJEKT: MICKIEWICZ-STASIUK-HAYDAMAKY
- 21.10–22.40 | TOMASZ LIPIŃSKI

AFTERPARTY
od ok. / cca. 23.30 do ok. / cca. 04.00
DJ WAKE UP & MAZUBAR (PL)
Piwnica Browaru Zamkowego / Sklep zámeckého pivovaru

Wizualizacje / vizualizace Wojtek M.

Laura a její tygři (CZ)

CZ **MARTYNA JAKUBOWICZ (PL)**
Jedinečná interpretka balad, které spojují folkovou a bluesovou hudbu s klasickým rockem. Většinu skladeb si píše sama. Zpívá o lásce, samotě, naději a hledání opravdového vztahu.

LAURA A JEJÍ TYGŘI (CZ)
Kultovní kapela, která zahájila svou dráhu před více než třiceti lety. V roce 1985 ji založil v Mostě Karel Šůcha, který je v současnosti jediným původním členem skupiny. Hrají výbušnou směs funku, soulu, ska a rocku. V průběhu desítek let umělecké činnosti skupinou prošlo mnoho muzikantů. Současnou vokalistkou je Lucie Bakešová.

PROJEKT MICKIEWICZ – STASIUK – HAYDAMAKY (PL / UKR)
Na polském trhu se objevil koncem ledna 2018. Polský spisovatel Andrzej Stasiuk s ukrajinskou etno-rockovou formací Haydamaky z Kyjeva společně nahráli deset skladeb inspirovaných tvorbou Adama Mickiewicze.

TOMEK LIPIŃSKI (PL)
Spolutvůrce polské alternativní scény, vokalista, kytarista, autor textů a skladatel. Legenda polské rockové hudby. Lídr a spoluzakladatel skupin Tilt, Brygada Kryzys i Fotoness.

KLUB
02.05.2019, ok. / cca. 22.30

KRÓL

PL **KRÓL (PL)**

Jeden z najbardziej utytułowanych muzyków i tekściarzy młodego pokolenia. Karierę rozpoczynał wraz z Maurycym Kiebzakiem Górskim w duecie UL/KR. Ich pierwszy wspólny album wzbudził entuzjazm krytyków i pojawił się w wielu rankingach najważniejszych polskich płyt 2012 roku. W 2014 roku Król postanowił wydać płytę solową. Do szerszej publiczności dotarł dzięki albumom *Nielot, Wij* (2015) i *Przez sen* (2016). Ostatni album Króla z 2018 roku *Przewijanie na podglądzie* powstał przy współpracy z Piotrem Emade Waglewskim, który odpowiadał za miks i mastering.

Klub Festiwalowy w Browarze Zamkowym otwarty będzie od godziny 20.00.

CZ **KRÓL (PL)**

Jeden z nejoceňovanějších mladých hudebníků a textařů současnosti si už řadu let prošlapává cestu z nezávislé scény na pódia největších festivalů a na stránky vlivných hudebních časopisů. Kariéru zahájil jako člen duetu UL/KR společně s Maurycym Kiebzakiem Górským. Jejich první společné album vzbudilo nadšení a umístilo se na předních místech žebříčků nejvýznamnějších alb vydaných v Polsku v roce 2012 v kategorii alternativní, elektronické a indie rockové hudby. V roce 2014 se rozhodl vydat sólovou desku. Širšímu publiku se představil alby *Nielot, Wij* (2015) a Przez Sen (2016). Královo poslední album z roku 2018, *Przewijanie na podglądzie*, vzniklo ve spolupráci s Piotrem Emade Waglewským, který se postaral o mix a mastering.

Festivalový klub v areálu Zámeckého pivovaru v polském Těšíně bude otevřen od 20 hodin.

AFTERPARTY
od ok. / cca. 00.30 do ok. / cca. 04.00
PODAJ KABEL (PL)
Piwnica Browaru Zamkowego /
Sklep zámeckého pivovaru

Wizualizacje / vizualizace Wojtek M.

WERNISAŻ / VERNISÁŽ:
COK | 27.04.2019, 14.00

wstęp wolny / vstup zdarma

Miejsce / Místo:
GALERIA 12 | COK
Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy / Těšínské kulturní středisko Národní dům | Cieszyn, Rynek 12 (PL)
27.04–08.05.2019 – codziennie / denně od 10.00 do 17.00

PL **ŁUKASZ BĄK: *ZIMNA WOJNA* – FOTOGRAFIE**

Zdjęcia Łukasza Bąka to autorska impresja na temat świata, w którym żyją bohaterowie *Zimnej wojny*, a jednocześnie okazja, żeby wejść w ten świat głębiej. Na wystawie będzie można zobaczyć kilkadziesiąt czarno-białych fotografii, które pokazują rzeczywistość filmu nieco szerzej, pozwalają zanurzyć się w atmosferę opowieści Pawlikowskiego na nowo. Jednym z głównych tematów zdjęć jest światło. Czasem mocne, kontrastowe, w kontrze, wyraziste, sceniczne, a czasem łagodne, miękkie – podobnie jak relacja, która łączy bohaterów tej historii. W trakcie wystawy zaprezentowany zostanie szeroki wybór zdjęć wykonanych na planie: dokumentujących świat przedstawiony, ale również jego kulisy. Ich autor Łukasz Bąk jest fotografem i fotosistą filmowym. Robił zdjęcia na planach takich filmów jak *Baby Bump* i *Królewicz Olch* Kuby Czekaja, *Ułaskawienie* Jana Jakuba Kolskiego, *Wilkołak* Adriana Panka, *Ikar. Legenda Mietka Kosza* Macieja Pieprzycy i *Zimna wojna* Pawła Pawlikowskiego.

CZ **ŁUKASZ BĄK: STUDENÁ VÁLKA – FOTOGRAFIE**

Fotografie Łukasze Bąka jsou autorskou impresí o světě, v němž žijí hrdinové *Studené války* a zároveň příležitostí dostat se do tohoto světa ještě hlouběji. Na výstavě můžete spatřit několik desítek černobílých fotografií, které ukazují filmovou realitu o něco šířeji a umožňují znovu se ponořit do atmosféry příběhu Pawlikowského. Jedním z hlavních témat těchto fotografií je světlo. Občas silné, kontrastní, expresivní, scénické, jindy jemné a měkké – podobně jako vztah, který spojuje hrdiny tohoto příběhu. V rámci výstavy bude představen rovněž široký výběr fotografií pořízených během natáčení. Ty dokumentují prezentovaný svět, ale také jeho kulisy. Jejich autor Łukasz Bąk je fotograf i filmový fotograf. Účastnil se natáčení takových filmů jako *Baby Bump* a *Królewicz Olch* Kuby Czekaje, *Ułaskawienie* Jana Jakuba Kolského, *Wilkołak* Adriana Panka, *Ikar. Legenda Mietka Kosza* Macieja Pieprzyci a *Zimna wojna* Pawła Pawlikowského.

WERNISAŻ / VERNISÁŽ:
ZAMEK | 27.04.2019, 16.00

MINI WONDERS

PL **MINI WONDERS. CZESKIE ZABAWKI WCZORAJ I DZIŚ**

Począwszy od pierwszych projektów, które powstały w 1920 roku, czeskie zabawki zaczęły podbijać świat. Kluczowe okazało się Expo 1958 w Brukseli, gdzie Czechosłowacja prezentowała wystawę pokazującą świat dziecka, którą stworzyli artysta Jiří Trnka oraz twórcy zabawek Viktor Fixl i Václav Kubát. W ostatnich latach odżyło zainteresowanie czeskimi projektami m.in. dzięki retrospektywnej wystawie w Paryżu, której bohaterką była Libuše Niklová. Współcześnie młode pokolenie projektantów i ilustratorów podtrzymuje czeską tradycję tworzenia zabawek. Przy okazji mają możliwość swobodnego rozwijania wyobraźni i przekraczania własnych granic twórczych. Na wystawie przygotowanej przez Czeskie Centrum można zobaczyć m.in. metalowe zestawy konstrukcyjne marki Merkur, dmuchane plastikowe zabawki Fatry, w tym nagradzane projekty, które stworzyli Libuše Niklová, Zuzana Lednická, Anna Kozová i Jerry Koza, oraz magnetyczne drewniane puzzle Detoa.

CZ **MINI WONDERS. ČESKÉ HRAČKY VČERA A DNES**

Již od prvních návrhů, které vznikly v roce 1920, začaly české hračky dobývat svět. Jako klíčové se to ukázalo na výstavě Expo 1958 v Bruselu, kde Československo představilo expozici věnovanou světu dětí, kterou vytvořil výtvarník Jiří Trnka a výrobci hraček Viktor Fixl a Václav Kubát. V poslední době zájem o české návrhy hraček ožil mimo jiné díky retrospektivní výstavě v Paříži, jejíž hlavní protagonistkou byla Libuše Niklová. V současnosti udržuje mladá generace návrhářů a ilustrátorů českou tradici tvorby hraček a dodává jim přitom svěží podobu. Je to pro ně zároveň příležitost svobodně rozvíjet svou fantazii a překračovat vlastní tvůrčí hranice. Na výstavě, kterou připravilo České centrum, uvidíte například kovovou stavebnici značky Merkur, nafukovací umělohmotné hračky značky Fatra včetně oceňovaných návrhů, které vytvořili Libuše Niklová, Zuzana Lednická, Anna Kozová a Jerry Koza, ale také magnetické dřevěné puzzle společnosti Detoa.

wstęp wolny / vstup zdarma

Miejsce / Místo:
ZAMEK | Zamek Cieszyn, Cieszyn,
ul. Zamkowa 3abc (PL)
27.04–24.05.2019 – codziennie / denně
od 10.00 do 17.00

www.zamekcieszyn.pl

CZESKIE CENTRUM
ČESKÉ CENTRUM

zamek cieszyn

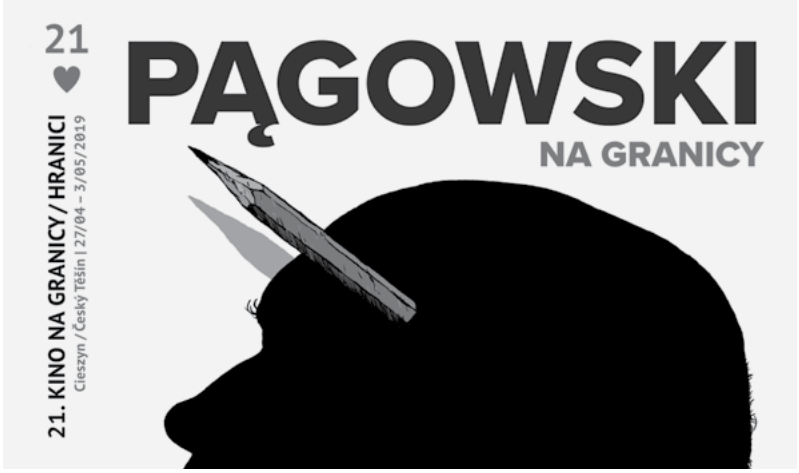

WERNISAŻ / VERNISÁŽ:
ZAMEK | 28.04.2019, 16.00

wstęp wolny / vstup zdarma

Miejsce / Místo:
ZAMEK | Zamek Cieszyn, Cieszyn,
ul. Zamkowa 3abc (PL)
27.04–09.05.2019 – codziennie /denně
od 10.00 do 17.00

Wystawa ze zbiorów Muzeum Kinematografii w Łodzi /
Výstava ze sbírek Muzea kinematografie v Lodži

PL **ANDRZEJ PĄGOWSKI NA GRANICY**

Wystawa jest przekrojową prezentacją 49 plakatów filmowych autorstwa Andrzeja Pągowskiego – od jednego z pierwszych, wykonanego do filmu Krzysztofa Kieślowskiego *Amator* (1979), po ostatnie plakaty do tak głośnych tytułów jak *Kler* Wojciecha Smarzowskiego (2018) czy *Mr. Jones* Agnieszki Holland (2019). Uzupełnieniem wystawy będzie lektura książki *Być jak Pągowski* będącej zapisem rozmów Doroty Wellman z artystą.

ANDRZEJ PĄGOWSKI jest absolwentem Wydziału Plakatu w poznańskim PWSSp. Dyplom otrzymał w pracowni prof. Waldemara Świerzego. Zajmuje się szeroko pojętą grafiką użytkową. Swoją wiedzą i doświadczeniem wsparł niezliczone kampanie, projekty czy konkursy. Współpracuje z czasopismami, jest dyrektorem artystycznym polskiej edycji „Playboya", właścicielem i dyrektorem kreatywnym firmy KreacjaPro. Jako jeden z czołowych przedstawicieli polskiej szkoły plakatu,po 1989 roku włączył się w nową rzeczywistość graficzną i zdobył rynek. (culture.pl)

CZ **ANDRZEJ PĄGOWSKI NA HRANICI**

Výstava prezentuje průřez z plakátové tvorby Andrzeje Pągowského v podobě 49 filmových plakátů, počínaje jedním z prvních, který vytvořil k filmu Krzysztofa Kieślowského *Amatér* (1979), po poslední plakáty k slavným snímkům, jako je *Klérus* Wojciecha Smarzowského (2018) nebo *Pan Jones* Agnieszky Holland (2019). Výstavu doplní četba z knihy *Być jak Pągowski* (*Být jako Pągowski*), která je záznamem rozhovorů Doroty Wellmanové s umělcem.

ANDRZEJ PĄGOWSKI studoval na Státní vysoké škole výtvarného umění (PWSSP) v Poznani, kde absolvoval Fakultu plakátu a promoval v ateliéru prof. Waldemara Świerzyho. Zabývá se široce chápanou užitou grafikou. Svými vědomostmi a zkušenostmi podpořil nesčetné kampaně, projekty a soutěže. Spolupracuje s časopisy, je uměleckým ředitelem polského vydání Playboye, majitelem a uměleckým ředitelem firmy KreacjaPro. Jako jeden z předních představitelů nekomerční Polské školy plakátu se po roce 1989 zapojil do nové grafické reality a dobyl trh. (culture.pl)

Muzeum Kinematografii w Łodzi

WERNISAŻ / VERNISÁŽ:
GALERIA PŮDA
28.04.2019, 13.30

wstęp wolny / vstup zdarma

Miejsce / Místo:
GALERIA PŮDA | Czeski Cieszyn,
ul. Střelniční 256/1 (CZ)
28.04–18.05.2019 – codziennie / denně
od 10.00 do 17.00

DOROTA ROQUEPLO – KOSTIUM BEZ GRANIC
KOSTÝM BEZ HRANIC

PL **DOROTA ROQUEPLO: KOSTIUM BEZ GRANIC**

Dorota Roqueplo urodziła się w Paryżu, ma polsko-francuskie korzenie, choć jak sama przyznaje: może raczej europejskie. W Paryżu skończyła studia kostiumograficzne. Zaczęła pracować w Polsce w 1987 roku. Jest wielką pasjonatką swojego zawodu. Uwielbia rysować, kocha ludzi, z którymi pracuje. Bardzo lubi wymyślać postacie, tworzyć nowe życia, które ożywają na taśmie filmowej, a czasami na deskach teatru lub opery. Jej filmografia jest imponująca, podobnie jak jej dorobek teatralny, Dorota Roqueplo pracuje także w reklamie. Na wystawie *Kostium bez granic* będzie można zobaczyć m.in. jej szkice i projekty oraz kostiumy z takich filmów jak *Mój Nikifor*, *Hiszpanka*, *Miasto 44* czy *Chłopaki nie płaczą*.

CZ **DOROTA ROQUEPLO: KOSTÝM BEZ HRANIC**

Dorota Roqueplo se narodila v Paříži, má polsko-francouzské kořeny, ačkoli sama přiznává, že „možná spíše evropské". V Paříži vystudovala kostýmní výtvarnictví. V roce 1987 začala pracovat v Polsku. Pro svou profesi je velice zapálená. Miluje kreslení a má ráda lidi, se kterými pracuje. Velmi ráda vymýšlí postavy a vytváří nové osudy, které ožívají na filmovém plátně nebo někdy i na divadelních či operních prknech. Její filmografie je působivá, ostatně stejně jako její divadelní tvorba, pracuje také v reklamě. Na výstavě *Kostým bez hranic* uvidíte mimo jiné její náčrtky a projekty i kostýmy z takových filmů, jako je např. *Mój Nikifor, Hiszpanka, Miasto 44* nebo *Chłopaki nie płaczą*.

WERNISAŻ / VERNISÁŽ:
COK | 27.04.2019, 15.00

wstęp wolny / vstup zdarma

Miejsce / Místo:
GALERIA CEGLANA | COK
Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy / Těšínské kulturní středisko Národní dům | Cieszyn, Rynek 12 (PL)
27.04–08.05.2019 – codziennie / denně od 10.00 do 17.00

PL **ADAM SIKORA, DRIFT FROM WOLFESGRUND**

Sens, prąd, dryf, smuga, zaspa – wszystkie znaczenia słowa drift zawierają się w ciągu zdjęć. Dryf obrazów z Wolfensgrund, strumień, a może zaspa z *ziemi wilka* – taka jest bowiem nazwa tej miejscowości położonej w mrocznej dolinie. To studium agonii w opuszczonych miejscach nasączonych życiem poprzedników. Pozostały ledwie słyszalne szepty, strzępy zdarzeń, tragiczne zetknięcie z niewyrażalnym, koniec, nic więcej. Może jednak coś więcej trzeba dopowiedzieć – zdjęcia, szkicownik, storyboard, rejestracja miejsc i sytuacji, formowanie obrazu przyszłego filmu, *Last Gigant*, ostatnia część trylogii, pomieszanie dwóch narracji, wizualnej i tekstowej. Rozpad, autodestrukcja, nieustanna próba przerwania ciągłości czasu, nawiązania, cytaty. Nie jest jasne, kto pisze, co pisze, rozpad języka, anihilacja, rozpuszczanie, powolne, systematyczne. Życie zawieszone pomiędzy brakiem odwagi, by skończyć, a brakiem siły, by pójść dalej. Dalej – rozmazane.

CZ **ADAM SIKORA, DRIFT FROM WOLFESGRUND**

Smysl, proud, driftování, šmouha, závěj – všechny tyto významy slova drift jsou obsaženy v řadě fotografií. Driftování obrazů z Wölfesgrundu, potok, nebo snad závěj ze *země vlků*, z Vlčího Dolu, jak zní název vsi ležící v temném údolí. Studie agónie na opuštěných místech, která do sebe nasála životy předků. Zůstaly sotva slyšitelné šepoty, útržky událostí, tragické setkání s nevyjádřitelným, konec, nic víc. Možná je třeba dopovědět něco víc, fotografie, blok, storyboard, záznamy míst a situací, formování obrazu budoucího filmu, *Last Gigant*, poslední část trilogie, spojení dvou narací – vizuální a textové. Rozpad, sebedestrukce, neustálý pokus přerušit kontinuitu času, odkazy, citáty. Není jasné, kdo píše, co píše, rozpad jazyka, anihilace, rozpouštění, pomalé, systematické. Život váhající mezi chybějící odvahou skončit a nedostatkem síly jít dál. Dál je obraz rozmazaný.

TEATR
od 27.04.2019

JAN ŠVANKMAJER, DIMENSIONS OF DIALOGUE
BETWEEN FILM AND FINE ART

PL **JAN ŠVANKMAJER: WYMIARY DIALOGU**

Od końca lat 50. XX wieku Jan Švankmajer zbudował bogaty dorobek – nie tylko filmowy. Korzystał z rozmaitych technik i środków wyrazu, takich jak teatr lalkowy, asamblaż, taktylizm, rzeźba gesturalna i animacja marionetkowa, ceramika, rysunek automatyczny i mediumistyczny, kolaż, animowany frotaż, tekst i poezja. Prace te tworzył samodzielnie i we współpracy z żoną Evą, albo w ramach zbiorowych działań Czeskiej i Słowackiej Grupy Surrealistycznej, której jest aktywnym członkiem od 1970 roku. Wszystkie techniki uzupełniają się wzajemnie, tworząc całość w kreatywnym „dialogu", który wyraża obsesje, nadzieje i lęki sięgające dzieciństwa artysty. By wyjaśnić spójność, złożoność i uniwersalizm swojej pracy, reżyser powiedział kiedyś: *Pamiętajmy, że istnieje tylko jedna forma poezji. Jej przeciwieństwem jest rutyna profesjonalisty. Zanim zaczniesz tworzyć film, napisz wiersz, namaluj obraz, stwórz kolaż, napisz powieść, esej albo coś innego, bo tylko dzięki kultywowaniu w sobie umiejętności uniwersalnej ekspresji możesz mieć pewność, że tworzysz dobry film.*

CZ **JAN ŠVANKMAJER: ROZMĚRY DIALOGU**

Od konce padesátých let 20. století Jan Švankmajer vytvořil dílo mimořádného rozsahu, a to nejen v oblasti filmu. Využíval různé techniky, jako je loutkové divadlo, asambláž, taktilismus, gesturální plastika, loutková animace, keramika, automatická a mediumistická kresba, koláž, animovaná frotáž, text a poezie. Tvořil samostatně, ve spolupráci se svou ženou Evou nebo v rámci kolektivních aktivit Skupiny českých a slovenských surrealistů, jejímž je aktivním členem od roku 1970. Všechny techniky se vzájemně doplňují a vytvářejí celek v kreativním dialogu, který vyjadřuje posedlost, naděje a obavy pocházející z umělcova dětství. Soudržnost, složitost a univerzálnost svého díla vysvětluje takto: *Pamatujme si, že existuje jen jedna forma poezie. Její opak je rutina profesionála. Než začnete vytvářet film, napište báseň, namalujte obraz, vytvořte koláž, napište román, esej nebo něco jiného, protože pouze kultivací schopnosti univerzálního vyjádření si můžete být jisti, že vytvoříte dobrý film.*

wstęp wolny / volný vstup

Miejsce / Místo:
FOYER | TEATR
Teatr im. Adama Mickiewicza /
Divadlo Adama Mickiewicze | Cieszyn,
pl. Teatralny 1 (PL)
27.04–03.05.2019 – codziennie / denně

CZESKIE CENTRUM
ČESKÉ CENTRUM

Corpus delicti, reż. Irena Pavlásková

PL **KULTURA CZASU WOLNOŚCI / KULTURA ČASU SVOBODY**

CZ W tym roku mija 30 lat od „Jesieni Ludów" 1989 roku. Rozpoczęła się wówczas polityczna, gospodarcza i społeczna transformacja, którą 15 lat temu – dokładnie 1 maja 2004 roku – zwieńczyło wstąpienie Polski, Czech, Słowacji i Węgier do Unii Europejskiej. Co nam się udało, a co niezbyt? Z czego możemy być dumni, a co – patrząc z dzisiejszej perspektywy – należało zrobić lepiej? Jaki jest bilans tych lat i jak się czujemy w czasach wolności? Na te pytanie spróbują odpowiedzieć goście dwóch debat.

V letošním roce uplyne třicet let od evropského „Podzimu národů" v roce 1989. Tehdy začala politická, hospodářská a společenská transformace, která před patnácti lety, přesně 1. května 2004, přivedla Českou republiku, Polsko, Slovensko a Maďarsko do Evropské unie. Co se nám podařilo, a co se příliš nepovedlo? Na co můžeme být hrdí, a co jsme při pohledu z dnešní perspektivy měli udělat lépe? Jaká je bilance těchto pěti let a jak se cítíme ve svobodné době? Na tyto otázky se pokusí odpovědět hosté dvou debat.

I: **DEBATA BYŁYCH PREMIERÓW: 30 LAT DEMOKRACJI / DEBATA BÝVALÝCH PREMIÉRŮ: 30 LET DEMOKRACIE**
Jan Urban, Iveta Radičová, Hanna Suchocka, Jerzy Buzek, György Varga
Moderuje: Jacek Żakowski
COK | 01.05.2019, 15.30 | Sala widowiskowa / Kulturní sál

II: **DEBATA KULTURALNA: BILANS ZYSKÓW I STRAT Z UDZIAŁEM ARTYSTÓW / KULTURNÍ DEBATA: BILANCE ZISKŮ A ZTRÁT ZA ÚČASTI UMĚLCŮ**
Petr Oslzlý, Martin M. Šimečka, Krzysztof Zanussi, György Varga
Moderuje: Andrzej S. Jagodziński
COK | 02.05.2019, 15.30 | Sala konferencyjna / Konferenční sál

DEBATY

DEBATA I:
COK
01.05.2019, 15.30

DEBATA I:
COK
02.05.2019, 15.30

wstęp wolny / volný vstup

Miejsce / Místo:
COK | Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy / Těšínské kulturní středisko Národní dům | Cieszyn, Rynek 12 (PL)

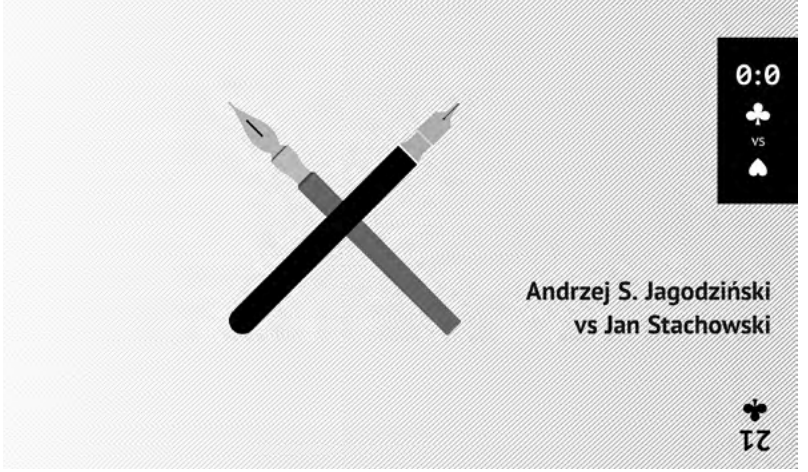

POJEDYNEK / **DUEL**

COK
29.04.2019, 15.30

wstęp wolny / volný vstup

Miejsce / Místo:
COK | Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy / Těšínské kulturní středisko Národní dům | Cieszyn, Rynek 12 (PL)

Sala konferencyjna / Konferenční sál

PL **POJEDYNEK TŁUMACZY: ANDRZEJ S. JAGODZIŃSKI – JAN STACHOWSKI**
Prowadzenie: prof. Joanna Goszczyńska

Pojedynki w XXI wieku wyszły z mody, ale może warto je przypomnieć? Ten będzie bezkrwawy, choć niewątpliwie zażarty. Dwaj znani tłumacze literatury czeskiej: Andrzej S. Jagodziński z Warszawy i Jan Stachowski z Katowic niezależnie od siebie przetłumaczą ten sam tekst, ale poznają przekład rywala dopiero podczas jego publicznej lektury w Cieszynie, w tym samym momencie co widzowie. Oceni ich sędzia – prof. Joanna Goszczyńska oraz wszyscy zgromadzeni. Mocne wrażenia i dobra zabawa gwarantowane.

CZ **DUEL PŘEKLADATELŮ: ANDRZEJ S. JAGODZIŃSKI – JAN STACHOWSKI**
Moderování: prof. Joanna Goszczyńska

Szczęśliwego Nowego Jorku / ***Šťastný New York***, reż. Janusz Zaorski

PL **PETR MINÁŘIK:** *Literatura czeska po 1989 roku* / ***Česká literatura po roce 1989***
CZ COK | 28.04.2019, 12.00 | Sala konferencyjna / Konferenční sál

PETR VLČEK: *Film czeski po 1989 roku* / ***Český film po roce 1989***
COK | 28.04.2019, 14.30 | Sala konferencyjna Konferenční sál

JANUSZ ZAORSKI: *Film polski po 1989 roku* / ***Polský film po roce 1989***
COK | 29.04.2019, 14.30 | Sala konferencyjna / Konferenční sál

ADAM ZAGAJEWSKI: *Samotność i solidarność* / ***Samota a solidarita***
COK | 30.04.2019, 14.30 | Sala konferencyjna / Konferenční sál

MARTIN M. ŠIMEČKA: *Kultura słowacka po 1989 roku* / ***Slovenská kultura po roce 1989***
COK | 01.05.2019, 14.30 | Sala konferencyjna / Konferenční sál

ZBIGNIEW MACHEJ: *Literatura polska po 1989* / ***Polská literatura po roce 1989***
COK | 02.05.2019, 14.30 | Sala konferencyjna / Konferenční sál

INNE / DALŠI

NINA MAŚLANKA: *Możliwości odbioru baśni filmowej przez dziecko w wieku wczesnoszkolnym* / ***Recepce filmové pohádky u dětí mladšího školního věku***
COK | 27.04 14.00 | Sala konferencyjna / Konferenční sál

PETR VIDLÁK: *Kilka słów o tłumaczeniu filmowego scenariusza* / ***Několik slov o překladu filmového scénáře***
DZIUPLA | 29.04.2019, 12.00

WYKŁADY / **PŘEDNÁŠKY**

COK
od 28.04.2019 do 02.05.2019

DZIUPLA
29.04.2019, 12.00

wstęp wolny / volný vstup

Miejsce / Místo:
COK | Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy / Těšínské kulturní středisko Národní dům | Cieszyn, Rynek 12 (PL)

Sala konferencyjna / Konferenční sál

Miejsce / Místo:
DZIUPLA | Klub Dziupla · Český Těšín, Střelniční 209/28 (CZ)

Eter / ***Éter***, reż. Krzysztof Zanussi

KORNEL
od 27.04.2019
do 02.05.2019, 17.00

wstęp wolny / volný vstup

Miejsce / Místo:
KORNEL | Księgarnia, Kawiarnia, Antykwariat Kornel i Przyjaciele / Knihkupectví, kavárna, antikvariát Kornel i Przyjaciele | Cieszyn, ul. Sejmowa 1 (PL)

PL **HUBERT KLIMKO DOBRZANIECKI:** *Złodzieje bzów* / ***Zloději šeříků***
CZ Prowadzenie / moderování: Ola Salwa
KORNEL | 27.04.2019, 17.00

ZBIGNIEW MACHEJ: ***Antidotum noctis***
Prowadzenie / moderování: Andrzej S. Jagodziński
KORNEL | 28.04.2019, 17.00

JERZY KRONHOLD: *Pali się moja panienko* / ***Hoří, má panenko***
Prowadzenie / moderování: Joanna Jurgała-Jureczka
KORNEL | 29.04.2019, 17.00

ŁUKASZ MACIEJEWSKI: *Aktorki. Odkrycia* / ***Herečky. Objevy***
Goście / Hosté: bohaterki cyklu / hrdinky uvedeného cyklu
Prowadzenie / moderování: Magdalena Miśka-Jackowska
KORNEL | 30.04.2019, 17.00

BARBARA GRUSZKA ZYCH: *Życie rodzinne Zanussich. Rozmowy z Elżbietą i Krzysztofem* / ***Rodinný život Zanussiových. Rozhovory s Elżbietou a Krzysztofem***
KORNEL | 01.05.2019, 17.00

Polsko-czeskie i polsko-słowackie kontakty filmowe / ***Polsko-české a polsko-slovenské filmové styky***
Goście / Hosté: autorzy tekstów / autoři textů z uvedené knihy
Prowadzenie / Moderování: Mikołaj Góralik, Ewa Ciszewska
KORNEL | 02.05.2019, 17.00

Postrzyżyny / ***Postřižiny***, reż. Jiří Menzel

PL CZ **PROJEKCJE TRANSGRANICZNE / PŘESHRANIČNÍ PROMÍTÁNÍ FILMŮ**

wstęp wolny / volný vstup

OGRÓD LUIZY / **LUISINA ZAHRADA**
Reżyseria / Režie: Maciej Wojtyszko | **Kraj / Země:** Polska / Polsko 2007 | **Czas trwania / Stopáž:** 105 min
OLZA: 28.04.2019, 21.00

ŁADA ŚWIATEM / LADA SVETOM
Reżyseria / Režie: Michal Fulier | **Kraj / Země:** Słowacja / Slovensko 2019| **Czas trwania / Stopáž:** 75 min
OLZA: 29.04.2019, 21.00

POSTRZYŻYNY / **POSTŘIŽINY**
Reżyseria / Režie: Jiří Menzel | **Kraj / Země:** Czechosłowacja / Československo 1980
Czas trwania / Stopáž: 93 min
OLZA: 30.04.2019, 21.00

SADZENIE DRZEWKA OLGI HAVLOVEJ /
SLAVNOSTNÍ ZASAZENÍ STROMU OLGY HAVLOVÉ
ZAMEK | 27.04.2019, 16.30 | Skwer przed Zamkiem / parčík před zámkem

CIESZYŃSKI JARMARK NA GRANICY / **TĚŠÍNSKÝ JARMARK NA HRANICI**
Rynek w Cieszynie / Náměstí v polském Těšíně | 28.04.2019, 09.00–18.00

WARSZTATY BAJKOPISARSKIE Z JERZYM USZYŃSKIM (*Waszmość Krokodyl*) / **LITERÁRNÍ DÍLNY ZAMĚŘENÉ NA PSANÍ POHÁDEK S JERZYM USZYŃSKÝM (*Vašnost Krokodýl*)** – liczba uczestników ograniczona / počet účastníků omezen
COK | 29.04.2019, 10.30 | 30.04.2019, 10.30 | 02.05.2019, 08.30
Mała sala konferencyjna / malý konferenční sál

PL **KONCERT: BLUE SPACE** (Jazz)
CZ DZIUPLA | 29.04.2019, 20.00

KLUB KOMEDIOWY PRZEKROJU / **KOMEDIÁLNÍ KLUB ČASOPISU PRZEKRÓJ**
COK | 30.04.2019, 18.00 | Sala widowiskowa / Kulturní sál

KONCERT: BANDABAND (Jazz)
DZIUPLA | 30.04.2019, 19.00

SPOTKANIE Z PRZEKROJEM / **SETKÁNÍ S ČASOPISU PRZEKRÓJ**
KORNEL | 01.05.2019, 12.00

KONCERT: DARINA KRYGIEL I MILAN VILČ TRIO (Jazz)
DZIUPLA | 02.05.2019, 19.00

ANIMACJA MULTIMEDIALNA: KROKODYL W CIESZYNIE / **MULTIMEDIÁLNÍ ANIMACE: KROKODÝL V TĚŠÍNĚ**
wstęp wolny / volný vstup
BIBLIOTEKA | 02.05.2019, 19.00–20.30 | Witryna Biblioteki Miejskiej / Výloha městské knihovny

ANIMACJE ETIUD DO FRAGMENTÓW BAŚNI H. CH. ANDERSENA / **ANIMACE ETUD K ÚRYVKŮM Z POHÁDEK H. CH. ANDERSENA** – Mariola i Grzegorz Ptak
BIBLIOTEKA | 02.05.2019, 20.30–23.00 | Witryna Biblioteki Miejskiej / Výloha městské knihovny

MINIATURA TEATRALNA: OTO MOJA BAŚŃ… / **DIVADELNÍ MINIATURA: TOHLE JE MÁ POHÁDKA…** | Teatr Księżyc
BIBLIOTEKA | 02.05.2019, 21.00–21.30 | Witryna Biblioteki Miejskiej / Výloha městské knihovny

ŁUKASZ GRZESICZAK: WARSZTATY DZIENNIKARSKIE – *Czy naprawdę warto być polskim dziennikarzem?* / **ŽURNALISTICKÉ DÍLNY – *Stojí to skutečně za to být polským novinářem?***
(liczba uczestników ograniczona / počet účastníků omezen)
COK | 03.05.2019, 10.30 | Mała sala konferencyjna / Malý konferenční sál

JAZZ JAM SESSION (Jazz)
DZIUPLA | 03.05.2019, 20.00

Zmiany w programie zastrzeżone / Změna programu vyhrazena

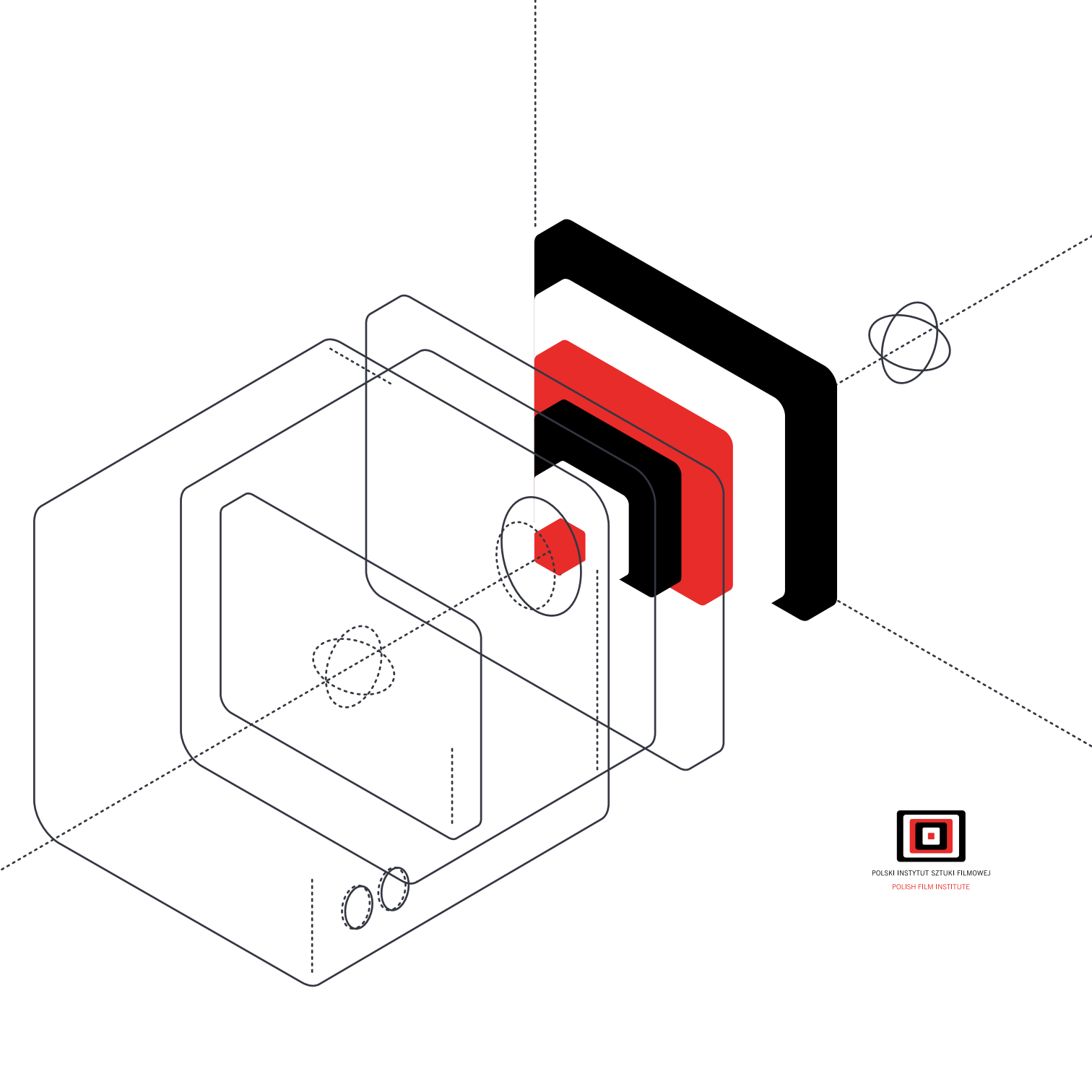

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

POLISH FILM INSTITUTE

hranice jsou
od toho, aby se
překonávaly!

hranice jsou
od toho, aby se
překonávaly!

www.fondkinematografie.cz

Cieszyn
robi wrażenie

Zapraszamy na Cieszyńską Noc Muzeów!

24.05.2019 · www.visitCieszyn.pl

Visegrad Fund

Advancing ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe

www.visegrad.fund

Cieszyński Ośrodek Kultury
Dom Narodowy

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”
to centrum kulturalnego życia miasta
– dynamiczne, pełne dobrej energii miejsce,
w którym splatają się rozmaite
odcienie kultury.

Od muzyki, filmu, poprzez teatr, taniec
– aż po różnorodne formy plastyczne.
To tętniące życiem serce Cieszyna
łączy ponad 115-letnia tradycję
z nowoczesną ofertą kulturalną.

**SPOTKAJMY SIĘ
W KULTURZE!**

domnarodowy.pl

Cieszyński Ośrodek Kultury
„Dom Narodowy” - COK

COK_Cieszyn

43-400 Cieszyn, Rynek 12, tel./fax. +48 33 851 07 11

ZARZĄDZAMY NAJWAŻNIEJSZYMI GAZOCIĄGAMI W POLSCE. ROZWIJANIE SIECI PRZEMYSŁOWEJ ŁĄCZYMY Z ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ ZA OTOCZENIE, W KTÓRYM FUNKCJONUJEMY. WSPIERANIE KULTURY STANOWI DLA NAS WAŻNY ELEMENT ZAANGAŻOWNIA SPOŁECZNEGO. DLATEGO Z PASJĄ WSPIERAMY ARTYSTÓW W TWORZENIU UNIKATOWYCH PROJEKTÓW.

GAZ system

ŁĄCZYMY z KULTURĄ

mdm®NT

GLOBALNY PRODUCENT AKCESORIÓW DACHOWYCH I TEKSTYLIÓW TECHNICZNYCH

OD PONAD 20 LAT mdm®NT WSPIERA REGION ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

- Pierwszy zakład firmy w **Cieszynie**
- Nowy zakład w **Bażanowicach**
- **Fundacja Łatka,** zajmująca się m.in. lokalną działalnością prospołeczną
- Działalność deweloperska: **www.bukoweprzedmieście.pl**

mdm®NT Sp. z o. o.
43-346 Bielsko-Biała
ul. Bestwińska 143
tel: 33 47 94 400 | fax: 33 47 94 513
e-mail: biuro@mdmnt.com | office@mdmnt.com
www.mdmnt.com
www.mdmsa.com
obserwuj nas na:

łatka fundacja

BUKOWE PRZEDMIEŚCIE

PRZYSTAŃ WYGONIN KNĘŻKA I WINO

DAXALL® THAT'S ALL

Energetyka Cieszyńska

CIEPŁO SYSTEMOWE DLA CIESZYNA

TERAZ POLSKA

Energetyka Cieszyńska jest dostawcą ciepła systemowego, zapewniającego dostawę ciepła i ciepłej wody bezpośrednio do budynków i mieszkań na terenie miasta Cieszyna. Dzięki wytwarzaniu ciepła w wysokosprawnej kogeneracji z produkcją energii elektrycznej, system ciepłowniczy Spółki jest systemem efektywnym energetycznie.

Ciepło Systemowe to produkt całkowicie bezpieczny, konkurencyjny cenowo, ekologiczny, gwarantujący komfort korzystania i pewność dostawy przez cały rok.

Energetyka Cieszyńska je dodavatel systémového tepla, které zajišťuje přímé dodávky tepla a teplé vody pro budovy a byty w městě Cieszyn. Díky produkci tepla we wysoce účinné kombinované výrobě s elekrickou enegií splňuje teplárenský system společnosti nároky na energeticky efektivní systém.

Ciepło systemowe je stoprocentně bezpečný, cenově konkurenceschopný a ekologický produkt, který poskytuje komfortí využiváni a garanci celoročních dodávek.

www.ec.cieszyn.pl

BROWAR ZAMKOWY CIESZYN
18 46

Magiczne miejsce
i wyśmienite piwa

Zapraszamy na zwiedzanie

BARTOSINI®

KOMPONENTY PRO SKLENĚNÉ KONSTRUKCE

Akcesoria dla konstrukcji szklannych
Accessories for glass constructions

BARTOSINI®

BARTOSINI® s. r. o.
Sídlo: Husitská 344/63, 130 00 Praha 3-Žižkov
Kancelář: Karvinská 1897, 737 01 Český Těšín

Vyhraj auto na víkend

Pošli SMS zprávu
ve tvaru KINO_PŘÍJMENÍ
na tel.č. +420 733 739 402

slosování proběhne 6. 5. 2019.

Pro více informací o soutěži načtěte QR kód:

KARIREAL

WIELKIE KINO W TVP KULTURA

MAJ

WIECZÓR KINOMANA

PIĄTKI 20:20

FILMY DLA KONESERÓW

DZIKIE HISTORIE
reż. Damián Szifron

MUSTANG
reż. Deniz Gamze Ergüven

WSTRĘT
reż. Roman Polański

CZWARTKOWY KLUB FILMOWY

CZWARTKI 20:20

WSPÓŁCZESNE TWARZE WESTERNU

ESKORTA
reż. Tommy Lee Jones

AŻ DO PIEKŁA
reż. David Mackenzie

PRAWDZIWE MĘSTWO
reż. Joel & Ethan Coen

WIĘCEJ NIŻ FIKCJA

CZWARTKI PO 23:00

PRZEGLĄD FILMÓW O FOTOGRAFII

RAGHU RAI
reż. Avani Rai

ŚWIAT KINA W OBIEKTYWIE AGENCJI MAGNUM
reż. Sophie Bassaler

TWARZE, PEJZAŻE
reż. Agnès Varda & JR

TVP KULTURA

Muzykami nie jesteśmy, ale...

GRAMY NAJLEPIEJ W POLSCE

Trójka
POLSKIE RADIO

co jest grane24

TYGODNIK KULTURALNY

www.cojestgrane24.pl

KINO

miesięcznik prawdziwych kinomanów

ZAPRASZAMY NA STRONĘ MIESIĘCZNIKA KINO **WWW.KINO.ORG.PL**

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zrealizowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

Zrealizowano przy wsparciu POLSKIEGO INSTYTUTU SZTUKI FILMOWEJ

ekrany.org.pl

facebook.com/ekrany

PRESTO FILMOWE

Presto Filmowe. Lubię je: wstrząśnięte, muzyczne,
dobrze nakręcone, niezmieszane.

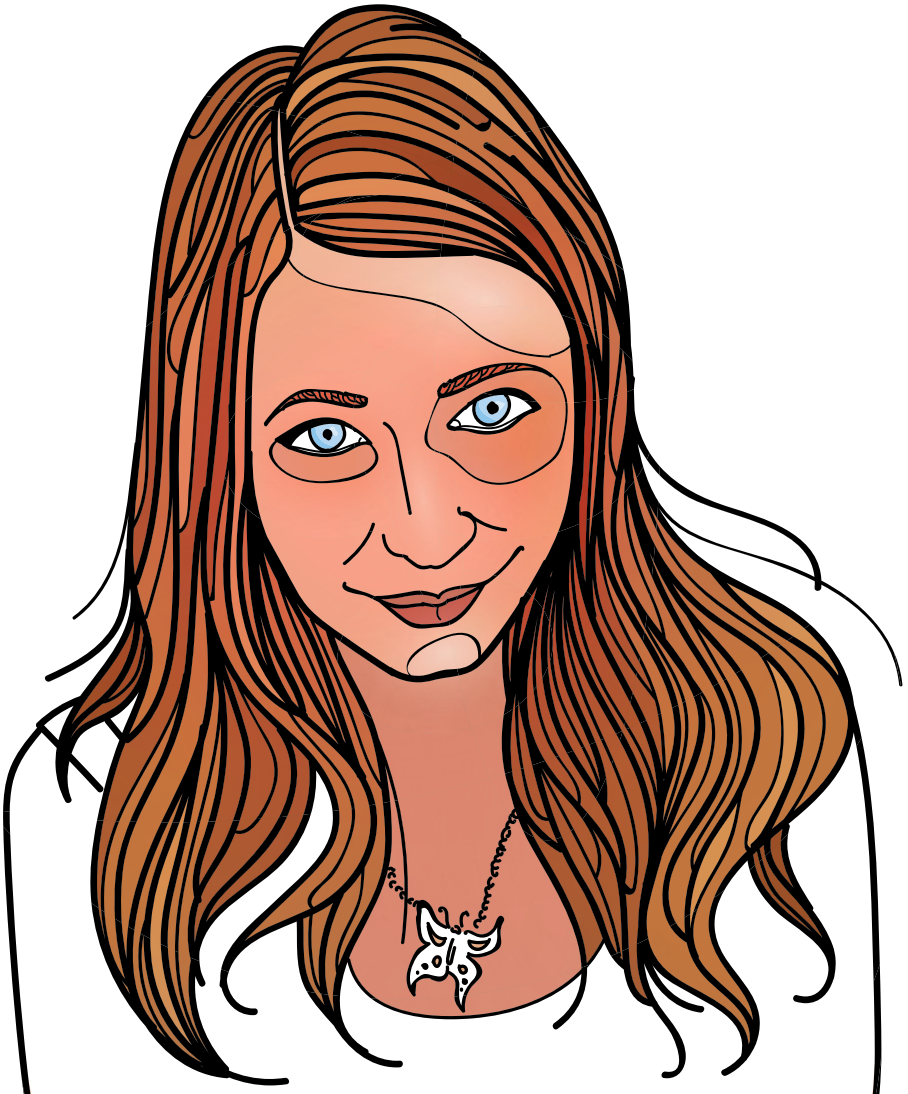

Maja Baczyńska
prostoomuzyce.pl

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH | SKLEP | spinus

OBKUP SIĘ
W NASZE

*www.**sklep**.us.edu.pl*

SKLEP STACJONARNY:
ul. Bankowa 12
40-007 Katowice
(rektorat, hol główny)

tel.: 511 148 390
e-mail: **sklep**@*us.edu.pl*

TRANSATLANTYK
FESTIVAL / ŁÓDŹ
MIĘDZYNARODOWY
FESTIWAL FILMOWY
ŁÓDŹ KREUJE
Transatlantyk
Festival 2019
12-19 lipca / Łódź / Polska
Transatlantyk
Distribution Award
Konkurs Polskich
Krótkich Metraży
Kino Kulinarne
we współpracy
z 69. Berlinale / Culinary Cinema
Internationale
Filmfestspiele
Berlin
Warsztaty branżowe
Lodołamacz
Kino Łóżkowe
Master classes
www.transatlantyk.org
/transatlantyk
/festivaltransatlantyk
/Transatlantyk19
ORGANIZATOR:
PARTNER GŁÓWNY:
WSPÓŁFINANSOWANIE:
WSPÓŁORGANIZATOR:
PARTNER:
TRANSATLANTYK
FESTIVAL / ŁÓDŹ / 2018
ŁÓDŹ KREUJE
POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ
INSTYTUT ADAMA MICKIEWICZA
UNIWERSYTET SWPS
ŁÓDZKIE CENTRUM WYDARZEŃ

NH nowe horyzonty

międzynarodowy
festiwal filmowy, wrocław
25 lipca – 4 sierpnia 2019

Retrospektywy:
Albert Serra
Shūji Terayama
Olivier Assayas

Hity światowych festiwali:
Dzięki Bogu (*Grâce à Dieu*)
reż. François Ozon

Długa podróż dnia ku nocy
(*Long Day's Journey into Night*)
reż. Bi Gan

The Beach Bum
reż. Harmony Korine

Nasz czas (*Nuestro tiempo*)
reż. Carlos Reygadas

XGY
reż. Anna Odell

Długa podróż dnia ku nocy, reż. Bi Gan

www.nowehoryzonty.pl

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
Kreatywna Europa MEDIA
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Polski Instytut Sztuki Filmowej
Polish Film Institute
Wrocław miasto spotkań

Letní filmová škola Uherské Hradiště 26.07.–04.08.2019

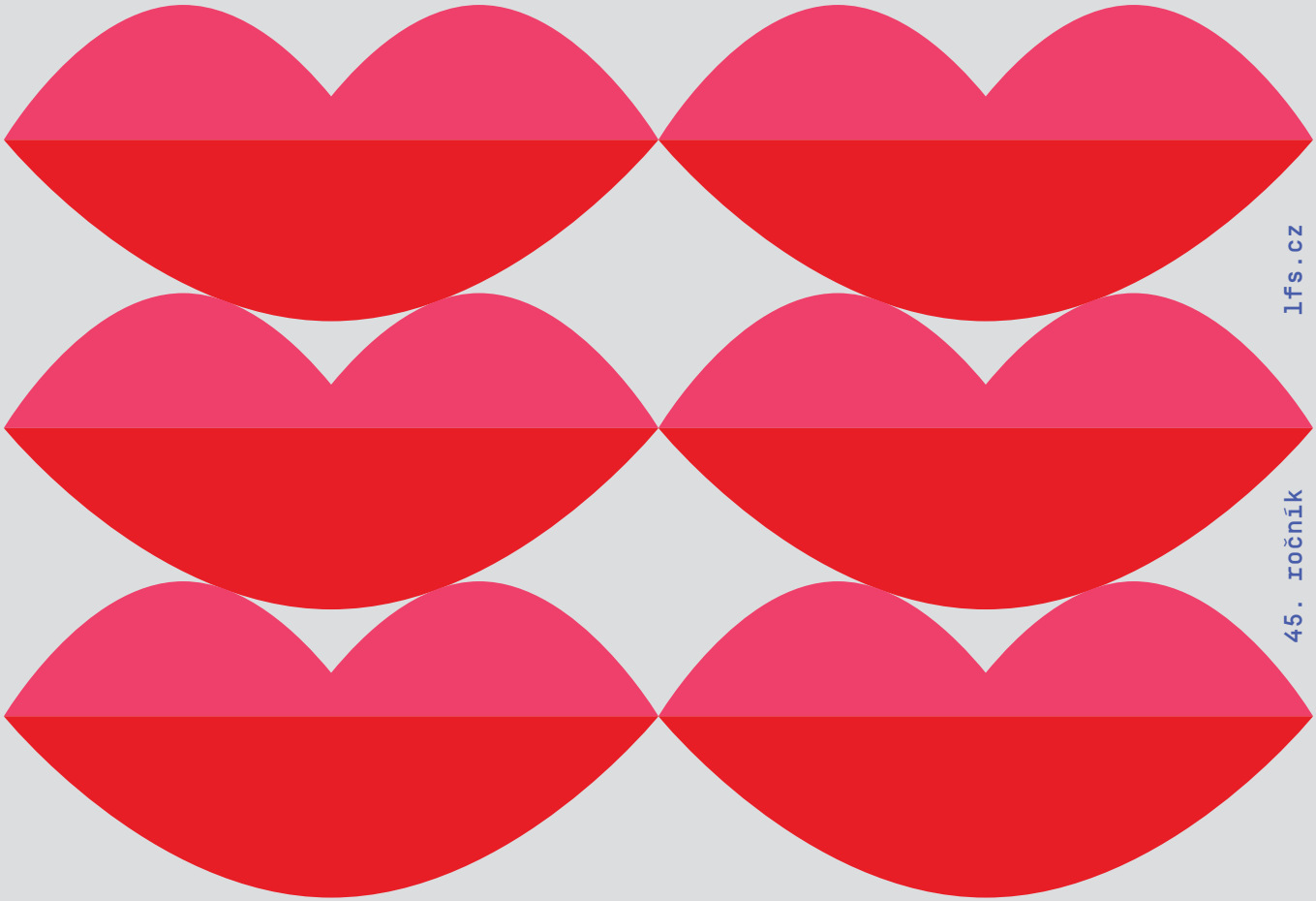

lfs.cz

45. ročník

Všechny chutě filmu

Pořadatel: Asociace českých filmových klubů

Hlavní partneři: innogy, Uherské Hradiště Srdce Slovácka

Finanční podpora: Ministerstvo kultury, Zlínský kraj

Hlavní mediální partner: Česká televize

Zarząd Województwa Lubuskiego
zaprasza na Ziemię Lubuską i na
48. Lubuskie Lato Filmowe
- Łagów 2019
od 23 do 30
czerwca 2019

Kinematografia to twarda sztuka,
ale sama z piractwem nie wygra.
Najwyższy czas, by mówić o tym jednym głosem.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

LEGALNA KULTURA

Projekt współfinansowany przez
POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

Narodowe Muzeum Filmowe w Pradze

Zobacz film z innej perspektywy!

NaFilM

Národní filmové muzeum
Zažij film jinak!
Mozarteum, Praha 1

nafilm.org

OLZALOGISTIC TO NIE TYLKO PRZESYŁKI. WSPIERAMY TWÓJ BIZNES ZA GRANICĄ.

LIBURNIA
HOTEL
city & cuisine
www.liburniahotel.pl

zamek cieszyn

PROJEKTUJEMY MOŻLIWOŚCI!

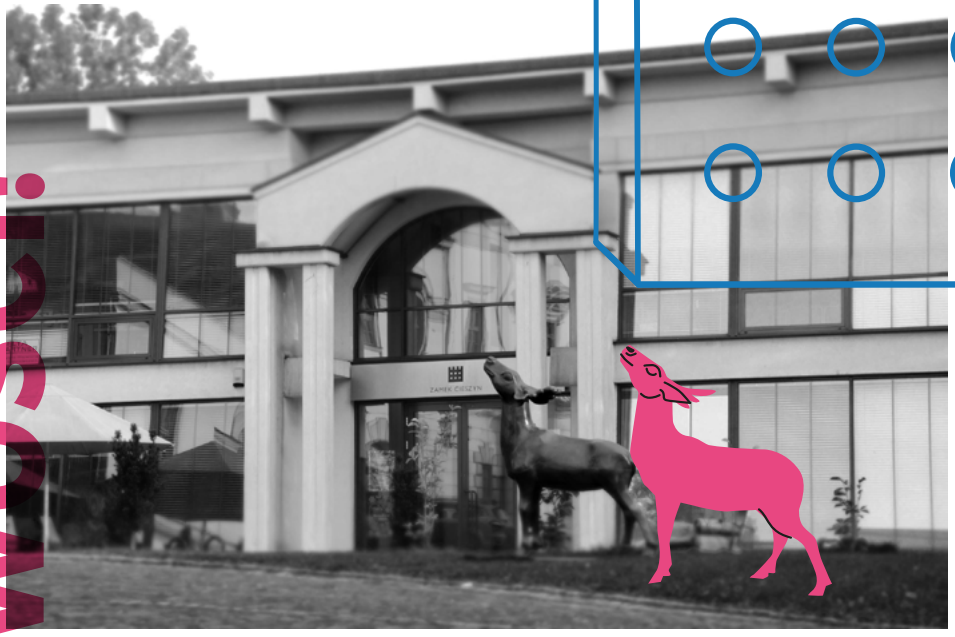

Centrum wiedzy i kompetencji, a zarazem miejsce, w którym dobrze spędza się czas wolny. Mówimy o mądrym projektowaniu, wspieramy przedsiębiorczość, odwiedzają nas turyści. Zapraszamy na Wzgórze Zamkowe oraz na www.zamekcieszyn.pl

ORGANIZATORZY / ORGANIZÁTOŘI:

kultura na granicy

Sdružení přátel Těšínska

WSPÓŁORGANIZATORZY / SPOLUORGANIZÁTOŘI:

Cieszyński Ośrodek Kultury
Dom Narodowy

kulturní a společenské středisko střelnice

WSPÓŁFINANSOWANIE / SPOLUFINANCOVÁNÍ:

Cieszyn
robi wrażenie

Zadanie jest współfinansowane ze środków Miasta Cieszyna

ČESKÝ TĚŠÍN

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyka", realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

KULTURA DOSTĘPNA

instytut muzyki i tańca

MINISTERSTVO KULTURY

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ
POLISH FILM INSTITUTE

státní fond kinematografie

Visegrad Fund

The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe.

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

ČESKO-POLSKÉ FORUM POLSKO-CZESKIE

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Zadanie publiczne współfinansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie Forum Polsko-Czeskie 2019.

Projekt byl podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci projektů veřejné diplomacie v oblasti zahraniční politiky ČR a mezinárodních vztahů.

Powiat Cieszyński

Moravskoslezský kraj

Śląskie.

SPONSORZY / SPONZOŘI:

GAZ system

mdm NT

Energetyka Cieszyńska

BARTOSINI®

KARIREAL

PATRONAT / PATRONÁT:

ZAIKS 100 Stowarzyszenie Autorów

UNIWERSYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH

Santander Fundacja

Koleje Śląskie

PARTNERZY / PARTNEŘI:

Ambasada Republiki Czeskiej w Warszawie

CZESKIE CENTRUM
ČESKÉ CENTRUM

Polský Institut Praha

Muzeum Kinematografii w Łodzi

Instytut Słowacki w Warszawie

NaFilm Národní filmové muzeum

70 LAT WFDiF Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych

Asociace českých filmových klubů

Asociácia slovenských filmových klubov

Legalna Kultura

Kornel i przyjaciele

zamek cieszyn

Liburnia Hotel city & cuisine

ca visual com

Panasonic Business

Sonea.pl wszystko do mebli

FOPS We Print Your Business

OlzaLogistic Podaj dalej!

REGIOJET Student Agency

Daedong System

Mercure Hotels

Tele Taxi

Dworek Cieszyński

Leica 6x7 Gallery Warszawa

opus film

Direct Share Media

PATRONI MEDIALNI / MEDIÁLNÍ PARTNEŘI:

21
♥

Cieszyn / Český Těšín 2019